

**Національний університет харчових технологій
Науково-технічна бібліотека**

Відділ інформаційно-аналітичної та довідково-бібліографічної роботи

**Зернова промисловість: традиції та
інновації. Вітчизняний та світовий досвід**

Науково-допоміжний бібліографічний покажчик

Київ 2021

УДК 016:664.7

З 57

Упорядник:

Т. П. Фесун, бібліотекар I категорії науково-технічної бібліотеки

Зернова промисловість: традиції та інновації. Вітчизняний та світовий досвід : наук.-допом. бібліогр. покажч. / [упоряд. Т. П. Фесун] ; Нац. ун-т харч. технол., Наук.-техн. б-ка. – Київ, 2020. – 209 с.

Бібліографічний покажчик включає в себе : інформаційні джерела, книги, монографії, розділи монографій, навчальні видання, довідкові видання, статті з періодичних та наукових видань, автореферати дисертацій впродовж 1990–2021 рр. з розвитку зернової промисловості України.

Покажчик розрахований на широке коло, аспірантів, викладачів, докторантів, магістрантів, студентів та всіх, хто цікавиться даною темою у галузі харчових технологій.

ЗМІСТ

Від упорядника	4
Стратегічний аналіз зернової галузі України: стан та перспективи розвитку.....	8
Розділ 1	11
Стан та перспективи розвитку зернового виробництва в Україні. Вітчизняний та світовий досвід	11
Розділ 2	20
Загальні відомості про зерно та його властивості.....	20
2.1. Загальні властивості та структура зерна	20
2.2. Борошномельні властивості зерна	27
2.3. Фізичні, хімічні та біохімічні властивості зерна	31
2.4. Технологічні властивості зерна.....	36
Розділ 3	46
Законодавча та нормативна база зернової промисловості.....	46
Розділ 4	53
Економіка виробництва зерна	53
Розділ 5	67
Ринок зерна: стан та перспективи. Вітчизняний та світовий досвід	67
5.1. Ринок зерна в Україні.....	67
5.2. Ринок зерна СНД	86
5.3. Світовий ринок зерна	88
Розділ 6	97
Технології зберігання і переробки зерна	97
6.1. Післязбиральна обробка та очищення зерна.....	97
6.2. Охолодження зерна	104
6.3. Сушіння як засіб зберігання продукції.....	107
6.4. Основні режими і способи зберігання зерна.....	121
6.5. Переробка зерна.....	130
Розділ 7	135
Технологічне обладнання зернопереробних підприємств	135
Розділ 8	143
Основи захисту зерна від хвороб, шкідників та бур`янів	143
8.1. Загальні відомості про захист зернових культур.....	143
8.2. Захист зерна пшениці	156
8.3. Особливості захисту кукурудзи	161
8.4. Обґрунтування захисту ячменю.....	166
8.5 Захист інших зернових культур	170
Розділ 9	174
Технологічна оцінка якості та безпечності зерна і насіння. Міжнародний досвід забезпечення якості	174
Розділ 10	191
Охорона праці зернової промисловості.....	191
Іменний покажчик	195

Від упорядника

Зернова промисловість в Україні завжди була і залишається провідною в аграрній сфері. Рівень розвитку виробництва зерна є одним із найважливіших показників стану економіки країни. Він безпосередньо впливає на матеріальний добробут населення, є об'єктом зовнішньої торгівлі та визначальним фактором у продовольчій безпеці країни.

Зерно та продукти його переробки є основою харчування людей. Зерно використовується людиною у вигляді хліба, крупів, макаронів, кондитерських виробів та ін. Ці продукти відзначаються високими поживними та смаковими якостями, містять достатню кількість білків, вуглеводів, вітамінів, амінокислот й мінеральних солей. Продукція вирощування зернових культур є сировиною для переробної промисловості.

Зерно є цінним і незамінним кормом у тваринницькій галузі, сировиною для виготовлення спирту, медичних препаратів, крохмалю, паперу, інших цінних видів продукції, тому потреби в зерні постійно зростають.

Мета цього видання – як найповніше представити інформацію про документи з питань розвитку зернової промисловості України.

Сьогодні зернова галузь України є єдиним сектором аграрного виробництва, де, завдяки запровадженню економічних заходів регулювання ринку, встановлено баланс економічних інтересів держави, сільськогосподарської та переробної сфер виробництва та внутрішнього споживача. Зернове виробництво відноситься до бюджетоформуючих галузей аграрного сектора з потужним експортним потенціалом, яка динамічно розвивається.

Структура покажчика

Збірник включає монографії, підручники, статті надруковані у виданнях наукових праць інших вузів та науково-дослідницьких закладів. Представлені також матеріали, публікації в періодичних виданнях, автореферати дисертацій, на українській та російській мовах.

Джерелознавчою базою бібліографічного покажчика стали: електронний каталог, електронна бібліотека, електронний архів eNUFTIR науково-технічної бібліотеки Національного університету харчових технологій, електронні бази даних Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського, електронний архів періодичних видань Національної академії наук України, електронний каталог Харківського національного університету харчування та торгівлі, електронного каталогу науково-технічної бібліотеки Одеської національної

академії харчових технологій, електронного каталогу наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету, електронного каталогу бібліотеки Миколаївського національного аграрного університету, електронного каталогу наукової бібліотеки Уманського національного університету садівництва.

Подальший розподіл матеріалу – за алфавітом авторів та назв. Він відображає документи, відібрані за певними якісними критеріями : актуальність, науковість.

За заспособом бібліографічної характеристики даний покажчик є змішаним.

Критерії бібліографічного відбору є:

– за видами видань (книги, довідкові видання, монографії, розділи монографій, навчальні видання, автореферати дисертацій, статті із періодичних видань).

Покажчик налічує **1311** описів друкованих видань, які розміщені в алфавітному порядку прізвищ авторів чи назв праць (якщо авторів більше трьох).

Позиції в посібнику пронумеровано (використана суцільна нумерація), бібліографічні записи не дублюються.

Покажчик має довідково-інформаційний характер і не претендує на повноту охоплення матеріалу.

Бібліографічні описи складено відповідно до ДСТУ ГОСТ 7.1: 2006 Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ7.1 – 2003, ІДТ); ДСТУ ГОСТ 7.80:2007 Бібліографічний запис. Заголовок. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.80–2000, ІДТ); ГОСТ 7.82-2001 Библиографическая запись. Библиографическое описание электронных ресурсов. Общие требования и правила составления; ДСТУ3582:2013 Інформація та документація. Бібліографічний опис; Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO4:1984, NEQ;I SO832: 1994,NEQ); ДСТУ 7093: 2009 Бібліографічний запис. Скорочення слів і словосполук, поданих іноземними європейськими мовами (ГОСТ7.11–2004 (ИСО832:1994), MOD; ISO832 :1994, MOD), ГОСТР 7.0.12–2011 Библиографическая запись.Сокращение слов и словосочетаний на русско языке. Общие требования и правила.

Даний показчик включає в себе 10 розділів:

Перший розділ «**Стан та перспективи розвитку зернового виробництва в Україні. Вітчизняний та світовий досвід**» представляє матеріали з питань місця і ролі зернової промисловості в агропромисловому комплексі в національній економіці України, сучасного стану та світового досвіду перспектив розвитку галузі, забезпечення продовольчої безпеки, та інноваційних розробок в одній із провідних галузей харчової промисловості.

У другому розділі «**Загальні відомості про зерно та його властивості**» досліджено фізико-технологічні, гігроскопічні, біохімічні та мікробіологічні властивості, а також теплофізичні характеристики зерна

Третій розділ «**Законодавча та нормативна база зернової промисловості України**» містить документи, що висвітлюють питання державної політики в зерновій галузі, закони, Національні стандарти України. У розділі також представлено інструкції, нормативні документи, що стосуються зернової промисловості.

До четвертого розділу «**Економіка виробництва зерна**» увійшли матеріали про сучасний економічний стан та перспективи розвитку зернової промисловості України.

В п'ятому розділі «**Ринок зерна: стан та перспективи. Вітчизняний та світовий досвід**» розглянуто стан та сучасні тенденції розвитку ринку зерна в Україні та СНД, здійснено аналіз світового виробництва, споживання, запасів і торгівлі зерна.

У шостому розділі «**Технології зберігання і переробки зерна**» наведено узагальнені результати багаторічних досліджень в галузі післязбиральної обробки зерна продовольчого призначення, зокрема його властивостей, характеристик, режимів очищення, активного вентилявання, сушіння та зберігання.

В сьомому розділі «**Технологічне обладнання зернопереробних підприємств**» увійшли матеріали про технологічне обладнання зернопереробних підприємств, основи теорії робочих процесів машин, конструктивну будову, особливості експлуатації, налагодження та регулювання.

В восьмому розділі «**Основи захисту зерна від шкідників та бур'янів**» докладно описані основні шкідники та хвороби зерна та зернопродуктів при зберіганні, організація профілактичних і хімічних захисних заходів по боротьбі з ними.

Дев'ятий розділ «**Технологічна оцінка якості зерна і насіння**» увійшли матеріали з технологічного контролю якості і безпечності зерна

Десятий розділ «Охорона праці зернової промисловості» включає в себе матеріали з пожежної безпеки, санітарії, гігієнічної та виробничої безпеки на зернопереробних підприємствах.

Стратегічний аналіз зернової галузі України: стан та перспективи розвитку

Зернова галузь України є перспективним сегментом розвитку аграрного ринку, яка має потенціал як на вітчизняному, так і світовому ринках. Визнана як стратегічною, галузь забезпечує продовольчу безпеку, добробут населення і конкурентоздатність країни. В умовах посилення глобалізації саме продукція зернової галузі є пріоритетним напрямком зовнішньої торгівлі, сприяючи зростанню валютних надходжень в бюджет країни та розвитку сільських територій. Прийнята державна «Стратегія розвитку аграрного сектору економіки України на період до 2020 року» визначила збільшення обсягів валової продукції сільського господарства (у порівняних цінах) – у 1,3 рази, збільшення обсягів експорту сільськогосподарської продукції та продовольства на 3-4% щорічно.

Питанням об'єктивної оцінки стану зернового ринку України та визначенням основних напрямів його подальшого розвитку приділена значна увага в роботах багатьох вітчизняних дослідників. Так, різні аспекти порушеної проблеми висвітлюються в роботах таких провідних учених, як В. Г. Андрійчук, О. В. Боднар, О. Г. Булавка, М. Я. Дем'яненко, В. С. Дієсперов, С. М. Кваша, М. І. Кісіль, М. Ю. Кожем'якіна, М. Ф. Кропивко, Т. В. Мацибора, Б. Й. Пасхавер, М. І. Пугачов, О. Д. Радченко, П. Т. Саблук, О. М. Шпичак та інші. Водночас потребують ґрунтовніших аналітичних досліджень сучасні стан функціонування зернової галузі та проблема стратегічних напрямів розвитку зернового сектора. Однак проблеми стратегічного аналізу зернової галузі України, в силу певних об'єктивних причин, залишаються донині недостатньо дослідженими, що визначило актуальність та мету статті.

Для здійснення стратегічного аналізу і оцінки стану зернової галузі України використовують такі економічні характеристики: розмір ринку, масштаби конкуренції, темпи росту ринку, стадії життєвого циклу галузі, структуру конкуренції, число споживачів і їх фінансові можливості, темпи технологічних змін і продуктових інновацій, ступінь продуктової диференціації, величини економії на масштабі виробництва, транспортування, рівень інвестування галузі, рівень і темпи інновацій, галузева капіталоемність, середньогалузевий прибуток.

Стратегічним напрямом розвитку сільського господарства України є розвиток зернової галузі.

Впродовж останніх 5 років Україна зміцнила свої позиції на міжнародному аграрному ринку і перебуває у десятці лідерів-виробників зерна. Частка зернових культур у загальному експорті України за 2017 р. склала 15%.

За останні 17 років спостерігається позитивна тенденція у валовому зборі зернових. Загальний обсяг зернових за 2008-2017 рр. зріс у 2,6 рази.

Темпи рекордного зростання врожайності зернових в Україні є наслідком відкриття аграрного ринку України західним технологіям і капіталу. За останні два десятиліття зникли безліч ідеологічних штампів, в першу чергу, про «унікальність насінневої бази України». Ще 4-5 років тому назад була поширена думка, що імпортувати і сіяти закордонні сорти пшениці не вигідно і недоречно через різні кліматичні умови.

Для визначення динаміки основних показників зернової галузі нами здійснений кількісний аналіз та визначено прогноз урожайності, посівних площ і виробництва зернових до 2022 р.

Умовою вимірювання показників виробництва зернових культур є розгляд загальної тенденції. Для цього використовуємо метод аналітичного вирівнювання за рівнянням прямої тренду. Аналіз валового збору зерна за останнє десятиліття показав, що виробництво цієї продукції в Україні піддається значним коливанням під впливом погодних умов. Разом з тим, вирівнювання динамічного ряду показників за допомогою лінійного тренду свідчить про позитивну динаміку зміни врожайності та обсягів виробництва зерна і навіть про зростання цих показників у прогнозі до 2022 р.

Зернову галузь можна розглядати як ринок чистої конкуренції, оскільки продукція галузі є стандартизована, у ній присутня велика кількість продавців та покупців; конкуренція на ринку є досить інтенсивною, оскільки пропозиція перевищує попит і продавці змагаються за вибір покупця їхньої продукції; галузь має сприятливі умови для виходу на зовнішній ринок, оскільки в найближчі роки попит на зернові культури тільки зростатиме, а єдиною можливістю нарощування обсягів виробництва має стати перехід вітчизняних товаровиробників до прогресивних високоефективних технологій виробництва.

Цікавим є той факт, що ще на початку 21 століття Україна експортувала всього 4-5 млн тонн зерна на рік. Сьогодні українське зерно експортується у понад 90 країн світу, з яких близько 20 купляють 1 млн тонн зерна і більше. Згідно з даними міністерства сільського господарства США в 2016-2017 рр. в рейтингу найбільших експортерів зернових Україна посіла 3 місце за обсягом поставок ячменю, 4 – по кукурудзі, 6 – по пшениці. На протязі останніх років Україна впевнено входить у десятку країн експортерів зернових у світі.

Відмінною рисою прогнозу розвитку світового аграрного ринку до 2024 р. є присутність України на ключових позиціях практично у всіх сегментах зернових культур поряд з вже традиційними гравцями.

У майбутньому очікується збільшення загальної площі сільськогосподарських земель, особливо в країнах зі значним їх запасом, до яких відноситься і наша країна.

Таким чином, зернова галузь України, не дивлячись на існуючі перспективи розвитку даного ринку на сьогодні має певні перешкоди і виклики для подальшого зростання обсягів виробництва зернових культур та їх експорту, серед яких можна виокремити наступні :

1. Логістична інфраструктура: недостатність ємностей для зберігання зерна (елеваторів, складів); неможливість проконтролювати якість зерна в процесі зберігання через слабку забезпеченість елеваторів лабораторіями якості; затримання вантажів через нестачу та поганий технічний стан залізничних вагонів; висока вартість транспортних послуг; невисокий потенціал портових потужностей.

2. Ризики дефіциту транспортних потужностей для всіх видів транспорту з урахуванням можливостей зростання обсягів виробництва та експорту зернових. Якщо зростатиме обсяг експорту зернових, то пропускна спроможність зернової логістичної системи України повинна забезпечити обробку зазначеного обсягу вантажів.

3. Постійне збільшення обсягів виробництва зернових за одночасної низької частки якісного продовольчого зерна, яке експортери можуть запропонувати країнам-партнерам.

Зернова галузь є стратегічним сектором розвитку економіки України, формуючи понад 25% загального виробництва сільськогосподарської продукції. Зростання світового попиту на зерно зумовлюють підвищення позицій України у світовому рейтингу. Тому на сьогодні державна підтримка українських аграріїв дозволить підвищити якість, ціни та розширити ринки збуту зернових.

Лотиш, О. Я. Стратегічний аналіз зернової галузі України: стан та перспективи розвитку [Електронний ресурс] / О. Я. Лотиш // Інтелект XXI. – 2018. – № 3. – С. 74–79. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/int_XXI_2018_3_17 (дата звернення: 23.11.2020). – Назва з екрана. / Фрагмент статті /.

Стан та перспективи розвитку зернового виробництва в Україні. Вітчизняний та світовий досвід

Автореферати дисертацій на здобуття наукового ступеню

1. **Дзяди́кевич, О. Я.** Формування та реалізація конкурентних переваг продукції зернової галузі України : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.03 / Дзяди́кевич Ольга Ярославівна ; Національний університет біоресурсів і природокористування України. – Київ, 2018. – 21 с.

Отримані в роботі результати дослідження можуть бути використані як складова частина науково-методичної бази для прийняття рішення щодо розвитку зернової галузі на різних рівнях управління економікою.

2. **Коваленко, Є. Я.** Формування раціональної концентрації зерновиробництва в сільськогосподарських підприємствах : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 / Коваленко Єлена Ярославівна; КМ України, Національний університет біоресурсів і природокористування України. – Київ, 2014. – 21 с. – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

Проаналізовано сучасний стан концентрації виробництва зерна в сільськогосподарських підприємствах. Виявлено тенденції розвитку концентрації зернового господарства підприємств. Досліджено закономірності впливу концентрації на ефективність зерновиробництва в сільськогосподарських підприємствах. Визначено оптимальні розміри концентрації зерновиробництва та його підгалузей і діапазони раціональних розмірів зерновиробничої галузі та сільськогосподарських підприємств з виробництва зерна. Обґрунтовано раціональні структури концентрації зернового господарства в підприємствах. Запропоновано підходи й окреслено головні напрями щодо вдосконалення концентрації та підвищення ефективності зерновиробництва у сільськогосподарських підприємствах на перспективу.

Дисертації на здобуття наукового ступеню

3. **Коваленко, Є. Я.** Формування раціональної концентрації зерновиробництва в сільськогосподарських підприємствах: дис. ... кандидата економ. наук: 08.00.04 / Коваленко Єлена Ярославівна ; Національний університет біоресурсів і природокористування України. – Київ, 2014. – 266 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України : http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 14.04.2020). – Назва з екрана.

Статті з наукових та фахових видань

4. **Артеменко, В. Ф.** Аналіз сучасного стану зернопереробних підприємств, проблеми, перспективи розвитку, потреба в обладнанні для переробки та зберігання зерна / В. Ф. Артеменко // *Хранение и переработка зерна*. – 2000. – № 3. – С. 7–8.

5. **Бардадим, М. В.** Перспективи розвитку зернового комплексу України / М. В. Бардадим // *Економіка АПК*. – 2010. – № 4 (186). – С. 57–61.

6. **Басюркіна, Н. Й.** Особливості розвитку зернового господарства України / Н. Й. Басюркіна // *Економіка харчової промисловості*. – 2014. – № 1. – С. 54–60.

7. **Басюркіна, Н. Й.** Роль зернового господарства України в забезпеченні продовольчої безпеки / Н. Й. Басюркіна // *Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій*. – 2010. – Т. 1, вип. 38. – С. 431–435.

В роботі розкрито вплив ефективної діяльності зернового господарства України на забезпечення продовольчої безпеки, висвітлено причини продовольчої кризи.

8. **Бороденко, К. С.** Інноваційне забезпечення розвитку зерновиробництва / К. С. Бороденко // *Економіка АПК*. – 2011. – № 1 (195). – С. 139–144.

9. **Гончарук, А. Г.** Об эффективности работы зерноперерабатывающей отрасли Украины / А. Г. Гончарук // *Продукты & ингредиенты*. – 2009. – № 5. – С. 14–16. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно-технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий : <http://95.164.172.68:2080/odonaht-w/DocumentSearchResult> (дата обращения: 03.03.2020). – Название с экрана.

10. **Гринчук, Т.** Підходи до аналізу сучасного стану зерновиробництва у сільськогосподарських підприємствах регіону та факторів, які впливають на його розвиток [Електронний ресурс] / Т. Гринчук // *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. – 2015. – № 9. – С. 48–60. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nv_2015_9_7 (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

Обґрунтовано значення зерна та продуктів його переробки, рівня розвитку зерновиробництва. Виявлено основні технологічні фактори, які впливають на розвиток зернового господарства підприємств. Цими факторами, насамперед, є наступні: оптимальні строки проведення робіт, ефективні сівозміни, застосування районованих сортів, висока якість насіння, раціональне використання мінеральних та органічних добрив, застосування засобів захисту і регуляторів росту рослин, забезпечення технічними засобами.

11. **Грідін, О. В.** Зернопродуктовий підкомплекс України: сучасний стан, актуальні проблеми та перспективи розвитку / О. В. Грідін // Актуальні проблеми інноваційної економіки. – 2017. – № 1. – С. 21–27. – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

Досліджено сучасний стан, виявлені основні проблеми та окреслені перспективи розвитку зернопродуктового підкомплексу України. Зернове господарство є стратегічною галуззю агропромислового комплексу, що визначає за сучасних умов рівень розвитку всього аграрного сектора національної економіки. Визначені основні чинники, що впливають на ефективність діяльності суб'єктів господарювання. Встановлено, що стратегічно важливим є техніко-технологічне переозброєння підприємств зернопродуктового підкомплексу на інноваційно-інвестиційній основі.

12. **Зернопереробна** галузь: поради умільців // Зерно і хліб. – 2000. – № 2. – С. 46–47.

13. **Имангалиева, А. К.** Зерновое производство: состояние и проблемы / А. К. Имангалиева, Н. Н. Балашова // Экономика сельскохозяйственных и перерабатывающих предприятий. – 2006. – № 11. – С. 36. – Режим доступа к Электронному каталогу Научной библиотеки Харьковского государственного университета питания и торговли: <http://elcat.hduht.edu.ua/DocSearchResult> (дата обращения: 03.04.2020). – Название с экрана.

14. **Кирпа, М. Я.** Запорука добробуту та продовольчої безпеки України / М. Я. Кирпа // Хранение и переработка зерна. – Днепропетровск : АПК-Зерно, 2015. – № 8-9. – С. 38–39.

15. **Козак, О. А.** Розвиток зернової галузі України на сучасному етапі / О. А. Козак, О. Ю. Грищенко // Економіка АПК. – 2016. – № 1 (255). – С. 38–47. У статті здійснено об'єктивну економічну оцінку сучасного розвитку зернової галузі, виявлено особливості її функціонування та основні фактори впливу. При написанні статті використовували такі методи дослідження: абстрактно-логічний, факторного аналізу, монографічний, статистичних групувань, порівняльного аналізу, експертних оцінок, графічний, рядів динаміки й інші. Наукова новизна полягає в комплексній оцінці сучасних особливостей розвитку зернової галузі України, у тому числі на регіональному рівні. Одержані результати можуть бути використані органами державного управління при розробці стратегії розвитку зернової галузі України.

16. **Колодійчук, В. А.** Перспективи розвитку зернопродуктового підкомплексу АПК України в умовах уніфікації міжнародних логістичних стандартів / В. А. Колодійчук, І. Б. Яців // Економіка України. – 2017. – № 7. – С. 74–83. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 04.02.2020). – Назва з екрана.

Інтеграція зернопродуктового підкомплексу АПК України у світові логістичні системи є важливою умовою успішного розвитку національної економіки. Одним з проблемних питань цього процесу в умовах уніфікації логістичних стандартів світової економіки є забезпечення відповідності національних і міжнародних параметрів зерна та продуктів його переробки. З огляду на це дуже важливими є визначення та обґрунтування ефективних напрямів подальшої інтеграції зернопродуктового підкомплексу АПК України у світові логістичні системи. Резерви підвищення ефективності логістичної діяльності, пов'язані з мірою інтегрованості зернопродуктового підкомплексу АПК України у світові логістичні системи, пропонуємо поділити на три напрями: відповідність зерна та продукції його переробки міжнародним стандартам якості; узгодженість техніко-технологічних параметрів переміщення матеріальних потоків логістичних систем; структурна інтеграція інституціональних елементів підкомплексу в глобальне середовище.

17. **Кондратюк, О. І.** Стан і перспективи розвитку зернового підкомплексу в умовах глобалізації / О. І. Кондратюк // Актуальні Проблеми Економіки. – 2011. – № 6. – С. 37–42.

18. **Кундєєва, Г. О.** Маркетингова стратегія розвитку зернового комплексу аграрного сектору України / Г. О. Кундєєва, О. А. Куліш // Наукові праці Національного університету харчових технологій. – 2017. – Т. 23, № 4. – С. 81–88.

У статті розглянуто питання стратегічного розвитку зернового комплексу аграрного сектору країни. Для забезпечення ефективності і конкурентоспроможності господарської діяльності зернопереробних підприємств запропонована маркетингова стратегія розвитку. Виокремлено особливості, які необхідно враховувати при розробці маркетингової стратегії агропромислових підприємств. Визначено, що правильно розроблена маркетингова стратегія підприємств зернового комплексу є фундаментальною основою їх розвитку та дає змогу державі збільшити експорт продукції з більшою доданою вартістю, що також сприяє зростанню ВВП країни за рахунок збільшення чистого експорту.

19. **Кусаинов, Х. Х.** Пути развития зерновой отрасли Казахстана / Х. Х. Кусаинов, Б. М. Хусаинов // Економіка АПК. – Київ, 2009. – № 6. – С. 145–149.

20. **Кучер, М.** Зернове господарство США : Реалії і тенденції / М. Кучер // Зерно і хліб. – 2002. – № 1 (25). – С. 30–31.

21. **Маслак, О.** Зернові перспективи України / О. Маслак // Пропозиція. – 2009. – № 2. – С. 34–37. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка: http://internal.khntusg.com.ua/cgi-bin/irbis64r_15/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 20.01.2021). – Назва з екрана.
22. **Лотиш, О. Я.** Стратегічний аналіз зернової галузі України: стан та перспективи розвитку [Електронний ресурс] / О. Я. Лотиш // Інтелект ХХІ. – 2018. – № 3. – С. 74–79. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/int_XXI_2018_3_17 (дата звернення: 23.11.2020). – Назва з екрана.
23. **Міщенко, М.** Для зернової і комбікормової галузей / М. Міщенко // Зерно і хліб. – 2000. – № 1. – С. 35.
24. **Нехорошева, В. И.** Конкурентоспособность зерновой отрасли: Проблемы, перспективы / В. И. Нехорошева // Экономика сельскохозяйственных и перерабатывающих предприятий. – 2007. – № 2. – С. 24. – Режим доступа к Электронному каталогу Научной библиотеки Харьковского государственного университета питания и торговли: <http://elcat.hduht.edu.ua/DocSearchResult> (дата обращения: 03.04.2020). – Название с экрана.
25. **Ощепков, О. П.** Аналіз стану та відтворення основних засобів на підприємствах зернопереробної галузі / О. П. Ощепков, В. М. Пужанська // Економіка харчової промисловості. – Одеса : ОНАХТ, 2012. – № 2. – С. 17–20. – Режим доступу до Електронного каталогу Науково-технічної бібліотеки Одеської національної академії харчових технологій : <http://95.164.172.68:2080/odonaht-w/DocumentSearchResult> (дата звернення: 10.03.2020). – Назва з екрана.
- В статті розглянуто методологічні питання стану основних засобів та їх відтворення. На підставі проведеного аналізу стану основних засобів зернопереробної галузі визначено основні шляхи відтворення основних засобів на інноваційній основі та джерела їх фінансування.
26. **Пенькова, О. Г.** Стан та перспективи розвитку зернового виробництва в Україні / О. Г. Пенькова // Формування ринкових відносин в Україні. – 2015. – № 2 (165). – С. 120–125.
27. **Петренко, О. П.** Вплив концентрації виробництва на ефективність зернової галузі / О. П. Петренко // Економіка харчової промисловості. – 2014. – № 2 (22). – С. 54–57.
- У статті на основі аналізу процесів концентрації агропромислового виробництва в Україні виявлено взаємозв'язок між розміром підприємства, урожайністю зернових та зернобобових культур та можливістю підприємства застосування інноваційної моделі розвитку у виробництві зернової продукції.

28. **Полішкевич, О. Р.** Стратегія розвитку виробництва та переробки зерна кукурудзи як шлях вирішення енергетичної незалежності та безпеки України [Електронний ресурс] / О. Р. Полішкевич // Збірник наукових праць Кіровоградського національного технічного університету. Техніка в сільськогосподарському виробництві, галузеве машинобудування, автоматизація. – 2015. – Вип. 28. – С. 216–222. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkntu_2015_28_37 (дата звернення: 16.01.2021). – Назва з екрана.

Запропонована стратегія розвитку виробництва та переробки зерна кукурудзи. Досліджений стан та економічна ефективність виробництва кукурудзи при врахуванні конкурентспроможності, рівня цін та прибутковості галузі.

29. **Потапов, С.** Основное направление развития зерноперерабатывающей отрасли – глубокая переработка зерна / С. Потапов // Хлебопродукты. – 2010. – № 12. – С. 10–12.

30. **Почеп, В. А.** Актуальные проблемы зерноперерабатывающих предприятий / В. А. Почеп // Зернові продукти і комбікорми. – 2006. – № 4. – С. 10–12.

Проведено всебічний аналіз сучасного стану розвитку зернової галузі в Придніпров'ї та визначено основні стратегічні напрями збільшення обсягів виробництва зерна й підвищення його ефективності в умовах переходу на інноваційну модель розвитку АПК.

31. **Резерви зернового поля Придніпров'я** / А. В. Черенков, М. С. Шевченко, В. С. Рибка та ін. // Хранение и переработка зерна. – 2017. – № 5 (213). – С. 19–24.

Проведено всебічний аналіз сучасного стану розвитку зернової галузі в Придніпров'ї та визначено основні стратегічні напрями збільшення обсягів виробництва зерна й підвищення його ефективності в умовах переходу на інноваційну модель розвитку АПК.

32. **Рыбчинский, Р. С.** Общая характеристика зернозаготовительной отрасли Украины / Р. С. Рыбчинский // Хранение и переработка зерна. – 2006. – № 1 (79). – С. 15–16.

33. **Рыбчинский, Р. С.** Характеристика зернозаготовительной отрасли Украины / Р. С. Рыбчинский // Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій. – 2006. – Т. 2, Вип. 29. – С. 4–8.

Проанализированы основные научные работы, касающиеся сферы инноваций и инновационного развития. Доказана необходимость введения методов бизнес-процесов на предприятиях хранения зерна в современных условиях, определены основные бизнес-процессы на комбинатах хлебопродуктов.

34. **Світовий, О.** Удосконалення державного регулювання процесу формування доданої вартості у зернопродуктовому підкомплексі АПК / О. Світовий // Науковий вісник. – 2015. – № 6. – С. 175–188. – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2021). – Назва з екрана.

Розглянуто сучасний стан державного регулювання у сфері виробництва та переробки зерна та питання стимулювання експорту зернової продукції. Обґрунтовано необхідність посилення державної підтримки підприємств зернопродуктового підкомплексу (ЗППК) АПК. Визначено пріоритетні напрями вдосконалення державного регулювання, які будуть сприяти збільшенню доданої вартості у даному підкомплексі. Наголошено на доцільності поліпшення якості нормативно-правових норм і законодавчих актів щодо фінансової підтримки вітчизняного зернового господарства та переробних галузей у межах ЗППК. В процесі дослідження дістала подальшого розвитку концептуальна стратегія розвитку ЗППК як однієї з головних ланок у максимізації доданої вартості усього АПК України.

35. **Сучасний стан та наявні резерви підвищення конкурентоспроможності зернової галузі в умовах Степу України** // Хранение и переработка зерна. – 2000. – № 10. – С. 20–25.

36. **Тао, В.** Продовольча безпека в контексті виробництва зерна / В. Тао, Л. Зяанге // Формування ринкових відносин в Україні. – 2016. – № 1 (176). – С. 111–114.

Досліджено сучасний стан виробництва зерна, проблеми, що його супроводжують. Наведено основні напрямки подальшого зростання виробництва зерна.

37. **Ткаченко, А. М.** Аналіз сучасного стану та тенденцій розвитку конкурентоздатності зернопереробних підприємств харчової промисловості України [Електронний ресурс] / А. М. Ткаченко // Інвестиції: практика та досвід. – 2012. – № 13. – С. 37–41. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2012_13_11 (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

Розглянуто стан, основні тенденції та перспективи розвитку харчової промисловості в умовах впливу світової економічної кризи та відкритості економічних кордонів. Крім цього, досліджено стан одного з важливих структурних елементів харчової галузі – підприємств зернопереробного комплексу. Визначені тенденції є основою для обґрунтування факторів, які впливають на конкурентоздатність, з урахуванням галузевих особливостей.

38. **Томашевська, О. А.** Сучасний стан виробництва зерна в Україні. [Електронний ресурс] / О. А. Томашевська, В. М. Балай // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія : Економіка, аграрний менеджмент, бізнес. – 2015. – Вип. 222. – С. 139–144. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnu_2015_222_24 (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

Висвітлено окремі аспекти сучасного стану зернового виробництва України. Зокрема, проаналізовано валові збори зернових, посівні площі, урожайність. Розглянуто динаміку виробництва зерна в Україні, структуру внутрішнього використання зерна та цінову ситуацію на внутрішньому ринку. Окреслено основні проблеми виробничого, організаційного та економічного характеру у сфері зерновиробництва України.

39. **Тюха, І. В.** Місце зернової галузі України у світовому землеробстві в умовах глобалізації / І. В. Тюха, М. А. Оверко // Формування ринкових відносин в Україні.– Київ, 2014. – № 9 (160). – С. 131–133. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 14.02.2020). – Назва з екрана.

40. **Ушачёв, И.** Проблемы зерновой отрасли / И. Ушачёв // Хлебопродукты. – 2010. – № 6. – С. 4–5.

41. **Фурман, І. В.** Теоретичні основи формування стратегії розвитку аграрних підприємств зернового напрямку [Електронний ресурс] / І. В. Фурман, Я. В. Гонтарук // Інвестиції: практика та досвід. – 2019. – № 23. – С. 80–87. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 21.01.2021). – Назва з екрана.

42. **Харківський, Д. Ф.** Особливості сучасного управління інноваційним розвитком зерновиробних та зернопереробних підприємств / Д. Ф. Харківський, О. П. Петренко // Економіка харчової промисловості. – 2012. – № 2. – С. 32–36. Розглядаються особливості сучасного управління інноваційним розвитком зерновиробних та зернопереробних підприємств. Проаналізовано чинники макроекономічного та мікроекономічного характеру, які відбивають специфіку власного прояву стосовно конкретних умов ведення виробничо-господарської діяльності кожного ринкового суб'єкта.

43. **Харківський, Д. Ф.** Управління інноваційним розвитком зернового виробництва / Д. Ф. Харківський, О. П. Петренко // Економіка харчової промисловості. – 2013. – № 4. – С. 61–66.

Розглядаються динаміка інвестицій в основний капітал за видами економічної діяльності. Проаналізовано динаміку виробництва зернових та зернобобових культур в Україні. Проведений аналіз взаємозв'язку урожайності зернових та зернобобових культур з масштабами та концентрацією виробництва. Виявлено канали товароруку зернової та зернобобової продукції.

44. **Христенко, Г. М.** Стан зернового господарства регіону і тенденцій його розвитку в умовах аграрних трансформацій / Г. М. Христенко // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. – 2013. – Вип. 181, Ч. 1. – С. 118–124. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України :http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 12.04.2020). – Назва з екрана.
45. **Черенков, А. В.** Зернове виробництво степової зони України: стан і стратегічні напрямки ефективного розвитку / А. В. Черенков, М. С. Шевченко, В. С. Рибка // Хранение и переработка зерна. – 2013. – № 8. – С. 12–14.
46. **Чмирь, С. М.** Деякі теоретичні підходи до сучасної практики зернового виробництва в Україні / С. М. Чмирь // Економіка АПК. – 2007. – № 11. – С. 79–83.

На підставі історичних традицій розвитку зернової галузі в Україні з науковим підходом розглянуто її проблеми з метою підвищення ефективності зерновиробництва. Зазначено, що перехід до ринкових умов і вплив глобалізаційних процесів вимагають удосконалення структури посівних площ і зернових культур зокрема.

47. **Чмирь, С. М.** Стратегія розвитку зернового господарства / С. М. Чмирь // Вісник аграрної науки. – 2007. – № 9. – С. 63–66. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету :
<http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 14.02.2020). – Назва з екрана.

Розглянуто проблеми зернового виробництва в Україні. Проаналізовано динаміку стану зернової галузі, зокрема твердих пшениць і кукурудзи.

48. **Шебаніна, О. В.** Розвиток виробництва зерна і його значення у забезпеченні продовольчої безпеки України / О. В. Шебаніна, Т. В. Демченко // Економіка АПК. – 2008. – № 12 (170). – С. 9–12.
49. **Шевченко, З. І.** Підвищення організаційної стійкості підприємств зернопереробної галузі / З. І. Шевченко, І. О. Седікова // Економіка харчової промисловості. – Одеса : ОНАХТ, 2010. – № 1. – С. 30–35.

Розроблені положення підвищення організаційної стійкості функціонування підприємств в ході виконання стратегічних планів. З'ясовано, що зусилля в області стійкого функціонування зернопереробних підприємств повинно бути спрямоване на вирішення завдань: створення мотивації персоналу для управління ресурсним потенціалом підприємства; виявлення проблемних зон в стратегічному управлінні; вдосконалення організаційних структур управління; вдосконалення технологічного процесу.

Загальні відомості про зерно та його властивості

2.1. Загальні властивості та структура зерна

Книги, навчальні видання, довідники

50. **Казаков, Е. Д.** Биохимия зерна и продуктов его переработки : учебник / Е. Д. Казаков, В. Л. Кретович. – 2-е изд., перераб. и доп. – Москва : Агропромиздат, 1989. – 368 с.

Приведен химический состав зерна, дано описание белковых веществ, витаминов, ферментов, углеводов, липидов, рассмотрены биохимические процессы, протекающие в зерне, муке и крупе. Указаны пути использования неполноценного зерна. Во второе издание (первое вышло в 1980 г.) включены новые данные по биохимии зерна и продуктов его переработки, полученные в последние годы.

51. **Казаков, Е. Д.** Биохимия зерна и хлебопродуктов : учеб. пособие / Е. Д. Казаков, Г. П. Карпиленко. – 3-е изд., перераб. и доп. – Санкт-Петербург : Гиорд, 2005. – 512 с.

В учебном пособии для студентов вузов приведены химический состав зерна, муки и крупы, процессы, происходящие в зерне при его прорастании, созревании, хранении и переработке, а также в муке и крупе при их производстве и хранении. Содержатся данные о химическом составе и качестве готовой продукции. Приведены оптимальные показатели биохимических процессов, обеспечивающих сохранность качества зерна и продуктов его переработки.

52. **Казаков, Е. Д.** Зерноведение с основами растениеводства : учебник / Е. Д. Казаков. – изд. 3-е, перераб. и доп. – Москва : Колос, 1983. – 352 с.

В учебнике приведены основные сведения из жизни растений, сведения по земледелию и растениеводству, морфологические, анатомические и химические характеристики зерна и семян. Сообщены краткие сведения о производстве отдельных культур, их особенности как сырья для переработки и сведения о сортовом составе. Приведена оценка качества зерна, в которую входит: подготовка образцов зерна для анализа, физические и химические методы определения качества зерна и его технологическая оценка. Отдельная глава посвящена вопросам стандартизации зерна.

53. **Казаков, Е. Д.** Основные сведения о зерне / Е. Д. Казаков – Москва : Зерновой союз, 1997. – 144 с. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно-технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий : http://refman.onaft.edu.ua/elc_new/page_lib.php php (дата обращения: 13.01.2020). – Название с экрана.

В книге в сжатом виде изложены важнейшие характеристики зерна и продуктов его переработки, как товара, составляющего основу питания.

54. **Кретович, В. Л.** Биохимия зерна / В. Л. Кретович. – Москва : Наука, 1981. – 150 с.

В книге приведены данные о химическом составе зерна и отдельных группах соединений, входящих в его состав. Описаны основные закономерности обмена веществ при созревании, прорастании и хранении зерна. Показано влияние агротехники, почвенных и климатических условий на химический состав зерна и его качество. Изложены сведения об изменениях химического состава и биохимических свойств зерна при его переработке. Рассмотрен вопрос о пищевой ценности зерна и продуктов его переработки.

55. **Сирохман, І. В.** Товарознавство продовольчих товарів : підручник / І. В. Сирохман. – Київ : Ліра-К, 2016. – 713 с.

Підручник містить тести до всіх основних тем, які подані у відповідних обсягах з урахуванням споживних властивостей, асортименту, вимог до якості, пакування, маркування, транспортування і зберігання основних груп товарів.

56. **Справочник** по зерновым культурам / И. М. Карасюк, А. И. Здоровцов, В. П. Гордиенко, под ред. И. М. Карасюка. – Киев : Урожай, 1991. – 320 с. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно-технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий : http://refman.onaft.edu.ua/elc_new/page_lib.php (дата обращения: 03.03.2020). – Название с экрана.

Рассмотрены интенсивные ресурсосберегающие технологии выращивания зерновых, освещены вопросы программирования и агрохимического обеспечения больших урожаев, интегрированной системы защиты зерновых культур.

57. **Технології** вирощування зернових і технічних культур в умовах Лісостепу України / Д. І. Мазоренко ; ред. П. Т. Саблук ; УААН. – Вид. 2-ге, доп. – Київ, 2008. – 720 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 21.01.2020). – Назва з екрана.

В книзі розглянуто наукові основи технологій, наведено технологічні карти вирощування озимих та ярих зернових, круп'яних та технічних сільськогосподарських культур в умовах Лісостепу України при різних рівнях ресурсного забезпечення агровиробництва. Для керівників та спеціалістів агропідприємств різних організаційно-правових форм, науковців і студентів аграрних спеціальностей.

58. **Технології** вирощування зернових колосових, зернобобових, круп'яних, олійних культур і кукурудзи : інформ. матеріал / В. Ф. Сайко; Центр наукового забезпечення АПВ Київської області – Київ : ННЦ "Інститут землеробства. Українська академія аграрних наук, 2008. – 40 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 22.01.2020). – Назва з екрана.

59. **Филин, В. М.** Рис-зерно. Определение типового состава и класса зерна / В. М. Филин, Т. В. Устименко : учеб. пособие. – Москва : ДеЛи принт, 2004. – 88 с. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно- технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий : https://elc.library.onaft.edu.ua/elc_new/page_lib.php (дата обращения: 16.01.2020). – Название с экрана.

В книге обоснована возможность и необходимость уточнения положений действующих стандартов. Представлены результаты проведенных исследований по минимизации количества зерен в навеске, достаточного для определения типового состава партии риса. Показаны причины, приводящие к ошибочному определению типового состава риса-зерна. Установлена степень влияния результатов измерения длины и ширины нешелушеного и шелушеного зерна на точность определения типа. Показана возможность определения типа по рентгеновским снимкам. Рассмотрен новый подход при определении подтипа риса-зерна с учетом его длины. Книга адресована научным сотрудникам, преподавателям, студентам, специалистам лабораторий и Государственных хлебных инспекций. Она может быть использована в учебном процессе и при повышении квалификации работников зерноперерабатывающей промышленности и полезна разработчикам новых ГОСТов.

60. **Хайтмазова, Е. Ф.** Практикум по товароведению зерна и продуктов его переработки : учебное пособие / Е. Ф. Хайтмазова. – Москва : Агропромиздат, 1992. – 288 с.

61. **Хосни, Р. К.** Зерно и зернопродукты : пер. с англ. / Р. К. Хосни. – Санкт-Петербург : Профессия, 2006. – 336 с.

Книга известного американского специалиста по переработке и хранению зерна и применению муки в различных секторах пищевой промышленности представляет собой учебно-справочное пособие, рассматривающее широкий круг вопросов, связанных с зерном, зернопродуктами и зернопереработкой. В ней представлены новейшие данные по строению зерна важнейших злаковых культур, его хранению, кормам для животных, а также различным способам помола. Большое внимание уделено реологии теста из различных видов муки, а также применению зерна и муки в производстве макаронных изделий, сухих зерновых завтраков и снежков. Книга предназначена для специалистов зерноперерабатывающей, мукомольной и хлебобулочной промышленности, а также будет полезна преподавателям и студентам профильных вузов.

Монографії, розділи кол. монографій

62. **Білітюк, А. П.** Тритикале в Україні : монографія / А. П. Білітюк, В. С. Гірко, С. М. Каленська, М. І. Андрушків. – Київ, 2004. – 373 с. – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2021). – Назва з екрана.

На підставі узагальнення вітчизняних і зарубіжних літературних джерел наведено загальні відомості та історію створення озимого тритикале. Висвітлено особливості формування продуктивності, елементів структури врожаю, якісних показників зерна та умов вирощування нової зернокарманої культури, створеної людиною. Показано місце культури тритикале в структурі озимого клину Полісся України, яка забезпечує достатній рівень урожайності за умов значно менших витрат матеріальних ресурсів, ніж у процесі вирощування пшениці.

Дисертації на здобуття наукового ступеню

63. **Гаврилюк, М. М.** Оптимізація заходів прискореного розмноження насіння нових сортів зернових і зернобобових культур у ланках первинного та елітного насінництва : дис. ... канд. с.-г. наук : 06.00.05 / Гаврилюк Микола Микитович ; Національний аграрний університет. – Київ, 1996. – 174 л. – Режим доступу к Електронному каталогу Научной библиотеки им. В. И. Вернадского : http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата обращения: 13.01.2020). – Название с экрана.

64. **Клыша, А. И.** Основы селекции зернобобовых культур для степи Украины : дис. ... д-ра с.-х. наук : 06.01.05 / Клыша Андрей Иванович ; Украинская академия аграрных наук, Институт кукурузы. – Днепропетровск, 1993. – 302 л. – Режим доступу к Електронному каталогу Научной библиотеки им. В. И. Вернадского : http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата обращения: 13.01.2020). – Название с экрана.

В работе ставилась цель исследовать и обобщить ботанические и биологические основы селекции зернобобовых культур (морфологию, систематику, экологическую характеристику, интенсивность плодообразования, продолжительность вегетации, холодостойкость, засухоустойчивость, поражаемость болезнями и вредителями, азотфиксирующую способность и эффективность как предшественников зерновых культур), основные методы и пути селекции этих культур для Степи Украины.

Статті з наукових та фахових видань

65. **Виявлення** генів, які детермінують якісні характеристики зерна та стійкість до стресових факторів, у кукурудзи / О. В. Марковський, М. О. Банникова, В. В. Борисова, Т. В. Федоренко // Наука та інновації. – 2014. – Т. 10, № 1. – С. 43–55.

66. **Гросул, Л. Г.** Фрикційні властивості зерна у зв'язку з розробкою агрегатного крупорушального устаткування / Л. Г. Гросул // Наукові праці Одеської державної академії харчових технологій. – Одеса, 1998. – Вип. 18. – С. 126–132.
67. **Деренжи, П.** Свойства зерна, используемого в питании человека / П. Деренжи // Хлебопродукты. – 2001. – № 3. – С. 13–15. – Режим доступа к Электронному каталогу Научной библиотеки Киевского национального торгово-экономического университета : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата обращения: 13.01.2020). – Название с экрана.
68. **Егоров, Б. В.** Питательная ценность и лечебно-профилактические свойства зерна овса и продуктов переработки / Б. В. Егоров, Л. В. Капрельянц, В. Т. Гулавский // Хранение и переработка зерна. – 2001. – № 7 (25). – С. 31–35.
- Гречка преподносит человечеству сразу два вкусных и полезных продукта – мед и крупу, такими достоинствами не каждая сельскохозяйственная культура может похвастаться.
69. **Жук, В.** По фасолинам. Влияние влаготермической обработки на биологическую ценность зерновой фасоли / В. Жук, Л. Баля // Food technologies & equipment. Пищевые технологии и оборудование. – 2010. – № 11-12. – С. 22–24. – Режим доступа до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 15.01.2020). – Назва з екрана.
70. **Журлова, Е. Д.** Фитокомпоненты зернового сырья : строение, свойства, применение / Е. Д. Журлова, Л. В. Капрельянц // Харчова наука і технологія. – 2013. – № 4 (25). – С. 3–7.
71. **Козубаева, Л. А.** Изменение свойств зерна пшеницы при его подготовке для получения зернового хлеба / Л. А. Козубаева, В. Л. Злочевский, С. И. Конева // Известия высших учебных заведений. Пищевая технология. – 2002. – № 5-6 (270-271). – С. 15–16.
72. **Крикунова, Л. Н.** Сравнительная характеристика методов оценки прочностных свойств зерна / Л. Н. Крикунова // Хранение и переработка сельхозсырья. – 2007. – № 4. – С. 48–52. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно-технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий : http://refman.onaft.edu.ua/elc_new/page_lib.php (дата обращения: 14.01.2020). – Название с экрана.
73. **Курилович, Н. Н.** Влияние температурно-влажностных характеристик пророщенного зерна на его структурно-механические свойства / Н. Н. Курилович, В. А. Шуляк, А. В. Евдокимов // Зернові продукти і комбікорми. – 2009. – № 3 (35). – С. 14–17.

74. **Лычагина, Т.** Диетические свойства цельного зерна / Т. Лычагина // Хлебопёк. – 2015. – № 4. – С. 44–46.
75. **Макаренко, В.** Соя – королева білка / В. Макаренко // Агро перспектива. – Київ, 2011. – № 8-9 (138). – С. 40–42. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 15.01.2020). – Назва з екрана.
76. **Марьин, В. А.** Влияние гидротермической обработки на свойства, морфологию ядра и оболочек зерна овса / В. А. Марьин, А. Л. Верещагин, Н. В. Бычин // Хлебопродукты. – 2012. – № 11. – С. 58–59.
77. **Марьин, В. А.** Влияние термофилирования на прочностные характеристики оболочек зерна гречихи / В. А. Марьин, А. Л. Верещагин, Н. В. Бычин // Хлебопродукты. – 2013. – № 1. – С. 54–55.
- Установлено, что неправильно е хранение зерна гречихи в условиях повышенной влажности, перепада температур и ряда других факторов привело к необратимым изменениям, возможно вследствие деструкции зерна, которая характеризуется значительным ухудшением его качества (порчей) и появлением дефектов.
78. **Моргун, В. А.** Качественная характеристика зерна, перерабатываемого на мукомольных заводах Украины / В. А. Моргун // Хранение и переработка зерна. – 1999. – № 4. – С. 11–13. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно- технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий : http://refman.onaft.edu.ua/elc_new/page_lib.php (дата обращения: 29.10.2019). – Название с экрана.
79. **Не завадить** освіжити призабуті знання про хімічний склад і властивості зерна, крупів та борошна // Зерно і хліб. – 2006. – № 4 (44). – С. 53–56.
80. **Нечаев, А. П.** Белки пшеницы. Технология получения и применения (состояние, проблемы, пути развития) / А. П. Нечаев, Г. Н. Дубцова, В. В. Колпакова // Известия высших учебных заведений. Пищевая технология. – 1995. – № 1-2 (224-225). – С. 28–30.
81. **Новинки** селекції // Зерно. – 2016. – № 10 (127). – С. 152–155.
82. **Особенности** контроля содержания протеина в ячмене методом красителя / В. В. Платонов, А. В. Ковальчук, С. Л. Лотар // Хранение и переработка зерна. – 2006. – № 1 (79). – С. 17–18.
83. **Осокіна, Н. М.** Геометрична характеристика зерна спельти залежно від сорту / Н. М. Осокіна, В. В. Любич, В. В. Возіян // Наукові праці Національного університету харчових технологій. – 2016. – Т. 22, № 1. – С. 201–209.
- У статті досліджено геометричну характеристику зерна спельти залежно від сорту. Встановлено, що об'єм зернівки, площа зовнішньої поверхні, об'єм поверхневих шарів і площа зовнішньої поверхні істотно змінюються залежно від лінійних розмірів зернівки та сорту. Збільшення геометричних розмірів зернівки зумовлює зростання площі зовнішньої поверхні, об'єму поверхневих шарів зернівки й об'єму зернівки.

84. **Полба** и спельта : возвращение к истокам / С. В. Зверев, О. В. Политуха, А. А. Стариченков, П. С. Абрамов // Хранение и переработка зерна. – 2015. – № 6-7 (194). – С. 48–50.

Древние виды пшеницы – это генетические родственники и прародители современных видов мягкой и твердой пшеницы, известные еще многие тысячелетия назад. К древним видам относятся пшеница полба однозернянка, пшеница полба двузернянка, пшеница спельта и пшеница камут. Все четыре злака на территории России ошибочно называют просто полбой. Разница между современной пшеницей и древними ее видами – в числе хромосом, структуре протеина и питательной ценности.

85. **Пономарева, Е. И.** Влияние среды набухания на изменение свойств зерна ржи / Е. И. Пономарева, Н. Н. Алехина, А. А. Журавлев // Хранение и переработка сельхозсырья. – 2012. – № 4. – С. 40–42.

86. **Пономарева, Е. И.** Влияние ферментного препарата целлюлолитического действия на свойства зерна / Е. И. Пономарева, Н. Н. Алехина // Хранение и переработка сельхозсырья. – 2012. – № 10. – С. 41–43.

87. **Сарычева, И.** Причерноморское зерно – 2017: качественные характеристики и тенденции / И. Сарычева // Хранение и переработка зерна. – 2018. – № 1. – С. 26–29.

88. **Слободянюк, Н. М.** Харчова та біологічна цінність насіння льону / Н. М. Слободянюк, Ю. Г. Сухенко, І. А. Веретинська // Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій. – 2014. – Т. 1 : Актуальні питання технології зберігання і переробки зерна, виготовлення зернових виробів та комбікормів, Вип. 46. – С. 91–94.

У статті вивчено харчову та біологічну цінність насіння льону, вирощеного в Центральному регіоні України. Як свідчать результати експериментальних досліджень, піддослідне насіння льону характеризується підвищеним вмістом білків та жиру, сумарна кількість яких становить у межах 66-68 % від загальної маси.

89. **Соколов, В.** Гороху природа відвела роль білкової піраміди / В. Соколов, В. Січкач // Зерно і хліб. – 2004. – № 3 (35). – С. 42.

90. **Соц, С. М.** Голозерний овес – перспективна сировина для круп'яної промисловості / С. М. Соц, Є. І. Шутенко, І. О. Кустов // Зернові продукти і комбікорми. – 2011. – № 4 (44). – С. 7–8.

У даній статті розглянуті особливості хімічного складу голозерного і плівчастого вівса. Можливості використання голозерного вівса для круп'яної промисловості.

91. **Тастанбеков, С.** Ознайомимося з якісними і кількісними показниками казахстанського зерна / С. Тастанбеков // Зерно і хліб. – 2008. – № 2 (50). – С. 13.

92. **У цукровій** кукурудзі зосереджена четверта частина елементів таблиці Менделєєва / М. Кирпа, В. Черчель, С. Шевченко, Л. Максимова // Зерно і хліб. – 2010. – № 3 (59). – С. 45–47.

93. **Шаповаленко, О. І.** Дослідження структурно-механічних властивостей партій зерна пшениці із різним вмістом пророслих зерен / О. І. Шаповаленко, А. В. Шаран // Зернові продукти і комбікорми. – 2002. – № 2. – С. 9–10. – Режим доступу до Електронного архіву Національного університету харчових технологій : <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/handle/123456789/12716> (дата звернення: 23.01.2020). – Назва з екрана.

В статті наведені результати дослідження кутів природного ухилу і ковзання по сталевому самопливу, маси 1000 зерен, об'ємної маси партій зерна пшениці із різним вмістом пророслих зерен.

94. **Штейнберг, Т. С.** Цветовые характеристики зерна твёрдой пшеницы сортов, внесённых в Государственный реестр селекционных достижений / Т. С. Штейнберг, Л. И. Семикина, О. В. Морозова // Хлебопродукты. – 2015. – № 3. – С. 50–52.

Представлены результаты исследований цветковых характеристик зерна твёрдой и белозёрной пшеницы. Установлены различия в цвете для разных сортов зерна твёрдой пшеницы, полученных с восьми сортоучастков (6 областей и краёв). Определена разница в цвете белозёрной и твёрдой пшеницы.

2.2 Борошномельні властивості зерна

Книги, навчальні видання, довідники

95. **Зверев, С. В.** Высокотемпературная микронизация в производстве зернопродуктов / С. В. Зверев. – Москва : ДеЛи принт, 2009. – 222 с.

Книга посвящена технике и технологии термообработки зерна, семян, круп и подобных сыпучих продуктов в потоке инфракрасного (ИК) излучения. Приведены результаты экспериментов, дающие представления о происходящих при этом физических и биохимических изменениях. Даны основы расчета оборудования и примеры применения высокотемпературной микронизации в технологических процессах зернопереработки.

96. **Егоров Г. А.** Краткий курс мукомольного и крупяного производства / Г. А. Егоров. – Москва : Хлебпродинформ, 2000. – 200 с.

Автор подготовил для специалистов, занятых в области производства муки и крупы, краткий курс, как практическое руководство, которое будет полезно не только специалистам, но и всем предпринимателям, впервые занявшимся переработкой зерна в муку и крупу. В этой книге практическое рассмотрение технологии муки и крупы изложено в таком варианте, чтобы на этой основе можно было бы произвести на каждом предприятии усовершенствование режимов подготовительных и результирующих технологических операций, и таким образом обеспечить высокую эффективность использования зерна.

Автореферати дисертацій на здобуття наукового ступеню

97. **Ковальов, М. О.** Розробка технології сортового помелу пшениці з використанням процесу лушення зерна : автореф. дис. ... канд. техн. наук : 05.18.02 / Ковальов Михайло Олександрович; Одес. нац. акад. харч. технологій. – Одеса, 2013. – 20 с. – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

Запропоновано нову технологію сортового помелу пшениці із застосуванням попереднього лушення зерна, за якої зменшується кількість технологічного обладнання та забезпечується підвищення санітарно-гігієнічних показників зерна у порівнянні з класичною технологією. Набуло подальшого розвитку вивчення впливу попереднього лушення зерна пшениці на борошномельні властивості зерна та хлібопекарські властивості борошна. Наукову новизну підтверджено результатами аналізу літературних і патентних джерел, а також патентом на корисну модель "Спосіб виробництва сортового борошна пшеничного".

98. **Кораблева, Н. В.** Характеристика белково-ферментного комплекса зерна пшеницы Узбекистана : автореф. дис. ... канд. хим. наук : 02.00.10 / Кораблева Надежда Владимировна ; Академия наук Республики Узбекистан, Институт биоорганической химии им. А. С. Садыкова. – Ташкент, 2012. – 26 с. – Режим доступа к Электронному каталогу Научной библиотеки им. В. И. Вернадского : http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата обращения: 16.0.2020). – Название с экрана.

На протяжении многих лет белки пшеницы являются предметом интенсивного и многостороннего изучения. Это вызвано той важной ролью, которую они играют в питании человека, а также в определении хлебопекарного качества зерна пшеницы.

Статті з наукових та фахових видань

99. **Бабаев, С.** Влияние начальной влажности зерна на его мукомольные свойства / С. Бабаев, Х. Эргашева, В. Раджабова // Хлебопродукты. – 2009. – № 7. – С. 57.

100. **Борошномельні** властивості зерна пшениці спельти залежно від сорту та лінії [Електронний ресурс] / Г. М. Господаренко, В. В. Любич, І. О. Полянецька, В. В. Новіков // Агробіологія. – 2018. – № 1. – С. 59–67. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/agr_2018_1_10 (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

Метою роботи є визначення борошномельних властивостей зерна сортів пшениці спельти залежно від умов мінерального живлення, створених різними видами, нормами і строками застосування добрив.

101. **Борошномельні** показники якості зерна спельти залежно від сорту [Електронний ресурс] / Н. М. Осокіна, В. В. Любич, В. В. Возіян, В. В. Пертернко // Вісник Житомирського національного агроекологічного університету. – 2015. – № 2 (1). – С. 295–304. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vzhnau_2015_2\(1\)__46](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vzhnau_2015_2(1)__46) (дата звернення: 16.01.2021). – Назва з екрана.

102. **Вербій, В. П.** Технологічні та хлібопекарські властивості нових сортів пшениці / В. П. Вербій, О. О. Шовгун // Сучасні проблеми товарознавства : Збірник наукових праць. – Київ : КНТЕУ, 2001. – С. 56–59. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 03.10.2020). – Назва з екрана.

103. **Влияние** содержания белозерной пшеницы в твердой пшенице на выход и качество муки и макаронных изделий / Р. Кандроков, В. Дулаев, Д. Шнейдер, Н. Казеннова // Хлебопродукты. – 2011. – № 5. – С. 52–53.

104. **Волохова, Т. П.** Влияние ультразвуковой обработки зерна и воды в мукомольном процессе на хлебопекарные свойства пшеничной муки / Т. П. Волохова, С. Д. Шестаков // Хранение и переработка сельхозсырья. – 2000. – № 5. – С. 32–34.

105. **Господаренко, Г. М.** Борошномельні властивості зерна сортів пшениці спельти залежно від умов мінерального живлення [Електронний ресурс] / Г. М. Господаренко, В. В. Любич, І. О. Полянецька // Збірник наукових праць Національного наукового центру "Інститут землеробства НААН". – 2017. – Вип. 1. – С. 60–73. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpzeml_2017_1_8 (дата звернення: 16.01.2021). – Назва з екрана.

Метою роботи є визначення борошномельних властивостей зерна сортів пшениці спельти залежно від умов мінерального живлення, створених різними видами, нормами і строками застосування добрив.

106. **Гунькин, В.** Основные показатели мукомольных свойств зерна пшеницы / В. Гунькин, Г. Сусянок // Хлебопродукты. – 2011. – № 2. – С. 52–53.

107. **Зелинский, Г.** Оценка хлебопекарных свойств зерна по числу падения / Г. Зелинский, А. Мартянова, А. Самбурский // Хлебопродукты. – 1998. – № 2. – С. 7–8. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно-технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий: <https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentSearchResult> (дата обращения: 07.12.2020). – Название с экрана.

108. **Зерно** с низкими хлебопекарными свойствами / С. Крутских, Г. Магомедов, Е. Пономарева, Н. Алехина // Хлебопродукты. – 2010. – № 8. – С. 42–43.

109. **Касьянова, Л. А.** Зависимость мукомольных свойств зерна голозерного овса от режимов гидротермической обработки / Л. А. Касьянова, Т. А. Дубина // Хлебопродукты. – 2012. – № 4. – С. 49–51.

Исследован процесс гидротермической обработки зерна голозерного овса при подготовки его к помолу. Определено влияние режимов гидротермической обработки на мукомольные свойства зерна голозерного овса. Установлены оптимальные режимы гидротермической обработки зерна голозерного овса- технологическая влажность и продолжительность отволаживания.

110. **Любич, В. В.** Борошномельні властивості зерна пшениці спельти залежно від сорту та лінії [Електронний ресурс] / В. В. Любич // Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва. – 2020. – Вип. 96 (1). – С. 520–534. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/zhpumus_2020_96\(1\)_39](http://nbuv.gov.ua/UJRN/zhpumus_2020_96(1)_39) (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

111. **Мукомольные** свойства зерна перспективных сортов озимой пшеницы / Н. Беркутова, Б. Сандухадзе, Е. Соболева // Хлебопродукты. – 2010. – № 11. – С. 51–53.

Установлено, что неправильно е хранение зерна гречихи в условиях повышенной влажности, перепада температур и ряда других факторов привело к необратимым изменениям, возможно вследствие деструкции зерна, которая характеризуется значительным ухудшением его качества (порчей) и появлением дефектов.

112. **Онгарбаева, Н.** Мукомольные свойства пшеницы различной твердозерности / Н. Онгарбаева, М. Сабирова // Хранение и переработка зерна. – 2008. – № 10 (112). – С. 66–67.

113. **Оцінка** сортів пшениці озимої за виходом борошна з урожаєм зерна пшениці озимої [Електронний ресурс] / Н. М. Осокіна, І. О. Полянецька, В. В. Любич, В. В. Возіян // Наукові праці Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків. – 2014. – Вип. 22. – С. 142–144. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpicb_2014_22_30 (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

Досліджено формування врожайності, умовного виходу борошна і вихід борошна з урожаєм пшениці озимої залежно від сорту та особливостей погодних умов років досліджень. Встановлено, що найвища врожайність та вихід борошна забезпечує вирощування сортів Акротос, Копілівчанка і Романтика.

114. **Оцінювання** борошномельних властивостей зерна різних сортів і ліній пшениці спельти [Електронний ресурс] / Г. М. Господаренко, С. П. Полторецький, В. В. Любич, І. О. Полянецька, Н. В. Воробйова, М. М. Капрій // Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія : Агрономія і біологія. – 2017. – Вип. 2. – С. 140–144. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vsna_agro_2017_2_30 (дата звернення: 06.01.2021). – Назва з екрана.

У статті наведено результати оцінювання борошномельних властивостей за вмістом анатомічних складових, золи в зерні та виходом борошна. За виходом борошна зерно всіх досліджуваних форм відповідає дуже високому рівню.

115. **Пекарям** варто знати про борошномельні властивості сучасних сортів пшениці / І. Топораш, О. Рибалка, М. Литвиненко, І. Супруженко // Хлібопекарська і кондитерська промисловість України. – 2007. – № 6 (31). – С. 4–6.
116. **Притульська, Н. В.** Біологічна цінність насіння зернобобових культур і продуктів їх переробки / Н. В. Притульська, В. Ф. Соловйова // Сучасні проблеми товарознавства. – Київ : КНТЕУ, 2003. – С. 50–54. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 15.01.2020). – Назва з екрана.
117. **Сохранение** хлебопекарных свойств поврежденного зерна // Хлебопродукты. – 2011. – № 6. – С. 32–33.
118. **Чеботарев, О. Н.** Оптимизация хлебопекарных свойств зерна пшеницы с ослабленной клейковиной / О. Н. Чеботарев, Ж. П. Соловьева, В. Н. Дьякова // Известия высших учебных заведений. Пищевая технология. – 2000. – № 2-3 (255-256). – С. 113–114.
119. **Чумаченко, Ю. Д.** Влияние горячего кондиционирования на хлебопекарные свойства зерна тритикале / Ю. Д. Чумаченко // Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій. – 2007. – Т. 2, вип. 30. – С. 25–27.

2.3. Фізичні, хімічні та біохімічні властивості зерна

Книги, навчальні видання, довідники

120. **Зверев, С. В.** Физические свойства зерна и продуктов его переработки / С. В. Зверев, Н. С. Зверева : учебное пособие. – Москва : ДеЛи принт, 2007. – 176 с.

В книге рассмотрены физические свойства и характеристики зерна и зернопродуктов, которые во многом определяют методы воздействия и их результаты в процессе переработки. Книга будет полезна как студентам и аспирантам, а также производственникам.

121. **Карпюк, В. М.** Основи первинного обробітку та зберігання продукції рослинництва : навч. посібник / В. М. Карпюк, Ю. В. Федорусь; Луцький національний технічний університет. – Луцьк : РВВ ЛНТУ, 2012. – 364 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 13.01.2021). – Назва з екрана.

Розглянуто хімічний склад і якість зерна злакових і бобових культур. Охарактеризовано фізичні властивості та режими, способи зберігання зернових мас. Приділено увагу борошномельному та хлібопекарському оцінюванню зерна пшениці та жита. Викладено основи первинного обробітку та зберігання технічних культур, овочів та картоплі.

122. **Лихочвор, В. В.** Рослинництво: Технології вирощування сільськогосподарських культур : навч. посібник / В. В. Лихочвор. – 2-е вид., випр. – Київ : Центр навчальної літератури, 2004. – 808 с.

Розглянуто стан і тенденції розвитку рослинництва. Висвітлено народногосподарське значення, біологічні і ботанічні особливості польових культур, теоретичні основи рослинництва, основи програмування і насіннезнавства. Приділено особливу увагу сучасним технологіям вирощування сільськогосподарських культур.

Автореферати дисертацій на здобуття наукового ступеню

123. **Али, Баша Н. М.** Влияние условий хранения зерна пшеницы, происходящей из различных экологических районов, на биохимический состав и технологические свойства продукции : автореф. дис. ... канд. техн. наук : спец. 05.18.03 / Али Баша Набих Мухамед ;Одесский технологический институт пищевой промышленности им. М. В. Ломоносова. – Одесса : ОТИПП, 1990. – 16 с. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно- технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий : <http://95.164.172.68:2080/odonaht-w/DocumentSearchResult> (дата обращения: 10.03.2020). – Название с экрана.

В работе проведено сравнительное изучение влияния различных условий хранения зерна наиболее распространенных сортов пшениц на изменение биохимических, технологических свойств с целью оптимизация условий хранения. Изучены изменения биохимических свойств зерна пшениц, выращенных в разных районах: САР, Одесской и Самаркандской областях. Установленные оптимальные условия для хранения зерна, макарон и муки будут использованы для совершенствования хранилищ.

Статті з наукових та фахових видань

124. **Біохімічний** склад зерна пшениці полби (*Triticum dicoccum* (schrank) schuebl) залежно від генотипу [Електронний ресурс] / Н. М. Осокіна, В. В. Любич, В. В. Новіков, І. А. Лещенко // Агробіологія. – 2020. – № 1. – С. 111–119. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/agr_2020_1_16 (дата звернення: 16.01.2021). – Назва з екрана.

125. **Бординова, В. П.** Антиоксидантные свойства зерна и продуктов его переработки в зарубежных исследованиях / В. П. Бординова, Н. В. Макарова // Известия высших учебных заведений. Пищевая технология. – 2010. – № 5-6 (317-318). – С. 5–7.

126. **Бординова, В. П.** Антиоксидантные свойства зерна ячменя, овса, сорго, риса и продуктов их переработки / В. П. Бординова, Н. В. Макарова // Известия высших учебных заведений. Пищевая технология. – 2011. – № 5-6 (323-324). – С. 5–7.

Проанализированы тенденции в изучении химического состава и антиоксидантных свойств зерна ячменя, овса, сорго, риса. Выявлены наиболее существенные факторы, влияющие на уровень антиоксидантного статуса зерновых. Определены пути практического использования зерновых в качестве ингибиторов окисления в жировых системах.

127. **Вайтанис, М. А.** Влияние физических свойств зерна пшеницы на выход макаронной крупки / М. А. Вайтанис // Хранение и переработка зерна. – 2009. – № 6 (120). – С. 61–63.

128. **Визначення** показників якості зернової сировини та перспективи її експорту в інші країни / О. І. Шаповаленко, О. О. Євтушенко, А. О. Петренко, О. М. Шатківська // Наукові праці Національного університету харчових технологій. – 2018. – Т. 24, № 1. – С. 220–226.

У статті представлені експериментальні дослідження фізичних і хімічних властивостей найбільш експортно-привабливої зернової сировини підтвердили, що перспективи експорту як зазначеної продукції, так і продуктів її переробки цілком реальні.

129. **Вплив** НВЧ енергії на фізико-технологічні властивості зерна гречки / О. І. Шаповаленко, О. Ю. Супрун-Крестова, Ю. П. Фурманова, Ю. М. Біла // Хранение и переработка зерна. – 2010. – № 5 (131). – С. 48–49.

130. **Дмитрук, Є. А.** Фракційний склад і деякі фізичні характеристики нерухомого шару зерна тритикале [Електронний ресурс] / Є. А. Дмитрук, В. В. Любич, В. В. Новіков // Наукові праці Національного університету харчових технологій. – 2015. – Т. 21, № 6. – С. 232–236. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npnukht_2015_21_6_30 (дата звернення: 06.01.2021). – Назва з екрана.

131. **Забавин, И. С.** Исследование диффузионных свойств зерна / И. С. Забавин, С. П. Рудобашта, В. М. Дмитриев // Хранение и переработка сельхозсырья. – 2010. – № 8. – С. 24–28.

132. **Исследование** свойств полбы / С. В. Зверев, И. А. Панкратьева, О. В. Политуха // Хлебопродукты. – 2016. – № 1. – С. 66–67.

Определены физико-химические свойства двух плёнчатых сортов полбы - Руно и Алькоран и одного голозёрного - Греммэ, по сравнению с мягкой пшеницей. Установлено, что зерно сорта Алькоран наиболее крупное, имеет большую стекловидность, содержит в 1,5 раза больше белка, чем пшеница.

133. **Капрельянц, Л. В.** Состав и физико-химические свойства гидроколлоидов семян льна / Л. В. Капрельянц, Н. А. Швец // *Зернові продукти і комбікорми.* – 2006. – № 4. – С. 28–31.

134. **Куянов, Ю. Ю.** Технологічні аспекти отримання "зірваних" зерен НВЧ-випромінюванням / Ю. Ю. Куянов, С. Ю. Миколенко // *Харчова промисловість.* – 2017. – Вип. 22. – С. 40–48.

Проаналізовано роль анатомічної будови зернівки, зміни основних компонентів хімічного складу під впливом НВЧ-випромінювання. Показано, що мікрохвильова обробка змінює властивості крохмалів, чутливість яких до дії НВМ - випромінювання залежить від наявності амілози. Застосування солі, жиру перед НВЧ-обробкою дає змогу досягти підвищення виходу і якості кінцевої продукції.

135. **Любич, В. В.** Фізичні показники якості зерна пшениці озимої залежно від сорту [Електронний ресурс] / В. В. Любич // *Новітні агротехнології.* – 2013. – № 1. – С. 62–70. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/novagr_2013_1_10 (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

Встановлено, що зерно досліджуваних сортів пшениці озимої має хороші фізичні показники якості. Велику крупність зерна мають сорти Афіна, Артія, Ластівка одеська, Тронка і Плутос, яка становить 2,8-3,0 мм, однак вищу натуру зерна мають сорти Золотоколоса, Донецька 48 і Лупус – 756-782 г/л.

136. **Любич, В. В.** Фізичні властивості зерна тритикале озимого залежно від його розмірів [Електронний ресурс] / В. В. Любич, І. О. Полянецька, В. В. Новіков // *Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій.* – 2014. – Вип. 46 (1). – С. 23–26. – Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Np_2014_46\(1\)__8](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Np_2014_46(1)__8) (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

Зерно тритикале в повній мірі може задовольнити сучасну потребу розширення асортименту готової продукції, вимоги до екологічної безпеки, зниження собівартості та витрат на виробництво. Але попри зростання попиту на нову сировину, її потенціал залишається нерозкритим. Одним із способів раціонального використання зерна є вивчення його фракційного складу. Щільність укладання зернової маси тритикале озимого та забезпечення її повітрям істотно не залежить від геометричних розмірів зернівки. Проте площа зовнішньої поверхні зернівки тритикале озимого істотно залежить від її розмірів. Виведені рівняння регресії дають можливість використовувати результати для визначення площі зовнішньої поверхні зернівки тритикале озимого.

137. **Марьин, В. А.** Физико-механические характеристики и морфология зерна гречихи, убранной весной после схода снега / В. А. Марьин, А. Л. Верещагин, Н. В. Бычин // *Хлебопродукты.* – 2016. – № 4. – С. 50–52.

138. **Не зайве** буде достеменно знати фізико-технологічні властивості зерна сорго та соризу / Л. Овсянникова, А. Кац, О. Соколовська, О. Шульга // *Зерно і хліб.* – 2009. – № 1 (53). – С. 42–43.

139. **Нові** структурні властивості солоду гороху та їхній вплив на фізико-хімічні показники зерна / Н. Е. Фролова, В. А. Домарецький, Б. І. Хіврич, В. М. Кошова // Наукові праці Українського державного університету харчових технологій. – 1998. – № 4. – Ч. 1. – С. 76–78.

В процесі солододорощення в зерні гороху утворюється нова структура, що може позитивно впливати на подрібно-вальні та на інші технологічні властивості солоду.

140. **Овсянникова, Л. К.** Фізико-технологічні властивості зерна сорго як компонента комбікормів / Л. К. Овсянникова, О. Г. Соколовська, О. С. Шульга // Хранение и переработка зерна. – 2008. – № 7 (109). – С. 45–47.

141. **Орлова, С.** Заготівельникам не завадить краще знати про фізико-механічні й технологічні властивості насіння високоолійних культур / С. Орлова // Зерно і хліб. – 2008. – № 3 (51). – С. 50–51.

142. **Остапчук, М.** Малознаними виявляються фізичні характеристики голозерного ячменю порівняно з іншими зерновими / М. Остапчук, Г. Гончарук, В. Чеботар // Зерно і хліб. – 2009. – № 1 (53). – С. 36–37.

143. **Ружицька, О. М.** Насіннева продуктивність і біохімічний склад зерна озимої спельти та полби за умов півдня степової зони України / О. М. Ружицька, О. В. Борисова // Физиология растений и генетика. – 2018. – 50, № 2. – С. 161–169. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 13.01.2021). – Назва з екрана. Визначено морфометричні параметри, насінневу продуктивність колоса, біохімічний склад зерна (за вмістом крохмалю, клітковини, золи, жиру, білка) колекційних зразків плівчастих пшениць *Triticum spelta* L. (спельти) і *T. dicoccum* (Schrank) Schuebl. (полби), вирощених за польових умов на півдні степової зони України. Наведено характеристику фракційного складу білка зерна обох видів пшениць. За кількістю зернин у колосі та масою 1000 зернин виявлено відмінності як між видами пшениць, так і між дослідними зразками одного виду.

144. **Станкевич, Г. М.** Дослідження фізико-механічних характеристик зерна вівса / Г. М. Станкевич, С. В. Коропенко, К. О. Венско // Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій – Одеса : ОНАХТ, 2008. – Вип. 34, т. 1. – С. 93–95. – Режим доступу до Електронного каталогу Науково-технічної бібліотеки Одеської національної академії харчових технологій : <https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentSearchResult> (дата звернення: 17.01.2021). – Назва з екрана.

145. **Станкевич, Г.** Фізико-технологічні характеристики та гідроскопічні властивості насіння амаранту / Г. Станкевич, Л. Овсянникова, Н. О. Валентюк // Хлебопекарское и кондитерское дело. – 2008. – № 1 (16). – С. 28–29.

146. **Фізико-механічні** властивості зерна різних сортів і ліній пшениць [Електронний ресурс] / Г. М. Господаренко, В. В. Любич, І. О. Полянецька, Н. В. Воробйова // Вісник Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету. – 2017. – № 3. – С. 11–18. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vddau_2017_3_4 (дата звернення: 06.01.2021). – Назва з екрана.

Представлено результати вивчення лінійних розмірів зернівок, параметри борозенки, ширини її петлі, геометричної характеристики та фізичних властивостей зерна різних сортів і ліній пшениці м'якої, пшениці щільноколосої, пшениці ефіопської. Для зерна пшениць властивий великий діапазон лінійних розмірів зернівок.

147. **Ящук, Н. О.** Вплив факторів вирощування та тривалості зберігання на фізико-технологічні властивості зерна пшениці [Електронний ресурс] / Н. О. Ящук // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. – 2013. – Вип. 183 (2). – С. 185–189. – Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnau_agr_2013_183\(2\)__33](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnau_agr_2013_183(2)__33) (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

Досліджено динаміку вологості та натури зерна пшениці озимої вирощеної за різних попередників й систем землеробства в процесі тривалого зберігання. Визначено фактори вирощування та оптимальні терміни зберігання, що сприяють отриманню зерна з високими фізико-технологічними властивостями.

2.4. Технологічні властивості зерна

Книги, навчальні видання, довідники

148. **Технологічні** властивості сировини : навч. посібник / О. П. Прісс, С. В. Кюрчев, В. Ф. Жукова, Н. А. Гапріндашвілі. – Херсон : Олді-плюс, 2014. – 224 с.

Розглянуті всі найважливіші питання, які виносяться на самостійне вивчення дисципліни «Технологічні властивості сировини» у відповідності до типових програм. Наведені питання для самостійної підготовки, самоконтролю, короткі викладення відповідей та рекомендована література.

Автореферати дисертацій на здобуття наукового ступеню

149. **Буранова, С. В.** Технологічні властивості голозерного вівса та методи його зберігання : автореф. дис. ... канд. техн. наук : спец. 05.18.01 / Буранова Світлана Володимирівна ; Одеська національна академія харчових технологій. – Одеса : ОНАХТ, 2010. – 20 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Науково-технічної бібліотеки Одеської національної академії харчових технологій: <https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentSearchResult> (дата звернення: 07.12.2020). – Назва з екрана.

150. **Исмаилов, Н. С.** Технологические свойства зерна пшеницы VI типа : автореф. дис. ... канд. техн. наук : 05.18.02 / Исмаилов Назим Садаятovich ; Московский технологический институт пищевой промышленности (Москва). – Москва, 1993. – 22 с.

Основной целью зернового хозяйства является обеспечение потребности страны в высококачественном зерне. Особое значение имеет производство твердой пшеницы, которая является основным сырьем при выработке муки для макаронных изделий. Однако использование для этой цели только яровой твердой пшеницы не решает задачу полного удовлетворения потребности макаронной промышленности. Одним из основных резервов увеличения производства муки для макаронных изделий является более широкое использование зерна твердой пшеницы.

151. **Насіковський, В. А.** Технологічні властивості зерна пшениці залежно від режимів сушіння та зберігання : автореф. дис... канд. с.-г. наук : 06.01.15 / Насіковський Володимир Анатолійович ; Національний аграрний університет. – Київ, 2007. – 21 с. – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 06.01.2021). – Назва з екрана.

Визначено вплив режимів сушіння на технологічні та фізико-хімічні властивості зерна сортів пшениці різної вологості за різних температур носія та експозиції сушіння. Вивчено динаміку хімічних та технологічних показників під час зберігання зерна різної вологості залежно від режимів, розглянуто найбільш сприятливі умови та строки його зберігання з урахуванням зміни якісних показників пшениці, доцільність використання сортів м'якої пшениці.

152. **Петренко, В. В.** Технологічні властивості зерна та борошна пшениці озимої залежно від умов зберігання та систем землеробства : автореф. дис. ... канд. с.-г. наук : 06.01.15 / Петренко Василь Вікторович ; Кабінет Міністрів України, Національний університет біоресурсів і природокористування України. – Київ, 2013. – 20 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 13.01.2021). – Назва з екрана.

На основі методів експериментально-статистичного моделювання розроблено математичні моделі, що дозволяють визначити хлібопекарські властивості зерна на 9-ий і 12-ий місяці зберігання, підтверджені одержаними даними. Виявлено доцільність та економічну ефективність використання покращувачів пшеничного борошна у процесі його зберігання. Визначено якісніші покращувачі для борошна із зерна, вирощеного за певних систем землеробства.

153. **Ящук, Н. О.** Технологічні властивості зерна і борошна озимого жита залежно від режимів та термінів зберігання : автореф. дис... канд. с.-г. наук : 06.01.15 / Ящук Надія Олександрівна ; Національний університет біоресурсів і природокористування України. – Київ, 2009. – 20 с. – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 06.01.2021). – Назва з екрана.

Дисертації на здобуття наукового ступеню

154. **Буранова, С. В.** Технологічні властивості голозерного вівса та методи його зберігання : дис. ... канд. техн. наук : спец. 05.18.01 / Буранова Світлана Володимирівна ; Одеська національна академія харчових технологій. – Одеса : ОНАХТ, 2010. – 176 с. + CD. – Режим доступу до Електронного каталогу Науково-технічної бібліотеки Одеської національної академії харчових технологій : <https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentSearchResult> (дата звернення: 07.12.2020). – Назва з екрана.

155. **Насіковський, В. А.** Технологічні властивості зерна пшениці залежно від режимів сушіння та зберігання : дис... канд. с.-г. наук: 06.01.15 / Насіковський Володимир Анатолійович ; Національний аграрний університет. – Київ, 2007. – 184 арк. – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 06.01.2021). – Назва з екрана

156. **Ящук, Н. О.** Технологічні властивості зерна і борошна озимого жита залежно від режимів та термінів зберігання : дис. ... канд. с.-г. наук : 06.01.15 / Ящук Надія Олександрівна; Національний університет біоресурсів і природокористування України. – Київ, 2009. – 212 арк. – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 06.01.2021). – Назва з екрана.

Статті з наукових та фахових видань

157. **Бачинська, П. С.** Технологічні властивості зерна пшениці різної крупності / П. С. Бачинська, Є. І. Харченко, І. В. Ноздрюхіна // Хранение и переработка зерна. – 2017. – № 1 (209). – С. 34–38.

В статті наведено результати досліджень залежностей технологічних властивостей зерна двох партій пшениці від крупності зерен. Встановлено взаємозв'язок маси 1000 зерен та крупності. Показано залежності зміни натури, вологості, зольності та кількості і якості клейковини кожної окремої фракції крупності зерна пшениці.

158. **Білоусова, З. В.** Технологічні властивості зерна інтенсивних сортів пшениці озимої [Електронний ресурс] / З. В. Білоусова, Ю. О. Кліпакова // Праці Таврійського державного агротехнологічного університету. Технічні науки. – 2019. – Вип. 19, Т. 1. – С. 262–269. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ptdau_2019_19_1_36 (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

159. **Васильєв, С. В.** Народногосподарське значення тритикале та перспективи його використання для розширення сировинної бази харчових виробництв / С. В. Васильєв // Зернові продукти і комбікорми. – 2016. – № 2. – С. 13–19.

160. **Верхотуров, В. В.** Технологические свойства зерна пшеницы, выращенной в Иркутской области / В. В. Верхотуров // Хранение и переработка сельхозсырья. – 2012. – № 3. – С. 40–42.

161. **Влияние** влажности на предел прочности зерна пшеницы некоторых сортов / И. Хусанов, С. Бабаев, С. Равшанов, В. Раджабова // Хлебопродукты. – 2011. – № 2. – С. 54–55.

162. **Вплив** повітряних потоків на технологічні властивості зерна круп'яних культур / Є. А. Дмитрук, А. В. Шаран, О. П. Романенко, І. В. Олексієнко // Хранение и переработка зерна. – 2009. – № 5 (119). – С. 44–46.

163. **Вплив** тривалості проростання на біохімічні і хлібопекарські властивості зерна пшениці / А. І. Яковенко, Г. І. Євдокимова, Є. І. Погонцева, В. І. Науменко // Зернові продукти і комбікорми. – 2001. – № 2. – С. 17–20.

Приведені результати аналізу показателів якості муки і макаронних изделий в залежності від вмісту білка в белозерной пшенице.

164. **Гайдай, Г. С.** Шляхи підвищення лежкості, посівних і технологічних властивостей зерна / Г. С. Гайдай // Хранение и переработка зерна. – 2013. – № 11 (176). – С. 35–36.

165. **Госпадинова, В. И.** Особенности технологических и потребительских свойств отдельных сортов риса-зерна / В. И. Госпадинова, Т. Л. Коротенко, Т. Н. Прудникова // Известия высших учебных заведений. Пищевая технология. – 2013. – № 5-6 (335-336). – С. 15–18.

166. **Дослідження** технологічних властивостей пшениці та спельти як сировини для виробництва борошна і крупи / Д. О. Жигунов, М. Р. Мардар, С. М. Соц // Наукові праці Національного університету харчових технологій. – 2018. – Т. 24, № 5. – С. 208–217.

У статті досліджено твердозернистість різних типів і сортів зерна пшениці, у тому числі спельти, двома різними методами та показано, що твердозернистість зерна – важливий показник, який обумовлює цільове використання зерна.

167. **Егоров, Б. В.** Современная классификация технологических свойств зерна пшеницы / Б. В. Егоров, Д. А. Жигунов // Хранение и переработка зерна. – 2013. – № 8 (173). – С. 45–47.

168. **Жигунов, Д. А.** Исследование технологических свойств современных сортов пшеницы Украины. II. Показатели качества муки лабораторного помола / Д. А. Жигунов, И. Г. Топораш, Д. В. Аксельруд // Зернові продукти і комбікорми. – 2012. – № 3 (47). – С. 10–12.

Изучены технологические и биохимические показатели муки из различных современных сортов украинской пшеницы. Показано, что мука из мягкозерной пшеницы отличается меньшей крупностью, меньшей зольностью и содержанием белка, но большей белизной по сравнению с твердозерной пшеницей. Напротив, мука из вакци пшеницы отличается большей крупностью, большей зольностью, но меньшим числом падения. Установлено, что по совокупности показателей качества у твердозерной и безамилозной пшеницы наилучшими показателями обладает размольная мука, у мягкозерной - драная.

169. **Жигунов, Д. А.** Исследование технологических свойств современных сортов пшеницы Украины. III. Размолоспособность зерна / Д. А. Жигунов // Зернові продукти і комбікорми. – 2012. – № 4 (48). – С. 16–19.

Изучена крупнообразующая способность современных сортов украинской пшеницы. Показано, что при первичном измельчении мягкозерной пшеницы образуется в 1,3...1,4 раз меньше крупок, а при измельчении вакци-пшеницы - в 1,1...1,2 раза больше крупок по сравнению с твердозерной пшеницей. Основную часть продуктов крупнообразования мягкозерной пшеницы представляют дунсты и мука низкой зольности. Зольность промежуточных продуктов у вакци-пшеницы сопоставима с обычной твердозерной пшеницей.

170. **Жигунов, Д. А.** Исследование технологических свойств современных сортов пшеницы Украины. IV. Потребительские свойства муки / Д. А. Жигунов // *Зернові продукти і комбікорми.* – 2015. – № 2 (58). – С. 5–9.
Данная статья завершает цикл публикаций, посвященный сравнительному исследованию показателей качества зерна различных типов пшеницы и полученной из него муки. В статье уделено внимание исследованию реологических свойств теста муки из твердозерной, мягкозерной и вакси- пшеницы, и определены направления их целевого использования.
171. **Исследование** технологических свойств современных сортов пшеницы Украины. I. Физические и биохимические показатели качества зерна / И. Г. Топораш, Д. А. Жигунов, Д. В. Аксельруд, Е. М. Благодарова // *Зернові продукти і комбікорми.* – 2012. – № 2 (46). – С. 30–35.
Изучены физические и биохимические свойства современных сортов украинской пшеницы и влияющие факторы, их обуславливающие. Показано, что товарная пшеница по сравнению с сортовой имеет низкие показатели качества. Установлено, что по аллельному составу глиадин - и глютеинкодирующих локусов запасных белков новые сорта твердозерной пшеницы имеют высокие хлебопекарные свойства. Отличий в аллельном составе запасных белков мягкозерной и вакси пшеницы не выявлено.
172. **Ізтаєв, А. І.** Вплив іоноозонової обробки на технологічні властивості та якість зерна пшениці [Електронний ресурс] / А. І. Ізтаєв, Г. М. Станкевич, Ж. Р. Асангалієва // *Зернові продукти і комбікорми.* – 2014. – № 2. – С. 17–22. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zpik_2014_2_5 (дата звернення: 16.01.2021). – Назва з екрана.
173. **Казаков, Е. Д.** Влияние жизнеспособности зерна на его технологические качества / Е. Д. Казаков // *Хлебопродукты.* – 2000. – № 1. – С. 14–15.
174. **Казаков, Е.** Технологические достоинства зерна пшеницы в засушливых зонах / Е. Казаков // *Хлебопродукты.* – 2001. – № 5. – С. 27–28.
175. **Казаков, Е.** Технологические свойства зерна пшеницы / Е. Казаков // *Хлебопродукты.* – 2001. – № 11.– С. 27–28.
176. **Костецька, К. В.** Технологічні властивості зерна кукурудзи залежно від особливостей гібриду [Електронний ресурс] / К. В. Костецька, Н. М. Осокіна // *Вісник Уманського національного університету садівництва.* – 2019. – № 1. – С. 29–32. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vumnic_2019_1_8 (дата звернення: 16.01.2021). – Назва з екрана.
177. **Крыжановский, Л. Ф.** Технологические свойства зерна проса, выращиваемого в Республике Беларусь / Л. Ф. Крыжановский, Д. М. Сычева, И. С. Косцова // *Хранение и переработка сельхозсырья.* – 2000. – № 9. – С. 63–65.

178. **Любич, В. В.** Технологічні властивості зерна спельтоподібних гібридів F3–5, одержаних від схрещування TRITICUM AESTIVUM L.? TRITICUM SPELTA L. [Електронний ресурс] / В. В. Любич. // Наукові доповіді Національного університету біоресурсів і природокористування України. – 2013. – № 4. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nd_2013_4_5 (дата звернення: 06.01.2021). – Назва з екрана.
179. **Марьин, В. А.** Влияние влажности на технологические свойства зерна овса / В. А. Марьин, А. Л. Верещагин, Н. В. Бычин // Техника и технология пищевых производств. – 2015. – Т. 37. – № 4. – С. 50–55.
180. **Марьин, В. А.** Технологическое свойства влажного и сырого зерна гречихи / В. А. Марьин, А. Л. Верещагин, Н. В. Бычин // Техника и технология пищевых производств. – 2015. – Т. 37, № 3. – С. 35–39.
181. **Мерко, І. Т.** Вплив кількості пророслого зерна на технологічні властивості помельної партії / І. Т. Мерко, Т. М. Давиденко // Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій. – 2006. – Т. 2, вип. 29. – С. 98–102.
182. **Моргун, В. О.** Дослідження технологічних властивостей зерна соріза / В. О. Моргун, О. В. Жегалюк // Наукові праці Одеської державної академії харчових технологій. – Одеса, 1997. – Вип. 17. – С. 49–53. – Режим доступу до Електронного каталогу Науково-технічної бібліотеки Одеської національної академії харчових технологій : <https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentSearchResult> (дата звернення: 07.12.2020). – Назва з екрана.
183. **Моргун, В. О.** Технологічні властивості зерна "житниця" з різних регіонів вирощування / В. О. Моргун, Д. О. Жигунов, Ю. А. Копаєва // Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій. – 2006. – Т.2, Вип. 29. – С. 75–76.
184. **Осокіна, Н. М.** Врожайність та технологічні властивості зерна спельти [Електронний ресурс] / Н. М. Осокіна, В. В. Возіян // Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва. – 2015. – Вип. 87(1). – С. 149–157. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/zhpumus_2015_87\(1\)_25](http://nbuv.gov.ua/UJRN/zhpumus_2015_87(1)_25) (дата звернення: 16.01.2021). – Назва з екрана.
- У статті наведено результати досліджень з вивчення технологічних властивостей зерна спельти залежно від врожайності, погодних умов та сорту.

185. **Осокіна, Н. М.** Порівняльна оцінка круп'яних властивостей зерна ярих пшениці, тритикале та ячменю [Електронний ресурс] / Н. М. Осокіна, К. В. Костецька // Вісник Уманського національного університету садівництва. – 2014. – № 1. – С. 78–83. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/vumnc_2014_1_19 (дата звернення: 05.05.2020). – Назва з екрана.

Стаття присвячена встановленню технологічної придатності зерна пшениці сорту Трізо, тритикале сорту Аватар та ячменю сорту Командор для виробництва крупи. Технологічні властивості зерна – це сукупність ознак і показників його якості, що характеризують стан зерна в технологічних процесах переробки і впливають на вихід і якість крупи.

186. **Осокіна, Н.** Технологічні властивості зерна гібриду кукурудзи / Н. Осокіна, К. Костецька // Наукові праці Національного університету харчових технологій. – 2016. – Т. 22, № 6. – С. 195–205.

У статті наведено результати вивчення технологічної придатності зерна гібридів кукурудзи ПР39Б58 і ДКС4685?1390 для виробництва шліфованої п'ятиномерної крупи. Зазначено, що у переробній галузі технологічна обробка зерна повинна бути поліпшена в напрямку отримання максимального ендосперму, підвищення врожайності зернових високої якості. Вивчено фізичні й теплофізичні властивості зерна гібридів кукурудзи залежно від погодних умов вирощування й особливостей їхнього використання. Виявлено закономірності динаміки технологічних показників зерна залежно від особливостей гібриду.

187. **Оценка** технологических свойств зерна ржи и продуктов его переработки / Н. Ю. Быкова, В. Я. Черных, А. В. Осипова, А. Д. Терехов // Хлебопродукты. – 2016. – № 6. – С. 42–47. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно- технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий : <https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentSearchResult> (дата обращения: 07.12.2020). – Название с экрана.

188. **Равшанов, С.** Влияние режимов холодного кондиционирования на технологические свойства зерна пшеницы / С. Равшанов // Хлебопродукты. – 2011. – № 10. – С. 52–53.

Рассмотрено влияние режимов холодного кондиционирования на технологические свойства зерна пшеницы, районированной на территории Республики Узбекистан. Установлено влияние влажности зерна и продолжительности его отволаживания на выход и качество круподунстовых продуктов и хлебопекарные свойства муки. Получены эффективные значения влажности и продолжительности отволаживания зерна.

189. **Регулирование** цветности ядра гречневой крупы / В. А. Марьин, Е. А. Федотов, А. Л. Верещагин, К. С. Барабошкин // Хранение и переработка сельхозсырья. – 2009. – № 5. – С. 41–43.

190. **Резчиков, В. А.** Эффективные методы повышения технологических свойств высушиваемого зерна / В. А. Резчиков // Кондитерское и хлебопекарное производство. – 2011. – № 12 (124). – С. 41–43.

191. **Рукшан, Л. В.** Влияние кислотности воды, используемой при холодном кондиционировании, на технологические свойства зерна / Л. В. Рукшан // Хранение и переработка зерна. – 2006. – № 11 (89). – С. 31–32.

192. **Садыгова, М. К.** Технологический потенциал сортов нута местной селекции / М. К. Садыгова // Хранение и переработка сельхозсырья. – 2012. – № 2. – С. 17–20.

193. **Связь** между составом глиадинов и технологическими свойствами зерна у генотипов мягкой пшеницы с разными аллелями глиадинкодирующих локусов / А. А. Хрунов, Н. Н. Новиков, А. Ю. Драгович, С. Л. Белецкий // Хлебопродукты. – 2012. – № 8. – С. 56–57.

Установлена связь глиадинкодирующих аллелей Gli-A2s, Gli-A1 i, Gli-A1m с большим набором признаков по улучшению технологических свойств зерна, что позволяет использовать эти аллели в качестве генетических маркеров указанных признаков в селекции мягкой пшеницы. У изученных биотипов мягкой пшеницы выявлена отрицательная связь между содержанием в зерне клейковины и ее упругостью, а также основными мукомольно-хлебопекарными показателями.

194. **Соц, С. М.** Особливості технологічних властивостей та хімічного складу голозерного вівса сорту "Саломон" / С. М. Соц, І. О. Кустов // Харчова наука і технологія. – 2015. – № 2 (31). – С. 103–108.

У представленій роботі розглянуто основні технологічні та фізико-хімічні властивості голозерного вівса сорту «Саломон» вирощеного на території Кіровоградської області. Досліджуваний сорт голозерного вівса за більшістю показників відповідає обмежувальним вимогам, які встановлено для зерна круп'яного призначення, відповідно до ДСТУ 4963:2008. Особливістю голозерного вівса є відсутність квіткових плівок на поверхні зернівки, що і обумовлює переваги даної культури.

195. **Соц, С. М.** Технологічні властивості вітчизняного зерна галозерного вівса / С. М. Соц // Хранение и переработка зерна. – 2012. – № 4 (154). – С. 47–51.

У данні статті наведено порівняння технологічних властивостей галозерного та плівчастого вівса. Встановлено можливість переробки галозерного вівса на круп'яні продукти.

196. **Сумина, Л. И.** Влияние режимов ИК-нагрева ячменя на его технологические свойства / Л. И. Сумина, Л. Н. Крикунова, Г. П. Карпиленко // Известия вузов. Пищевая технология. – 2008. – №4. – С. 38–41.

197. **Тарасенко, С.** Влияние мелкой фракции зерна твердой пшеницы на технологические свойства / С. Тарасенко // Хлебопродукты. – 2000. – № 7. – С. 18–19.

198. **Технологические** свойства зерна пшеницы / Н. Беркутова, Н. Давыдова, Е. Давыдова, Е. Бучма // Хлебопродукты. – 2006. – № 8. – С. 42–44.

199. **Технологические** свойства зерна тритикале / Н. Беркутова, Е. Давыдова, Д. Беркутова, Е. Бучма // Хлебопродукты. – 2008. – № 1. – С. 45–47.

200. **Технологічні** властивості зерна полби та спельти і перспективи їх використання для виробництва харчових продуктів / Б. В. Єгоров, Д. О. Жигунов, М. Р. Мардар та ін. // Наукові праці Національного університету харчових технологій. – 2017. – Т. 23, № 5, Ч. 1. – С. 209–216.

Проведені дослідження, метою яких було обґрунтування напрямків подальшої переробки пшениці спельти та полби на підставі порівняння їх фізико-технологічних, борошномельно-круп'яних показників і хімічного складу зі звичайною м'якою твердозерною пшеницею.

201. **Технологічні** властивості зерна пшениці м'якої озимої залежно від сорту [Електронний ресурс] / В. В. Любич, Я. В. Євчук, Л. М. Кононенко, Н. С. Харитоненко, О. В. Анциферова // Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва. – 2020. – Вип. 96 (1). – С. 558–572. – Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/zhpumus_2020_96\(1\)__42](http://nbuv.gov.ua/UJRN/zhpumus_2020_96(1)__42) (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

202. **Тищенко, В.** Звернемося ще раз до спадкових відмінностей форм проса за технологічними якостями й біохімічним складом зерна / В. Тищенко, М. Чекалін, М. Баташова // Зерно і хліб. – 2014. – № 1 (73). – С. 69–70.

203. **Функционально-технологические** свойства муки из зерна бобовых / И. А. Махотина, О. В. Евдокимова, А. А. Щипанова // Известия высших учебных заведений. Пищевая технология. – 2008. – № 2-3 (303). – С. 42–44.

204. **Щипак, Г. В.** Технологические свойства зерна сортов озимого тритикале / Г. В. Щипак, И. А. Панченко // Хранение и переработка зерна. – 2009. – № 6 (120). – С. 37–38.

Законодавча та нормативна база зернової промисловості

Закони України

205. **Закон України** Про зерно та ринок зерна в Україні: від 4 липня 2002 р. № 37-IV // Все про бухгалтерський облік. – 2002. – № 71 (9 серпня). – С. 11–24, 27.
206. **Закон України** Про внесення змін до закону України "Про зерно та ринок зерна в Україні" : від 9 січня 2007 р. № 547-V // Відомості Верховної Ради України. – 2007. – № 12. – С. 522–523.
207. **Закон України** Про внесення змін до Закону України "Про зерно та ринок зерна в Україні" : закон України від 5 лютого 2009 р. № 925-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2009. – № 27. – С. 991–992.
208. **Закон України** Про приєднання України до Схеми сортової сертифікації насіння зернових культур, Схеми сортової сертифікації насіння кукурудзи та сорго, Організації економічного співробітництва та розвитку : закон України від 15 лютого 2011 р. № 3019-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 35. – С. 1611.
209. **Закон України** "Про зерно та ринок зерна в Україні" // Інвестгазета. Нормативна база. – Київ, 2013. – № (17-18) 20 травня : Цивільне законодавство. – С. 18–32. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 04.02.2020). – Назва з екрана.

Національні стандарти України

210. **ДСТУ 2422-94. Зерно заготівельне і постачальне.** Терміни та визначення : Чинний від 01.01.95. – Вид. офіц. – Київ : Держстандарт України, 1994. – 24 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Научно-технічної бібліотеки Одеської національної академії харчових технологій : https://elc.library.onaft.edu.ua/elc_new/page_lib.php (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.
211. **ДСТУ 3570-97 (ГОСТ 13496.7-97). Зерно фуражне,** продукти його переробки, комбікорми. Методи визначення токсичності : На зміну ГОСТ 13496.7-92; Чинний від 1999-07-01. – Вид. офіц. – Київ : Держстандарт України, 1999. – 15 с. – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

212. **ДСТУ 3769-98. Ячмінь** : Технічні умови. – Введ. 1998.07.01. – Офіц. вид. – Київ : Держстандарт України, 1998. – III, 13с., III, 13 с. (розд. паг.). – (Державний стандарт України). – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.
213. **ДСТУ 4234:2003. Зернові культури**. Визначання об'ємної щільності, так званої "маси на гектолітр"– Київ : Держспоживстандарт України, 2004. – (Національний стандарт України). Ч. 2 : Робочий метод (ISO 7971-2:1995, MOD) / розроб. Г. Гуменюк – Чинний від 01.10.2004. – 2004. – IV, 7 с. – Режим доступу Наукової періодики України Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.
214. **ДСТУ 4522:2006. Жито**. Технічні умови / розроб. Г. Гуменюк та ін. – Вид. офіц. – Зі скасуванням в Україні ГОСТ 16990-88, ГОСТ 16991-71 і ГОСТ 27850-88; Чинний від 01.01.2007. – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – III, 11 с. – (Національний стандарт України). – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.
215. **ДСТУ 4762:2007. Тритикале**. Технічні умови. – Вид. офіц. – Чинний від 2007-08-01. – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – III, 11 с. – (Національний стандарт України). – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.
216. **ДСТУ 4962:2008. Сорго**. Технічні умови. – Чинний від 2010-07-01. – Київ : Держспоживстандарт України, 2010. – III, 10 с. – (Національний стандарт України). – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.
217. **ДСТУ 4965:2008. Рис**. Технічні умови. – Чинний від 2010-07-01. – Київ : Держспоживстандарт України, 2010. – III, 7 с. – (Національний стандарт України). – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.
218. **ДСТУ 6019:2008 Нут**. Технічні умови. – Чинний від 2010-04-01. – Київ : Держспоживстандарт України, 2010. – III, 8 с. – (Національний стандарт України). – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

219. **ДСТУ ISO 6322-1:2004. Зберігання зернових та бобових** – Київ : Держспоживстандарт України, 2006 . – (Національний стандарт України). Ч. 1:– Основні положення (ISO 6322-1:1996, IDT) / пер. і наук.-техн. ред. Г. Гуменюк, А. Парфенюк. – Чинний від 01.05.2006. – 2006. – IV. – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.
220. **ДСТУ 7213:2011. Зерно амаранту. Технічні умови.** – Чинний від 2012-01-01. – Київ : Держспоживстандарт України, 2011. – III, 8 с. : табл. – (Національний стандарт України). – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.
221. **ДСТУ ISO 6322-2:2004. Зберігання зернових та бобових** – Київ : Держспоживстандарт України, 2006 . – (Національний стандарт України). Ч. 2 :– Практичні рекомендації (ISO 6322-2:2000, IDT) / пер. і наук.-техн. ред. Г. Гуменюк, А. Парфенюк. – Чинний від 01.05.2006. – 2006. – IV, – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.
222. **ДСТУ ISO 6322-3:2004. Зберігання зернових та бобових** – Київ : Держспоживстандарт України, 2006 . – (Національний стандарт України). Ч. 3. Захист від шкідників (ISO 6322-3:1989, IDT) / пер. і наук.-техн. ред. Г. Гуменюк, А. Парфенюк. – Чинний від 01.05.2006. – 2006. – IV, 6 с. – Режим доступу Наукової періодики України Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського:http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.
223. **ДСТУ ISO 6540:2007 Кукурудза. Визначення вмісту вологи (у цілих та подріблених зернах)** (ISO 6540:1980, IDT). – Чинний від 2010-10-01. – Київ : Держспоживстандарт України, 2011. – IV, 12 с. : рис. – (Національний стандарт України). – Режим доступу Наукової періодики України Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.
224. **ДСТУ EN ISO 15141-1-2001. Продукти харчові. Визначання охратоксину А в зерні та продуктах із зернових культур. Частина 1. Метод високоефективної рідинної хроматографії з очищенням силікагелем** (EN ISO 15141-1:1998, IDT) / пер. і наук.-техн. ред. В. Юрченко та ін. – Чинний від 01.07.2003. – Київ : [б.в.], 2003. – IV, 10 с. – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

225. **ДСТУ EN ISO 15141-2-2001.** Продукти харчові. Визначання охратоксину А в зерні та продуктах із зернових культур. Частина 2. Метод високоефективної рідинної хроматографії з очищенням бікарбонатом (EN ISO 15141-2:1998, IDT) / пер. і наук.-техн. ред. В. Юрченко [та ін.]. – Київ : [б.в.], 2003. – IV, 9 с. . – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

Книги, навчальні видання, довідники

226. **Зерно** та бобові культури. Нормативні документи : довідник: У 2 т. / упоряд. П. С. Осташенков ; заг. ред. В. Л. Іванов. – Л. : Леонорм, 2000 . – (Нормативна база підприємства: законодавство, стандартизація, класифікація, сертифікація). – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

227. **Кодекс** Алиментариус-Codex Alimentarius (Продовольственный кодекс). Зерновые и бобовые: Совместная программа ФАО/ВОЗ по стандартам на пищевые продукты / науч. ред.: Т. Н. Иванова, М. А. Положишникова. – Москва : Весь мир, 2007. – 156 с. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно- технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий: <http://95.164.172.68:2080/odonaht-w/DocumentSearchResult> (дата обращения: 04.03.2020). – Название с экрана.

228. **Про** зерно та ринок зерна в Україні ; Про фермерське господарство / Верховна Рада України; – Офіц. вид. – Київ : Парламентське видавництво, 2009. – 39 с. – (Серія "Закони України").– Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 23.11.2020). – Назва з екрана.

Електронні видання

229. **"НАССР. Зернові, бобові культури та продукти їх перероблення"** Електронний довідник містить в повнотекстовому вигляді державні стандарти України (ДСТУ), міждержавні стандарти (ГОСТ), республіканські стандарти (РСТ), які розповсюджуються на зазначену продукцію на території України, матеріали, необхідні для впровадження системи НАССР на сучасному підприємстві та документів МОЗ України.

Статті з наукових та фахових видань

230. **Антюшко, Д.** Особливості стандартизації в Україні та світі зерна пшениці / Д. Антюшко // Товари і ринки. – 2017. – № 1. – С. 90–101. – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 06.01.2021). – Назва з екрана. Вивчено та проаналізовано норми вітчизняного та міжнародного стандарту Комісії Кодекс Аліментаріус на зерно пшениці, зокрема, за показниками якості (натура, вологість, зернова та сміттєва домішки, сажкове зерно тощо) й безпечності (наявність і концентрація токсичних металів, мікотоксинів, радіонуклідів і їх ізотопів, пестицидів). На основі проведеного аналізу визначено перспективні шляхи для перегляду та гармонізації національного стандарту з міжнародними нормами.
231. **Волошенко, О. С.** Показники якості зерна пшениці за вимогами стандартів України та США / О. С. Волошенко, Н. В. Хоренжий // Хранение и переработка зерна. – 2016. – № 11. – С. 49–51.
232. **Гончаренко, О. В.** Закон про зерно: погляд у майбутнє / О. В. Гончаренко // Економіка АПК. – 2003. – № 1. – С. 108–112.
233. **Гук, П.** Пшеница получила новый стандарт: с 10 июня ступил в силу новый ДСТУ 3768:2019 "Пшеница. Технические условия" / П. Гук // Хлебный и кондитерский бизнес. – Київ : ООО "Компания БИОПРОМ", 2019. – № 5. – С. 5. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно- технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий: <http://95.164.172.68:2080/odonaht-w/DocumentSearchResult> (дата обращения: 21.04.2020). – Название с экрана.
234. **Гук, П.** Что даст пересмотр нормативов по зерну / П. Гук // Хлебный и кондитерский бизнес. – Київ : ООО "Компания БИОПРОМ", 2016. – № 5 (38). – С. 14–15.
235. **Гуменюк, Г. Д.** Нормативна база України на зернові, бобові культури, продукти їх перероблення та шляхи удосконалення / Г. Д. Гуменюк, Ю. В. Слива // Зернові продукти і комбікорми. – 2011. – № 4 (44). – С. 4–6.
236. **Гуменюк, Г. Д.** Стандарти на харчові продукти та їх гармонізація з міжнародними і європейськими вимогами / Г. Д. Гуменюк, Ю. В. Слива // Наукові праці Національного університету харчових технологій. – 2015. – 21, № 2. – С. 15–21. – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана. Проаналізовано чинні в Україні нормативні документи, що стосуються таких продуктів, як молоко, м'ясо, риба, зерно, овочі, фрукти та продукти їх перероблення, і рівень гармонізації їх з міжнародними та європейськими стандартами. З'ясовано, що на зазначені види харчової продукції чинними є більше 1 000 стандартів, із них 62 % ДСТУ, 38 % ГОСТ від загальної кількості нормативних документів. Рівень гармонізованих нормативних документів, чинних в Україні, становить в середньому 41,1 і 3,4 %.

237. **Гуменюк, Г. Д.** Шляхи удосконалення нормативної бази України на зернові, бобові культури та продукти їх переробки / Г. Д. Гуменюк, Ю. В. Слива // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України : Серія: Агрономія. – 2012. – Вип. 176. – С. 286–291. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України : http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 20.01.2021). – Назва з екрана.

Проаналізовано сучасний стан стандартизації на зернові, бобові культури та продукти їх переробки й рівень гармонізації стандартів на зазначені види продукції з міжнародними стандартами. Крім того, згідно вимог СОТ, вивчено стан гармонізації нормативних документів щодо методів контролю показників якості та безпеки для визначеного виду продукції.

238. **Гуменюк, Г.** Нові стандарти / Г. Гуменюк, В. Бурцев, Г. Головатюк // Зерно і хліб. – 2000. – № 1. – С. 20–21.

У даній статті проаналізовано сучасний стан стандартизації на зернові, бобові культури та продукти їх перероблення і рівень гармонізації стандартів на зазначені види продукції з міжнародними стандартами. Крім того, згідно вимог СОТ вивчено стан гармонізації нормативних документів щодо методів контролю показників якості та безпеки для визначеного виду продукції.

239. **Зацаринный, С. Г.** Международная стандартизация в области зерновых и бобовых культур / С. Г. Зацаринный // Хранение и переработка зерна. – 2003. – № 3 (45). – С. 42–48.

240. **Золоева, Г. В.** О новом ГОСТе Р 54478-2011 "Зерно. Методы определения количества и качества клейковины в пшенице"/ Г. В. Золоева // Хлебопродукты – 2016. – № 7. – С. 44–47.

241. **Золоева, Г.** Вопросы практического применения ГОСТ на кормовое зерно / Г. Золоева // Комбикорма. – 2014. – № 1. – С. 55–58.

242. **Йордатьяева, Н.** Міжнародний стандарт ISO – господарю в поміч / Н. Йордатьяева // Зерно і хліб. – 2004. – № 1 (33). – С. 13.

243. **Йордатьяева, Н.** Метаморфози навколо нових стандартів на зернові та олійні культури та цін на гречку / Н. Йордатьяева // Зерно і хліб. – 2010. – № 4 (60). – С. 6–7.

244. **Коваленко, М. А.** О новом межгосударственном стандарте на зерно пшеницы / М. А. Коваленко // Хлебопродукты – 2016. – № 6. – С. 10–12.

245. **Кучер, М.** Закон про зерно. Формуємо цивілізований ринок / М. Кучер, О. Гончаренко // Зерно і хліб. – 2001. – № 4. – С. 4–5.

246. **Левченко, В.** Новий національний стандарт ДСТУ "Пшениця. Технічні умови" / В. Левченко // Зерно і хліб. – 2005. – № 1 (37). – С. 14–15.

247. **Леонова, Т. А.** Национальный стандарт России на зерно риса ГОСТ Р 55289-2012 "Рис. Технические условия" / Т. А. Леонова, Л. М. Артамонова // Хлебопродукты. – Москва : ЗАО "Издательство Хлебопродукты", 2014. – № 8. – С. 64–67.
248. **Материнський, П. В.** Капало – новий стандарт у фунгіцидному захисті зернових культур на початкових етапах органогенезу / П. В. Материнський, С. М. Чоловський // Зерно. – 2015. – № 2 (107). – С. 180–183.
249. **Мачихина, Л.** О новом национальном стандарте на зерно пшеницы / Л. Мачихина, К. Чурусов, Г. Ветелкин // Хлебопродукты. – 2007. – № 7. – С. 34–37.
250. **Мелешкина, Е. П.** Пояснения к ГОСТ Р 54478-2011 и ГОСТ 13586.1-68 "Зерно. Методы определения количества и качества клейковины в пшенице": в чем главные отличия / Е. П. Мелешкина, С. Н. Коломиец, А. И. Коваль // Хранение и переработка зерна. – 2019. – № 1 (231), май. – С. 46–48.
Установлены основные отличия определения количества и качества клейковины старого и нового ГОСТов (ГОСТ Р 54478-2011 и ГОСТ 13586.1-68), а также дана сравнительная оценка при определении количества и качества клейковины на уникальном отечественном комплексе – системе механизированного отмывания клейковины МОК, у которого нет аналогов в мире (разработка института) и системе "Глютоматик".
251. **Олійник, С. І.** Особливості приготування галузевих стандартних зразків для контролювання якості зерна / С. І. Олійник, В. П. Ковальчук, Т. О. Міхненко // Хранение и переработка зерна. – 2017. – № 4 (212). – С. 62–66.
252. **Пояснення** робочої групи з робробки ДСТУ 3768:2009 (зерно пшениці) // Хранение и переработка зерна – 2009. – № 10. – С. 27–29.
253. **Прядко, О.** "За" и "против" нового украинского ГОСТа на пшеницу / О. Прядко // Хранение и переработка зерна. – 2009. – № 7 (121). – С. 25–26.
254. **Рибалка, О. І.** Новий ДСТУ 3768:2009 стандарт на зерно пшениці: чи колись буде межа безглуздю ? / О. І. Рибалка // Хранение и переработка зерна. – 2009. – № 10 (124). – С. 23–27.
255. **Соколов, В.** Примирити б новий стандарт на пшеницю з вітчизняними реаліями / В. Соколов, О. Рибалка // Зерно і хліб. – 2005. – № 2 (38). – С. 3–5.
256. **Штейнберг, Т. С.** О новом межгосударственном стандарте на метод определения влажности зерна / Т. С. Штейнберг, Т. А. Леонова, О. Г. Шведова // Хлебопродукты. – 2016. – № 4. – С. 40–41. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно-технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий: <http://95.164.172.68:2080/odonaht-w/DocumentSearchResult> (дата обращения: 21.04.2020). – Название с экрана.

Економіка виробництва зерна

Книги, навчальні видання, довідники

257. **Економіка** продуктового підкомплексу : навч. посібник / В. К. Збарський, В. І. Мацибора, С. М. Рогач, А. А. Чалий, Л. М. Степасюк; ред.: В. К. Збарський. - 2-ге вид., доповн. і переробл. - Київ : Компринт, 2013. – 385 с. – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

Висвітлено об'єктивні закономірності формування продуктового підкомплексу. Викладено теоретичні та методологічні умови розвитку та ефективності функціонування інтегрованих галузей. Обґрунтовано основні напрями стабілізації та економічного зростання продовольчого підкомплексу на основі інноваційно-інвестиційної діяльності. Увагу приділено економіці зерно-, картопле- та молокопродуктового, плодово-овочевого, олійно-жирового, м'ясо-, рибо- та птахівничопродуктового підкомплексів. Зазначено, що для подальшого розвитку продовольчого підкомплексу України необхідно подолати негативні тенденції до уповільнення економічного зростання, зупинити спад виробництва, підвищити ефективність використання його ресурсного потенціалу, вдосконалити асортимент і покращити якість продовольчих товарів.

258. **Зерновий** та хлібопродуктовий товарообіг в Україні : енцикл. довідник / В. Т. Александров, М. В. Гладій, Є. М. Лавров, І. М. Рішняк. – Київ : АртЕк, 2000. – 544 с. .– Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

Системно і послідовно викладено законодавчу і нормативну бази зернового та хлібопродуктового товарообігу в Україні. Подано основні відомості про зернові культури (продовольчі, фуражні, бобові, олійні). Висвітлено головні тенденції зернових ринків країн СНД і світового зернового ринку, проблеми ресурсного забезпечення виробництва зернових. Проаналізовано питання правового забезпечення їх реалізації, міжнародні правила торгівлі, а також систему фінансових розрахунків та державного контролю якості зерносивини. Окрему увагу приділено хлібопродуктовому товарообігу, зокрема, організаційній структурі галузі хлібопродуктів, що включає борошномельну, комбікормову та хлібопекарську промисловість.

259. **Справочник** экономиста зерноперерабатывающего и хлебоприемного предприятия / М. Г. Шелудько, В. П. Нархов, В. Ш. Аншба; под ред. В. П. Нархова. – Москва : Агропромиздат, 1990. – 271 с. – Режим доступа к Электронному каталогу Научной библиотеки Харьковского государственного университета питания и торговли : <http://elcat.hduht.edu.ua/DocSearchResult> (дата обращения: 21.01.2020). – Название с экрана.

Изложены вопросы организации управления, планирования и анализа хозяйственно-финансовой деятельности хлебоприемных и зерноперерабатывающих предприятий.

260. **Экономика** промышленности по хранению и переработке зерна : учебник / А. К. Павлюченков, В. К. Докучаева, Б. П. Тарасенко, М. Г. Шелудько. – 2-е изд., перераб. и доп. – Москва : Агропромиздат, 1989. – 287 с. – Режим доступа к Электронному каталогу Научной библиотеки Киевского национального торгово-экономического университета : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата обращения: 01.04.2020). – Название с экрана.

261. **Экономика** хранения и переработки зерна : учебники и учебные пособия для студентов высших учебных заведений / В. Г. Воронин, А. Н. Жигалов, С. В. Донсков / под ред. С. В. Донсковой. – 2. изд., перераб. и доп. – Москва : Агропромиздат, 1990. – 367 с. – Режим доступа к Электронному каталогу Научной библиотеки Харьковского государственного университета питания и торговли : <http://elcat.hduht.edu.ua/DocSearchResult> (дата обращения: 21.01.2020). – Название с экрана.

Во втором издании полнее освещены методологические проблемы повышения эффективности различных сторон деятельности отраслей хранения и переработки зерна, применения нормативного метода планирования. Учтены все изменения, происходящие в отраслях в связи с переходом на новые условия хозяйствования.

Монографії, розділи кол. монографій

262. **Економіка** виробництва зерна (з основами організації і технології виробництва) : монографія / В. І. Бойко ; ред. В. І. Бойко. – Київ : ННЦ "Інститут аграрної економіки", 2008. – 400 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 21.01.2020). – Назва з екрана.

Проаналізовано стан розвитку вітчизняного зернового господарства, показники економічної ефективності виробництва, його територіального розміщення та господарської спеціалізації. Визначено вплив основних виробничих чинників на результативні показники діяльності аграрних підприємств. Розглянуто кон'юнктуру ринку, цінову ситуацію в контексті зміни тенденцій щодо попиту на світовому ринку продовольства. Увагу приділено перспективним технологіям вирощування зернових культур, зокрема, пшениці, кукурудзи, ячменю, в окремих ґрунтово-кліматичних зонах.

263. **Економіка** виробництва зерна в зоні степу України (з основами організації і технології виробництва) : монографія / А. В. Черенков, В. С. Рибка, М. С. Шевченко ; за ред. А. В. Черенкова, В. С. Рибки ; Інститут сільського господарства, Національної академії аграрних наук України. – Дніпропетровск. : Нова ідеологія, 2015. – 299 с.

У монографії висвітлюються стан і перспективи розвитку зерновиробництва в сучасних умовах господарювання в зоні Степу України. За своєю структурою, змістом і методологічною побудовою дана монографія має багато спільного з виданням "Економіка виробництва зерна (з основами організації і технології виробництва)". Поряд із цим нинішнє видання суттєво доповнене низкою теоретичних і практичних положень, які стосуються впровадження сучасних технологій та інших здобутків наукового прогресу з метою подальшого розвитку зернової галузі в умовах ринкової економіки. Мова йде перш за все про трансфер інновацій агротехнологічного та організаційно-економічного характеру. Крім того, в монографії викладені методичні положення та вихідна інформація для розрахунку поелементних нормативів виробничих затрат (грошово-матеріальних та енергетичних) при проведенні механізованих робіт залежно від складу машинно-тракторних агрегатів та інших нормоутворюючих факторів.

264. **Корженівська, Н. Л.** Імперативи та пріоритети економічної безпеки товаровиробників зерна в умовах ринкової глобалізації : монографія / Н. Л. Корженівська ; Подільський державний аграрно-технічний університет. – Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2019. – 439 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 21.01.2020). – Назва з екрана.

265. **Онищенко, К. Н.** Экономика зернопродуктового продкомплеса (кластера) : монографія / К. Н. Онищенко ; Таврический национальный университет имени В. И. Вернадского. – Симферополь : ДИАЙПИ, 2011. – 320 с.

266. **Савенко, І. І.** Організаційно-економічний механізм функціонування підприємств зернового підкомплексу : монографія / І. І. Савенко, І. О. Седікова, рец. Д. Ф. Харківський ; Одеська національна академія харчових технологій. – Одеса : Поліграф, 2012. – 175 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Науково-технічної бібліотеки Одеської національної академії харчових технологій : http://refman.onaft.edu.ua/elc_new/page_lib.php (дата звернення: 03.03.2020). – Назва з екрана.

Монографія присвячена вивченню стану та проблем формування організаційно-економічного механізму управління підприємствами зернопродуктового с підкомплексу. В умовах ринкової економіки одним з актуальних питань для керівників підприємств є формування названого механізму, який спроможний забезпечити ефективність управління і конкурентоспроможність підприємства. Використовуючи великі масиви теоретичної та практичної інформації, автори монографії представляють різновиди механізмів, які сформувалися в процесі економічних реформ в Україні та представили власне бачення формування організаційно-економічного механізму управління підприємствами зернопродуктового підкомплексу з урахуванням динаміки розвитку та етапів життєвого циклу підприємств.

Автореферати дисертацій на здобуття наукового ступеню

267. **Андрієвська, О. М.** Підвищення економічної ефективності виробництва зерна у сільськогосподарських підприємствах : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 / Андрієвська Олена Михайлівна ; Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва. – Харків, 2012. – 20 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 21.01.2020). – Назва з екрана.

268. **Бистрова, І. О.** Організаційно-економічні засади розвитку ринку зерна : автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.04 / Бистрова Ірина Олександрівна ; Білоцерківський державний аграрний університет. – Біла Церква, 2007. – 21 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 21.01.2020). – Назва з екрана.

269. **Воронянська, О. В.** Економічна ефективність виробництва зерна і шляхи її підвищення в господарствах півдня України (на матеріалах Запорізької області) : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.07.02 / Воронянська Олена Владилєнівна; Дніпропетровський державний аграрний університет. – Дніпропетровськ, 2000. – 17 с.

270. **Кінах, Н. В.** Організаційно-економічні основи розвитку зернопродуктового підкомплексу в умовах західного полісся : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.03 / Кінах Неля Володимирівна. – Київ : ІАЕ Українська академія аграрних наук, 2009. – 20 с. – Режим доступу до електронного каталогу Наукової бібліотеки Харківського державного університету харчування та торгівлі : <http://elcat.hduht.edu.ua/DocSearchResult> (дата звернення: 21.01.2020). – Назва з екрана.
271. **Корженівська, Н. Л.** Економічна безпека товаровиробників зерна ... : автореф. дис. ... / Корженівська Наталія Леонідівна – Кам'янець-Подільський, 2019. – 43 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 21.01.2020). – Назва з екрана.
272. **Ляшенко, Н. О.** Підвищення економічної ефективності виробництва зерна кукурудзи в аграрних підприємствах зони Степу : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 / Ляшенко Наталія Олексіївна ; Дніпропетровський державний аграрний університет. – Дніпропетровськ, 2012. – 20 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 21.01.2020). – Назва з екрана.
273. **Ортіна, Г. В.** Економічний механізм збуту зерна аграрними підприємствами : автореф. дис... канд. екон. наук: 08.00.04 / Ортіна Ганна Володимирівна ; Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва. – Харків, 2009. – 20 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 21.01.2020). – Назва з екрана.
274. **Руда, О. Л.** Організаційно-економічні засади підвищення конкурентоспроможності виробництва зерна (на матеріалах Вінницької області) : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.03 / Руда Оксана Леонтіївна ; Національна академія аграрних наук України, Національний науковий центр "Інститут аграрної економіки". – Київ, 2012. – 20 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 21.01.2020). – Назва з екрана.

Дисертації на здобуття наукового ступеню

275. **Компанієць, В. О.** Розвиток і підвищення економічної ефективності виробництва зерна озимої пшениці в регіоні : дис... канд. екон. наук: 08.07.02 / Компанієць Вікторія Олександрівна ; Інститут зернового господарства Українська академія аграрних наук – Дніпропетровськ, 2005. – 257 арк. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 21.01.2020). – Назва з екрана.
276. **Лищенко, М. О.** Економічна ефективність виробництва зерна в сільськогосподарських підприємствах в умовах формування регіонального ринку : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 / Лищенко Маргарита Олександрівна ; Сумський національний аграрний університет. – Суми, 2008. – 193, [11] арк. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 21.01.2020). – Назва з екрана.
277. **Ортіна, Г. В.** Економічний механізм збуту зерна аграрними підприємствами : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 / Ортіна Ганна Володимирівна ; Таврійський державний агротехнологічний університет. – Мелітополь, 2009. – 194 арк. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 21.01.2020). – Назва з екрана.
278. **Ткаченко, К. В.** Забезпечення економічної стійкості виробництва зерна у сільськогосподарських підприємствах : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 / Ткаченко Катерина Віталіївна ; Білоцерківський національний аграрний університет. – Біла Церква, 2015. – 22 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 21.01.2020). – Назва з екрана.

Статті з наукових та фахових видань

279. **Амбросов, В.** Экспорт зерновых и ценовые тенденции / В. Амбросов, В. Онегина // Экономика Украины. – 2005. – № 1. – С. 73–79. – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

280. **Амбросов, В. Я.** Витрати та ціни при виробництві оригінального й елітного насіння зернових колосових культур / В. Я. Амбросов, Н. Ю. Єгорова // Економіка АПК. – 2008. – № 7 (165). – С. 80–86.

Проаналізовано формування цінових тенденцій експорту продукції зернових культур Україною, вплив експорту на економічний стан сільськогосподарських товаровиробників. Для забезпечення ефективності українського експорту зерна пропонується активізувати чинники стабілізації та збалансованості аграрного ринку, якості та стандартів, інфраструктури та інформаційного забезпечення.

281. **Базилюк, Я. Б.** Державна експортна зернова стратегія України в контексті розвитку світової продовольчої кризи / Я. Б. Базилюк, І. В. Дергалюк, С. В. Давиденко // Зовнішня торгівля: право і економіка. – 2008. – № 6. – С. 104–112. – Режим доступу до електронного каталогу Наукової бібліотеки Харківського державного університету харчування та торгівлі : <http://elcat.hduht.edu.ua/DocSearchResult> (дата звернення: 25.03.2020). – Назва з екрана

282. **Безопасность** зерновой продукции в Украине : анализ и управление рисками на предприятиях // Хранение и переработка зерна. – 2014. – № 8 (185). – С. 15–17.

283. **Боднар, О. В.** Особливості ціноутворення на продукцію рослинництва в Україні [Електронний ресурс] / О. В. Боднар // Агроінком. – 2013. – № 4-6. – С. 3–6. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/agroincom_2013_4-6_3 (дата звернення: 23.11.2020). – Назва з екрана.

Викладено системний та комплексний методичні підходи до ціноутворення на продукцію рослинництва. Обґрунтовано специфіку ціноутворення у галузі рослинництві, зумовлену особливостями виробництва продукції у різних природноекономічних зонах, сезонністю виробничого процесу, особливостями землі як засобу виробництва, низькою купівельною спроможністю населення, значною залежністю від кон'юнктури зовнішнього ринку, характеристиками споживчої вартості окремих видів рослинницької продукції.

284. **Бойко, Л.** Про зерно, хліб та економічний вплив на ринок / Л. Бойко // Урядовий кур'єр. – 2008. – № 110. – 18 червня. – С. 8. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Харківського державного університету харчування та торгівлі : <http://elcat.hduht.edu.ua/DocSearchResult> (дата звернення: 21.01.2020). – Назва з екрана.

285. **Браиловский, В.** Украина – это исторический "мост" между Китаем и Европой / В. Браиловский // Хранение и переработка зерна. – 2013. – № 7 (172). – С. 24–27.

286. **Відоменко, І. О.** Сучасні проблеми планування та калькування витрат в зернопереробній промисловості / І. О. Відоменко // Економіка харчової промисловості. – 2011. – № 2. – С. 27–34.

В статті проведено аналіз сучасних проблем планування та калькулювання витрат на підприємствах зернопереробної промисловості, здійснено обґрунтування необхідності розробки нових методичних рекомендацій, які усували б існуючі проблеми та допомагали адаптуватись підприємствам в умовах впровадження нового Податкового кодексу.

287. **Власов, В.** За гігантських обсягів експорту зерна нашою країною потік його до Німеччини нагадує невеличкий струмок / В. Власов, О. Біленький // *Зерно і хліб*. – 2010. – № 2 (58). – С. 18–19.
288. **Власов, В.** Між Україною і Румунією експорт-імпорт зернових і білково-олійних культур украї мiзерний / В. Власов, Г. Ткач // *Зерно і хліб*. – 2012. – № 1 (65). – С. 24–25.
289. **Власов, В.** Питома вага збіжжя у структурі посівів Польщі постійно зростає / В. Власов, О. Гуцаленко // *Хлібопекарська і кондитерська промисловість України*. – 2009. – № 7-8. – С. 9–11.
290. **Власов, В.** Південно-Африканська республіка лідирує в розвитку серед країн Африки, хоча й імпортує щороку понад 2 млн. тонн зерна / В. Власов, Г. Ткач // *Зерно і хліб*. – 2011. – № 3 (63). – С. 20–21.
291. **Власов, В.** Поки що невміло торгує Україна зерновими з Південною Кореєю / В. Власов, Г. Ткач // *Зерно і хліб*. – 2010. – № 1 (57). – С. 26–27.
292. **Власов, В.** Стосовно багатьох зернових Мексика є імпортозалежною / В. Власов, Г. Ткач // *Хлібопекарська і кондитерська промисловість України*. – 2009. – № 4 (53). – С. 24–26.
293. **Власов, В.** Україні на часі посилити експансію зернових на ринок Пакистану / В. Власов, Г. Ткач // *Зерно і хліб*. – 2009. – № 4 (56). – С. 66–67.
294. **Гордійчук, А. В.** Зернове господарство столичного регіону в контексті внутрішньої та зовнішньої торгівлі зерном / А. В. Гордійчук // *Економіка АПК*. – 2002. – № 12. – С. 122–127.
295. **Грицюк, П.** Динаміка врожайності зернових: прогнози і ризики / П. Грицюк // *Економіка України*. – 2009. – № 11 (576). – С. 42–52.
- Проаналізовано динаміку середньої врожайності озимої пшениці для областей України за останні 53 роки. Запропоновано полігармонічну модель урожайності. На базі кореляційного аналізу зв'язку між урожайністю і рентабельністю побудовано емпіричну модель, яка дозволяє проводити прогнозне оцінювання рентабельності. Виділено райони синхронних коливань урожайності.
296. **Гуменюк, Г. Д.** Экономическая целесообразность анализа качества зерна с помощью новых высокотехнологических экспресс-методов / Г. Д. Гуменюк , Н. М. Острик // *Хранение и переработка зерна*. – 1999. – № 4. – С. 3–5.
297. **Данилов, М.** Соотношение цена-качество не всегда оправдано... / М. Данилов // *Хранение и переработка зерна*. – 2013. – № 3 (168). – С. 18–19.
298. **Діброва, А. Д.** Державна підтримка виробництва зерна в Україні / А. Д. Діброва // *Вісник аграрної науки*. – 2006. – № 6. – С. 66–69. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 14.02.2020). – Назва з екрана.

299. **Дмитренко, А.** Удобный способ купить зерно / А. Дмитренко // Комбикорма. – 2009. – № 3. – С. 16–17.
300. **Економічні та агротехнологічні аспекти підвищення ефективності виробництва продовольчого зерна ярої пшениці в умовах Степу України / В. І. Бойко, В. С. Рибка, О. В. Ковтун, Л. В. Андрійченко // Економіка АПК. – 2006. – № 12. – С. 41–48.**
301. **Ермакова, В. А.** Климат и производство зерна в Украине в XXI столетии / В. А. Ермакова, П. П. Ермаков, В. Г. Бабенко // Хранение и переработка зерна. – 2018. – № 7. – С. 40–41. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно-технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий : <http://95.164.172.68:2080/odonaht-w/DocumentSearchResult> (дата обращения: 23.01.2020). – Название с экрана.
302. **Жемойда, О. В.** Продовольчі резерви зерна як інструмент регулювання пропозиції на внутрішньому ринку / О. В. Жемойда // Економіка України. – 2013. – № 11. – С. 41–50. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 23.11.2020). – Назва з екрана.
Проведено аналіз формування пропозиції на вітчизняному ринку зернових, його залежності від коливань світового ринку за допомогою запропонованих критеріїв оцінки створення продовольчих резервів в Україні. Визначено обсяги, які можуть бути експортовані, в тому числі для забезпечення стабільності цін на вітчизняному ринку, а також рівень необхідних та оптимальних витрат державного бюджету.
303. **Забуранна, Л. В.** Економічна ефективність виробництва зерна та шляхи її підвищення в сільськогосподарських підприємствах / Л. В. Забуранна // Економіка АПК. – 2014. – № 3 (233). – С. 55–61.
Досліджено загальні тенденції виробництва і реалізації зерна в Україні та фактори, що впливають на економічну ефективність виробництва зерна в сільськогосподарських підприємствах. Визначено, що основними факторами, які позитивно впливають на економічну ефективність виробництва зерна, є розширення площі посіву, тобто концентрація та підвищення врожайності. Проведене дослідження дало змогу встановити, що нові технології підвищення врожайності можуть внести суттєві зміни у зростання ефективності виробництва зернових та на цій основі підвищити ефективність аграрного виробництва.
304. **Захарчук, О. В.** Регіональні аспекти регулювання економічних відносин у зернопродуктовому підкомплексі / О. В. Захарчук // Економіка АПК. – 2002. – № 2. – С. 43–46.
305. **Іванишин, В. В.** Економічна ефективність енергозберігання в ґрунтообробці та сівбі зернових та ріпаку / В. В. Іванишин // Економіка АПК. – 2007. – № 9. – С. 28–33.
306. **Кваша, С. М.** Економічне обґрунтування програми виробництва зерна пшениці в Україні / С. М. Кваша, М. М. Ільчук, І. А. Коновал // Економіка АПК. – 2013. – № 3 (221). – С. 16–24.

307. **Келестин, М. В.** Проблеми та подальші перспективи міжнародного співробітництва України з питань торгівлі сировинними товарами / М. В. Келестин // *Право України*. – 2015. – № 11. – С. 149–155.

У статті проведено аналіз поточного стану та узагальнено основні напрями подальшого розвитку міжнародного співробітництва України з питань торгівлі сировинними товарами. Особлива увага приділяється міжнародній співпраці України у сфері торгівлі зерном та цукром — двом найважливішим у торгово-економічному плані видам сировини країни.

308. **Кобута, І. В.** Оцінка наслідків державного регулювання експорту зерна в Україні / І. В. Кобута // *Економіка і прогнозування*. – 2011. – № 4. – С. 139–147. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 23.11.2020). – Назва з екрана.

Розглянуто питання важливості експорту зерна для економіки країни та розвитку сільського господарства. Проведено оцінку наслідків державного регулювання експорту зерна в Україні останніх років з використанням методики ОЕСР. Надано рекомендації стосовно шляхів підвищення ефективності урядових дій з регулювання зернового ринку.

309. **Кондратюк, О. І.** Розвиток сільського господарства України в умовах продовольчої кризи / О. І. Кондратюк // *Економіка АПК*. – 2012. – № 1 (207). – С. 128–132.

310. **Кучер, М. І.** Державна політика в Канаді щодо виробництва і реалізації зерна / М. І. Кучер, В. І. Левченко // *Економіка АПК*. – 2002. – № 5. – С. 120–124.

У статті проведено аналіз поточного стану та узагальнено основні напрями подальшого розвитку міжнародного співробітництва України з питань торгівлі сировинними товарами. Особлива увага приділяється міжнародній співпраці України у сфері торгівлі зерном та цукром — двом найважливішим у торгово-економічному плані видам сировини країни.

311. **Лавринчук, О. В.** Концептуальні засади формування стратегічних запасів зерна в Україні [Електронний ресурс] / О. В. Лавринчук // *Облік і фінанси*. – 2013. – № 4. – С. 136–140. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2013_4_21 (дата звернення: 23.11.2020). – Назва з екрана.

В статті переосмислюється та поглиблюється сприйняття сутності стратегічних запасів зерна не тільки в якості продовольчих резервів, але і як інструменту диверсифікації резервів держави та інструменту перенаправлення фінансових ресурсів від віртуального до реального сектору економіки. Таке переосмислення дозволило сформуванню наукові та нормативно-правові засади формування стратегічних запасів зерна в Україні.

312. **Лебедев, К. А.** Методические подходы к оценке экономической эффективности производства и реализации зерна / К. А. Лебедев // *Економіка харчової промисловості*. – 2009. – № 1. – С. 34–37.

313. **Лебідь, Є. М.** Економічні й організаційно-технологічні пріоритети розвитку виробництва зерна в зоні Степу України в умовах 2009 року / Є. М. Лебідь, М. С. Шевченко // *Хранение и переработка зерна*. – 2009. – № 4 (118). – С. 20–23.

314. **Липчук, В. В.** Організаційно-економічні проблеми розвитку насінництва зернових культур / В. В. Липчук, Д. В. Малаховський // Економіка АПК. – 2015. – № 12 (254). – С. 28–35.

315. **Литвин, М.** Провідні держави світу прямо й у значних обсягах дотують своє зернове господарство / М. Литвин // Зерно і хліб. – 2014. – № 3 (75). – С. 3–4.

316. **Литвин, О. Є.** Середньостроковий прогноз розвитку економічних відносин у зерновому бізнесі через призму міжнародних бірж / О. Є. Литвин // Інвестиції: практика та досвід. – Київ, 2011. – № 11. – С. 39–45. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 04.02.2020). – Назва з екрана.

317. **Материнська, О. А.** Виробництво та експорт зерна в Україні / О. А. Материнська // Економіка АПК. – 2013. – № 10 (228). – С. 49–53.

318. **Міщенко, Н. М.** Методичні засади аналізу і прогнозування балансу пропозиції та використання зернових в Україні / Н. М. Міщенко // Економіка і прогнозування. – 2004. – № 1. – С. 110–123. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 23.11.2020). – Назва з екрана.

Розглянуто методичні питання побудови, аналізу та прогнозування зернового балансу за умов нестабільності ринку продовольчого зерна.

319. **Мориссе, М.** Торговля зерновими между Украиной и Марокко : ключевые условия / М. Мориссе // Хранение и переработка зерна. – 2013. – № 3 (168). – С. 19–21.

320. **Морозов, Э.** Обеспечение безопасности предприятий хранения и переработки зерна – жизненная и экономическая необходимость / Э. Морозов, О. Новицкий // Хлебопродукты. – 2010. – № 5. – С. 16–17.

321. **Нікішина, О. В.** Баланс інтересів: критерій раціональності економічних відносин (на прикладі державного ринку зерна / О. В. Нікішина // Економіка харчової промисловості. – 2010. – № 4. – С. 42–48.

322. **Нікішина, О. В.** Пріоритети національної зернової політики та механізми їх реалізації в умовах глобалізації економіки / О. В. Нікішина // Економіка харчової промисловості. – 2012. – № 4. – С. 14–22.

Визначено особливості та деформації діючої національної зернової політики, обґрунтовано її ключові пріоритети. Запропоновано головні напрями реформування механізму державного регулювання інтегрованого зернового ринку України, орієнтовані на реалізацію ідентифікованих пріоритетів та активізацію відтворювальної функції ринку зерна і продуктів його переробки.

323. **Новицкий, В.** Информационная система поддержки решений по торговле зерном / В. Новицкий // Хлебопродукты. – 2007. – № 6. – С. 54–55. – Режим доступа к Электронному каталогу Научной библиотеки Харьковского государственного университета питания и торговли : <http://elcat.hduht.edu.ua/DocSearchResult> (дата обращения: 03.04.2020). – Название с экрана.
324. **Озип, И.** Спорыньи страсти , и как с этим бороться / И. Озип // Хранение и переработка зерна. – 2016. – № 3 (200). – С. 18–19.
325. **Ратошнюк, Т. М.** Економічна ефективність вирощування оригінального насіння озимих і ярих зернових культур в умовах Полісся / Т. М. Ратошнюк, В. І. Ратошнюк // Економіка АПК. – 2012. – № 3 (209). – С. 45–49.
Висвітлено питання виробництва та якості насіння нових сортів зернових культур в умовах Полісся України наведено розрахунки щодо впливу різних норм висіву насіння на врожайність зернових культур та економічної ефективності вирощування оригінально насіння (в середньому за 2006-2010 рр).
326. **Рибка, В. С.** Економіко-енергетичні пріоритети виробництва зерна кукурудзи на поливних землях зони Степу / В. С. Рибка, Н. О. Ляшенко, Т. І. Лосіцька // Економіка АПК. – 2012. – № 10 (216). – С. 51–56.
327. **Руда, О. Л.** Оцінка структурних зрушень у зерновій галузі регіону / О. Л. Руда // Економіка АПК. – 2009. – № 11 (181). – С. 46–49.
328. **Руда, О. Л.** Розвиток і шляхи підвищення економічної стійкості зернової галузі / О. Л. Руда // Економіка АПК. – 2012. – № 1 (207). – С. 35–39.
329. **Седікова, І.** Зернопереробному виробництву у фазі зрілості треба орієнтуватися на лідерство, взявши за основу зниження затрат / І. Седікова // Зерно і хліб. – 2015. – № 4. – С. 77.
330. **Седікова, І. О.** Логістичний інформаційний простір підприємств зернопродуктового підкомплексу / І. О. Седікова, Д. В. Седіков // Економіка харчової промисловості. – 2012. – № 4. – С. 83–85.
У статті розглянуто основні аспекти інформаційної безпеки підприємств підприємств зернопродуктивного підкомплексу, визначено її сутність та складові.
331. **Седікова, І. О.** Організація логістичного менеджменту на підприємствах зернопереробної галузі / І. О. Седікова // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. – 2007. – Вип. 1(5), Т. 2. – С. 157–162.
332. **Следует** повышать ответственность бизнеса за качество производимой продукции // Хранение и переработка зерна. – 2014. – № 5 (182). – С. 29–31.
333. **Стёжка, А.** Логистика зерновых грузов : условия для экспорта из морпортов в новых реалиях Украины / А. Стёжка // Хранение и переработка зерна. – 2014. – № 5 (182). – С. 26–27.

334. **Стретович, О. А.** Тенденції роботи зернопереробних підприємств України / О. А. Стретович // Економіка харчової промисловості. – 2016. – Т. 8, № 4. – С. 46–50.

Проаналізовано тенденції роботи зернопереробних підприємств України. Розглянуто економічні та організаційні умови в яких працюють великі підприємства по переробці зерна та міні-млини. Акцентовано увагу на негативних явищах, що впливають на розвиток ринкових відносин в зернопереробній галузі. Вказується на необхідність: конкуренції підприємств на стадії укладання договорів з покупцями; проведення тотального контролю за технологією виробництва; побудови тривалих партнерських відносин; стимулювання експорту зерна.

335. **Супіханов, Б. К.** Експорт-імпорт зернових культур в Україні / Б. К. Супіханов // Економіка АПК. – 2009. – № 6 (176). – С. 14–17.

336. **Супіханов, Б. М.** Оцінка впливу пропозиції зерна на внутрішньому ринку на формування ціни / Б. М. Супіханов // Стратегія розвитку України: соціологія, економіка, право. – 2008. – № 1-2. – С. 694–696. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 23.11.2020). – Назва з екрана.

Наведено оцінку впливу на прибуток виробників зерна зростання обсягів урожаю.

337. **Тихоненко, О. В.** Економічна ефективність використання транспортних засобів при збиранні зерна / О. В. Тихоненко // Економіка АПК. – 2009. – № 11 (181). – С. 49–52.

338. **Тихоненко, О. В.** Економічні аспекти використання іноземної зернозбиральної техніки в Україні / О. В. Тихоненко // Економіка АПК. – 2009. – № 5 (175). – С. 61–65.

339. **Ткаченко, С.** Форум зернопереработчиков : не зернотрейдингом единым! / С. Ткаченко // Хранение и переработка зерна. – 2016. – № 10 (206). – С. 28–33.

340. **Томашевська, О. А.** Економічна ефективність виробництва зернових культур у сільськогосподарських підприємствах та підвищення рівня їх конкурентоспроможності [Електронний ресурс] / О. А. Томашевська, К. А. Шевченко // Молодий вчений. – 2019. – № 1(2). – С. 524–530. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2019_1\(2\)_64](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2019_1(2)_64) (дата звернення: 16.01.2021). – Назва з екрана.

341. **Фадєєв, Л.** Про за давнене технічне й економічне протиріччя в сучасних зерноочисних машинах / Л. Фадєєв // Зерно і хліб. – 2015. – № 3. – С. 42–45.

342. **Фомин, А. А.** Перспективы импортозамещения в ответственном сельском хозяйстве / А. А. Фомин, И. Н. Рубанов // Хлебопродукты. – 2015. – № 7. – С. 6–7.

343. **Шпикуляк, О. Г.** Ефективність виробництва зерна сільськогосподарськими підприємствами: теоретико-методологічний аспект / О. Г. Шпикуляк, О. А. Материнська, Г. Ф. Мазур // Економіка АПК. – 2014. – № 12 (242). – С. 42–49.

Сформовано авторське бачення теоретичних аспектів сутності-значимості ефективності в особливому інституційному ринковому середовищі, а також систематизовано фактори формування витрат як основи визначення рівня результативності виробництва, зокрема зерна. В заданому ракурсі дослідження поєднані як загальноекономічні положення, так і положення бухгалтерського обліку як інструментарію формального оформлення динаміки вкладень ресурсів у виробничий процес.

344. **Шпичак, О.** Безумовно, аграрний експорт, передусім зернових, сьогодні виступає "золотою" жилою для нашої країни / О. Шпичак, О. Бондар // Зерно і хліб. – 2013. – № 4. – С. 18 – 21.

345. **Шпичак, О.** Заставна закупівля зерна / О. Шпичак, В. Левченко // Зерно і хліб. – 2001. – № 3. – С. 7.

346. **Шпичак, О. М.** Вигоди та проблеми експорту зерна з України / О. М. Шпичак, О. В. Бондар // Економіка АПК. – 2013. – № 10 (228). – С. 5–15. Досліджено товарну структуру експорту України, визначено, що сільськогосподарська продукція останніми роками займає тут одну з лідируючих позицій, зокрема найбільше зростання спостерігається по зернових культурах.

347. **Экономический** обзор объемов выращивания и переработки зерна // Хлебопродукты. – 2009. – № 1. – С. 14–15.

348. **Януш, А. М.** Економна сушка зерна від компанії Stela / А. М. Януш // Хранение и переработка зерна. – 2011. – № 11(149). – С. 52–56.

Ринок зерна: стан та перспективи. Вітчизняний та світовий досвід

5.1. Ринок зерна в Україні

Книги, навчальні видання, довідники

349. **Ринок продовольства** / В. І. Бойко [та ін.] ; ред. П. Т. Саблук, В. І. Бойко. – Київ , 1996. – 279 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 22.01.2020). – Назва з екрана.

Монографії, розділи кол. монографій

350. **Бойко, В. І.** Зерно і ринок : монографія / В. І. Бойко. – Київ : ННЦ "Інститут аграрної економіки", 2007. – 312 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 22.01.2020). – Назва з екрана.

351. **Колодійчук, В. А.** Ефективність логістики зерна та продуктів його переробки : монографія / В. А. Колодійчук ; Львівський національний аграрний університет. – Львів : Український бестселер, 2015. – 573 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 22.01.2020). – Назва з екрана.

352. **Костюк, О. Д.** Ринок зерна в Україні: сучасні тенденції та перспективи розвитку : монографія / О. Д. Костюк, І. А. Остапчук. – Київ : Компринт, 2015. – 165 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 22.01.2020). – Назва з екрана.

353. **Лавринчук, О. В.** Ринок зерна України: фундаментальні перспективи : монографія / О. В. Лавринчук. – Вінниця : Нілан, 2016. – 267 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 13.03.2020). – Назва з екрана.

354. **Лобас, М. Г.** Розвиток зернового господарства України : монографія / М. Г. Лобас. – Київ : НВАТ Агроінком, 1997. – 447 с.

355. **Макаренко, П. М.** Ринок зерна і регіональне зерновиробництво : монографія / П. М. Макаренко, О. О. Сиченко. – Дніпропетровськ : Герда, 2007. – 188 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 13.03.2020). – Назва з екрана.

356. **Супіханов, Б. К.** Розвиток ринків аграрної продукції : монографія / Б. К. Супіханов; ННЦ "Інститут аграрної економіки" УААН. – Київ, 2009. – 538 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 23.11.2020). – Назва з екрана.

Висвітлено теорію та методологію формування ринкової економіки. Визначено основні функції ринку, описано його інфраструктуру. Розкрито особливості формування та функціонування ринків продукції АПК. Розглянуто історію створення та діяльність Світової організації торгівлі (СОТ). Наведено характеристику світового та регіонального виробництва аграрної сировини (олійних культур, картоплі, овочів, цукрових буряків і винограду, молока, м'яса, яєць і вовни). Розроблено методику прогнозного оцінювання виробництва зернових і олійних культур. Виявлено тенденції розвитку експортно-імпортного ринку аграрної сировини та продукції переробної промисловості. Висвітлено перспективи участі України в СОТ, охарактеризовано сучасний стан розвитку її зовнішньоекономічних зв'язків.

357. **Чмирь, С. М.** Формування та розвиток зернового ринку України : монографія / С. М. Чмирь. – Київ : Аграрна наука, 2007. – 374 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 13.03.2020). – Назва з екрана.

Автореферати дисертацій на здобуття наукового ступеню

358. **Бібікова, Н. О.** Теоретико-методичні засади розвитку регіональних обслуговуючих кооперативів зернового ринку : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.05 "Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка" / Бібікова Неля Олександрівна ; Національна академія наук України, Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень – Одеса, 2018. – 21 с.

Робота присвячена обґрунтуванню теоретико-методичних засад і науково-прикладних положень щодо формування та відтворювального розвитку регіональних обслуговуючих кооперативів зернового ринку. Автором визначено природу та функції регіональних обслуговуючих кооперативів в економіці регіону. Сформовано понятійний апарат досліджень регіональної зернової кооперації в умовах ринку. На базі інтеграційного підходу обґрунтовано наукові засади теорії полюсів зростання економіки регіону, концептуальну схему взаємодій зернових обслуговуючих кооперативів із стейкхолдерами регіону. Автором запропоновано систему заходів щодо вдосконалення механізмів регулювання розвитку регіональної зернової кооперації. Розроблено методичне забезпечення щодо оцінки ефективності аграрних виробників та їх об'єднань у регіональному виробничо-логістичному ланцюгу, щодо оцінки передумов створення та розвитку багатофункціонального кооперативу регіону.

359. **Боднар, О. В.** Розвиток ринку зерна в Україні : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.07.02 / Боднар Ольга Василівна ; Національний науковий центр Інститут аграрної економіки .Українська академія аграрних наук. – Київ, 2006. – 20 с.

У роботі проведено дослідження проблем, що супроводжують вітчизняний ринок зерна у період реформування економічних відносин та спричиняють періодичне загострення ринкової кон'юнктури. Виділено етапи функціонування ринку зерна, кожний з яких має певні відмінності у проведенні державної політики по врегулюванню ринку зерна. Визначено внутрішню потребу України у зерні для забезпечення мінімальних та раціональних норм споживання продуктів харчування.

360. **Голик, С. І.** Ринок зерна в Україні та перспективи розвитку його інфраструктури : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.03 / Голик Світлана Іванівна ; Національна академія аграрних наук України, Національний науковий центр "Інститут аграрної економіки". – Київ, 2014. – 20 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 23.11.2020). – Назва з екрана.

361. **Гринчук, Т. П.** Інвестиційне забезпечення ефективного функціонування сільськогосподарських підприємств на ринку зерна : автореф. дис. ...канд. екон. наук / Гринчук Тетяна Петрівна ; 08.00.04 – Вінниця : Вінницький національний аграрний університет, 2017. – 21 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 04.02.2020). – Назва з екрана.

Роботу присвячено обґрунтуванню та розробці теоретико-методичних засад і практичних рекомендацій щодо інвестиційного забезпечення ефективного функціонування сільськогосподарських підприємств на ринку зерна. Розкрито економічну сутність ринку зерна та організаційно-економічні засади його розвитку в сучасних умовах, узагальнено теоретичні основи інвестиційного забезпечення як засобу ефективного функціонування сільськогосподарських підприємств на ринку зерна, обґрунтовано методичні підходи до формування інвестиційного забезпечення ефективного функціонування цих підприємств.

362. **Джелялова, Н. Б.** Формування та ефективність функціонування ринку зерна : автореф. дис...канд. екон. наук / Джелялова Ніяра Бекмухамедівна ; 08.00.03 – Сімферополь : РВНЗ КІПУ, 2010. – 19 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 04.02.2020). – Назва з екрана.

363. **Клочан, В. В.** Регіональний ринок зерна : формування та розвиток : автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.07.02 / Клочан В'ячеслав Васильович; Луганський національний аграрний університет. – Луганськ, 2002. – 19 с.

У роботі наведено результати теоретичних узагальнень щодо формування та функціонування аграрних регіональних ринків. Визначено роль зернового ринку Причорномор'я в формуванні національного. Виділено характерні особливості становлення та функціонування ринку зерна Причорномор'я. Оцінено існуючі тенденції у формуванні попиту та пропозиції на зерновому ринку регіону та проаналізовано їх вплив на цінову кон'юнктуру на ринку.

364. **Крилов, Я. О.** Регулювання ринку зерна в умовах глобалізації : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.03 / Крилов Ярослав Олегович ; Національний університет біоресурсів і природокористування України. – Київ, 2019. – 24 с.

Робота присвячена дослідженню теоретичних, методичних та практичних аспектів регулювання ринку зерна для забезпечення реалізації стратегічних цілей державної аграрної політики України в умовах глобалізації. Обґрунтовано економічну сутність ринку зерна, визначено тенденції розвитку підходів, напрямів і механізмів його регулювання з урахуванням об'єктивних закономірностей та специфічних особливостей галузі в умовах глобалізації.

365. **Лавринчук, О. В.** Організаційно-економічне забезпечення розвитку ринку зерна в Україні : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.03 / Лавринчук Олександр Володимирович ; Національна академія аграрних наук України, Національний науковий центр "Інститут аграрної економіки". – Київ, 2015. – 19 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 21.01.2020). – Назва з екрана.

366. **Нікішина, О. В.** Методологічні засади регулювання інтегрованих ринків зерна та продуктів його переробки : автореф. дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.03 / Нікішина Оксана Володимирівна ; Інститут проблем ринку та економіко.-екологічних досліджень – Одеса, 2016. – 41 с.

Робота присвячена розробці теоретико-методологічних засад регулювання інтегрованих ринків зерна та продуктів його переробки з метою їх збалансованого розвитку в системі національної економіки. Обґрунтовано теоретичний базис функціонування відтворювальної системи вертикально суміжних ринків, ідентифіковано структурні і фінансові деформації відтворювальних процесів, запропоновано концепцію селективного регулювання ВП релевантних ринків. Розроблено методичні положення критеріальної оцінки ефективності функціонування та регулювання системи суміжних ринків. Обґрунтовано складові механізми державного регулювання інтегрованих ринків зерна та продуктів його переробки, оцінено ефективність впровадження відтворювальних механізмів регулювання, розроблених автором.

367. **Худолій, Л. М.** Економічний механізм формування та функціонування ринку зерна в Україні : автореф. дис... д-ра екон. наук: 08.07.02 / Худолій Любов Михайлівна ; Інститут аграрної економіки УААН. – Київ, 1999. – 40 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 21.01.2020). – Назва з екрана.

Дисертації на здобуття наукового ступеню

368. **Андрусяк, В. М.** Формування ринку зерна круп'яних культур та продуктів їх переробки : дис... канд. екон. наук: 08.07.02 / Андрусяк Василь Миколайович ; Державний агроекологічний університет. – Умань, 2004. – 204 арк. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 21.01.2020). – Назва з екрана.

369. **Бистрова, І. О.** Організаційно-економічні засади розвитку ринку зерна : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 / Бистрова Ірина Олександрівна ; Білоцерківський державний аграрний університет. – Біла Церква, 2007. – 244 арк. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 21.01.2020). – Назва з екрана.

370. **Боднар, О. В.** Розвиток ринку зерна в Україні : дис... канд. екон. наук: 08.07.02 / Боднар Ольга Василівна ; Національний науковий центр "Інститут аграрної економіки" УААН. – Київ, 2006. – 241 арк. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 21.01.2020). – Назва з екрана.

371. **Клочан, В. В.** Регіональний ринок зерна: формування та розвиток : дис... канд. екон. наук: 08.07.02 / Клочан В'ячеслав Васильович ; Інститут аграрної економіки УААН. – Київ, 2002. – 197 арк. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 21.11.2020). – Назва з екрана.

372. **Маслак, О. М.** Організаційно-економічні основи функціонування регіонального біржового ринку зерна : дис. ... канд. екон. наук : 08.07.02 / Маслак Олександр Миколайович ; Сумський національний аграрний університет. – Суми, 2006. – 192 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 21.01.2020). – Назва з екрана.

373. **Худолій, Л. М.** Економічний механізм формування та функціонування ринку зерна в Україні : дис... д-ра екон. наук: 08.07.02 / Худолій Любов Михайлівна ; Інститут аграрної економіки. Українська академія аграрних наук. – Київ, 1998. – 403 арк. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 21.01.2020). – Назва з екрана.

374. **Швец, Р. В.** Економічні механізми підвищення ефективності функціонування ринку зерна : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.03 / Швец Руслан Віталійович ; Міжнародний університет бізнесу і права. – Херсон, 2012. – 187 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 21.01.2020). – Назва з екрана.

375. **Шпик, О. Р.** Формування і розвиток регіонального ринку зерна : дис... канд. екон. наук: 08.07.02 / Шпик Оріся Романівна ; Львівський державний аграрний університет. – Львів, 2004. – 219 арк. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 22.01.2020). – Назва з екрана.

Статті з наукових та фахових видань

376. **Амбросов, В. Я.** Ринок насінництва зернових культур / В. Я. Амбросов, Н. Ю. Єгорова // Економіка АПК. – 2010. – № 10 (192). – С. 27–31.

377. **Артеменко, І. А.** Експортний ринок зерна в Україні: сучасний стан і перспективи розвитку [Електронний ресурс] / І. А. Артеменко // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія : Економічні науки. – 2010. – № 2. – С. 18–26. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvpushk_2010_2_4 (дата звернення: 23.11.2020). – Назва з екрана.

378. **Бистрова, І. О.** Зерно України та його місце на світовому ринку / І. О. Бистрова // Вісник аграрної науки. – 2005. – № 7. – С. 78–82. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 04.02.2020). – Назва з екрана.

379. **Бистрова, І. О.** Напрями формування інформаційної складової інфраструктури зернового ринку / І. О. Бистрова // Вісник аграрної науки. – 2009. – № 2. – С. 70–75. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 04.02.2020). – Назва з екрана.
380. **Білий, О.** Ринок спонукає до якісного знераження збіжжя / О. Білий // Зерно і хліб. – 2007. – № 2 (46). – С. 13.
381. **Боднар, О. В.** Ринок зерна: зарегульовуємо чи захищаємо внутрішнього споживача ? / О. В. Боднар // Продукты & ингредиенты. – 2008. – № 5 (47). – С. 14–15.
382. **Боднар, О. В.** Стабілізація ринку зерна в Україні як основна умова його подальшого ефективного розвитку / О. В. Боднар // Науковий вісник Національного аграрного університету. – 2007. – № 110. Ч. 2. – С. 220–223. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України : http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 12.04.2020). – Назва з екрана.
383. **Бодриков, Д.** Методика прогнозирования стоимостных показателей зернового рынка / Д. Бодриков // Хлебопродукты. – 2009. – № 2. – С. 56–57.
384. **Бойко, В. І.** До проблеми формування ринку зерна / В. І. Бойко // Економіка АПК. – 2004. – № 3. – С. 35–38.
385. **Бойко, В. І.** Потенціал галузі і цінова ситуація на ринку зерна в Україні / В. І. Бойко, З. П. Ніколаєва // Економіка АПК. – 2001. – № 12. – С. 57–61.
386. **Бойко, Л.** Про зерно, хліб та економічний вплив на ринок / Л. Бойко // Урядовий кур'єр. – 2008. – №110. – 18 червня. – С. 8. – Режим доступу до електронного каталогу Наукової бібліотеки Харківського державного університету харчування та торгівлі : <http://elcat.hduht.edu.ua/DocSearchResult> (дата звернення: 25.03.2020). – Назва з екрана
387. **Борхаленко, Ю.** Аналіз і прогнозування цін на ринку зернових культур України / Ю. Борхаленко // Підприємництво, господарство і право. – 2004. – № 1. – С. 126–128. – Режим доступу до Електронного каталогу Науково-технічної бібліотеки Одеської національної академії харчових технологій : <http://95.164.172.68:2080/odonaht-w/DocumentSearchResult> (дата звернення: 10.03.2020). – Назва з екрана.
388. **Буркинський, Б. В.** Відтворювальні механізми регулювання зернового ринку в контексті забезпечення продовольчої безпеки України / Б. В. Буркинський, О. В. Нікішина // Економіка України. – 2015. – № 10 (647). – С. 66–78.

389. **Ващенко, І. В.** Ринок зернових в Україні: аналіз сучасного стану [Електронний ресурс] / І. В. Ващенко // Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. – 2018. – № 3. – С. 80–85. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zemleustriy_2018_3_11 (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.
390. **Волошин, Р.** Аналіз експортного сегменту зернового ринку України / Р. Волошин // Вісник Тернопільського національного економічного університету. – 2007. – № 2. – С. 97–103. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 04.02.2020). – Назва з екрана.
391. **Гайдук, Т. Г.** До характеристики зернового ринку України (загальний та регіональний аспекти) / Т. Г. Гайдук // Вісник аграрної науки. – 2001. – № 12. – С. 73–75. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 04.02.2020). – Назва з екрана.
392. **Гайдук, Т. Г.** Про регулювання ринку зерна в Україні / Т. Г. Гайдук // Економіка АПК. – 2002. – № 10. – С. 123–127. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 04.02.2020). – Назва з екрана.
393. **Гайдук, Т.** Повчимося регулювати ринок зерна / Т. Гайдук // Зерно і хліб. – 2003. – № 1. – С. 8–9. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 04.02.2020). – Назва з екрана.
394. **Гайдуцький, П.** Ринок зерна: політика чи кон'юнктура / П. Гайдуцький // Урядовий кур'єр. – 2007. – № 107. – 19 червня. – С. 10. – Режим доступу до електронного каталогу Наукової бібліотеки Харківського державного університету харчування та торгівлі : <http://elcat.hduht.edu.ua/DocSearchResult> (дата звернення: 21.01.2020). – Назва з екрана.
395. **Галич, В. В.** Купуй українське, бо воно того варте !!! / В. В. Галич, И. О. Гапонюк // Хранение и переработка зерна. – 2014. – № 8 (185). – С. 27–28.
396. **Гапонюк, О. И.** Методология создания систем обеспыливания морских зерновых терминалов / О. И. Гапонюк // Хранение и переработка зерна. – 2013. – № 5(170). – С. 35–38.
397. **Голомша, Н. Є.** Конкурентоспроможність зернових на аграрному ринку / Н. Є. Голомша // Економіка АПК. – 2009. – № 12 (182). – С. 83–88.

398. **Гончаров, В. М.** Ринок зерна України: стан, загальні проблеми та ризики [Електронний ресурс] / В. М. Гончаров, Л. В. Мартинова // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2013. – № 2 (3). – С. 20–23. – Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_ekon_2013_2\(3\)__4](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_ekon_2013_2(3)__4) (дата звернення: 23.11.2020). – Назва з екрана.

З'ясовано сучасний стан та визначено коло проблемних питань функціонування зернового ринку України. Визначено основні види ризиків, що перешкоджають сталому розвитку зернового ринку. Розроблена структура проблемного поля зернового ринку України. Запропоновані напрямки удосконалення державного регулювання зернового ринку України.

399. **Демьянов, Н. С.** Ситуация на зерновом рынке / Н. С. Демьянов // Экономика сельскохозяйственных и перерабатывающих предприятий. – 2007. – № 4. – С. 62–66. – Режим доступа к Электронному каталогу Научной библиотеки Харьковского государственного университета питания и торговли : <http://elcat.hduht.edu.ua/DocSearchResult> (дата обращения: 08.04.2020). – Название с экрана.

400. **Дергач, І. В.** Розвиток зернового виробництва та його адаптивної ідентифікації в умовах ринку / І. В. Дергач // Економіка АПК. – 2007. – № 5. – С. 100–104.

401. **Дерев'янку, О. Г.** Проблеми формування зернового ринку України / О. Г. Дерев'янку, Л. Г. Цимбалюк // Наукові праці Українського державного університету харчових технологій. – 1999. – № 5. – С. 24–27.

402. **Джемялова, Н. Б.** Государственное регулирование рынка зерна / Н. Б. Джемялова // Вісник Сумського державного університету. Серія. Економіка. – 2008. – № 2. – С. 183–186. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 23.11.2020). – Назва з екрана.

403. **Дзюбенко, Т. Г.** Розвиток інфраструктури та логістики зернового ринку України / Т. Г. Дзюбенко // Економіка АПК. – 2014. – № 9 (239). – С. 64–68.

Досліджено інфраструктуру й логістику зернового ринку України та їх вплив на збереження виробленого обсягу сільськогосподарської продукції. У зв'язку з плануванням в найближчі роки збільшення валового збору сільгоспкультур в Україні та обсягів їх експорту необхідно приділити особливу увагу розвитку вітчизняної зернової інфраструктури та логістики.

404. **Діброва, А. Д.** Регулювання ринку пшениці: вітчизняний та зарубіжний досвід / А. Д. Діброва, Л. В. Діброва, Я. О. Крилов // Економіка АПК. – 2012. – № 5 (211). – С. 60–68.

405. **Діброва, А. Д.** Стратегічні орієнтири розвитку ринку зерна та механізму його регулювання / А. Д. Діброва, Л. В. Діброва, Я. О. Крилов // Економіка АПК, 2019. – № 6. – С. 26–36. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 04.02.2020). – Назва з екрана.

406. **Єгорова, Н. Ю.** Розвиток регіонального ринку насіння зернових культур / Н. Ю. Єгорова // Економіка АПК. – 2006. – № 1. – С. 117–121.
407. **Захарчук, О. В.** Ринок зерна : проблеми та сподівання / О. В. Захарчук, В. С. Шовкалюк // Економіка АПК. – 2003. – № 3. – С. 116–120.
408. **Захарчук, О.** Застава зерна може багато / О. Захарчук, М. Климович // Зерно і хліб. – 2004. – № 4 (36). – С. 14–15.
409. **Зерновой рынок в новых условиях** // Комбикорма. – 2012. – № 7. – С. 11–13.
410. **Іванцок, М.** Для ДАК "Хліб України" роль державного зернотрейдера цілком до снаги / М. Іванцок // Зерно і хліб. – 2010. – № 1 (57). – С. 17.
411. **Ільчук, М. М.** Розвиток ринку зерна в Україні та його стабілізація / М. М. Ільчук, І. А. Коновал, О. Д. Барановська // Економіка АПК. – Київ : "Інститут аграрної економіки", 2019. – № 4. – С. 29–38. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 05.02.2020). – Назва з екрана.
- Цель статьи – оценить современное состояние рынка зерна в Украине и обосновать подходы к выбору эффективных направлений его стабилизации и повышения конкурентоспособности зерна на мировом рынке. Методика исследования. При проведении исследования использовались методы: факторного анализа – для выявления влияния факторов на уровень конкурентоспособности зерна; статистический – при определении вариации объемов производства зерна; расчетно-конструктивный – для расчета увеличения валютных поступлений от повышения качества зерна; прогнозирования – при установлении объемов использования зерна на различные цели на перспективу; балансовый – при разработке балансов зерна пшеницы и кукурузы в Украине на 2018/19 маркетинговый год; абстрактно-логический – при формулировке выводов.
412. **Камінський, І. В.** Розвиток ринку зернобобових культур в Україні / І. В. Камінський // Економіка АПК. – 2012. – № 4 (210). – С. 59–63.
- Проаналізовано сучасний стан ринку зернобобових культур в Україні. Здійснено розрахунок потенційного попиту, що включає в себе обсяги споживання, які забезпечать потреби населення в білку, та розмір фуражного фонду, визначеного на основі збалансованих раціонів годівлі тварин. Розраховано обсяги пропозиції, що задовольнятимуть потенційний попит.
413. **Кириленко, І. Г.** Зернове господарство та ринок зерна в Україні / І. Г. Кириленко // Економіка АПК. – 2001. – № 9. – С. 3–10.

414. **Кириленко, І. Г.** Формування зернового ринку в Україні : стратегія розвитку / І. Г. Кириленко, В. В. Дем'янчук, Б. В. Агдрющенко // Економіка АПК. – 2009. – № 9 (179). – С. 79–84.

Проаналізовано поточні умови формування та процеси ціноутворення на ринку зерна України і його вплив на світову цінову кон'юнктуру. Визначено основні напрями подальшого розвитку зернового сегменту аграрного ринку та ключові аспекти впливу на нього. Обґрунтовані та структуровані головні вимоги до збереження позитивних тенденцій на зерновому ринку в частині визначення стратегічних напрямів державної політики.

415. **Клименко, В.** Кто-то специально работает над уничтожением зернового рынка Украины / В. Клименко // Хранение и переработка зерна. – 2011. – № 4 (142). – С. 27–29.

416. **Коваленко, М.** Запровадження Концепції розвитку ринку зерна України / М. Коваленко, М. Сікало // Новий колегіум. – 2019. – № 2. – С. 73–78. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Харківського державного університету харчування та торгівлі : <http://elcat.hduht.edu.ua/DocSearchResult> (дата звернення: 21.01.2020). – Назва з екрана.

417. **Коптилая, В.** Кукуруза : низкое качество зерна и высокий спрос подогревают цены / В. Коптилая // Хранение и переработка зерна. – 2014. – № 4 (181). – С. 11–12.

418. **Король, Т. Ю.** Стан та перспективи зернового ринку України / Т. Ю. Король // Науковий вісник Національного аграрного університету. – 2004. – Вип. 76. – С. 280–282. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України : http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 12.04.2020). – Назва з екрана.

419. **Король, Т. Ю.** Формування ринку зерна України у контексті вимог світової організації торгівлі / Т. Ю. Король // Науковий вісник Національного аграрного університету. – 2007. – № 110. – Ч. 2. – С. 234–238. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України : http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 12.04.2020). – Назва з екрана.

420. **Кузнецова, И. А.** Рынок зерна Украины: угроза продовольственной безопасности или шанс экономического лидерства? / И. А. Кузнецова // Хранение и переработка зерна. – 2011. – № 4 (142). – С. 22–25.

421. **Кузнецова, І. О.** Розвиток ринку зерна в Україні / І. О. Кузнецова // Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій. – 2007. – Т. 2, вип. 30. – С. 326–331.

422. **Кузнецова, І. О.** Структурні зміни на ринку зерна України / І. О. Кузнецова // Зернові продукти і комбікорми. – 2009. – № 1 (33). – С. 9–14.

423. **Кузнецова, І. О.** Трансформаційні перетворення на ринку зерна України: розвиток експортної торгівлі / І. О. Кузнецова // Зернові продукти і комбікорми. – 2008. – № 4 (32). – С. 5–11.

424. **Кузнецова, І.** Ринок зерна України : Тенденції та стратегічний вектор розвитку / І. Кузнецова // Економіст. – 2010. – № 10 (288). – С. 10–12.

425. **Кучер, М.** Вітчизняний ринок зерна. Гра без правил / М. Кучер, О. Шпичак // Зерно і хліб. – 2001. – № 2. – С. 6–8.

426. **Лавринчук, О. В.** Напрямок розвитку ринку зерна в Україні / О. В. Лавринчук // Економіка АПК. – 2014. – № 9. – С. 107–111.

Освещены основные тенденции развития рынка зерна в Украине. В частности, охарактеризована доля валовой продукции зерновых в общем объеме валовой продукции растениеводства в 2000-2012 годах., обобщены размеры посевных площадей зерновых и зернобобовых культур, осуществлен анализ их производства в 1990-2013 годах. Определено место Украины в мировом производстве зерна, а также ее экспортный потенциал. Описаны возможные сценарии дальнейшего развития рынка зерна Украины с учетом существующего положения и тенденций, которые наметились. Обоснован институциональный вектор дальнейшего развития рынка зерна в общей экономической стратегии Украины, который, по мнению автора, заключается в разработке Стратегии функционирования зернового рынка на базе определения единого государственного рыночного агента, что обеспечит высокую конкурентоспособность государства при различной конъюнктуре мирового рынка.

427. **Майстро, С. В.** Ринок зерна в Україні: сучасний стан та напрямки державного регулювання [Електронний ресурс] / С. В. Майстро, М. Г. Хірамагомедов // Державне будівництво. – 2012. – № 2. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeVu_2012_2_17 (дата звернення: 23.11.2020). – Назва з екрана.

Проаналізовано сучасний стан та рівень розвитку ринку зерна в Україні. Виділено проблемні аспекти та протиріччя системи державного регулювання ринку зерна. Визначено основні напрямки удосконалення державного регулювання ринку зерна в сучасних умовах.

428. **Мальш, С.** Несмотря на трудности / С. Мальш // Мир продуктов. Зерно. – 2015. – № 3. – С. 16–17.

429. **Мелешко, М. І.** Ринок зерна України: стан, проблеми, перспектива [Електронний ресурс] / М. І. Мелешко // Економіка та держава. – 2009. – № 5. – С. 72–74. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecde_2009_5_24 (дата звернення: 23.11.2020). – Назва з екрана.

У статті з'ясовано сутнісні ознаки зернового ринку України, розглянуто стан експортної політики держави на ринку зерна, досліджено проблеми розвитку ринку зерна та шляхи подолання існуючих проблем. Актуальність проблем розвитку ринку полягає в тому, що у найближчій перспективі пріоритетним напрямом зовнішньоекономічної політики нашої держави має стати експортний потенціал зерно продуктового підкомплексу. Головною метою статті є: аналіз нинішнього стану експортної політики на ринку зерна, висвітлення причин негативних наслідків, отриманих на внутрішньому і зовнішньому ринках зерна, пошук перспективних напрямів подальшого розвитку експорту зерна.

430. **Милованов, Є. В.** Кон`юнктура ринку продовольчого і фуражного зерна в Україні / Є. В. Милованов // Вісник аграрної науки. – 2001. – № 3. – С. 82–83. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 05.02.2020). – Назва з екрана.

431. **Мирошниченко, И.** Состояние инфраструктуры зернового рынка. Проблемы её формирования и полноценного функционирования / И. Мирошниченко // Зернові продукти і комбікорми. – 2006. – № 1. – С. 16–18. – Режим доступу к Электронному каталогу Научной библиотеки Харьковского государственного университета питания и торговли : <http://elcat.hduht.edu.ua/DocSearchResult> (дата обращения: 03.04.2020). – Название с экрана.

432. **Міщенко, Н. М.** Перспективи зернового ринку України / Н. М. Міщенко // Економіка і прогнозування. – 2005. – № 2. – С. 79–92. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 23.11.2020). – Назва з екрана.

Розглянуто тенденції у виробництві та використанні зерна, зміни у системі реалізації, розвиток цінової ситуації, чинники стабілізації вітчизняного зернового ринку. Оцінено перспективи його розвитку на підставі матеріалів міжнародної статистики та передбачень.

433. **Мониторинг зернового рынка Украины** // Зернові продукти і комбікорми. – 2010. – № 2 (38). – С. 7–8.

434. **Моргун, В. А.** Рынок зерна и его проблемы / В. А. Моргун, Д. А. Жигунов // Зернові продукти і комбікорми. – 2008. – № 2. – С. 16–18.

435. **Нікішина, О. В.** Деформації відтворювальних процесів на ринку насіння зернових культур / О. В. Нікішина // Економіка харчової промисловості. – 2013. – № 1. – С. 45–53.

436. **Нікішина, О. В.** Інтегрований зерновий ринок у забезпеченні економічної безпеки України / О. В. Нікішина // Економіка харчової промисловості. – 2015. – № 4. – С. 9–20.

Узагальнено концептуальні підходи до визначення категорій "економічна безпека" та "продовольча безпека". Обґрунтовано стратегічну роль інтегрованого зернового ринку в забезпеченні економічної безпеки держави та її складових в умовах загальносвітових інтеграційних процесів. Проведено аналіз впливу експорту зерна та продуктів його переробки на динаміку валової доданої вартості секторів економіки України, на підставі якого доведено важливу роль зернового ринку в забезпеченні зовнішньо-економічної безпеки держави.

437. **Нікішина, О. В.** Інтегрований зерновий ринок у структурі національної економіки: категорвальний аналіз і місія / О. В. Нікішина // Економіка харчової промисловості. – 2013. – № 2 (18). – С. 39–48.

438. **Нікішина, О. В.** Оцінка та управління природними ризиками як інструмент цінової стабільності на зерновому ринку України / О. В. Нікішина // Економіка харчової промисловості. – 2011. – № 1. – С. 50–56.
439. **Нікішина, О. В.** Трансформаційний вплив цінових чинників на розвиток державного ринку зерна / О. В. Нікішина // Зернові продукти і комбікорми. – 2008. – № 1 (29). – С. 4–9.
440. **О проблемах** и перспективах развития зернового рынка // Кондитерское и хлебопекарное производство. – 2011. – № 11 (123). – С. 6.
441. **О текущей** ситуации на агропродовольственном рынке // Комбикорма. – 2014. – № 6. – С. 2–3.
442. **Обзор** внебиржевого рынка зерновых в Украине // Хранение и переработка зерна. – 2010. – №6(132). – С. 5–6.
443. **Обзор** внебиржевого рынка зерновых Украины // Хранение и переработка зерна. – 2009. – № 5 (119). – С. 5–6.
444. **Обзор** текущей ситуации на рынке зерна // Хлебопродукты. – 2009. – № 10. – С. 10–11.
445. **Обелець, О. С.** Ринок зерна та його регулювання в Україні / О. С. Обелець // Економіка АПК. – 2004. – № 7. – С. 111–115. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 04.02.2020). – Назва з екрана.
446. **Овдиенко, А.** Рост цен на украинском рынке продовольственной пшеницы : стоит ли ждать перемен? / А. Овдиенко // Хранение и переработка зерна. – 2014. – № 8 (185). – С. 10–11.
447. **Овдиенко, А.** Украинский рынок пшеницы : осведомлен – значит, вооружен ! / А. Овдиенко, Ю. Шатровка // Хранение и переработка зерна. – 2015. – № 3-4 (192). – С. 25–26.
448. **Овдиенко, А.** Украинский рынок фуражной кукурузы : работать сложно, но можно / А. Овдиенко // Хранение и переработка зерна. – 2014. – № 4 (181). – С. 10–11.
449. **Олійник, О. В.** Причини та наслідки нестабільності зернового ринку в Україні / О. В. Олійник // Економіка АПК. – 2004. – № 3. – С. 59–64.

450. **Олійник, О.** Проблеми стабілізації зернового ринку в Україні / О. Олійник // Економіка України. – 2004. – № 6. – С. 57–63. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 23.11.2020). – Назва з екрана.

На прикладі розвитку зернового виробництва розглянуто тенденції та фактори формування ринку зерна в Україні. Виявлено циклічність у відтворенні обсягів валового виробництва зерна. Доведено, що нерегульований ринок призводить до поглиблення циклічних коливань виробництва, причиною яких є циклічні коливання погоди. Підтверджено необхідність регульовального впливу держави на аграрний ринок з метою стабілізації аграрного сектору економіки.

451. **Осташко, Т. О.** Регулювання зернового ринку в умовах зростання світових цін / Т. О. Осташко // Економіка і прогнозування. – 2008. – № 2. – С. 66–79. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 23.11.2020). – Назва з екрана.

Проаналізовано варіанти регулювання ринку зерна та продуктів його переробки за умов зростання світових цін на зерно. Обґрунтовано, що найбільш ефективною стратегією регулювання за цих умов є пряма грошова підтримка малозабезпечених верств населення як така, що дозволяє одночасно підтримувати продовольчу безпеку та доходи виробників зерна.

452. **Петриченко, В.** Об интервенционных запасах / В. Петриченко // Хлебопродукты. – 2010. – № 1. – С. 8–10.

453. **Подобед, Л. И.** Беспленчатый овес – перспектива сделать эту культуру конкурентоспособной на зерновом рынке / Л. И. Подобед // Хранение и переработка зерна. – 2006. – № 11 (89). – С. 24–26.

454. **Почапський, П.** У нинішньому маркетинговому році особливо потрібні енергійні й конкретні дії на зерновому ринку / П. Почапський // Зерно і хліб. – 2010. – № 1 (57). – С. 18–19.

455. **Проблемные** вопросы экспортно-ориентированной инфраструктуры зернового рынка // Хранение и переработка зерна. – 2012. – № 10 (160). – С. 19–22.

456. **Процив, С.** Украинская фуражная кукуруза: выбор покупателей и производителей / С. Процив // Хранение и переработка зерна. – 2012. – № 3(153). – С. 8–9.

457. **Рыбчинский, Р.** Куда ни кинь, или Очередной стресс для АПК Украины / Р. Рыбчинский // Хранение и переработка зерна. – 2011. – № 3 (141). – С. 22–23.

458. **Рыбчинский, Р. С.** Украинские реалии зернового рынка через призму ситуации в Северной Африке и на Ближнем Востоке / Р. С. Рыбчинский // Хранение и переработка зерна. – 2011. – № 2(140). – С. 16–18.

459. **Рынок** зерна ищет баланс интересов // Комбикорма. – 2011. – № 7. – С. 9–10.

460. **Рынок** зерновых: состояние, динамика цен // Хлебопродукты. – 2010. – № 3. – С. 14–6. – Режим доступа к Электронному каталогу Научной библиотеки Харьковского государственного университета питания и торговли : <http://elcat.hduht.edu.ua/DocSearchResult> (дата обращения: 08.04.2020). – Название с экрана.

461. **Рынок** продуктов переработки зерна // Хранение и переработка зерна. – 2010. – № 12 (138). – С. 15.

462. **Саблук, Р. П.** Світові фінансові потоки на ринку зерна : обсяги і напрями, динаміка та перспективи / Р. П. Саблук, О. В. Коваленко // Економіка АПК. – 2010. – № 4 (186). – С. 142–146.

Проаналізовано динаміку, обсяги і напрями руху світових фінансових потоків на ринку зерна та їхні перспективи.

463. **Саблук, Р. П.** Фінансові проблеми розвитку ринку зерна в Україні / Р. П. Саблук, О. Г. Шпикуляк // Економіка АПК. – 2008. – № 12 (170). – С. 69–75.

464. **Савенко, І. І.** Віртуальні підприємства зернового ринку України / І. І. Савенко // Економіка АПК. – 2010. – № 1 (183). – С. 63–68.

Досліджено механізми створення ланцюгів вартості та ланцюгів постачання, що діють на зерновому ринку України, проведено класифікацію зернотрейдерів. Розглянуто можливість функціонування віртуальних підприємств, започаткованих на стратегічному партнерстві. Визначено задачі, які дадуть змогу входження підприємств зернової галузі до складу віртуальних підприємств.

465. **Савицький, О. В.** Розвиток ринку зерна України та його вплив на формування міжнародної конкурентоспроможності вітчизняної економіки [Електронний ресурс] / О. В. Савицький // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2012. – Вип. 2. – С. 365–372. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vsed_2012_2_61 (дата звернення: 23.11.2020). – Назва з екрана.

У статті проаналізовано проблеми розвитку ринку зерна України в контексті його впливу на посилення міжнародної конкурентоспроможності вітчизняної економіки., сформовано рекомендації щодо вирішення цієї проблеми, Розглянуто основні державні завдання щодо встановлення правил регулювання ринку зерна.

466. **Савченко, Ю. І.** Сучасний стан регіонального ринку зерна / Ю. І. Савченко, Т. Ю. Приймачук, О. В. Проценко // Вісник аграрної науки. – 2007. – № 3. – С. 65–69. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України : http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 20.04.2020). – Назва з екрана.

467. **Саранчук, А. О.** Національний ринок зерна в умовах сучасної економічної нестабільності [Електронний ресурс] / А. О. Саранчук // Інвестиції: практика та досвід. – 2012. – № 9. – С. 75–78. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2012_9_22 (дата звернення: 23.11.2020). – Назва з екрана.

Охарактеризовані умови поглиблення продовольчої кризи у світі; розглянуті причини подорожчення та сучасний стан світового ринку зерна; дослідженні основні проблеми розвитку зернового ринку України з зазначенням умов і шляхів їх вирішення в умовах продовольчої та фінансової кризи.

468. **Седікова, І. О.** Глобалізація українського ринку зернових / І. О. Седікова // Харчові технології – 2006. – 2006. – С. 166.

469. **Седікова, І. О.** Органічне зерновиробництво: можливості та перспективи розвитку / І. О. Седікова, Є. М. Коренман // Економіка харчової промисловості. – 2012. – № 4. – С. 80–83.

Розглянуто сучасний стан органічного сільського господарства та особливості ринку органічної продукції в Україні. Проаналізовано показники оцінки результативності органічного виробництва.

470. **Седікова, І. О.** Розвиток зернопродуктового підкомплексу і його інфраструктури / І. О. Седікова // Зернові продукти і комбікорми. – 2012. – № 2 (46). – С. 13–15.

Розглянута сутність ринку і його інфраструктури, виявлені особливості формування ринкової інфраструктури зернопродуктового підкомплексу, розглянуто взаємозв'язок і залежність параметрів ринку зерна і його інфраструктури.

471. **Слободян, І.** Ринок зерна в Україні та Росії / І. Слободян // Економіст. – 2003. – № 8. – С. 62–64.

472. **Соловйов, І. О.** Біржова торгівля на шляху становлення ринку зерна / І. О. Соловйов, Ю. Є. Кирилов // Економіка АПК. – 2003. – № 2. – С. 124–126.

473. **Состояние и прогноз развития украинского зернового рынка // Хранение и переработка зерна.** – 2010. – №5(131). – С. 25–30.

474. **Станкевич, Г. Н.** Современное состояние рынка зернохранилищ / Г. Н. Станкевич // Зернові продукти і комбікорми. – 2010. – № 3 (39). – С. 34–40.

475. **Стёжка, А.** Зерновая логистика Украины : года идут, проблемы те же ... / А. Стёжка // Хранение и переработка зерна. – 2015. – № 6-7 (194). – С. 25–26.

476. **Суперсон, В. І.** Регуляторні аспекти формування ринку зерна в Україні на регіональному рівні / В. І. Суперсон // Статистика України. – 2003. – № 3. – С. 59–65. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 04.02.2020). – Назва з екрана.

477. **Тарасевич, А.** Государство возвращается на рынок зерна / А. Тарасевич // Агроперспектива. – 2003. – № 6(42). – С. 13–15. – Режим доступа до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 04.02.2020). – Назва з екрана.
478. **Украинский** зерновой прогноз: объемы, качество, цены // Хранение и переработка зерна. – 2007. – № 6 (96). – С. 12–16.
479. **Украинский** рынок пшеницы и продуктов переработки : тенденции и перспективы // Хранение и переработка зерна. – 2013. – № 6 (171). – С. 55–56.
480. **Фейденгольд, В.** Актуальный вопрос отрасли / В. Фейденгольд // Хлебопродукты. – 2010. – № 10. – С. 14–15.
481. **Фомічова, К. Б.** Тенденції зернового ринку України / К. Б. Фомічова // Економіка харчової промисловості. – 2017. – № 1. – С. 25–29. – Режим доступу до електронного каталогу Наукової бібліотеки Харківського державного університету харчування та торгівлі : <http://elcat.hduht.edu.ua/DocSearchResult> (дата звернення: 25.03.2020). – Назва з екрана.
- У статті досліджено сучасний стан зернової галузі України, визначено основні проблеми й тенденції її розвитку в сучасних умовах господарювання. Досліджено експортний потенціал зернового господарства, обґрунтовано економічну доцільність та перспективи розвитку зернової галузі в Україні, проаналізовані та узагальнені обсяги виробництва та споживання зернових культур у світі.
482. **Харитонов, А.** Рынок зерна : рекордов ждаты не приходится? / А. Харитонов // Комбикорма. – 2013. – № 8. – С. 7–8.
483. **Харченко, В. В.** Вдосконалення механізму регулювання ринку зерна кукурудзи / В. В. Харченко // Науковий вісник Національного аграрного університету. – 2007. 110. Ч. 2. – С. 169–173. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України : http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 12.04.2020). – Назва з екрана.
484. **Хатунцов, А.** Страсти по зерну / А. Хатунцов // Хлебопродукты. – 2011. – № 10. – С. 4–7.
485. **Худолій, Л. М.** Розвиток ринку зерна в Україні / Л. М. Худолій // Економіка АПК. – 1997 – № 9. – С. 64–70.
486. **Ціноутворення** на ринку зернових та олійних культур. Банкрутство чи прибуток? // Хлеболекарское и кондитерское дело. – 2013. – № 3 (48). – С. 32.

487. **Чарыкова, О. Г.** Состояние и перспективы развития регионального зернового рынка / О. Г. Чарыкова // Экономика сельскохозяйственных и перерабатывающих предприятий. – 2007. – № 6. – С. 11–15. – Режим доступа к Электронному каталогу Научной библиотеки Харьковского государственного университета питания и торговли : <http://elcat.hduht.edu.ua/DocSearchResult> (дата обращения: 03.04.2020). – Название с экрана.
488. **Чередникова, Е.** Запретно-независимые цены на российскую пшеницу / Е. Чередникова // Хранение и переработка зерна. – 2010. – № 11 (137). – С. 16–17.
489. **Чибіскова, Г. С.** Оцінка впливу міжнародного ринку біопалива на ринок зерна та олії в Україні / Г. С. Чибіскова // Актуальні Проблеми Економіки. – 2008. – № 11. – С. 83–94.
490. **Чмирь, С.** З багатьма ризиками зіштовхуються учасники зернового ринку / С. Чмирь // Зерно і хліб. – 2009. – № 2 (54). – С. 16–17.
491. **Чмирь, С. М.** Ефективність ринку зерна / С. М. Чмирь // Економіка АПК. – 2009. – № 4 (174). – С. 117–120.
Ефективність зернопродуктового підкомплексу в Україні має велике технологічне значення як для всього аграрного виробництва, так і економічного й соціального розвитку сільських територій. У свою чергу розвиток зернопродуктового підкомплексу залежить від розвинутого внутрішнього ринку зерна та конкурентоспроможності вітчизняного зерновиробництва на зовнішньому ринку.
492. **Чуприн, О.** Зерно дорожче за золото, або Як у країнах – житницях світу регулюють ринок зерна / О. Чуприн // Голос України. – Київ, 2011. – № 47. – С. 5. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 06.02.2020). – Назва з екрана.
493. **Шестаков, И. В.** Анализ ситуации и перспективы развития зернового рынка / И. В. Шестаков // Хлебопродукты. – 2013. – № 3. – С. 6–7.
494. **Шовкалюк, В.** Уряд прагне спрямувати вітчизняний зерновий ринок у цивілізоване правове русло / В. Шовкалюк // Зерно і хліб. – 2006. – № 1 (41). – С. 3–5.
495. **Шпичак, О.** Давайте працювати на ринку зерна без шарахань у різні боки / О. Шпичак // Зерно і хліб. – 2005. – № 4. – С. 3–5. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 06.02.2020). – Назва з екрана.

496. **Шпичак, О. М.** Економічні проблеми на ринку зерна України / О. М. Шпичак // Вісник аграрної науки. – Київ, 2002. – № 10. – С. 5–11. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 06.02.2020). – Назва з екрана.

5.2. Ринок зерна СНД

Статті з наукових та фахових видань

497. **Алтухов, А. И.** Инфраструктурное обеспечение зернового рынка России: проблемы и пути решения / А. И. Алтухов // Хранение и переработка зерна. – 2011. – № 3(141). – С. 33–36.
498. **Біленький О.** Казахстан, Росія та Україна забезпечують потреби інших країн СНД у пшениці, кукурудзі та ячмені / О. Біленький // Зерно і хліб. – 2011. – № 1. – С. 4–5.
499. **Біленький, О.** Млинарям України не зайве знати, як працює ринок борошна в країнах СНД / О. Біленький // Зерно і хліб. – 2010. – № 4 (60). – С. 3–5.
500. **Біленький, О.** Цікавою виявляється динаміка експортно-імпортних потоків пшениці між країнами СНД / О. Біленький // Зерно і хліб. – 2010. – № 4 (60). – С. 18–21.
501. **Грицай, И.** Российский горох : сезон со знаком "плюс" / И. Грицай // Хранение и переработка зерна. – 2013. – № 5 (170). – С. 18–20.
502. **Зерновой рынок СНГ: Украина, Россия и Казахстан** // Хранение и переработка зерна. – 2008. – № 10 (112). – С. 38–42.
503. **Ивасенко, А.** Зерновой рынок стран СНГ / А. Ивасенко // Хлебопродукты. – 2008. – № 12. – С. 8–9.
504. **Кабдрахманов, Б.** Арифметика зернового рынка Казахстана / Б. Кабдрахманов // Хранение и переработка зерна. – 2012. – № 1 (151). – С. 14–16.
505. **Казахстанский рынок зерна и муки** : особенности, тенденции, факторы влияния // Хранение и переработка зерна. – 2016. – № 11 (207). – С. 34–27.
506. **Новаковский, А.** Вероятные пути развития зернового рынка Кубани / А. Новаковский // Хлебопродукты. – 2011. – № 11. – С. 6–7.
507. **Новороссийский зерновой терминал – окно в мировой рынок зерна** // Хлебопродукты. – 2012. – № 1. – С. 33–35.

508. **Обзор** рынка зерновых России // Хранение и переработка зерна. – 2010. – №6(132). – С. 14–15.
509. **Обзор** рынка зерновых Российской Федерации // Хранение и переработка зерна. – 2009. – № 3 (117). – С. 16–17.
510. **Овдиенко, А.** Россия : спрос на продовольственную пшеницу превышает предложение. А что же дальше? / А. Овдиенко // Хранение и переработка зерна. – 2014. – № 8 (185). – С. 11–12.
511. **Петриченко, В.** Некоторые аспекты мирового кризиса на зерновом рынке России и мира / В. Петриченко // Хлебопродукты. – 2009. – № 4. – С. 10–11.
512. **Потапов, С. С.** Пути оздоровления российского зернового рынка / С. С. Потапов // Хлебопродукты. – 2012. – № 12. – С. 4–5.
513. **Рыбчинский, Р.** Зерновой рынок Казахстана ищет новые направления развития / Р. Рыбчинский // Хранение и переработка зерна. – 2010. – № 4 (130). – С. 26–27.
514. **Рыбчинский, Р. С.** Куда движется зерновой рынок Казахстана ? / Р. С. Рыбчинский // Хранение и переработка зерна. – 2009. – № 3 (117). – С. 18–19.
515. **Фесина, А.** Загальний ринок зерна СНД. Аргументи за і проти / А. Фесина // Зерно і хліб. – 2002. – № 2 (26). – С. 18–19. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 04.02.2020). – Назва з екрана.

5.3. Світовий ринок зерна

Автореферати дисертацій на здобуття наукового ступеню

516. **Лебедєв, К. А.** Організаційно-економічний механізм розвитку зернопродуктового підкомплексу: теорія, методологія, практика: автореф. дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.03 / Лебедєв Костянтин Анатолійович ; Інститут аграрної економіки УААН. – Київ, 2010. – 34 с. – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

Висвітлено проблеми формування і функціонування організаційно-економічного механізму (ОЕМ) розвитку зернопродуктового підкомплексу (ЗППК) України. Розкрито внутрішню об'єктивну основу розвитку виробництва зерна і продуктів його переробки, сутність і сучасний стан ринку зернопродукції, розглянуто питання підвищення її конкурентоспроможності, інвестиційно-інноваційного забезпечення розвитку матеріально-технічної бази ЗППК, розроблено інструменти фінансово-кредитного механізму. Визначено організаційно-технологічні напрями підвищення якості зерна та продуктів його переробки, рівень інтеграції України у світовий ринок зерна, зовнішньоекономічні зв'язки та механізм залучення іноземних інвестицій в підкомплекс за матеріалами дослідження екологічної ситуації у ЗППК. Запропоновано основні напрями розвитку ЗППК за умов ризиків, удосконалення економічних відносин, визначено вплив стратегічного планування на формування ОЕМ розвитку ЗППК, логістичні потоки руху його продукції.

517. **Литвин, О. Є.** Формування експортної політики України на світовому ринку зернових: автореф. дис... канд. екон. наук: 08.05.01 / О.Є. Литвин ; Київський національний університет ім. Т.Шевченка. – Київ, 2006. – 21 с. – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

Досліджено питання оптимізації внутрішньої аграрної політики України щодо стабілізації експортно-орієнтованого зернового сектору країни. Розкрито теоретико-методологічні засади експортної політики держави, її особливості за умов глобалізованого зернового ринку, а також вплив на національну галузь зернової індустрії та поступовий процес географічної переорієнтації українського експорту зерна з країн близького зарубіжжя до розвинутих країн. Наведено практичні рекомендації щодо оптимізації експортної політики, як чинника стабілізації та розвитку вітчизняної галузі зернової індустрії. Розроблено методичні засади формування моделей міжнародної сільськогосподарської торгівлі, експортної політики на світовому ринку зернових, вітчизняної галузі зернової індустрії, а також модель загальної структури витрат під час транспортування зерна. Запропоновано методику аналізу ефективності співвідношення встановленої експортної ціни на зернові товари та одержання прибутків від експортної діяльності.

518. **Чмирь, С. М.** Формування та розвиток зернового ринку України : автореф. дис... д-ра екон. наук: 08.00.03 / Чмирь Сергій Михайлович ; Національний науковий центр "Інститут аграрної економіки" УААН. – Київ, 2009. – 36 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 21.11.2020). – Назва з екрана.

Визначено сучасний стан, проблеми та перспективи галузі вітчизняного зернового господарства в пореформеному агропромисловому комплексі України. Визначено ключовою проблемою формування й удосконалення організаційно-технологічного й економічного механізму ведення зернового виробництва, який би забезпечив сприятливі умови для адаптації суб'єктів господарювання в галузі виробництва зерна до структурної перебудови, відповідав вимогам природно-технологічних і економічних законів і враховував світові тенденції у сфері зернопродуктових ринків. Одержано ряд наукових результатів, які стали основою для фундаментальних теоретичних і практичних висновків і внесення пропозицій щодо розвитку зернового виробництва та відновлення позицій України як зернової держави, проведення інтеграційних заходів виробництва сировини, її переробки та реалізації кінцевих продуктів споживання. Подано наукове обґрунтування, проведено практичні розрахунки та запропоновано рекомендації щодо підвищення ефективності зерновиробництва за рахунок факторів науково-технічного прогресу. Обґрунтовано шляхи відродження зернопродуктового підкомплексу держави та просування українського зерна на світовий продовольчий ринок.

519. **Чорний, В. М.** Забезпечення економічної безпеки українських підприємств на світовому ринку зерна : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 21.04.02 / Чорний Владислав Михайлович ; Вищий Навчальний Заклад "Університет економіки та права "КРОК". – Київ, 2018. – 19 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 21.01.2020). – Назва з екрана.

У роботі з'ясовано теоретико-методологічні засади, умови та загрози діяльності українських підприємств на світовому ринку зерна, а також пріоритетні напрями забезпечення їх економічної безпеки. Висвітлено специфіку світового ринку зерна як різновиду світового товарного ринку. Досліджено сутність і класифікацію ризиків та загроз економічній безпеці підприємств на світових товарних ринках.

Статті з наукових та фахових видань

520. **Бабан, Т. О.** Конкурентні переваги українського зерна при формуванні експортного потенціалу / Т. О. Бабан // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. П. Василенка. – 2018. – Вип. 191. – С. 131–141. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 23.11.2020). – Назва з екрана.

На основі дослідження наукових напрацювань встановлено взаємозв'язок між поняттями "конкурентоспроможність" та "експортний потенціал". Запропоновано власне визначення поняття "експортний потенціал підприємства" на основі поєднання існуючих наукових підходів. Розглянуто особливості формування та розвитку експортного потенціалу сільськогосподарських підприємств. За допомогою методики розрахунку індексу відносних конкурентних переваг визначено конкурентні переваги основних зернових культур, що експортуються Україною. Визначено чинники, що формують конкурентні переваги вітчизняних зернових на світовому ринку за сучасних умов.

521. **Власов, В.** Австрія приваблює до себе доволі містким імпортом ринком фуражного зерна / В. Власов, Г. Ткач // Зерно і хліб. – 2012. – № 2 (66). – С. 48–50.

522. **Власов, В.** Не чітко поки що проглядається присутність України на іранському ринку зерна й рослинної олії / В. Власов, Г. Ткач // Зерно і хліб. – 2014. – № 1 (73). – С. 45–47.

523. **Власов, В.** Південно-Африканська Республіка лідирує в розвитку серед країн Африки, хоча й імпортує щороку понад 2 млн. тонн зерна / В. Власов, Г. Ткач // Зерно і хліб. – 2011. – № 3. – С. 20–21.

524. **Власов, В.** Повчімося в канадців торгувати зерном на глобальному ринку / В. Власов, Г. Ткач // Зерно і хліб. – 2006. – № 2 (42). – С. 10–11.

525. **Власов, В.** Порівняно з високотехнологічною промисловістю аграрний сектор Японії виглядає доволі відсталим / В. Власов, О. Біленький // Зерно і хліб. – 2011. – № 2. – С. 17–19.

526. **Власов, В.** Сьогодні Німеччина з імпортозалежної перетворилася в експортну зернову державу / В. Власов, Г. Ткач // Зерно і хліб. – 2008. – № 1 (49). – С. 10–11.

527. **Власов, В.** У Болгарії вирощують майже всі зернові, які культивують у Європі / В. Власов, Г. Ткач // Зерно і хліб. – 2013. – № 2. – С. 15–17.

528. **Гладиш, Р. О.** Регулювання ринку зерна в країнах Європейського Союзу / Р. О. Гладиш // Економіка АПК. – 2004. – № 2. – С. 146–149. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 04.02.2020). – Назва з екрана.

529. **Голомша, Н. Є.** Конкурентні переваги продукції зернової галузі на світовому ринку / Н. Є. Голомша, О. Я. Дзядикевич // Економіка АПК. – 2017. – № 11. – С. 61–66. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 04.02.2020). – Назва з екрана.

Мета статті - на основі проведених розрахунків визначити конкурентні переваги України в сегменті зовнішньої торгівлі зерном, порівняти їх із показниками географічно найближчих конкурентів, виявити тенденції та динаміку їх розвитку. Досліджено особливості формування конкурентних переваг українського зерна на світовому ринку. Проаналізовано кількісні й вартісні параметри експорту зернових культур України та її географічно найближчих конкурентів, рівень і динаміку цін, індекси порівняльних та торговельних переваг і частку ринку. Для дослідження обрано зернові культури, на яких спеціалізується в зерновому експорті Україна, а саме: пшениця, кукурудза й ячмінь, а також країни - основні географічні конкуренти України в даній галузі: ЄС і Росія. Запропоновано основні напрями посилення рівня використання реального експортного потенціалу зернової галузі України. Обґрунтовано рекомендації щодо структури товарного експорту України, його трансформації, формування та реалізації конкурентних переваг українського зерна на світових ринках.

530. **Голомша, Н. Є.** Перспективи світового ринку зерна / Н. Є. Голомша, О. Я. Дзядикевич // Економіка АПК – 2016. – № 8. – С. 49–52. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка : http://internal.khntusg.com.ua/cgi-bin/irbis64r_15/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 25.01.2021). – Назва з екрана.

Досліджено світовий ринок зерна за останні п'ять років. Виявлено та деталізовано тенденції розвитку даного ринку в розрізі трьох основних зернових структур вітчизняного експорту: пшениці, кукурудзи й ячменю, визначено світових лідерів із виробництва та експорту даних культур за часткою ринку.

531. **Дудченко, В. В.** Світовий ринок рису та його частка у валовому виробництві зерна / В. В. Дудченко // Економіка АПК. – 2012. – № 1 (207). – С. 132–138.

Досліджено світовий ринок зерна і тенденції його розвитку, вивчено на світове виробництво зерна і визначено його частку в структурі міжнародного торговельного обігу зернових, проаналізовано структуру та динаміку виробництва і реалізації зернових у світі.

532. **Іващенко, Т.** Аналіз досвіду регулювання ринку послуг зберігання, доробки та переміщення зернових та олійних культур в розвинених країнах світу / Т. Іващенко // Конкуренція. Вісник Антимонопольного комітету України. – Київ, 2013. – № 2 (49). – С. 32–41. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 05.02.2020). – Назва з екрана.

533. **Кирилов, Ю. Є.** Перспективи України на світовому ринку зерна / Ю. Є. Кирилов // Економіка АПК. – 2005. – С. 135–139.
534. **Кучер, М. І.** Регулювання ринку зерна у Канаді / М. І. Кучер, В. І. Левченко // Економіка АПК. – 2002. – №3. – С. 88–92.
535. **Кучер, М.** Канадський зерновий ринок : Оптимальний варіант організації / М. Кучер, В. Левченко // Зерно і хліб. – 2002. – № 4 (28). – С. 30–31.
536. **Литвин, М.** Провідні держави світу прямо й у значних обсягах дотують своє зернове господарство / М. Литвин // Зерно і хліб. – 2014. – № 3 (75). – С. 3–4.
537. **Литвин, О. Є.** Оптимізація експортної політики України на світовому ринку зерна / О. Є. Литвин // Економіка та держава. – 2011. – № 5. – С. 44–48. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 05.02.2020). – Назва з екрана.
- У даній статті розглядаються питання оптимізації експортної політики України на світовому ринку зерна, аналізується вітчизняний зерновий ринок щодо виробництва, співвідношення експортних та імпорتنих позицій. Визначено кореляцію української ціни на зернові культури із світовими цінами. Представлено географічну структуру зернового експорту країни.
538. **Лузан, Ю.** Поки що найбільш архіважливий сегментаграрної економіки країни виступає доволі резонансним і непередбачуваним / Ю. Лузан // Зерно і хліб. – 2010. – № 1 (57). – С. 12–13.
539. **Международный** зерновой раунд // Хлебопродукты. – 2009. – № 8. – С. 12–13.
540. **Мельник, Т. М.** Регулювання експорту зерна в Україні / Т. М. Мельник, О. С. Головачова // Вісник Маріупольського державного університету. Серія Економіка. – 2014. – Вип. 7. – С. 77–90. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 23.11.2020). – Назва з екрана.
- У статті висвітлено актуальність проблеми підвищення ефективності виробництва продовольчої продукції та підтримки її поставок на світовий ринок. Оцінено вплив інструментів державного регулювання експорту зернових, які застосовувала Україна протягом 2006-2012 рр., зокрема державної підтримки за методологією ОЕСР та кількісних обмежень. Обґрунтовано напрямки удосконалення їх використання. Визначено першочергові завдання держави в сфері регулювання експорту зерна. Наведено рекомендації, дотримання яких дозволить активізувати зовнішню торгівлю, що у свою чергу стимулюватиме розвиток внутрішнього ринку. 18 зовнішня торгівля, експорт зернових, регулювання експорту, регуляторна політика, сільськогосподарська продукція.

541. **Миколенко, І. Г.** Світовий досвід ринку зернопродукції / І. Г. Миколенко // Вісник Полтавської державної аграрної академії – 2007. – № 4. – С. 184–186. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 23.11.2020). – Назва з екрана.

Розглянуто досвід виходу країн на світовий ринок зерна, а також фактори виходу зернопродукції за межі країни. Зосереджено увагу на основних сегментах світового ринку зерна. Вивчено можливості для розширення пропозиції зернової продукції, її підтримки та збуту.

542. **Пугачов, М.** Україна має реальні шанси значно посилити свою присутність на зерновому ринку Туреччини / М. Пугачов, В. Власов // Зерно і хліб. – 2013. – № 1. – С. 28–29.

543. **Рибалка, О. І.** Глобальні тенденції та перспективи світового ринку пшениці / О. І. Рибалка, М. А. Литвиненко, З. В. Щербина // Хранение и переработка зерна. – 2008. – № 9 (111). – С. 21–25.

544. **Росляков, А. А.** Вплив світових ф'ючерсних ринків кукурудзи на формування цін в Україні / А. А. Росляков // Бізнес Інформ. – 2013. – № 12. – С. 164–171. – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

Досліджено взаємозв'язок між світовими ф'ючерсними ринками кукурудзи та фізичним ринком кукурудзи в Україні. Аналізуючи, систематизуючи та узагальнюючи інформацію про світовий ринок кукурудзи, зроблено висновки про високу ступінь інтеграції України в систему ціноутворення на світових ринках аграрних товарів. У результаті дослідження виявлено високій ступінь кореляції між цінами на українському ринку кукурудзи та цінами на світових референтних ф'ючерсних ринках кукурудзи. Виявлено причинний зв'язок між ринками, що свідчить про необхідність урахування розвитку цінової ситуації на даних ринках для точного прогнозування. Перспективами подальших досліджень у даному напрямку можуть бути дослідження базису між фізичним та ф'ючерсним ринком та впливу державного регулювання ринку зерна в Україні на його ступінь кореляції зі світовими референтними ринками.

545. **Рынок** зерновых Египта // Хранение и переработка зерна. – 2018. – № 10-11. – С. 22–25. – Режим доступа к Электронному каталогу Научной библиотеки Харьковского государственного университета питания и торговли : <http://elcat.hduht.edu.ua/DocSearchResult> (дата обращения: 08.04.2020). – Название с экрана.

546. **Салькова, І. Ю.** Стан виробництва та перспективи інтеграції українських виробників зерна у світовий ринок [Електронний ресурс] / І. Ю. Салькова // Держава та регіони. Серія : Економіка та підприємництво. – 2014. – № 1. – С. 37–41. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drep_2014_1_9 (дата звернення: 23.11.2020). – Назва з екрана.

Досліджено роль України в міжнародній торгівлі пшеницею та перспектив інтеграції українських виробників зерна у світовий ринок (СР); тенденції розвитку зернової галузі в Україні, що надають змогу зміцнювати позиції на СР зерна. Зосереджено увагу на тому, що наявний економічний та агропромисловий потенціал виробників пшениці надають змогу насичувати внутрішній ринок й активно брати участь у міжнародній торгівлі. Наведено основні показники діяльності СР пшениці; визначено основних світових експортерів та імпортерів. Виявлено фактори, що впливають на пропозицію пшениці на міжнародному ринку. Розкрито шляхи раціоналізації виробництва та покращання відносин між виробниками й споживачами зернопродукції. Визначено проблеми реалізації українського зерна на зовнішні ринки. Перспективними є подальші дослідження інтеграції українських виробників зерна у СР. На особливу увагу заслуговує проблема стимулювання державних органів щодо експорту українського зерна на СР.

547. **Саранчук, А. О.** Місце України на світовому ринку зерна та перспективи його розвитку в умовах глобалізації та нестабільності економічних систем / А. О. Саранчук // Хранение и переработка зерна. – 2013. – № 6 (171). – С. 14–17.

548. **Тенденції** на світових регіональних ринках зерна та перспективи України / І. Г. Кириленко, В. В. Дем'янчук, Б. В. Андрющенко // Економіка АПК. – 2013. – № 2 (220). – С. 33–42.

Исследованы особенности развития мирового рынка зерна пшеницы, кукурузы, ячменя в течение 2000/01-2011/12 маркетинговых годов с учетом динамики его производства, потребления, экспорта, импорта в разрезе основных географических сегментов мирового рынка с целью обоснования возможной концепции государственной стратегии экспорта зерна в Украине. Определены наиболее перспективные для Украины сегменты мирового рынка для экспорта зерна данных культур. Продвижение Украины на мировые рынки зерна и возрастающая конкуренция на них требует кардинальных изменений государственной политики в отечественном аграрном секторе, а именно, зерновом хозяйстве, главными составляющими которого должны стать отказ от чрезмерного вмешательства и административного давления непосредственно на участников зернового рынка (лицензирование, квотирование, пошлины и т.д.), реализация действенных мер содействия экспорту отечественной аграрной продукции, в частности зерна, создание прозрачного инвестиционного климата и законодательной защиты инвестиций.

549. **Тимофієва, Г. С.** Використання потенціалу системи кооперації в контексті нарощення обсягів експорту зернових аграрними підприємствами регіону / Г. С. Тимофієва // Держава та регіони. Сер. Економіка та підприємництво. – 2015. – Вип. 2. – С. 83–87. – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

Визначено необхідність реалізації потенціалу кооперації з метою нарощення експорту зернових аграрними підприємствами регіону. Досліджено розвиток кооперації в розвинутих країнах світу. Проведено SWOT-аналіз розвитку коопераційних об'єднань у сфері виробництва й експорту зернової продукції аграрними підприємствами регіону. Наведено схему збуту зерна через сільськогосподарський обслуговуючий кооператив. Описано фактори успішної діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу та визначено напрями державної підтримки розвитку кооперації в аграрному секторі економіки.

550. **Турецкий** рынок зерновых, зернобобовых и муки // Хранение и переработка зерна. – 2017. – № 5 (213). – С. 13–15.

551. **Франченко, Л. О.** Оптимізація каналів просування виробниками зерна на світовий ринок [Електронний ресурс] / Л. О. Франченко // Економіка АПК. – 2013. – № 9. – С. 136–141. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/E_apk_2013_9_25 (дата звернення: 23.11.2020). – Назва з екрана.

Розглянуто проблеми існуючих каналів просування виробниками зерна на світовий ринок та запропоновано шляхи подолання негативних наслідків за рахунок створення зернозбутових кооперативів. Наведено позитивний світовий досвід реалізації зерна через кооперативні канали

552. **Чепеленко, А. М.** Стан та перспективи розвитку ринку зерна в Україні / А. М. Чепеленко // АгроСвіт – 2011. – № 6. – С. 28–32. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка : http://internal.khntusg.com.ua/cgi-bin/irbis64r_15/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 25.01.2021). – Назва з екрана.

Розглянуто стан та сучасні тенденції розвитку ринку зерна в Україні. Здійснено аналіз світового виробництва, споживання, запасів і торгівлі зерновими за останні роки.

553. **Черненко, И.** Основные события мирового рынка зерновых и масличных в 2014 году / И. Черненко, Е. Инталова // АПК-Информ. – 2015. – № 1 (7). – С. 13–15.

554. **Чорний, В. М.** Внутрішні ризики виходу українських підприємств на світовий ринок зерна [Електронний ресурс] / В. М. Чорний // Финансовые услуги. – 2017. – № 1. – С. 44–48. – Режим доступа : http://nbuv.gov.ua/UJRN/finu_2017_1_12 (дата звернення: 04.02.2020). – Назва з екрана.

Стаття присвячена дослідженню проблеми ідентифікації та оцінки внутрішніх ризиків виходу українських аграрних підприємств на світовий ринок зерна. Запропоновано оцінювати основні чотири групи внутрішніх ризиків (виробничі, технологічні, фінансові та кадрові) за допомогою комплексної методики.

555. **Чорний, В.** Методика оцінки внутрішніх ризиків виходу підприємства на світовий ринок зерна [Електронний ресурс] / В. Чорний // Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму. – 2017. – № 1. – С. 50–57. – Режим доступа : http://nbuv.gov.ua/UJRN/VAPSV_2017_1_7 (дата звернення: 23.11.2020). – Назва з екрана.

Стаття розглядає проблеми виявлення та оцінки внутрішніх ризиків виходу українських аграрних підприємств на світовий ринок зерна. Серед ідентифікованих внутрішніх ризиків виділено основні чотири групи: виробничі, технологічні, фінансові та кадрові. Запропоновано алгоритм та методика оцінки внутрішніх ризиків аграрного підприємства з метою прийняття рішення щодо здійснення зовнішньоекономічної операції на світовому ринку зерна. Комплексну оцінку окремих факторів ризику пропонується здійснювати за кількісними та якісними показниками з використанням коефіцієнтного і експертного методів.

Технології зберігання і переробки зерна

6.1. Післязбиральна обробка та очищення зерна

Книги, навчальні видання, довідники

556. **Боуманс, Г.** Эффективная обработка и хранение зерна : пер. с англ. / Г. Боуманс. – Москва : Агропромиздат, 1991. – 608 с.

В книге представлено технологическое оборудования и технологические процессы обработки и хранения зерна за рубежом.

557. **Машини,** агрегати та комплекси для післязбиральної обробки і зберігання зернових культур : посібник / за ред. В. І. Кравчука ; Держ. наук. установа "Укр. НДІ прогнозування та випробування техніки і технологій для с.-г. виробництва ім. Леоніда Погорілого". – Дослідницьке : УкрНДПВТ ім. Л. Погорілого, 2011. – 221 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 18.01.2021). – Назва з екрана.

У книзі наведено вимоги до машин для обробки і зберігання зернових культур та їх класифікацію. Розглянуто тенденції та прогноз розвитку машин цього призначення, а також техніко-технологічні характеристики і результати випробувань нової вітчизняної та зарубіжної техніки. Розраховано на фахівців та виробників сільськогосподарської продукції, сільськогосподарського машинобудування, науковців, викладачів та студентів.

558. **Послеуборочная** обработка и хранение зерна / Е. М. Вобликов, В. А. Буханцов, Б. К. Маратов, А. С. Прокопец ; под ред. Е. М. Вобликова. – Ростов-на-Дону : МарТ, 2001. – 240 с.

В книге приведены сведения о составе и свойствах зерновой массы как объекта хранения. Рассмотрены способы, режимы, технологические приемы послеуборочной обработки и хранения зерна. Изложены материалы по контролю за качеством зерна, устройству некоторых видов технологического оборудования, основам технологического проектирования. Приведен обширный справочный материал.

Монографії, розділи кол. монографій

559. **Моделювання** технологічних процесів в типових об'єктах післязбиральної обробки і зберігання зерна (очищення, сепарація, сушіння, активне вентилування, охолодження) : колект. монографія / Б. І. Котов [та ін.] ; Національна академія аграрних наук України, Нац. наук. центр "Ін-т механізації та електрифікації сіл. господарства". – Київ ; Ніжин : Лисенко М. М. [вид.], 2017. – 551 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 13.01.2021). – Назва з екрана.

560. **Станкевич, Г. М.** Післязбиральна обробка та зберігання насіння гірчиці : монографія / Г. М. Станкевич, Л. К. Овсянникова, В. О. Черній. – Одеса : Букаєв В. В., 2015. – 134 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Науково-технічної бібліотеки Одеської національної академії харчових технологій: <https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentSearchResult> (дата звернення: 17.01.2021). – Назва з екрана.

Наведено узагальнені результати багаторічних досліджень в галузі післязбиральної обробки насіння гірчиці продовольчого призначення, зокрема його властивостей, характеристик, режимів очищення, активного вентилявання, сушіння та зберігання. Для фахівців у галузі післязбиральної обробки та зберігання зерна, та студентів, що навчаються за спеціальністю «Технологія зберігання та переробки зерна».

Автореферати дисертацій на здобуття наукового ступеню

561. **Борта, А. В.** Удосконалення технології післязбиральної обробки насінневої кукурудзи : автореф. дис... канд. техн. наук : 05.18.03 / Борта Алла Василівна; Одеська державна академія харчових технологій. – Одеса, 1998. – 16 с. – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

Досліджено фізико-технологічні властивості та теплофізичні характеристики самообрушу насінневої кукурудзи. Отримано математичний опис закономірностей сушіння і нагрівання насінневого зерна кукурудзи при змінних режимних параметрах. Розроблено режими сушіння самообрушу насінневої кукурудзи для різноманітних пристроїв та умов сушіння: камерних сушарок та бункерів активного вентилявання. Розроблено рекомендації по удосконаленню технологічної схеми післязбиральної обробки насінневої кукурудзи.

562. **Валентюк, Н. О.** Удосконалення технології післязбиральної обробки та зберігання зерна амаранту: автореф. дис. ... канд. техн. наук : 05.18.02 / Валентюк Наталія Олександрівна ; Одеська національна академія харчових технологій – Одеса, 2019. – 23 с.

Робота присвячена удосконаленню технології післязбиральної обробки та зберігання зерна амаранту, яка буде гарантувати належну його якість та безпечне зберігання. В роботі досліджено та визначено фізико-технологічні, аеродинамічні та гігроскопічні властивості зерна амаранту, його гранулометричний склад, теплофізичні характеристики, встановлено закономірності їх зміни та отримано емпіричні рівняння для їх розрахунку.. Запропоновано удосконалені технологічні схеми, розроблено рекомендації з післязбиральної обробки амаранту та визначено економічну ефективність від впровадження рекомендацій роботи.

563. **Гапонюк, І. І.** Науково-технічні основи високопродуктивних інноваційних технологій післязбиральної обробки зерна : автореф. дис. ... д-ра техн. наук : 05.18.02 / Гапонюк Ігор Іванович ; Національний університет харчових технологій – Київ, 2012. – 37 с. – + демонстраційний матеріал.

Теоретично обґрунтовано та експериментально підтверджено гіпотези, нові наукові положення і підходи інтенсифікації й енергозаощадження ТПОЗ. Обґрунтовано конвективний спосіб та раціональні режими покращення сипкості ЗЗУ зміненням пошарового градієнта вологи впродовж заданої тривалості сепарування для покращення ефективності та збільшення продуктивності ситових сепараторів.

564. **Друзьєва, А. К.** Технологія первинної обробки зерна соризу : автореф. дис... канд. техн. наук : 05.18.03 / Друзьєва Анфіса Карпівна; Одеська державна академія харчових технологій. – Одеса, 1999. – 16 с. – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

Досліджено фізико-технологічні, гігроскопічні, біохімічні та мікробіологічні властивості, а також теплофізичні характеристики зерна соризу як об'єкта сушіння та зберігання. Розроблено режими сушіння зерна соризу для різноманітних приладів та умов сушіння. Отримано математичний опис закономірностей сушіння зерна соризу для змінних режимних параметрів. Запропоновано режими очищення і зберігання зерна соризу.

565. **Скібчик, В. І.** Обґрунтування параметрів технічного оснащення пунктів післязбиральної обробки зерна : автореф. дис. ... канд. техн. наук : 05.05.11 / Скібчик Володимир Іванович ; Національна академія аграрних наук України, Національний науковий центр "Інститут механізації та електрифікації сільського господарства." – Глеваха, 2017. – 23 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім.В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 13.01.2021). – Назва з екрана.

Дисертації на здобуття наукового ступеню

566. **Гапонюк, І. І.** Науково-технічні основи високопродуктивних інноваційних технологій післязбиральної обробки зерна : дис. ... д-ра техн. наук : 05.18.02 / Гапонюк Ігор Іванович ; Національний університет харчових технологій – Київ, 2012. – 466 с.

Статті з наукових та фахових видань

567. **Абидуев, А. А.** Разработка технологии очистки семян пшеницы от трудноотделимых примесей / А. А. Абидуев // Хранение и переработка зерна. – 2013. – № 1 (166). – С. 50–53.

Разработана технология очистки семян пшеницы от трудноотделимых примесей по комплексу признаков: толщина, скорость витания, длина, плотность, форма и угол трения.

568. **Бондаренко, А. В.** Современный подход к проектированию объектов зерновой индустрии / А. В. Бондаренко // Хранение и переработка зерна. – 2005. – №5(71). – С. 39–42.

569. **Грабар, І. Г.** Вплив чинників післязбиральної обробки зерна на якість насінневого матеріалу [Електронний ресурс] / І. Г. Грабар, Д. А. Дерев'янка, С. М. Герук // Конструювання, виробництво та експлуатація сільськогосподарських машин. – 2010. – Вип. 40 (1). – С. 3–6. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zmntz_2010_40\(1\)__3](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zmntz_2010_40(1)__3) (дата звернення: 16.01.2021). – Назва з екрана. В статті аналізується стан насінневого матеріалу при доочистці зерна після збирання і його травмування при цьому. Розглядається роль зерноочисних машин, вібросепараторів та вплив організаційно-технічних заходів для підготовки і зберігання високоякісного насіння.

570. **Думич, В.** Післязбиральна обробка ріпаку / В. Думич, Л. Шкоропад // Зерно. – 2016. – № 7 (124). – С. 204–208.

571. **Зміни** мікробіологічного стану при зберіганні зерна проса після вдосконалення його післязбиральної обробки / Л. К. Овсянникова, Г. Й. Євдокимова, В. В. Калаянова // Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій. – Одеса, – 2014. – Вип. 46, Т. 1. – С. 26–31.

У даній роботі проведено аналіз зміни мікробіологічного стану при зберіганні зерна проса після вдосконалення його післязбиральної обробки. Встановлено, що обробка зерна проса МХ-полем та сушіння конвективним методом є ефективним способом підвищення його санітарної якості та стійкості, оскільки дозволяє значно знизити кількість мікроорганізмів до припустимої для тривалого зберігання зерна.

572. **З якою ж** ефективністю ми очищаємо зернові / М. Люлько, Г. Станкевич, Л. Будюк, С. Будюгазі // Зерно і хліб. – 2009. – № 2. – С. 28–29.

573. **Исследование** технологической эффективности очистки ряда культур на элеваторах и хлебоприемных предприятиях Украины / Н. Б. Люлько, Г. Н. Станкевич, Л. Ф. Будюк, С. С. Будюгазі // Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій. – Одесса : ОНАХТ, 2008. – Вип. 34, т. 1. – С. 112–115. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно-технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий: <https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentSearchResult> (дата обращения: 17.01.2021). – Название с экрана.

574. **Кирпа, М.** Не варто спрощувати технологію післязбиральної обробки і зберігання зерна кукурудзи / М. Кирпа // Зерно і хліб. – 2007. – № 1 (45). – С. 36.

575. **Кирпа, М.** Оберіть собі найбільш ошадну технологію первинної обробки вологого зерна / М. Кирпа // *Зерно і хліб*. – 2006. – № 3 (43). – С. 26–27.
576. **Кирпа, М.** Післязбиральна обробка насіння кукурудзи має багато технологічних особливостей / М. Кирпа // *Зерно і хліб*. – 2008. – № 2 (50). – С. 18–19.
577. **Кирпа, М.** Проаналізуємо технології первинної обробки й зберігання зерна / М. Кирпа // *Зерно і хліб*. – 2011. – № 1 (61). – С. 37–39.
578. **Кирпа, М.** Проаналізуємо три найбільш ефективні підходи до енергозбереження при вирощуванні, збиранні та обробці збіжжя кукурудзи / М. Кирпа // *Зерно і хліб*. – 2010. – № 3 (59). – С. 32–33.
579. **Кирпа, М.** Розвиваючи технології та системи машин для первинної обробки й зберігання зерна, доцільно спиратися на науково-практичні рекомендації / М. Кирпа // *Зерно і хліб*. – 2014. – № 3 (75). – С. 52–53.
В статье представлены принципы и способы сепарирования, основанные на теории и практике просеивания зерновых масс с желанием помочь в выборе оптимальных технологий и эффективных зерносепарирующих устройств.
580. **Кирпа, М. Я.** Нові технології та техніка обробки кукурудзи в господарстві / М. Я. Кирпа // *Хранение и переработка зерна*. – 2000. – № 9. – С. 32–34.
581. **Кирпа, Н. Я.** Анализ и развитие технологий послеуборочной обработки и хранения зерна кукурузы / Н. Я. Кирпа // *Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій*. – 2006. – Т. 2, Вип. 29. – С. 43–45.
582. **Кирпа, Н. Я.** Научные концепции развития обработки и хранения зерна в агропромышленном комплексе Украины и Российской Федерации / Н. Я. Кирпа // *Хранение и переработка зерна*. – 2001. – № 1. – С. 40–41.
583. **Кирпа, Н. Я.** Особенности первичной обработки и хранения зерна / Н. Я. Кирпа // *Хранение и переработка зерна*. – 2003. – № 7 (49). – С. 38–40.
584. **Кирпа, Н. Я.** Очистка, сортировка и калибровка семян / Н. Я. Кирпа, С. А. Скотарь, Д. В. Ковалев // *Хранение и переработка зерна*. – 2018. – № 4. – С. 55–57.
585. **Кирпа, Н. Я.** Послеуборочная обработка и качество семян гибридов кукурузы / Н. Я. Кирпа, Л. Н. Бондарь // *Хранение и переработка зерна*. – 2015. – № 6-7 (194). – С. 54–56.
586. **Кирпа, Н. Я.** Принципы и способы сепарирования зерновых масс / Н. Я. Кирпа // *Хранение и переработка зерна*. – 2011. – № 4(142). – С. 33–36.
587. **Кирпа, Н. Я.** Проблемы развития производства и обработки зерна кукурузы в агропромышленном комплексе / Н. Я. Кирпа // *Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій*. – 2007. – Т. 2, вип. 30. – С. 125–128.

588. **Кирпа, Н. Я.** Развитие и перспективы обработки и хранения зерна в Украине / Н. Я. Кирпа // Хранение и переработка зерна. – 2000. – № 12 (18). – С. 29–31.

589. **Концепція** перспективи комплексного вирішення проблеми післязбиральної обробки і зберігання зерна в сільськогосподарських підприємствах України [Електронний ресурс] / В. В. Адамчук, А. С. Заришняк, А. Н. Прилуцький, С. П. Степаненко // Механізація та електрифікація сільського господарства. – 2014. – Вип. 99 (1). – С. 40–56. –Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/mesg_2014_99\(1\)_6](http://nbuv.gov.ua/UJRN/mesg_2014_99(1)_6) (дата звернення: 16.01.2021). – Назва з екрана.

590. **Обґрунтування** схеми віброозонуючої сушарки для післязбиральної обробки зерна / І. П. Паламарчук, О. В. Цуркан, Д. В. Присяжнюк, Ю. А. Полєвода // Наукові праці Національного університету харчових технологій. – 2016. – Т. 22, № 6. – С. 151–156.

У статті наведено існуючі способи видалення зайвої вологи із зерна та проведено їх аналіз. Обґрунтовано необхідність комплексного використання інтенсифікуючих і рушійних факторів для видалення вологи, зокрема застосування озонованого повітря й механічних коливань. Представлено схему розробленої сушарки, яка забезпечить реалізацію поставлених завдань.

591. **Оптимизация** сепарации зерновой смеси в зависимости от влажности / Н. С. Щуканов, Г. И. Хараев, А. А. Алексеев // Хранение и переработка сельхозсырья. – 2011. – № 1. – С. 32.

Предложена математическая модель оптимизации угла наклона рабочего органа сепаратора в зависимости от влажности зерна.

592. **Особливості** процесу очищення зерна у решітному сепараторі барабанного типу / Ю. О. Чурсінов [и др.] // Хранение и перераб. зерна : науч.-практ. журн. – 2015. – № 3-4. – С. 50–51.

Первинне очищення зерна – це важливий процес, який є обов'язковим для хлібоприймальних підприємства елеваторів і в ньому застосовуються сепаруючі пристрої різного типу. Це повітряні, повітряно-решітні і гравітаційні сепаратори, аеромехамічні і барабанні. Всі вони призначені для поліпшення ступеня очищення від різних домішок для безумовно якісного зберігання зерна або його подальшої переробки.

593. **Пащенко, Н.** Особливих підходів потребує сушіння та післязбиральна обробка кременистої кукурудзи / Н. Пащенко // Зерно і хліб. – 2008. – № 2 (50). – С. 32–33.

594. **Пащенко, Ю. М.** Розвиток і результати досліджень у галузях післязбиральної обробки та зберігання зерна кукурудзи / Ю. М. Пащенко, М. Я. Кирпа // Хранение и переработка зерна. – 2010. – № 6 (132). – С. 27–29.

595. **Розподіл** насіннєвого матеріалу при очищенні в барабані з горизонтальною віссю обертання / Д. В. Філіпенко, С. П. Сокол, М. М. Науменко, В. О. Гурідова // *Хранение и переработка зерна*. – 2018. – № 5-6. – С. 42–44. – Режим доступу до Електронного каталогу Науково-технічної бібліотеки Одеської національної академії харчових технологій: <https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentSearchResult> (дата звернення: 17.01.2021). – Назва з екрана.
596. **Северинчик, В.** Післязбиральна обробка зернових і круп'яних культур на відкритому току / В. Северинчик // *Зерно і хліб*. – 2007. – № 4 (48). – С. 37–38.
597. **Сирохман, І.** Мікробіологічне забруднення зернових культур та сучасні способи їх очищення / І. Сирохман, В. Лебединець // *Хлібопекарська і кондитерська промисловість України*. – 2015. – № 5 (126). – С. 6–8.
598. **Скібчик, В. І.** Особливості технологічних процесів систем післязбиральної обробки зерна [Електронний ресурс] / В. І. Скібчик // *Механізація та електрифікація сільського господарства*. – 2013. – Вип. 97 (2). – С. 350–357. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/mesg_2013_97\(2\)__47](http://nbuv.gov.ua/UJRN/mesg_2013_97(2)__47) (дата звернення: 16.01.2021). – Назва з екрана.
599. **Станкевич, Г.** Поки що немає науково обґрунтованих режимів та інструкцій з очищення, сушіння і зберігання голозерного вівса / Г. Станкевич, С. Коропенко, К. Венско // *Зерно і хліб*. – 2009. – № 2 (54). – С. 23–24.
600. **Станкевич, Г.** Сутність післязбиральної обробки зерна соризу у фракційному сепаруванні / Г. Станкевич // *Зерно і хліб*. – 2008. – № 4 (52). – С. 26–27.
601. **Степаненко, С. П.** Імітаційне моделювання технологічних систем післязбиральної обробки зерна [Електронний ресурс] / С. П. Степаненко, В. О. Швидя // *Механізація та електрифікація сільського господарства*. – 2013. – Вип. 97 (2). – С. 357–363. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/mesg_2013_97\(2\)__48](http://nbuv.gov.ua/UJRN/mesg_2013_97(2)__48) (дата звернення: 18.01.2021). – Назва з екрана.
602. **Точная** сортировка зерна по качественным характеристикам и содержанию DON // *Хлебопродукты*. – 2006. – № 10. – С. 18–20.
Современная очистка зерна.
603. **Трисвятський, Л.** Найбільш складним біологічним порогом для зерна є післязбиральне дозрівання / Л. Трисвятський // *Зерно і хліб*. – 2011. – № 1 (61). – С. 44–45.
604. **Фадеев, Л. В.** Калибровка – основа подготовки отборных семян / Л. В. Фадеев // *Хранение и переработка зерна*. – 2011. – № 12 (150). – С. 32–38.
605. **Фадеев, Л. В.** Отборные семена – высокий урожай / Л. В. Фадеев // *Хранение и переработка зерна*. – 2012. – № 3(153). – С. 36-40.

606. **Фадеев, Л. В.** Очистка зерна кукурузы после уборки – обязательна / Л. В. Фадеев // Хранение и переработка зерна. – 2015. – № 11-12 (197). – С. 34–35.
607. **Фадеев, Л. В.** Очистка зерна после комбайна. Щадящая технология / Л. В. Фадеев // Хранение и переработка зерна. – 2011. – № 8 (146). – С. 46–49.
608. **Фадеев, Л. В.** Пофракционная технология – отборные семена / Л. В. Фадеев // Хранение и переработка зерна. – 2012. – № 4 (154). – С. 35–37. С. 26–31.
609. **Фадеев, Л. В.** Щадящая технология зерноочистки требует сит (решет) новой геометрии / Л. В. Фадеев // Хранение и переработка зерна. – 2011. – № 10 (148). – С. 42–47.
610. **Циков, В. С.** Послеуборочная обработка, хранение зерна и семян кукурузы / В. С. Циков // Хранение и переработка зерна. – 2000. – № 8. –
611. **Чурсінов, Ю. О.** Класифікація принципів очищення та сортування зернових мас. / Ю. О. Чурсінов // Хранение и переработка зерна. – 2007. – № 1. – С. 29–31.

6.2. Охолодження зерна

Монографії, розділи кол. монографій

612. **Иновационные** теплотехнологии АПК на основе тепловых труб : монография / О. Г. Бурдо, Г. Ф. Смирнов, С. Г. Терзиев, А. В. Зыков. – Одесса : ИНВАЦ, 2014. – 376 с. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно-технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий: <https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentSearchResult> (дата обращения: 15.01.2021). – Название с экрана.

Статті з наукових та фахових видань

613. **Верхоланцева, В. О.** Визначення ефективності застосування методу охолодження зерна / В. О. Верхоланцева // Праці Таврійського державного агротехнологічного університету. – 2011. – Вип. 11, т. 1. – С. 326–330.

614. **Грищенко, В. О.** Математичне моделювання і розрахунок динамічних режимів повітроохолоджувача для охолодження зерна за зберігання [Електронний ресурс] / В. О. Грищенко, Б. І. Котов // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія : Техніка та енергетика АПК. – 2016. – Вип. 252. – С. 108–114. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnau_tech_2016_252_18 (дата звернення: 15.01.2021). – Назва з екрана.
615. **Грищенко, В. О.** Математичне моделювання процесу охолодження насипу зерна як об'єкта з розподіленими параметрами [Електронний ресурс] / В. О. Грищенко, О. Д. Курганський, Б. І. Котов // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія : Техніка та енергетика АПК. – 2017. – Вип. 261. – С. 156–163. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnau_tech_2017_261_22 (дата звернення: 16.01.2021). – Назва з екрана.
616. **Котов, Б. І.** Динаміка охолодження зерна в аероґравітаційному шарі [Електронний ресурс] / Б. І. Котов, О. О. Курганський, О. Д. Труханська // Техніка, енергетика, транспорт АПК. – 2017. – № 3. – С. 94–98. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/tetapk_2017_3_19 (дата звернення: 16.01.2021). – Назва з екрана.
617. **Котов, Б. І.** Математична модель охолодження вологого зерна у вентилюємих бункерах з радіальним розподіленням повітря [Електронний ресурс] / Б. І. Котов, В. О. Грищенко // Конструювання, виробництво та експлуатація сільськогосподарських машин. – 2017. – Вип. 47(1). – С. 132–139. – Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zmntz_2017_47\(1\)_19](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zmntz_2017_47(1)_19) (дата звернення: 16.01.2021). – Назва з екрана.
618. **Котов, Б. І.** Моделювання та розрахунок параметрів процесу охолодження зерна після сушарок в пневмостані [Електронний ресурс] / Б. І. Котов, О. Д. Курганський // Сільськогосподарські машини. – 2016. – Вип. 34. – С. 66–74. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/silmah_2016_34_12 (дата звернення: 15.01.2021). – Назва з екрана.
619. **Кюрчев, С. В.** Визначення параметрів оптимізації процесу охолодження зерна [Електронний ресурс] / С. В. Кюрчев, В. О. Верхоланцева // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка. – 2015. – Вип. 163. – С. 228–239. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhdtusg_2015_163_35 (дата звернення: 15.01.2021). – Назва з екрана.
620. **Петруня, Б.** Виграшною виглядає обробка зерна штучно охолодженим повітрям / Б. Петруня, А. Пташук // Зерно і хліб. – 2007. – № 2 (46). – С. 23.

621. **Светличный, Д. С.** Применение теории оптимального управления к определению параметров процесса охлаждения с целью получения заданной величины зерна / Д. С. Светличный // Систем. технології. – 2001. – № 3. – С. 106–119. – Режим доступа к Электронного каталогу Научной библиотеки им. В. И. Вернадского: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата обращения: 03.10.2020). – Название с экрана.

Запропоновано новий метод визначення параметрів під час охолодження, що базується на сучасній теорії оптимального керування. Визначено оптимальні траєкторії термомеханічних параметрів для отримання заданого розміру зерна аустеніту в процесі охолодження після деформації. Наведено модель станів для процесу розросту зерна. Для пошуку оптимальних траєкторій з обмеженнями на стани і керування використано лінійно-квадратичний метод. Лінійно-квадратичну проблему розв'язано за допомогою градієнтного методу та методу другої варіації. Отримані результати можна застосовувати для визначення швидкості охолодження.

622. **Сорочинский, В. Ф.** Функционирование технологических систем сушки и охлаждения зерна / В. Ф. Сорочинский // Хранение и переработка зерна. – 2012. – № 10 (160). – С. 44–46.

623. **Тітлов, О. С.** Розробка охолоджувального комплексу на основі екологічно безпечних робочих тіл / О. С. Тітлов, С. М. Петушенко, С. М. Кудашев // Хлебопекарское и кондитерское дело. – 2011. – № 1. – С. 26–28.

Приведені результати аналізу термодинамічних циклів парокompресійних та екологічно безпечних холодильних агентів і тепловикористуючих холодильних машин для роботи у складі мобільних комплексів охолодження зерна.

624. **Усенко, М.** Установка для охоложденного зберігання зерна / М. Усенко, Б. Петруня // Зерно і хліб. – 2005. – № 1 (37). – С. 35.

625. **Фіцик, В.** Вимогливе охолодження : використання сучасного обладнання дає змогу мінімізувати потенційні ризики під час зберігання врожаю / В. Фіцик // Зерно. – 2016. – № 2. – С. 280–283.

Охолодження зерна - один із найважливіших чинників зберігання врожаю. Надто, коли йде про великі обсяги зерна. У цьому випадку втрати, спричинені застосуванням застарілого обладнання та недотримання технології, можуть сягати астрономічних цифр. Саме тому особливо важливо уважно підійти до вибору охолоджувачів і навчитися ефективно їх використовувати.

626. **Фіцик, В.** Охолодження зерна – перший крок до технології дбайливого й економічного зберігання зернових культур / В. Фіцик // Аграрна техніка та обладнання – 2015. – № 4. – С. 68–70. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка: http://internal.khntusg.com.ua/cgi-bin/irbis64r_15/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 31.07.2020). – Назва з екрана.

627. **Шуханов, С. Н.** Охлаждение зерна при порционном метании / С. Н. Шуханов // Хранение и переработка зерна. – 2011. – № 7 (145). – С. 65–66.
628. **Які ж краще застосовувати установки для охолодження зерна в елеваторах** / Г. Станкевич, Л. Овсянникова, А. Титлов, С. Орлова // Зерно і хліб. – 2007. – № 4 (48). – С. 48–49.
629. **Ялпачик, В. Ф.** Економічна оцінка ефективності використання способу охолодження зерна / В. Ф. Ялпачик, О. В. Кравець, В. О. Верхованцева // Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій. Сер. Техн. науки. – Одеса, 2014. – Вип. 45, Т. 2. – С. 199–202. – Режим доступу до Електронного каталогу Науково-технічної бібліотеки Одеської національної академії харчових технологій: <https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentSearchResult> (дата звернення: 17.01.2021). – Назва з екрана.
630. **Ялпачик, В. Ф.** Планувння експериментальних досліджень процесу охолодження зерна [Електронний ресурс] / В. Ф. Ялпачик, Н. І. Стручаєв, В. О. Верхованцева // Праці Таврійського державного агротехнологічного університету. Технічні науки. – 2015. – Вип. 15, Т. 1. – С. 3–8. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ptdau_2015_15_1_3 (дата звернення: 15.01.2021). – Назва з екрана.

6.3. Сушіння як засіб зберігання продукції

Книги, навчальні видання, довідники

631. **Активне** вентилування та сушіння зерна / О. І. Гапонюк, М. В. Остапчук, Г. М. Станкевич, І. І. Гапонюк. – Одеса : ВМВ, 2014. – 326 с.
- Викладено загальні принципи і технологічні схеми зберігання зерна, характеристики зерна як сипкого матеріалу та об'єкта зберігання, будова зерносквищ як об'єктів зберігання зерна та сучасних систем активного вентилування і сушіння зерна, принципи контролю і керування процесом зберігання, математичний опис процесів тепло-вологообміну та гідравлічного опору зернового середовища аналітичними та експериментальними методами. Наведено принципи визначення характеристик систем активного вентилування та сушіння зерна і співвідношення між різними методами зневоднення. Рекомендовано для працівників хлібозаготівельних підприємств, аспірантів та студентів вищих навчальних закладів, які займаються питаннями післязбиральної обробки та зберігання зерна.

632. **Атаназевич, В. И.** Сушка зерна / В. И. Атаназевич. – Москва : ДеЛи принт, 2007. – 480 с. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно-технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий : http://refman.onaft.edu.ua/elc_new/page_lib.php (дата обращения: 23.01.2020). – Название с экрана.

Сушка зерна является необходимым условием для его сохранности. Сушка - одна из главных операций в комплексе мероприятий в период послеуборочной обработки зерна. В то же время она является самым дорогостоящим и энергоемким процессом, поэтому детальное изложение процесса зерносушения, сделанное известным ученым и изобретателем В. И. Атаназевичем позволяет правильно подбирать необходимую технику и режимы этого процесса. В книге описаны пути оптимизации режимов и технологий сушки, современные зерносушилки.

633. **Атаназевич, В. И.** Сушка зерна : практическое пособие / В. И. Атаназевич. – Москва : Лабиринт, 1997. – 256 с.

Изложены основы процесса сушки зерна в шахтных и рециркуляционных зерносушилках. Приведены режимы сушки зерна различных культур. Рассмотрены конструкции сушилок и топок, освещены вопросы, связанные с их эксплуатацией.

634. **Атаназевич, В. И.** Сушка зерна : учебное пособие / В. И. Атаназевич. – Москва : Агропромиздат, 1989. – 240 с.

В книге изложены основы процесса сушки зерна в шахтных и рециркуляционных зерносушилках. Приведены режимы сушки зерна различных культур. Рассмотрены конструкции сушилок и топок, а также освещены вопросы, связанные с их эксплуатацией. Дан материал о технике безопасности.

635. **Атаназевич, В. И.** Сушка пищевых продуктов : справочное пособие / В. И. Атаназевич. – Москва : ДеЛи, 2000. – 296 с. – Режим доступа к Электронному каталогу Научной библиотеки Харьковского государственного университета питания и торговли : <http://elcat.hduht.edu.ua/DocSearchResult> (дата обращения: 03.04.2020). – Название с экрана.

Изложены основы процесса сушки, даны технические характеристики сушильного оборудования, приведены режимы сушки зерна и пищевых продуктов.

636. **Гапонюк, І. І.** Удосконалення технології сушіння зерна / І. І. Гапонюк ; Національний університет харчових технологій– Одеса : Поліграф, 2009. – 182 с.

Викладено класифікацію способів та режимів сушіння зерна разом із конструктивними особливостями їх реалізації. Подано широкий огляд та аналіз сушарок провідних іноземних компаній, а також результати експериментальних досліджень з інтенсифікації та зменшення витрат енергії конвективного масообміну зерна.

637. **Малин, Н. И.** Теория и практика энергосберегающей технологии сушки зерна / Н. И. Малин. – Москва : Хлебпродинформ, 2001. – 112 с.

Освещены вопросы нормирования расхода топлива и электроэнергии на сушку зерна; даны теоретические предпосылки снижения затрат тепла на сушку и классификация путей интенсификации процесса сушки; дана классификация особенностей сушки зерна при различном состоянии слоя; приведен детальный анализ теплового баланса зерносушилки и структуры затрат на сушку зерна; описаны сущность и значение технологических приемов, используемых для обезвоживания зерна в зерносушилках различных типов, проанализированы функционально-параметрические схемы их работы; описаны методы критериальной оценки технологической эффективности работы зерносушилок и их отдельных узлов, , приведены конкретные примеры использования этих методов для оценки эффективности и тематического описания процессов нагрева, сушки, охлаждения и контактного влагообмена смеси зерна различной влажности и температуры

638. **Малин, Н. И.** Энергосберегающая сушка зерна: учеб. пособие. / Н. И. Малин – Москва : Колос, 2004. – 240 с. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно- технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий : http://refman.onaft.edu.ua/elc_new/page_lib.php (дата обращения: 23.01.2020).

В пособии освещены вопросы нормирования расхода топлива и электроэнергии на сушку зерна; даны теоретические предпосылки снижения затрат теплоты на сушку; описаны методы критериальной оценки технологической эффективности работы зерносушилок и их отдельных узлов; приведены конкретные примеры эффективности различных мероприятий по снижению энергозатрат на сушку; систематизированы требования к конструктивным особенностям различных узлов зерносушилок; даны методологические основы проектирования и расчета шахтных прямоточных и рециркуляционных зерносушилок.

639. **Станкевич, Г. М.** Сушіння зерна : підручник / Г. М. Станкевич, Т. В. Страхова, В. І. Атаназевич. – Київ : Либідь, 1997. – 352 с.

У підручнику розглянуто основи теорії та технології сушіння зерна, техніку його сушіння, експлуатацію і ремонт зерносушарок, контроль та регулювання процесу сушіння зерна. Докладно описано конструкції сушарок, шляхи їх реконструкції з метою вдосконалення, тепловентиляційну та паливну системі, напрями автоматизації процесу сушіння. Для студентів вищих закладів освіти, які навчаються за спеціальністю "Технологія зберігання і переробки зерна.

640. **Сушіння зерна : Лабораторні роботи: навч. посібник / Г. М. Станкевич, Т. В. Страхова, С. Є. Шувалов, Л. М. Шмагін.** – Київ : Либідь, 1997. – 136 с.

Описаны лабораторные работы по основам теории, технологии и технике сушки зерна, лабораторная база, правила техники безопасности в лаборатории. Представлены контрольные вопросы для проверки знаний и индивидуальные задания. Описание экспериментальных установок и лабораторных работ учитывает специфику будущей профессии студентов.

Автореферати дисертацій на здобуття наукового ступеню

641. **Зозуляк, І. А.** Обґрунтування параметрів сушіння зерна соняшника у вібраційних машинах з U-видним контейнером : автореф. дис. ... канд. техн. наук : 05.18.12 / Зозуляк Ігор Анатолійович ; Вінницький національний аграрний університет. – Вінниця, 2015. – 22 с.

642. **Пазюк, В. М.** Теплотехнічні основи сушіння насінневого зерна : автореф. дис ... д-ра техн. наук : 05.14.06 "Технічна теплофізика та промислова теплоенергетика" / Пазюк Вадим Михайлович ; Національна академія наук України, Інститут технічної теплофізики. – Київ, 2019. – 41 с.

643. **Степанов, М. Т.** Гарантуюче управління процесами сушіння зерна в шахтних прямоточних зерносушарках : автореф. дис. ... канд. техн. наук : 05.13.07 / Степанов Михайло Тимофійович ; Одеський національний політехнічний університет. – Одеса, 2005. – 21 с.

Розроблено альтернативні алгоритми гарантуючого управління з прогнозуванням, а також функціонально повну цифрову імітаційну модель процесу сушіння зерна у шахтній зерносушарці з розподіленими параметрами. Створено систему гарантуючого управління (СГУ) режимами сушіння зерна у шахтних прямоточних зерносушарках з комутованою структурою контурів регулювання й алгоритмами з прогнозуванням. Розвинуто математичну модель процесів сушіння зерна, яка передбачає облік енергії відриву молекул води від зерна, враховує обмеження на відносну вологість відпрацьованого сушильного агента, зміну швидкості видалення вологи з зерна за його висушуванням, перерозподіл сушильного агента за шарами зерна, а також дає змогу здійснити коректний розрахунок часу перебування зерна у зонах сушіння за умов зміни продуктивності сушарки. Наведено алгоритм управління для пускових режимів роботи СГУ, що дозволяє формувати базову траєкторію перехідного процесу.

644. **Фесенко, А. В.** Підвищення ефективності технологічного процесу сушки зернових культур: автореф. дис... канд. техн. наук: 05.05.11 / Фесенко Андрій Вікторович ; Луганський національний аграрний університет. – Луганськ, 2006. – 19 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 07.10.2019). – Назва з екрана.

Робота присвячена питанням підвищення технологічної і енергетичної ефективності процесу сушки зернових культур. На підставі проведеного критичного аналізу способів сушки, конструкцій існуючих зерносушарок та наукових робіт щодо даного питання, доведено необхідність вдосконалення технології сушки та розробки сушарки з псевдозрідженим шаром, яка дозволяє понизити питому витрату енергії на сушку та підвищити якість висушуваного матеріалу за рахунок застосування ступінчастого підведення теплоносія до висушуваного матеріалу. На базі аналізу існуючих сушарок розроблено конструктивно-технологічну схему сушарки з киплячим шаром. Проведено теоретичний аналіз процесу сушки з переривистою подачею теплоносія, одержано математичну модель процесу сушки, а також математичні залежності, що характеризують технологічний процес роботи сушарки та дозволяють теоретично визначити її основні конструкторсько-технологічні параметри.

Дисертації на ступеню здобуття наукового

645. **Фесенко, А. В.** Повышение эффективности технологического процесса сушки зерновых культур : дис... канд. техн. наук: 05.05.11 / Фесенко Андрей Викторович ; Луганский национальный аграрный университет. – Луганск, 2006. – 170 л. – Режим доступа к Электронному каталогу Научной библиотеки им. В. И. Вернадского : http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата обращения: 12.02.2020). – Название с экрана.

На підставі проведеного критичного аналізу способів сушки, конструкцій існуючих зерносушарок та наукових робіт щодо даного питання, доведено необхідність вдосконалення технології сушки та розробки сушарки з псевдозрідженим шаром, яка дозволяє понизити питому витрату енергії на сушку та підвищити якість висушеного матеріалу за рахунок застосування ступінчастого підведення теплоносія до висушеного матеріалу. На базі аналізу існуючих сушарок розроблено конструктивно-технологічну схему сушарки з киплячим шаром. Проведено теоретичний аналіз процесу сушки з переривистою подачею теплоносія, одержано математичну модель процесу сушки, а також математичні залежності, що характеризують технологічний процес роботи сушарки та дозволяють теоретично визначити її основні конструкторсько-технологічні параметри.

646. **Шаран, А. В.** Розроблення технології оброблення пророслих зерен та рекомендацій щодо їх використання : дис... канд. техн. наук: 05.18.02 / Шаран Андрій Васильович ; Національний університет харчових технологій – Київ, 2004. – 212 с.

Розроблено та досліджено режими конвективного та інфрачервоного сушіння зерен пшениці початкових стадій проростання з метою поліпшення їх якості. Установлено хлібопекарські властивості борошна з пророслого зерна пшениці. Досліджено процес екструдуювання зерен тривалих стадій проростання та його вплив на хімічний склад та мікробіологічні показники продукту. Визначено зміни фізико-механічних властивостей зерен за різних стадій проростання. Розроблено та науково обґрунтовано технологію обробки пророслих зерен для хлібопекарської галузі та кормовиробництва.

Статті з наукових та фахових видань

647. **Авдеева, А. А.** Влияние влажности зерна на угол естественного откоса зерновой массы / А. А. Авдеева, Д. С. Начинов, Р. М. Абдюшев // Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій. – 2006. – Т. 2, Вип. 29. – С. 37–38.

648. **Андрианов, Н. М.** Оптимизация структуры потоков газа и теплоты в шахтных зерносушилках / Н. М. Андрианов, А. М. Дубков // Хранение и переработка зерна. – 2010. – № 11(137). – С. 60–62.

649. **Атаназевич, В.** Сушіння зерна вдень та охолодження вночі / В. Атаназевич // Зерно і хліб. – 2006. – № 1 (41). – С. 54.

650. **Безбах, И. В.** Моделирование процесса сушки пшеницы в сушилке на базе вращающегося термосифона / И. В. Безбах, Е. В. Воскресенская // Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій. – 2015. – Т. 1 : Науково-методологічні аспекти енергоефективності. Моделювання енерготехнологій, Вип. 47. – С. 57–62.
651. **Борщ, Ю. П.** Карловские зерносушилки / Ю. П. Борщ // Хранение и переработка зерна. – 2009. – № 4 (118). – С. 40–42.
652. **Бунецкий, В. А.** Термическая сушка на альтернативных источниках энергии. Проблемы и их решение / В. А. Бунецкий // Хранение и переработка зерна. – 2014. – № 6 (183). – С. 40–44.
653. **Бурдо, О. Г.** Дослідження кінетики сушіння нерухомого шару зерна в електромагнітному полі / О. Г. Бурдо, І. І. Яровий, Н. В. Ружицька // Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій. – 2010. – Т. 1, Вип. 38. – С. 101–104.
- Наведено результати експериментальних досліджень кінетики сушіння нерухомого шару зерна в НВЧ- та ІЧ- полі.
654. **Бурдо, О. Г.** Дослідження процесу сушіння в рекуперативній зерносушарці / О. Г. Бурдо, І. В. Безбах, О. В. Зиков // Зернові продукти і комбікорми. – 2014. – № 3 (55). – С. 47–50.
655. **Бурдо, О. Г.** Методика оптимизации параметров слоевых подогревателей зерна / О. Г. Бурдо // Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій. – 2006. – Т. 2, Вип. 29. – С. 20–25.
656. **Бурдо, О. Г.** Нові теплотехнології зерносушіння / О. Г. Бурдо // Зернові продукти і комбікорми. – 2006. – № 3. – С. 16–20. – Режим доступу до електронного каталогу Наукової бібліотеки Харківського державного університету харчування та торгівлі : <http://elcat.hduht.edu.ua/DocSearchResult> (дата звернення: 08.04.2020). – Назва з екрана
657. **Бурдо, О. Г.** Развитие энерготехнологий сушки / О. Г. Бурдо, В. И. Донкоглов // Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій. – 2007. – Т. 1, Вип. 30. – С. 208–213.
658. **Бурдо, О.** Чимало накопичилося екологічнихта енергетичних проблем при зневодненні збіжжя / О. Бурдо // Зерно і хліб. – 2009. – № 2 (54). – С. 34–35.
659. **Бурдюк, А. М.** Визначення бізнес-процесу обліку витрат на сушку зерна / А. М. Бурдюк, О. С. Ларіонова // Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій. – 2007. – Т. 1, Вип. 30. – С. 51–54.

660. **Буханцов, К. Н.** Анализ эффективности технологий сушки зерна, использующих электроактивированный воздух разного состава (обзор, часть 1) / К. Н. Буханцов // *Зернові продукти і комбікорми.* – 2012. – № 3 (47). – С. 47–54.

В статье предложено разделение способов сушки по видовому составу содержащихся в теплоносителе продуктов газового разряда. Проанализированы основные показатели эффективности и недостатки технологий снижения влажности зерна, в которых в качестве агента сушки используется воздух, прошедший обработку в газовых разрядах (в коронном, барьерном) и имеющий разный состав электроактивированных частиц (озон, аэроионы или их смеси). Оценены возможности применения рассматриваемых электрофизических способов удаления влаги в производственных условиях и сделан вывод о том, что из них наиболее выгодно использование озоновоздушной сушки.

661. **Буханцов, К. Н.** Озон и аэроионы : возможности и проблемы использования для сушки зерна / К. Н. Буханцов // *Хранение и переработка сельхозсырья.* – 2012. – № 8. – С. 11–17.

662. **Буханцов, К. Н.** Озон и аэроионы : возможности и проблемы использования для сушки зерна : Часть 2 / К. Н. Буханцов // *Хранение и переработка сельхозсырья.* – 2012. – № 9. – С. 13–16.

663. **Валл, Э.** Технологический регламент линии сушки зерновых, масличных и бобовых культур / Э. Валл // *Хранение и переработка зерна.* – 2018. – № 12. – С. 43–45. – Режим доступа к Электронному каталогу Научной библиотеки Харьковского государственного университета питания и торговли : <http://elcat.hduht.edu.ua/DocSearchResult> (дата обращения: 08.04.2020). – Название с экрана.

664. **Васильев, А. Н.** Оптимизация сушка зерна активным вентилированием / А. Н. Васильев // *Хранение и переработка сельхозсырья.* – 2008. – № 6. – С. 22–23. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно- технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий : http://refman.onaft.edu.ua/elc_new/page_lib.php (дата обращения: 03.02.2020). – Название с экрана.

665. **Васильев, А. Н.** Сушка зерна активным вентилированием с применением электромагнитного СВЧ-поля / А. Н. Васильев, Д. А. Будников // *Хранение и переработка сельхозсырья.* – 2012. – № 8. – С. 59–61.

666. **Васильев, А. Н.** Сушка зерна с применением электроактивированного агента / А. Н. Васильев, Д. А. Будников // *Хранение и переработка сельхозсырья.* – 2012. – № 7. – С. 59–60.

667. **Воронцова, Ж. В.** Разработка методик определения оптимальных условий сушки зерновых / Ж. В. Воронцова, И. Н. Павлюк // Проблемы энергоэффективности та якості в процесах сушіння харчової сировини. – 2011. – С. 9–10. – Режим доступу до електронного каталогу Наукової бібліотеки Харківського державного університету харчування та торгівлі : <http://elcat.hduht.edu.ua/DocSearchResult> (дата звернення: 08.04.2020). – Назва з екрана
668. **Восемь способов** уменьшить затраты на сушку // Зерно. – 2015. – № 4 (109). – С. 189–191.
669. **Воскресенська, О.** Перспективне все-таки видалення вологи із зернових у термосифонно-механічному агрегаті / О. Воскресенська // Зерно і хліб. – 2010. – № 4 (60). – С. 28–29.
670. **Вплив** вологовмісту теплоносія на процес сушіння зерна / Ю. Ф. Снежкін, В. М. Пазюк, Ж. О. Петрова, Т. О. Михайлик // Хранение и переработка зерна. – 2010. – №11(137). – С. 62–64.
У роботі наведено результати досліджень впливу вологовмісту теплоносія на кінетику сушіння насіння зерна, як визначний фактор інтенсифікації процесу.
671. **Гапонюк, И. О.** Опыт реализации инновационных технологических решений по снижению потерь зерна на современных предприятиях / И. О. Гапонюк // Хранение и переработка зерна. – 2013. – № 6(171). – С. 46–48.
672. **Гапонюк, І.** Вплив параметрів довкілля на сушіння зерна / І. Гапонюк // Ukrainian food journal. – 2013. – vol. 2, issue 3. – С. 337–346.
При обробці зерна 85% енергії витрачається на його сушіння. Актуальним питанням є зменшення енерговитрат та підвищення продуктивності сушильних агрегатів. Коефіцієнт корисного використання теплоти в сушарках змінюється від 0,3 до 0,7. Параметри довкілля впродовж періоду сушіння змінюються: температура повітря від -10 до +45°C, а його вологовміст - від 2 до 16 г/кг. Змінюються і параметри шару зерна. Це суттєво впливає на режими і енергоємність сушіння.
673. **Гапонюк, І. І.** Вплив швидкості зневоднення зерна на енерговитрати його сушіння / І. І. Гапонюк // Хранение и переработка зерна. – 2013. – № 9 (174). – С. 31–33.
674. **Гапонюк, І. І.** Модернізація зерносушарок та технології сушіння зерна / І. І. Гапонюк // Науково-технічні розробки та інноваційні технології. – 2011. – С. 115.
675. **Гапонюк, І. І.** Основні напрямки удосконалення технології і техніки активного вентилявання на сушіння зерна / І. І. Гапонюк // Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій. – 2006. – Т. 2, Вип. 29. – С. 55–58.
676. **Гапонюк, І. І.** Розроблення рекомендацій по енергоощадному сушінню зерна кукурудзи продовольчого призначення / І. І. Гапонюк // Науково-технічні розробки та інноваційні технології. – 2011. – С. 116.

677. **Гапонюк, І. І.** Удосконалення технології сушіння зерна вітчизняних зерносушарок зменшенням опору внутрішньокапілярної дифузії вологи / І. І. Гапонюк // Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій. – 2010. – Т. 1, вип. 38. – С. 122–130.

Наведено аналіз технологічних показників роботи зерносушарок провідних іноземних компаній, подано результати досліджень динаміки теплового балансу шахтної прямооточної зерносушарки за різних параметрів швидкості і температури робочих газів, температури доквілля та різних розмірів зернин, експериментально підтверджено гіпотезу щодо причин зростання опору внутрішньокапілярної дифузії вологи на завершальному етапі зневоднення та чисельні характеристики параметрів цього процесу та тривалості зменшення внутрішньої ентропії, запропоновано технологічні рішення зі зменшення внутрішньокапілярного опору дифузії вологи.

678. **Гапонюк, І.** Повертаємося ще раз до шляхів зменшення втрат тепла відпрацьованих газів у шахтних сушарках / І. Гапонюк // Зерно і хліб. – 2009. – № 2 (54). – С. 36–37.

679. **Гапонюк, І.** Практикам варто знати про особливості тепло- й вологообміну в нерухомому шарі зерна завтовшки 31 см / І. Гапонюк // Зерно і хліб. – 2010. – № 2 (58). – С. 34–36.

680. **Гапонюк, І.** Ще раз про оптимальну технологію зневоднення зерна у вітчизняних сушарках / І. Гапонюк // Зерно і хліб. – 2008. – № 4 (52). – С. 34–35.

681. **Гомза, В. М.** Новий високоекономічний метод сушіння зерна / В. М. Гомза // Економіка АПК. – 2013. – № 8 (226). – С. 100–104.

682. **Гончарук, А. А.** Принципы определения коэффициентов теплообмена при сушке зерна / А. А. Гончарук, С. Т. Тастанбеков // Хранение и переработка зерна. – 2008. – № 1 (103). – С. 23–26.

683. **Дмитренко, Л. Д.** Дослідження деяких показників якості пророслого зерна пшениці у процесі сушіння / Л. Д. Дмитренко, С. С. Орлова, О. Г. Соколовська // Хранение и переработка зерна. – 2008. – №1 (103). – С. 14–16.

684. **Дрынча, В. М.** Сушка зерна и выбор сушилок в хозяйствах Скандинавии / В. М. Дрынча, Б. Д. Цыдендоржиев, Х. Лаури // Хранение и переработка зерна. – 2010. – № 3 (129). – С. 32–38.

685. **Д'яконова, А. К.** Дослідження впливу процесу сушіння на якість білкових продуктів з зерна бобових культур / А. К. Д'яконова // Хранение и переработка зерна. – 2006. – № 3 (81). – С. 27–28.

686. **Застосування** ступінчатих режимів при сушінні насіння пшениці / Ю. Ф. Снежкін, В. М. Пазюк, К. М. Самойленко, О. Д. Пазюк // Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій. – 2015. – Т. 2, вип. 47. – С. 26–29.

687. **Існує** надійна методика розрахунків щодо сушіння та очищення зерна // Зерно і хліб. – 2010. – № 4 (60). – С. 33.

688. **Как** можно снизить затраты на сушку зерна? // Хранение и переработка зерна. – 2012. – № 7 (157). – С. 25–26.
689. **Калинин, Л. Г.** Разработка микроволновых сушилок для зерна / Л. Г. Калинин, И. Л. Бошкова, Н. В. Волгушева // Хранение и переработка зерна. – 2004. – № 7 (61). – С. 34–35.
690. **Камінський, В.** Кондуктивно-конвективний спосіб сушіння зерна рису / В. Камінський, М. Бабич // Зерно і хліб. – 2000. – № 1. – С. 30.
691. **Кизатова, М.** За яких умов сушіння зберігається оптимальна термостійкість збіжжя качанистої / М. Кизатова // Зерно і хліб. – 2007. – № 1 (45). – С. 48–49.
692. **Кирпа, М. Я.** Технологічні властивості та способи сушіння зерна кукурудзи кременистого типу / М. Я. Кирпа, С. А. Мусієнко // Хранение и переработка зерна. – 2006. – № 2 (80). – С. 23–25.
693. **Кирпа, Н. Я.** Интенсификация и энергосбережение процесса сушки семян кукурузы в камерных сушилках / Н. Я. Кирпа // Зернові продукти і комбікорми. – 2014. – № 3 (55). – С. 10–14.
694. **Кирпа, Н. Я.** Комплекс для обработки и сушки семян кукурузы / Н. Я. Кирпа // Хранение и переработка зерна. – 2011. – № 3(141). – С. 38–41.
695. **Кирпа, Н. Я.** Механизированные линии и сушилка для подготовки высококачественных семян кукурузы / Н. Я. Кирпа // Хранение и переработка зерна. – 2008. – № 7 (109). – С. 27–29.
696. **Кирпа, Н. Я.** Поздняя уборка и сушка зерна кукурузы : преимущества и недостатки / Н. Я. Кирпа // Хранение и переработка зерна. – 2015. – № 10 (196). – С. 50–52.
697. **Купченко, А. В.** Бразильская технология сушки продуктами сгорания дров для украинского зерна / А. В. Купченко // Хранение и переработка зерна. – 2012. – № 11 (161). – С. 44–47.
698. **Матківська, І. Я.** Тепломасообмін під час фільтраційного сушіння зерна пшениці / І. Я. Матківська, Д. М. Симак, В. М. Атаманюк // Хімічна промисловість України. – 2013. – № 2 (115). – С. 55–59.
699. **Микроволново-конвективная** сушилка для плотного слоя зерна / И. Л. Бошкова, Т. Ю. Дементьева, А. С. Титлов, В. П. Тучный // Хранение и переработка зерна. – 2012. – № 10 (160). – С. 47–49.
700. **Многофакторный** статистический анализ процесса сушки семян рыжика в осциллирующих режимах / В. Н. Василенко, Л. Н. Фролова, И. В. Драган, Ю. А. Таркаев // Хранение и переработка зерна. – 2014. – № 3 (180). – С. 22–24.

701. **Монтик, П. Н.** Сушка и дезинфекция зерна в оинно-озонной бреде / П. Н. Монтик, С. А. Коновалов // Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій. – Одеса, 2001. Вип. 21. – С. 62–65. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно-технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий : http://refman.onaft.edu.ua/elc_new/page_lib.php (дата обращения: 03.02.2020). – Название с экрана.
702. **Набок, В.** Сушка зерна без сушилки / В. Набок // Зерно. –2014. – № 9. – С. 169–176. – Режим доступа к Электронному каталогу библиотеки Николаевского национального аграрного университета : https://lib.mnau.edu.ua/libsearch/page_lib.php (дата обращения: 11.03.2020). – Название с экрана.
703. **Непревзойденные** зерносушилки Buhler для зерна и семян масличных культур // Хлебопродукты. – 2014. – № 4. – С. 40.
704. **Новый** взгляд на технологию двухстадийной сушки зерна // Хранение и переработка зерна. – 2016. – № 10 (206). – С. 42–43.
705. **Орлова, С.** Прогалин у технології сушіння гороху більше не існує / С. Орлова, Л. Дмитренко // Зерно і хліб. – 2007. – № 3 (47). – С. 33–34.
706. **Охріменко, А.** В універсальних сховищах можна якісно досушувати зерно / А. Охріменко // Зерно і хліб. – 2008. – № 1 (49). – С. 43.
707. **Павлюк, И.** Сушить зерно бесплатно – реально, если использовать полову как сыпучее топливо / И. Павлюк // Зерно. – 2015. – № 8 (113). – С. 174–177.
708. **Пазюк, В. М.** Сучасний стан проблеми підвищення енергоефективності процесу сушіння насіння зернових культур / В. М. Пазюк, Ж. О. Петрова, В. В. Дуб // Прогресивні техніка та технології харчових виробництв ресторанного господарства і торгівлі. – 2018. – Вип. 1 (27). – С. 231–243. – Режим доступу до електронного каталогу Наукової бібліотеки Харківського державного університету харчування та торгівлі : <http://elcat.hduht.edu.ua/DocSearchResult> (дата звернення: 25.03.2020). – Назва з екрана
709. **Подобед, Л.** Зерновий клин країни стрімко зростає, тож всі умови для сушіння зерна тепловою енергією з тюкованої соломи / Л. Подобед // Зерно і хліб. – 2015. – № 1 (77). – С. 90–91.
710. **Подобед, Л.** Сушка зерна при помощи его же соломы / Л. Подобед // Зерно. – 2011. – № 5. – С. 150–154. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно-технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий : http://refman.onaft.edu.ua/elc_new/page_lib.php (дата обращения: 03.02.2020). – Название с экрана.

711. **Просяник, А. В.** Сушіння зерна. Кортоко про головне / А. В. Просяник, С. М. Ткаченко, М. А. Просяник // Хранение и переработка зерна. – 2013. – № 10 (175). – С. 28–30.

Обґрунтовано режими сушіння насіння соняшнику в залежності від вмісту жиру та вологості.

712. **Реалізація** автоматичного режиму сушіння зерна / А. В. Просяник, С. М. Ткаченко, М. Ю. Горбунов, М. А. Просяник // Хранение и переработка зерна. – 2016. – № 5 (202). – С. 32–38.

713. **Резчиков, В. А.** Можно ли сушить зерно топочными газами? / В. А. Резчиков // Хлебопродукты. – 2007. – № 1. – С. 37. – Режим доступа к Электронному каталогу Научной библиотеки Харьковского государственного университета питания и торговли : <http://elcat.hduht.edu.ua/DocSearchResult> (дата обращения: 03.04.2020). – Название с экрана.

714. **Резчиков, В.** Совершенствование сушки зерна / В. Резчиков, С. Савченко // Хлебопродукты. – 2005. – № 5. – С. 44–45.

715. **Рейди, С.** Сушка зерна / С. Рейди // Хранение и переработка зерна. – 2014. – № 5 (182). – С. 49–52.

716. **Рекомендації** по організації та веденню процесу сушіння високо олійного насіння соняшнику на підприємствах галузі хлібопродуктів / О. І. Шаповаленко, А. В. Шаран, Т. І. Янюк, І. І. Гапонюк // Зерно і хліб. – 2003. – № 4. – Режим доступу до Електронного архіву Національного університету харчових технологій : <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/handle/123456789/4526> (дата звернення: 07.02.2020). – Назва з екрана.

717. **Рудобашта, С. П.** Осциллирующая инфракрасная сушка семенного зерна / С. П. Рудобашта, С. А. Проничев // Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій. – 2006. – Т. 2, Вип. 29. – С. 25–30.

718. **Савченко, С. В.** Совершенствование технологии сушки проса / С. В. Савченко // Хранение и переработка зерна. – 2008. – № 4 (106). – С. 24–26.

719. **Савченко, С. В.** Термоустойчивость зерна пшеницы при сушке агентом различного влагосодержания / С. В. Савченко // Хранение и переработка зерна. – 2008. – №2(104). – С. 35–36.

720. **Савченко, С. В.** Технология сушки зерна пшеницы различных фаз спелости / С. В. Савченко // Хранение и переработка зерна. – 2009. – № 2 (116). – С. 43–46.

721. **Савченко, С.** Кинетическая модель оптимизации режима сушки зерна / С. Савченко // Хлебопродукты. – 2009. – № 7. – С. 38–39.

722. **Савченко, С.** Совершенствование технологии сушки пшеницы на зерносушилках А!-ДСП-50 / С. Савченко // Хлебопродукты. – 2008. – № 4. – С. 52–53.

723. **Савченко, С.** Термостойчивость пшеницы при сушке / С. Савченко // Хлебопродукты. – 2007. – № 5. – С. 56–57.
724. **СВЧ сушка зерна** / С. В. Зверев, И. Л. Бошкова, Н. В. Волгушева, Т. Ю. Дементьева // Хранение и переработка зерна. – 2011. – № 10 (148). – С. 67–69.
725. **Снежкін, Ю. Ф.** Вплив режиму сушіння на якісні показники зерна насіннєвого призначення / Ю. Ф. Снежкін, В. М. Пазюк, Ж. О. Петрова // Хранение и переработка зерна. – 2011. – № 10 (148). – С. 33–37.
726. **Соболева, Ю.** Низкотемпературная сушка зерна атмосферным воздухом / Ю. Соболева, В. Резчиков // Хлебопродукты. – 2009. – № 9. – С. 54–55.
727. **Сокращение** эксплуатационных расходов при сушке зерна // Хранение и переработка зерна. – 2013. – № 3 (168). – С. 40–41.
728. **Сорочинский, В. Ф.** Сушка зерна с использованием парового воздухонагревателя / В. Ф. Сорочинский // Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій. – 2006. – Т. 2, Вип. 29. – С. 41–43.
729. **Сорочинский, В. Ф.** Технология сушки и активного вентилирования зерна риса / В. Ф. Сорочинский, В. Л. Грязнов // Пищевая промышленность. – 1997. – № 3. – С. 10–11.
730. **Сорочинский, В.** Эффективность сушки зерна на зерносушилках различных типов / В. Сорочинский // Хлебопродукты. – 2009. – № 3. – С. 42–43.
731. **Станкевич, Г. М.** Дослідження пропускнуої здатності зерносушарок при різних способах та режимах сушіння зерна кукурудзи / Г. М. Станкевич, Т. В. Страхова, Л. Ф. Будюк // Хранение и переработка зерна. – 2015. – № 10 (196). – С. 53–56.

Наведено аналіз та результати порівняльних досліджень різних способів сушіння зерна кукурудзи, зокрема, способу «сушіння – вдень, охолодження – вночі» та двохетапного. Показана їх сутність при застосуванні існуючих та сучасних сушарок, а також можливість підвищення продуктивності ліній сушіння та якості просушеного зерна кукурудзи.

732. **Станкевич, Г. М.** Техніка і технологія сушіння зерна у фермерських господарствах / Г. М. Станкевич // Зернові продукти і комбікорми. – 2011. – № 3 (43). – С. 9–13.

733. **Сташкова, Н. О.** Технологические аспекты получения сухих пророщенных зерен пшеницы / Н. О. Сташкова // Хранение и переработка сельхозсырья. – 2011. – № 2. – С. 37–38.

Пророщенные зерна пшеницы являются полезным продуктом, обогащающим рацион человека. Сохранить их на длительный срок возможно с использованием технологии вакуумной сушки. Сушка на предлагаемых режимах позволяет сохранить ценность продукта, полученную при проростании.

734. **Сушіння** пророслих зерен нуту в сушарці псевдозрідженого шару / А. М. Поперечний, А. Ф. Коршунова, В. Г. Корнійчук, Р. І. Саєнко // Прогресивна техніка та технології харчових виробництв, ресторанного та готельного господарств і торгівлі. Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. – 2013. – Ч. 1. – С. 370–371.
735. **Сушіть** кукурудзу, як у Кобеляках / І. Гапонюк, Г. Ульяненко, В. Коцький, О. Логвінова // Зерно і хліб. – 2004. – № 3 (35). – С. 36.
736. **Сушка** гречихи при різних способах подвода теплоти / Л. Г. Калинин, В. П. Тучный, И. Л. Бошкова, Н. В. Волгушева // Хранение и переработка зерна. – 2005. – № 6 (72). – С. 28–31.
737. **Сушка** зерна в микроволновом поле / В. П. Тучный, Л. Г. Калинин, И. Л. Бошкова, Н. В. Волгушева // Хранение и переработка зерна. – 2004. – № 4 (58). – С. 33–34.
738. **Сушка** зерна и зерновых смесей повышенной и высокой влажности / А. В. Авдеев, А. А. Авдеева, Д. С. Начинов, М. М. Тухватуллин // Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій. – 2006. – Т. 2, вип. 29. – С. 33–37.
739. **Сушка** зерновых с применением микроволнового нагрева / В. А. Календерьян, Н. В. Волгушева, И. Л. Бошкова, Е. А. Островская // Хранение и переработка зерна. – 2008. – №2(104). – С. 33–35.
740. **Сьюзен, Р.** Сушка зерна / Р. Сьюзен // Хранение и переработка зерна. – 2014. – № 5 (182). – С. 49–52.
741. **Технічні** рішення зниження енерговитрат сушіння зерна (результати дослідної експлуатації) / А. В. Просяник, О. Д. Размахнін, С. М. Ткаченко // Хранение и переработка зерна. – 2017. – № 3 (211). – С. 18–22.
742. **Установление** оптимальных режимов и способов сушки семенного рапса / Ю. Ф. Снежкин, Д. М. Чалаев, Р. А. Шапарь // Хранение и переработка зерна. – 2006. – №11(89). – С. 27–28.
743. **У шахтних** сушарках не варто виходити за граничні значення температури енергоносія і зерна // Зерно і хліб. – 2014. – № 3 (75). – С. 23.
744. **Чурсинов, Ю. А.** Технология и техника для сушки зерна / Ю. А. Чурсинов // Хранение и переработка зерна. – 2007. – № 11 (101). – С. 23–25.
745. **Шаповаленко, О. І.** Обробка та зберігання пшеничних зародків / О. І. Шаповаленко, Т. І. Янюк // Зернові продукти і комбікорми. – 2001. – № 2. – С. 15–17. – Режим доступу до Електронного архіву Національного університету харчових технологій : <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/handle/123456789/4526> (дата звернення: 07.02.2020). – Назва з екрана.
- Визначено хімічний склад пшеничних зародків. Розроблено спосіб і режими їх сушіння опроміненням хвилями мм- та ІЧ- діапазонів. Визначено вплив обробки на харчову цінність та санітарну якість.

746. **Шерстюк, Н.** Особенности сушки масличных культур / Н. Шерстюк // Масложировой комплекс. – 2012. – № 3 (38). – С. 19–21.
747. **Штейнберг, Т.** Влияние сушки на фотометрические характеристики зерна, показатели качества муки и хлеба / Т. Штейнберг, В. Сорочинский, Е. Мелешкина // Хлебопродукты. – 2010. – № 2. – С. 46–49.
748. **Эффективность** использования микроволновой обработки для сушки семенного зерна / Л. Г. Калинин, Л. В. Сердюк, Л. К. Овсянникова, С. С. Орлова // Хранение и переработка зерна. – 1999. – № 2. – С. 9–10.
749. **Эффективные** зерносушилки колонкового типа от "Мельинвест" // Хлебопродукты. – 2014. – № 4. – С. 46–47.
750. **Эффективные** технические решения в технологии двухстадийной сушки зерна // Хранение и переработка зерна. – 2016. – № 12 (208). – С. 39–41.
751. **Юкиш, А.** Давно решенная проблема / А. Юкиш, О. Ильина // Хлебопродукты. – 2010. – № 11. – С. 44–45.
752. **Януш, А. М.** Економна сушка зерна від компанії Stela / А. М. Януш // Хранение и переработка зерна. – 2011. – № 11 (149). – С. 52–56.

6.4. Основні режими і способи зберігання зерна

Книги, навчальні видання, довідники

753. **Гафнер, Л. А.** Основы технологии приема, хранения и переработки зерна : научное издание / Л. А. Гафнер, В. А. Бутковський, А. М. Родюкова. – Москва : Колос, 1979. – 396 с. – Режим доступа до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України : http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 12.03.2020). – Назва з екрана.
754. **Малин, Н. И.** Технология хранения зерна : учеб. пособие / Н. И. Малин – Москва : Колос, 2005. – 280 с. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно-технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий : http://refman.onaft.edu.ua/elc_new/page_lib.php (дата обращения: 23.01.2020). – Название с экрана.

В книге изложены научные основы технологии хранения зерна и продуктов его переработки. Приведены практические рекомендации по хранению зерна и продуктов его переработки с учетом современных гигиенических требований безопасности и пищевой ценности зерна. Пособие для студентов вузов, обучающихся по специальности "Технология хранения и переработки зерна". Книга может быть полезной и для специалистов отрасли хранения и переработки зерна.

755. **Обладнання** складів. Зберігання зерна і зернопродуктів : навч. посібник / В. Ф. Ялпачик [та ін.] ; Таврійський державний агротехнологічний університет. – Мелітополь : Вид. будинок Мелітоп. міськ. друк., 2018. – 293 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 20.01.2021). – Назва з екрана.

756. **Осокіна, Н. М.** Технологія зберігання і переробки зерна: навч. посібник / Н. М. Осокіна, О. П. Герасимчук, Н. П. Матвієнко. – Київ : ТОВ «Книга-плюс», 2012. – 320 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Уманського національного університету садівництва : <https://library.udau.edu.ua/fondi-ta-kolekcii/virtualni-vistavki/suchasni-aspekti-zahistu-roslin.html> (дата звернення: 02.03.2020). – Назва з екрана.

Наведено відомості про хімічний склад та властивості зернової маси як об'єкта зберігання і переробки. Розглянуто технологічні заходи. Режимми і способи, що забезпечують зберігання зернових мас. Викладено основи борошномельного, круп'яного і комбікормового виробництва. Висвітлено контроль якості зерна і зернопродуктів.

757. **Осокіна Н. М.** Технологія зберігання і переробки продукції рослинництва : підручник. / Н. М. Осокіна, Г. С. Гайдай. – Умань : Уманське видавничо-поліграфічне підприємство, 2005. – 614 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Науково-технічної бібліотеки Одеської національної академії харчових технологій : http://refman.onaft.edu.ua/elc_new/page_lib.php (дата звернення: 12.02.2020). – Назва з екрана.

758. **Пилипюк, В. Л.** Технология хранения зерна и семян : учеб. пособие / В. Л. Пилипюк. – Москва : Вуз. учебник, 2011. – 457 с. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно-технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий : <https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentSearchResult> (дата обращения: 07.01.2021). – Название с экрана.

В пособии освещены вопросы хранения зерна и семян с учетом их значительных различий в морфологическом и анатомическом строении, рассмотрены основные физические и физиологические свойства зерновой массы, дана технология подготовки хранения зерна и семян. Приведены качественные показатели зерна и семян согласно требованиям к ним государственных стандартов. Рассмотрены различные виды зерно- и семенохранилищ, в том числе и ряд зарубежных.

759. **Правила** проектування та налагодження аспіраційних установок підприємств із зберігання та переробки зерна / наук. кер. : О. І. Гапонюк, І. І. Гапонюк, В. М. Пазюк, Є. А. Дмитрук, О. Н. Гоф, Н. М. Опря ; Національний університет харчових технологій, Одеська національна академія харчових технологій – Одеса-Київ : ВМВ, 2014. – 326 с.

760. **Пузік, Л. М.** Технологія зберігання і переробки зерна / Л. М. Пузік, В. К. Пузік. – Точка. Харків, 2013. – 315 с. – Режим доступу до Електронного архіву Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва : <http://dspace.knau.kharkov.ua/jspui/handle/123456789/108> (дата звернення: 24.01.2020). – Назва з екрана.

Висвітлено основні фактори, які впливають на якість і тривалість зберігання зернової маси, викладено основні процеси, що відбуваються у зерновій масі під час зберігання, та заходи, які підвищують стійкість зернових мас. Запропоновано характеристику зерна як сировини для виробництва борошна, крупів та олії; наведено основи круп'яного, борошномельного та олійного виробництва. Призначено для підготовки бакалаврів, магістрів, а також для фахівців, які бажають підвищити свій рівень знань.

761. **Пунков, С. П.** Хранение зерна, элеваторно-складское хозяйство и зерносушение / С. П. Пунков, А. И. Стародубцева. – 2-е изд., доп. и перераб. – Москва : Агропромиздат, 1990. – 367 с.

Изложены основы хранения зерна и продуктов его переработки. Описаны физиологические процессы, происходящие в зерновой массе при хранении. Рассмотрено элеваторно-складское хозяйство, типы зернохранилищ, а также научные основы послеуборочной обработки зерна на хлебоприемных предприятиях. Во втором издании (первое вышло в 1980 г. под названием "Элеваторно-складская промышленность") отражены последние научные достижения в области сушки зерна.

762. **Технология** хранения зерна: учебник / Е. М. Вобликов, В. А. Буханцов, Б. К. Маратов, А. С. Прокопец, под ред. Е. М. Вобликова ; Кубанский государственный технологический университет. – Москва ; Санкт -Петербург : Лань, 2003. – 448 с. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно-технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий : http://refman.onaft.edu.ua/elc_new/page_lib.php (дата обращения: 03.03.2020). – Название с экрана.

763. **Трисвятский, Л. А.** Хранение и технология сельско-хозяйственных продуктов : учебник / Л. А. Трисвятский, Б. В. Лесик, В. Н. Курдина ; под ред. Л. А. Трисвятского. – 4-е изд, перераб. и доп. – Москва : Агропромиздат, 1991. – 415 с. Изложены основы хранения и переработки зерна и семян, овощей и плодов. Даны принципы стандартизации продукции растениеводства, технологические схемы ее после уборочной обработки.

764. **Юкиш, А. Е.** Техника и технология хранения зерна / А. Е. Юкиш, О. А. Ильина. – Москва : ДеЛи принт, 2009. – 718 с. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно-технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий : http://refman.onaft.edu.ua/elc_new/page_lib.php (дата обращения: 04.02.2020). – Название с экрана.

Содержание: Зерно. Зерно, как объект хранения. Характеристика зерновых масс. Основные операции с зерном и семенами, выполняемые на зернохранилищах. Весовое оборудование. Весы и дозаторы. Порядок взвешивания. Эксплуатация весов. Подъемно-транспортное оборудование. Общая характеристика подъемно-транспортного...

765. **Юкиш, А. Е.** Технология и организация хранения зерна / А. Е. Юкиш, О. А. Ильина, Г. Н. Ильичев : учебник. – Москва : ДеЛи плюс, 2015. – 476 с. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно- технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий : http://refman.onaft.edu.ua/elc_new/page_lib.php (дата обращения: 23.01.2020). – Название с экрана.

766. **Яковенко, А. І.** Зберігання зерна : лаб. роботи : навчальний посібник / А. І. Яковенко, А. В. Борта , за ред. Г. М. Станкевича ; Одеська національна академія харчових технологій. – Одеса, 2015. – 95 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Науково- технічної бібліотеки Одеської національної академії харчових технологій : http://refman.onaft.edu.ua/elc_new/page_lib.php (дата звернення: 03.03.2020). – Назва з екрана.

Наведено теоретичні основи, експериментальна база та методики проведення лабораторних робіт з визначення фізичних та фізіологічних показників якості зернових мас при зберіганні, визначення зараженості зерна шкідниками хлібних запасів та заходи боротьби з ними, порядок проведення та оформлення документації з кількісно-якісного обліку зерна. Описи експериментальних установок та методик виконання лабораторних робіт враховують специфіку майбутньої професії студентів.

Монографії, розділи кол. монографій

767. **Збирання** зернових культур роздільним способом : монографія / В. Т. Надикто, та ін. ; під заг. ред. В. Т. Надикти– Запоріжжя : Інтер-М, 2012. – 132 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 18.01.2021). – Назва з екрана.

768. **Седікова, І. О.** Роль інформаційної складової в системі зберігання та переробки зерна. Методологія, теорія, практика : монографія / І. О. Седікова Одеська національна академія харчових технологій. – Одеса : Букаєв В. В., 2013. – 192 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Науково- технічної бібліотеки Одеської національної академії харчових технологій : http://refman.onaft.edu.ua/elc_new/page_lib.php (дата звернення: 17.02.2020). – Назва з екрана.

В роботі досліджено інформаційний характер та складова управління логістичного менеджменту в системі зберігання та переробки зерна. Проведено аналіз державного регулювання інформаційних процесів. Для науковців, менеджерів підприємств зберігання та переробки зерна, викладачів, аспірантів та студентів

Автореферати дисертацій на здобуття наукового ступеню

769. **Поливода, В. В.** Система керування процесом зберігання зерна на хлібоприймальному підприємстві : автореф. дис. ... канд. техн. наук : 05.13.07 / Поливода Владислав Володимирович ; Херсонський національний технічний університет. – Херсон, 2012. – 20 с.

Робота присвячена вирішенню проблем оптимізації керування технологічних процесів зберігання зерна на хлібоприймальному підприємстві. Розроблені засоби підвищення ефективності функціонування системи керування зберігання зернової маси шляхом інтеграції в діючу систему керування технологічних процесів на хлібоприймальному підприємстві нових методів контролю стану зернової маси при зберіганні. Проведені дослідження базуються на концепції інформаційно-керуючих систем для керування технологічними процесами.

Статті з наукових та фахових видань

770. "Амбар" вместо элеватора: зачем платить больше? // Хранение и переработка зерна. – 2010. – №3(129). – С. 27–28.

771. Аэрация – важнейшая составляющая часть в зернохранении // Хранение и переработка зерна. – 2009. – № 8 (122). – С. 32–33.

772. **Браженко, В. Є.** Комплексне проектування підприємств зернопереробної галузі / В. Є. Браженко // Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій. – 2013. – Т. 1, Вип. 44. – С. 83–87.

У статті розглянуто варіанти розробок комплексного проектування підприємств по зберіганню та переробці зерна. Наведено шляхи інтенсифікації технології виробництва високоякісної конкурентоспроможної продукції з розширенням асортименту.

773. **Вернигора, Р. В.** Анализ системы хранения украинского зерна / Р. В. Вернигора, Р. Ш. Рустамов // Транспортні системи та технології перевезень : збірник наукових праць – 2017. – Вип. 13. – С. 10–18. – Режим доступа к Электронному каталог Научной библиотеки им. В. И. Вернадского: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата обращения: 18.01.2021). – Название с экрана.

Проведен анализ современного состояния и проблем функционирования системы хранения украинского зерна, как важного элемента логистической цепи его доставки в морские порты для экспорта. Важной составляющей логистической цепи поставки зерна на экспорт является система его хранения в районах производства и перевалки.

774. **Відстежувати** утримування зерна в сховищах необхідно професійно // Зерно і хліб. – 2010. – № 3 (59). – С. 37.

775. **Вобликов, Е. М.** Современные системы хранения зерна / Е. М. Вобликов, Г. Н. Станкевич // Хранение и переработка зерна. – 2005. – № 5 (71). – С. 36–38.

776. **Дмитрук, Є. А.** Проблеми зберігання та використання зерна / Є. А. Дмитрук // Хранение и переработка зерна. – 1999. – № 3. – С. 9–11.

777. **Дослідження** процесу зберігання зерна в герметичних умовах / О. І. Шаповаленко, Є. А. Дмитрук, А. В. Шаран // Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій. – 2010. – Т. 1, Вип. 38. – С. 116–122. Робота присвячена дослідженню особливостей протікання біохімічних процесів в зерні кукурудзи, яке зберігається в герметичному середовищі при різних умовах.

778. **Дюдіна, І. А.** Підвищення ефективності зберігання насіння різноманітних генотипів кукурудзи / І. А. Дюдіна, Г. М. Станкевич, А. В. Борта // Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій. – 2007. – Т. 2, вип. 30. – С. 133–136.

779. **Ефективна** система зберігання зерна різної вологості в газовому середовищі / В. Г. Богза, О. А. Горбенко, Н. А. Доценко, О. І. Норинський, Н. І. Кім // Праці Таврійського державного агротехнологічного університету. – 2018. – Вип. 18, Т. 1. – С. 306–311. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuu.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 13.01.2021). – Назва з екрана. Розглянуто способи зберігання зернової маси, визначено найбільш ефективний - зберігання у регульованому газовому середовищі. Запропоновано нову схему силосу зі зміною хвилястого перерізу елементів оболонки. Запропоновано технологію застосування спеціального інертного середовища.

780. **Зберігання** зерна в поліетиленових мішках / О. І. Шаповаленко, Г. І. Скорікова, Є. І. Харченко, Я. А. Штика, В. М. Павлушенко // Хранение и переработка зерна. – 2010. – № 6. – С. 52–54. – Режим доступу до Електронного архіву Національного університету харчових технологій : <http://dspace.nuft.edu.ua/jsru/handle/123456789/4526> (дата звернення: 07.02.2020). – Назва з екрана.

В статті наведено результати досліджень показників якості зерна при тривалому зберіганні пшениці у поліетиленових мішках, а також результати досліджень змін показників якості борошна виробленого із цього зерна пшениці.

781. **Жуков, Ю. Д.** Методы полиметрии и контроль параметров хранения зерна / Ю. Д. Жуков, Б. Н. Гордеев // Хранение и переработка зерна. – 2000. – № 8 (14). – С. 31–33.

782. **Капрельянц, Л. В.** Системний підхід у вирішенні проблем ефективності технологій зберігання та переробки зерна / Л. В. Капрельянц // Харчова наука і технологія. – Одеса : ОНАХТ, 2015. – № 3. – С. 88–89.

783. **Кирпа, М.** Ми знаємо, як обрати правильну стратегію доробки та зберігання зерна кукурудзи / М. Кирпа // Зерно і хліб. – 2006. – № 4 (44). – С. 28–30.

784. **Кирпа, М.** Практичні рекомендації як доробляти і зберігати свіжозібране збіжжя з невеликими енергозатратами і без втрат / М. Кирпа // Зерно і хліб. – 2007. – № 3 (47). – С. 36–37.

785. **Кирпа, М.** У якій упаковці краще зберігати зерно гібридів і самоzapилених ліній кукурудзи / М. Кирпа // Зерно і хліб. – 2008. – № 1 (49). – С. 36–37.
786. **Кирпа, М. Я.** Аналіз й обґрунтування систем і технологій зі зберігання зерна / М. Я. Кирпа // Вісник аграрної науки. – Київ, 2014. – № 2 (732). – С. 56–59. – Режим доступу до Електронного каталогу Науково-технічної бібліотеки Одеської національної академії харчових технологій : http://refman.onaft.edu.ua/elc_new/page_lib.php (дата звернення: 27.02.2020). – Назва з екрана.
787. **Кирпа, М. Я.** Наукове обґрунтування інноваційних промислових технологій зберігання зерна [Електронний ресурс] / М. Я. Кирпа // Бюлетень Інституту сільського господарства степової зони НААН України. – 2013. – № 5. – С. 93–98. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bisg_2013_5_23 (дата звернення: 18.01.2021). – Назва з екрана.
788. **Кирпа, М. Я.** Особливості збирання та зберігання зерна пізньостиглих культур у 2014 р. / М. Я. Кирпа // Хранение и переработка зерна. – 2014. – № 8 (185). – С. 30–34.
789. **Кирпа, Н. Я.** Научные принципы и организация хранения зерновых масс / Н. Я. Кирпа // Хранение и переработка зерна. – 2013. – № 7 (172). – С. 38–41.
790. **Кирпа, Н. Я.** Научные принципы и промышленные технологии хранения зерновых масс / Н. Я. Кирпа // Зернові продукти і комбікорми. – 2013. – № 3 (51). – С. 11–16.
791. **Кирпа, Н. Я.** Хранение зерна и факторы его долговечности / Н. Я. Кирпа // Хранение и переработка зерна. – 2008. – № 3(105). – С. 31–33.
792. **Кирпа, Н. Я.** Хранение семенного зерна / Н. Я. Кирпа // Хранение и переработка зерна. – 2000. – № 7. – С. 37–39.
793. **Марьин, В. А.** Изменение свойств гречневой крупы ядрица темно-коричневого цвета при длительном хранении / В. А. Марьин, А. Л. Верещагин // Хранение и переработка сельхозсырья. – 2015. – № 9. – С. 23–27.
В статье приведены результаты определения кислотного числа жира (КЧЖ) в крупе гречневой ядрица, выработанной с новым парораспределительным устройством при максимальном времени обработки зерна.
794. **Марьин, В. А.** Изменение свойств гречневой крупы ядрица, выработанной из сорного зерна при длительном хранении / В. А. Марьин, А. Л. Верещагин // Хранение и переработка зерна. – 2015. – № 8-9 (195). – С. 52–55.

795. **Марьин, В. А.** Изменение свойств гречневой крупы ядрица, выработанной из влажного и сырого зерна / В. А. Марьин, А. Л. Верещагин // *Хранение и переработка сельхозсырья*. – 2015. – № 6. – С. 25–28.

Сохранность крупы при длительном хранении зависит от интенсивности протекающих в ней процессов, которые приводят к изменению органолептических и биохимических показателей. Общеизвестно, что на способность гречневой крупы к хранению очень большое влияние оказывает и качество исходного сырья. Чем хуже качество зерна, чем больше оно подвергнется всякого рода неблагоприятным воздействиям, тем хуже оно хранится, и тем быстрее портится крупа, полученная из такого зерна.

796. **Мачихина, Л. И.** Вопросы безопасного хранения и переработки зерна, собранного в период засухи / Л. И. Мачихина // *Хранение и переработка зерна*. – 2011. – № 3 (141). – С. 37–38.

797. **Набок, В.** Хранить зерно складно / В. Набок // *Зерно*. – 2015. – № 3 (108). – С. 224–225.

798. **Незвичайна**, але доволі економічна технологія зберігання зерна в гнучких поліетиленових рукавах // *Зерно і хліб*. – 2010. – № 1 (57). – С. 32–33.

799. **Новые** научные направления в области хранения и переработки зерна в мире и в России / Л. И. Мачихина, Л. С. Львова, С. О. Смирнов, В. А. Скрябин // *Хлебопродукты*. – 2013. – № 2. – С. 32–37.

800. **Остапчук, М. В.** Наукові основи процесів зберігання зерна / М. В. Остапчук // *Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій*. – 2006. – Т. 2, Вип. 29. – С. 58–62.

801. **Разуев, С. Б.** Металлические силосы для хранения зерна: мифы и реальность / С. Б. Разуев, И. В. Бакаев // *Хранение и переработка зерна*. – 2011. – № 7 (145). – С. 34–41.

Металлические силосы относительно новое направление в хранении зерна. Для продвижения своего товара на рынке продавцы зачастую используют фактор малой информированности заказчиков, что не позволяет оптимизировать и даже планировать затраты на строительство силосов для зерна. В этой статье авторы поделились своим опытом и соображениями, которые будут полезны для инвесторов и специалистов отрасли.

802. **Росляков, Ю. Ф.** Особенности зерна риса как объекта хранения и консервирования / Ю. Ф. Росляков, Т. Н. Прудникова // *Известия высших учебных заведений. Пищевая технология*. – 1995. – № 1-2 (224-225). – С. 23–25.

803. **Рыбчинский, Р.** Состояние и перспективы системы хранения зерна в Украине / Р. Рыбчинский // *Хранение и переработка зерна*. – 2011. – № 5 (143). – С. 15–17.

804. **Свитый, И. Н.** Многокритериальный подход к размещению зерна на хранение / И. Н. Свитый, Г. В. Андриященко // *Зернові продукти і комбікорми*. – 2012. – № 4 (48). – С. 46–49.

805. **Святобатько, А. В.** Нейрокомп'ютерна модель контролю та прогнозування параметрів зерна, що зберігається в бункері / А. В. Святобатько, І. О. Фурман // *Автоматика /Automatika-2012*. – 2012. – С. 380–381.

806. **Седикова, И. А.** Управленческие инновации и особенности их применения на предприятиях хранения и переработки зерна / И. А. Седикова // *Економіка харчової промисловості*. – 2016. – № 1. – С. 50–54.
807. **Скидан, М. В.** Система управления хранением зерна / М. В. Скидан, Ю. А. Скидан, Ю. В. Бугаев // *Хранение и переработка зерна*. – 2010. – № 3 (129). – С. 30–32.
808. **Станкевич, Г.** Зберігайте зерно сухим, охолодженим і без доступу повітря / Г. Станкевич, І. Гапонюк // *Зерно і хліб*. – 2004. – № 3 (35). – С. 35.
809. **Станкевич, Г. М.** Вплив вологості на показники якості зерна кукурудзи при зберіганні в полімерних зернових рукавах / Г. М. Станкевич, М. В. Желобкова // *Зернові продукти і комбікорми*. – 2015. – № 3. – С. 10–15.
810. **Станкевич, Г. М.** Зберігання вологого зерна в анаеробних умовах / Г. М. Станкевич, А. В. Бурта, А. Є. Успенко // *Хранение и переработка зерна*. – 2018. – № 9. – С. 32–35.
811. **Станкевич, Г. М.** Чистий експеримент : Зберігання зерна кукурудзи в полімерних зернових рукавах / Г. М. Станкевич, М. В. Желебкова // *Зерно*. – 2015. – № 10 (115). – С. 174–177.
812. **Трисвятський, Л.** Найбільш складним біологічним порогом для зерна є післязбиральне дозрівання / Л. Трисвятський // *Зерно і хліб*. – 2011. – № 1 (61). – С. 44–45.
813. **Фадеев, Л. В.** Пути повышения урожайности и улучшения сохранности зерна при хранении / Л. В. Фадеев // *Хранение и переработка зерна*. – 2009. – № 6 (120). – С. 47–51.
814. **Фейденгольд, В.** Технические средства контроля температуры зерна / В. Фейденгольд, Э. Морозов // *Хлебопродукты*. – 2006. – № 12. – С. 60–61.
815. **Ходаківський, І.** Підказуємо, як правильно користуватися реєстром складських документів на зерно, а також збіжжя, прийняте для зберігання / І. Ходаківський // *Зерно і хліб*. – 2008. – № 3 (51). – С. 42–43.
816. **Хольцингер, К.** Современные эффективные системы хранения и сушки зерна. Вгоск на украинском рынке / К. Хольцингер // *Хранение и переработка зерна*. – 2005. – №6(72). – С. 38–41.
817. **Хранение** пшеницы в пластиковых упаковках: система Silobad // *Хранение и переработка зерна*. – 2009. – № 6 (120). – С. 39–46.
818. **Чурсинов, Ю. А.** Особенности хранения зерновых запасов / Ю. А. Чурсинов, В. Л. Каниболоцкий // *Хранение и переработка зерна*. – 2009. – № 4 (118). – С. 42–45.
819. **Чурсінов, Ю. О.** Аналіз способів та режимів зберігання зернових мас / Ю. О. Чурсінов, Ю. О. Пільгуй // *Хранение и переработка зерна*. – 2011. – № 6 (144). – С. 30–37.

820. **Чурсінов, Ю. О.** Рекомендації до вибору зерносховищ підприємствами різноманітних форм / Ю. О. Чурсінов, В. Л. Каніболоцький // Хранение и переработка зерна. – 2009. – № 9 (123). – С. 29–31.

821. **Шаран, А. В.** Розроблення рекомендацій по зберіганню зерна кукурудзи в герметичному середовищі / А. В. Шаран // Науково-технічні розробки та інноваційні технології. – 2011. – С. 129.

822. **Юкиш, А.** Зернохранилища: достоинства и недостатки / А. Юкиш, О. Ильина // Хлебопродукты. – 2008. – № 7. – С. 32–33.

823. **Ялпачик, В. Ф.** Обґрунтування режимів та способів зберігання зерна / В. Ф. Ялпачик, В. О. Верхованцева // Праці Таврійського державного агротехнологічного університету. – 2011. – Вип. 11, Т. 6. – С. 98–104. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 18.01.2021). – Назва з екрана.

Наведено способи та режими зберігання зерна. Розглянуто їх переваги та недоліки. Проаналізовано потрібність вибору способу. Запропоновано подальші напрямки покращання зберігання зерна.

6.5. Переробка зерна

Книги, навчальні видання, довідники

824. **Бутковский, В. А.** Технологии зерноперерабатывающих производств : учебник / В. А. Бутковский, А. Н. Мерко, Е. М. Мельников. – Москва : Интеграф сервис, 1999. – 472 с. Рассмотрены процессы очистки и подготовки зерна к переработке в муку, крупу и комбикорма. Изложены теоретические основы и практическая технология мукомольно-крупяного и комбикормового производства.

825. **Бутковский, В. А.** Технология мукомольного, крупяного и комбикормового производства (с основами экологии) : учебник / В. А. Бутковский, Е. М. Мельников. – Москва : Агропромиздат, 1989. – 464 с. Рассмотрены процессы очистки и подготовки зерна к переработке в муку, крупу и комбикорма. Изложены теоретические основы и практическая технология мукомольнокрупяного и комбикормового производства. Приведены особенности производства муки на комплектном оборудовании, а также группы повышенной питательной ценности. Освещены вопросы защиты окружающей среды от загрязнения.

826. **Жемела, Г. П.** Технологія зберігання і переробки продукції рослинництва : підручник / Г. П. Жемела, В. І. Шемавньов, О. М. Олексюк. – Полтава : РВВ "TERRA", 2003. – 420 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 11.02.2020). – Назва з екрана.

Розглянуто наукові принципи, теоретичні і практичні засади зберігання та переробки зерна, зернопродуктів. Висвітлено їх фізичні, фізіологічні, технологічні властивості та хімічний склад.

827. **Іваненко, Ф. В.** Технологія зберігання та переробки сільськогосподарської продукції : навч.-метод. посібник / Ф. В. Іваненко, В. М. Сінченко; Київський національний економічний університет. – Київ, 2005. – 222 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 13.01.2021). – Назва з екрана.

Розкрито засади стандартизації та сертифікації сільськогосподарської продукції, викладено технології зберігання та переробки зерна, сировини технічних культур (цукрового буряка, льону, хмелю, олійних і ефіроолійних культур), плодоовочевої продукції, кормів (сіна, силосу, комбікормів), молока, м'яса, риби та продуктів їх переробки, а також шкіри даних тварин, продукції птахівництва.

828. **Камінський, В. Д.** Переробка та зберігання сільськогосподарської продукції : навч. посібник / В. Д. Камінський, М. Б. Бабич. – Одеса : Аспект, 2000. – 460 с.

829. **Малин, Н. И.** Теоретические основы технологических процессов переработки зерна / Н. И. Малин, Т. И. Веселовская. – Москва : Хлебпродинформ, 2001. – 109 с. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно-технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий : http://refman.onaft.edu.ua/elc_new/page_lib.php (дата обращения: 23.01.2020). – Название с экрана.

830. **Мерко, І. Т.** Наукові основи і технологія переробки зерна : підручник / І. Т. Мерко, О. В. Моргун. – Одеса : Друк, 2001. – 348 с.

Для підготовки таких спеціалістів-технологів з технології переробки зерна і призначається даний підручник. Зміст і матеріали підручника дають можливість ознайомитись з джерелами, історією, традиціями даної спеціальності, досягненнями вітчизняних вчених і фахівців; вивчити наукові основи технологічних процесів переробки зерна і навчитись їх використовувати при аналізі, організації і управлінні технологічними процесами переробки зерна.

831. **Мельник, Б. Е.** Технология приемки, хранения и переработки зерна : учебник / Б. Е. Мельник, В. Б. Лебедев, Г. А. Винников; под ред. Б. Е. Мельника. – Москва : Агропромиздат, 1990. – 367 с.

Технология приемки и переработки зерна в элеваторной, мукомольно-крупяной и комбикормовой промышленности, а также технологические линии обработки семян. Намечены пути повышения эффективности технологии отрасли хлебопродуктов.

Автореферати дисертацій на здобуття наукового ступеню

832. **Донець, А. О.** Удосконалення технології підготовки зерна гречки при переробці його в крупу : автореф. дис. ... канд. техн. наук : 05.18.02 / Донець Андрій Олександрович ; Одеська національна академія харчових технологій. – Одеса, 2013. – 20 с. : рис., табл. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 13.01.2021). – Назва з екрана.

833. **Соц, С. М.** Удосконалення технології підготовки зерна рису до переробки : автореф. дис. ... канд. техн. наук: 05.18.02 / Соц Сергій Михайлович ; Одеська національна академія харчових технологій. – Одеса, 2006. – 17 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 23.01.2021). – Назва з екрана.

Статті з наукових та фахових видань

834. **Азуркіна Ю. А.** Переробка зерна на комбікорми – економічно вигідна [Електронний ресурс] / Ю. А. Азуркіна // Агросвіт. – 2014. – № 8. – С. 51–55. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/agrosvit_2014_8_10 (дата звернення: 19.01.2021). – Назва з екрана.

У статті здійснено аналіз зовнішньоекономічної торгівлі продукцією АПК та встановлено дисбаланс у показниках, що стосуються тваринницької продукції. Виявлено невикористані потужності комбікормової галузі та обґрунтовано зростання потреб тваринництва у якісних кормах. Обґрунтовано економічну ефективність переважно переробки зерна на комбікорми замість його експорту.

835. **Аксёнов, В. В.** Внедрение инновационных технологий в переработку зернового сырья / В. В. Аксёнов // Хранение и переработка зерна. – 2012. – № 3(153). – С. 41–43.

В статье представлены последние инновационные достижения по переработке зернового сырья. Предлагается многоуровневая переработка местных зерновых крахмалоносов на кормовые углеводообогащенные патоки, пищевую и техническую продукцию с использованием кавитационно-вихревых технологий, которая позволяет повысить производительность технических средств, интенсифицировать процессы биоконверсии крахмалосодержащего сырья, уменьшить энергопотребление.

836. **Бабич, М. Б.** Совершенствование технологии переработки овса / М. Б. Бабич, А. Ю. Никулин, С. Ю. Комаров // Хранение и переработка зерна. – 2014. – № 12. – С. 39

837. **Верещинский, А. П.** Технология переработки проса в пшоно-дранец / А. П. Верещинский, А. В. Шевченко // Хранение и переработка зерна. – 2016. – № 1 (198). – С. 54–55.

838. **Егоров, В. Б.** Оценка стабильности технологических процессов в зерноперерабатывающей промышленности / В. Б. Егоров // Хранение и переработка зерна. – 2013. – № 10. – С. 39–43.

839. **Каминский, В. Д.** Новая технология переработки зерна гречихи в крупу / В. Д. Каминский, М. Б. Бабич // Хранение и переработка зерна. – 1999. – № 5. – С. 19–20.

840. **Кузьменкова, Н. М.** Влияние режима гидротермической обработки на реологические характеристики зерна кукурузы / Н. М. Кузьменкова, Л. Н. Крикунова // Известия высших учебных заведений. Пищевая технология. – 2012. – № 5-6. – С. 78–80.

На основе исследования влияния процесса пропаривания на реологические характеристики зерна кукурузы разработан режим предобработки зерновки методом гидротермической обработки, позволяющий при расसेве помола снизить потери крахмала, переходящего во фракцию зародыша. Предложенная обработка дает возможность перерабатывать зерно кукурузы по более конкурентной, многопродуктовой схеме.

841. **Кучер, А. В.** Переробка зерна озимої пшениці як важіль підвищення конкурентоспроможності агроформувань [Електронний ресурс] / А. В. Кучер, І. В. Губська // Сталий розвиток економіки. – 2013. – № 3. – С. 96–100. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sre_2013_3_23 (дата звернення: 16.01.2021). – Назва з екрана.

842. **Леонова, С. А.** Изменения ферментативной активности зерна пшеницы при его переработке / С. А. Леонова, Е. П. Мелешкина // Хлебопродукты. – 2013. – № 10. – С. 48–51.

843. **Мостовий, А.** На млинозаводах доволі часто порушується технологія переробки зерна / А. Мостовий, П. Жабін // Хлібопекарська і кондитерська промисловість України. – 2007. – № 7-8 (32-33). – С. 29–32.

844. **Полішкевич, О. Р.** Стратегія розвитку виробництва та переробки зерна кукурудзи як шлях вирішення енергетичної незалежності та безпеки України [Електронний ресурс] / О. Р. Полішкевич // Збірник наукових праць Кіровоградського національного технічного університету. Техніка в сільськогосподарському виробництві, галузеве машинобудування, автоматизація. – 2015. – Вип. 28. – С. 216–222. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkntu_2015_28_37 (дата звернення: 16.01.2021). – Назва з екрана.

845. **Просьяник, А. В.** Характеристика АРМ в інтегрованій АСУП зберігання та переробки зерна / А. В. Мельниченко П. И. Просьяник, М. А. Просьяник // Хранение и переработка зерна. – 2010. – № 3 (129). – С. 58–60.

846. **Скидан, В. О.** Технологічні аспекти переробки рису / В. О. Скидан, М. С. Скидан // Хранение и переработка зерна. – 2012. – № 10 (160). – С. 51–52.

847. **Соц, С. М.** Підготовка голозерного ячменю до переробки / С. М. Соц, І. О. Кустов, С. В. Колесніченко // *Зернові продукти і комбікорми*. – 2013. – № 3 (51). – С. 8–11.
848. **Соц, С. М.** Системи технологій у вирішенні проблеми ефективного зберігання та переробки зерна / С. М. Соц // *Зернові продукти і комбікорми*. – 2015. – № 3. – С. 4–5.
849. **Швейцарские инновации для украинских зернопереработчиков** // *Хранение и переработка зерна*. – 2013. – № 4 (169). – С. 45–48.
850. **Шаповаленко, О. І.** Розробка технології оброблення пророслих зерен / О. І. Шаповаленко, А. В. Шаран // *Науково-технічні розробки та інноваційні технології*. – 2010. – С. 84.

Технологічне обладнання зернопереробних підприємств

Книги, навчальні видання, довідники

851. **Алешковская, В. В.** Практическое руководство по эксплуатации аспирационных и пневмотранспортных систем на предприятиях перерабатывающей промышленности : практическое пособие / В. В. Алешковская. – Москва : ДеЛи, 2000. – 148 с.

Основная цель выпуска настоящего издания – оказать помощь специалистам в решении конкретных производственных задач и ситуаций. В книге приведен справочный материал для специалистов, связанных с вопросами аспирации оборудования и пневмотранспорта сыпучих материалов.

852. **Власов, А. М.** Оборудование зерноперерабатывающих предприятий : справочник / А. М. Власов. – Москва : ДеЛи принт, 2003. – 176 с.

Данная книга представляет собой справочник по современному оборудованию зерноперерабатывающих предприятий. Оборудование подобрано по разделам: для элеваторно-складского хозяйства, мукомольной промышленности, крупяного и комбикормового производства. Отдельными разделами представлено транспортное, аспирационное, пневмотранспортное и...

853. **Галицкий, Р. Р.** Оборудование зерноперерабатывающих предприятий : учебник / Р. Р. Галицкий. – 3-е изд., доп. и перераб. – Москва : Агропромиздат, 1990. – 271 с.

Рассмотрены устройство, принцип действия, технические характеристики технологического оборудования, предназначенного для очистки зерна и переработки его в муку, крупу и комбикорм. В третьем издании дано описание высокопроизводительного комплектного оборудования для мукомольных заводов. Для учащихся техникумов, обучающихся по специальности «Оборудование предприятий элеваторной и зерноперерабатывающей промышленности», «Мукомольно-крупяное производство» и «Основы комбикормового производства».

854. **Георги, Н. В.** Новые виды технологического оборудования для переработки зерна : учеб. пособие / Н. В. Георги, Г. К. Кравченко, Л. С. Солдатенко. – Киев : УМК ВО, 1991. – 115 с.

В пособии дана характеристика комплексного оборудования; описание конструкции и технологических процессов в нем осуществлены по функционально-кинематическим схемам. Функционально-кинематические схемы описанного оборудования выполнены на базе производственно-технической документации.

855. **Демский, А. Б.** Комплектные зерноперерабатывающие установки малой мощности : справочник / А. Б. Демский. – Москва : ДеЛи принт, 2004. – 264 с.

В этой работе предпринята попытка обобщить информацию о выпускаемых комплектных зерноперерабатывающих установках малой мощности основных производителей стран СНГ а также отдельных зарубежных фирм, занятых производством аналогичного оборудования. Справочник предназначен для специалистов заготовительных и зерноперерабатывающих предприятий.

856. **Куликов, В. Н.** Оборудование предприятий элеваторной и зерноперерабатывающей промышленности / В. Н. Куликов, М. Е. Миловидов. – изд. 3-е, перераб. и доп. – Москва : Агропромиздат, 1991. – 383 с. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно-технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий : <https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentSearchResult> (дата обращения: 17.11.2020). – Название с экрана.

857. **Правила** проектування аспіраційних установок підприємств по збереженню та переробці зерна / Міністерство сільськогосподарства та продовольства України. – Одеса-Київ : Наук. книга, 1995. – 130 с.

Правила предназначены для работников проектных институтов и студентов специальности "Технология хранения и переработка зерна". В правилах изложены научные основы и методика расчета аспирационных установок зерноперерабатывающих предприятий. В правилах приведены характеристики вентиляторов, фильтров и циклонов. Дана методика определения запыленности воздуха. Изложены аэродинамические характеристики технологического оборудования.

858. **Тарасенко, А. П.** Современные машины для послеуборочной обработки зерна и семян : учеб. пособие / А. П. Тарасенко. – Москва : Колос С, 2008. – 232 с. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно-технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий : http://refman.onaft.edu.ua/elc_new/page_lib.php (дата обращения: 03.03.2020). – Название с экрана.

Изложены требования к качеству зерна и семян, способы очистки и сортирования зерна, агротехнические требования к послеуборочной обработке зерна, даны перспективные технологии обработки зерна и семян. Рассмотрены общее устройство и принцип работы современных машин для предварительной, первичной и вторичной очистки зерна, специальных машин для выделения трудноотделимых примесей и калибрования семян, зерносушилок различного типа и установок для консервирования влажного зерна холодом и химическими препаратами, зерно- и семяочистительных агрегатов и комплексов, зернопогрузчиков и зернометателей, а также средств механизации процессов в хранилищах зерна и семян. Показаны пути рационального использования машин и оборудования для послеуборочной обработки зерна.

859. **Технологическое** оборудование и поточные линии предприятий по переработке зерна : учебник / Л. А. Глебов, А. Б. Демский, В. Ф. Веденьев, А. Е. Яблоков. – Москва : ДеЛи принт, 2010. – 696 с. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно-технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий : <http://95.164.172.68:2080/odonaht-w/DocumentSearchResult> (дата обращения: 27.04.2020). – Название с экрана.

В учебнике приведены сведения о технологическом оборудовании зерноперерабатывающих предприятий, основы теории рабочих процессов машин, конструктивное устройство, особенности эксплуатации, наладка и регулирование и основные технические и эксплуатационные параметры.

860. **Технологічне** обладнання зернопереробних та олійних виробництв : навч. посібник / О. В. Дацишин, А. І. Ткачук, О. В. Гвоздєв ; ред. О. В. Дацишин. – Вінниця : Нова Книга, 2009. – 488 с.

У посібнику розглянуто сучасні механізовані процеси та технологічне обладнання борошномельного, круп'яного, олійного і комбікормового виробництв. Окремий розділ присвячено механізації технологічних процесів та обладнанню для зберігання зернових продуктів. Приведені принцип дії, будова, робота, технологічні регулювання та інженерні розрахунки основного технологічного обладнання.

861. **Фейденгольд, В. Б.** Лабораторное оборудование для контроля качества зерна и продуктов его переработки / В. Б. Фейденгольд, С. Л. Маевская. – Москва : ЗооМедВет, 2001. – 251 с.

В книге представлены различные виды оборудования отечественного и зарубежного производства, находящегося в эксплуатации в лаборатории элеваторов, мукомольных, крупяных, комбикормовых и хлебопекарных предприятий, а также новые перспективные модели, предлагаемые приборостроительными фирмами и их торговыми представительствами. Оборудование систематизировано по направлениям его использования: подготовка проб к анализам; определение влажности, температуры, химического состава продуктов, а также основных нормируемых показателей качества зерна (сырья), муки, крупы, комбикормов, хлебобулочных и макаронных изделий, масличных культур. Представлены приборы, используемые для определения безопасности продуктов, в том числе микробиологических показателей; весоизмерительная техника; лабораторная посуда и мебель. Специальный раздел книги посвящен вопросам компьютеризации лаборатории.

862. **Филин, В. М.** Шелушение зерна крупяных культур. Совершенствование технологического оборудования / В. М. Филин, Д. В. Филин. – Москва : ДеЛи принт, 2002. – 135 с.

В книге приведены основы процесса шелушения зерна крупяных культур и описаны оригинальные образцы шелушильной техники, которые могут быть эффективно использованы в условия средних и малых сельскохозяйственных предприятий и фермерских хозяйств.

863. **Цецинковский, В. М.** Технологическое оборудование зерноперерабатывающих предприятий : учебное пособие / В. М. Цецинковский, Г. Е. Птушкина. – Москва : Колос, 1976. – 368 с.

Монографії, розділи кол. монографій

864. **Иванова, Л. А.** Металлополимерные композиции для восстановления зерноперерабатывающего оборудования : монография / Л. А. Иванова, С. В. Котлик, М. Б. Гараев. ; Одесская национальная академия пищевых технологий – Одеса : АстроПринт, 2012. – 108 с.

В монографии рассмотрены современные технологии и материалы на основе металлополимеров, используемых при восстановлении рельефа поверхности деталей различных видов машин и технологического оборудования. На основе выполненного анализа патентной информации новых технических решений в области перспективных композиционных материалов и технологий разработаны эффективные процессы восстановления разнообразных сложно-рельефных конструктивных элементов оборудования, в первую очередь зерноперерабатывающего.

865. **Науково-технологічні** основи очисного та сушильного зернового обладнання, що працює в стані псевдозрідження: монографія / М. М. Петренко [та ін.] ; Кіровоградський національний технологічний університет. – Кіровоград : Лисенко В. Ф. вид., 2013. – 211 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 20.01.2021). – Назва з екрана.

Статті з наукових та фахових видань

866. **Амбарцумянц, Р. В.** Анализ действующего транспортирующего оборудования непрерывного действия на зерновых и перерабатывающих предприятиях с целью его дальнейшего усовершенствования / Р. В. Амбарцумянц, С. С. Орлова // Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій. – 2010. – Т. 1, вип. 38. – С. 399–406.

В данной работе проведен анализ современного транспортного оборудования, применяемого на зерновых и перерабатывающих предприятиях, даны рекомендации по его дальнейшему усовершенствованию.

867. **Аналітичний** огляд процесу та обладнання для взяття проб зерна / Ю. О. Чурсінов, Д. С. Анзенко, Є. О. Столярчук, Д. О. Фесенко // Хранение и переработка зерна. – 2018. – № 8. – С. 36–38. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Харківського державного університету харчування та торгівлі : <http://elcat.hduht.edu.ua/DocSearchResult> (дата звернення: 14.02.2020). – Назва з екрана.

868. **Бабич, М. Б.** Оборудование для гидротермической обработки зерна / М. Б. Бабич, В. Д. Каминский // Хранение и переработка зерна. – 2009. – № 4 (118). – С. 54–55.

869. **Бурдо, О. Г.** Тенденції розвитку зерносушильної техніки / О. Г. Бурдо // Зернові продукти і комбікорми. – 2006. – № 2. – С. 48–53.

870. **Гапонюк, І. І.** Модернізація зерносушарок та технології сушіння зерна / І. І. Гапонюк // Науково-технічні розробки та інноваційні технології. – 2011. – С. 115.
871. **Гапонюк, О. І.** Надежность оборудования – основополагающий фактор конкурентоспособности современного элеваторного комплекса / О. І. Гапонюк, Д. П. Джулинский // Хранение и переработка зерна. – 2013. – № 3 (168). – С. 36–40.
872. **Горбенко, В.** Автоматизована шахтна сушарка / В. Горбенко // Зерно і хліб. – 2004. – № 4 (36). – С. 42.
873. **Дмитрук, Є.** Достовірно оцінюють герметизацію зернопереробного обладнання за такими коефіцієнтами / Є. Дмитрук, Ю. Комаровських, А. Шаран // Зерно і хліб. – 2006. – № 2 (42). – С. 44–45.
874. **Дмитрук, Є. А.** Рациональное використання обладнання при переробці гречки / Є. А. Дмитрук, Н. П. Железова, Г. С. Гайдай // Наукові праці Національного університету харчових технологій. – 2008. – № 25, Ч. 2. – С. 9–10.
875. **Ефективний** спосіб та технічні засоби для заготівлі зерна / В. Смоляр, С. Постельга, Т. Коломієць, Ю. Пташка // Молочное дело. – 2007. – № 6 (55). – С. 58–59.
876. **Зубко, В. М.** Прилади, обладнання та системи оцінки якості проведення збирання зернових культур [Електронний ресурс] / В. М. Зубко // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка. – 2019. – Вип. 199. – С. 109–122. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhdtusg_2019_199_13(дата звернення: 20.01.2021). – Назва з екрана.
- В даній статті розглянуті прилади, обладнання та системи оцінки якості середовища, зернозбирального комбайна та якості виконання технологічної операції. Дослідження показників якості виконання механізованих технологічних операцій включає дослідження умов роботи машинного агрегату, дослідження ефективності його роботи під час виконання виробничого завдання та контроль якості виконання роботи машинним агрегатом.
877. **Зуев, П. Г.** Исследование параметров и разработка оборудования для прессования побочных продуктов зерноперерабатывающих предприятий / П. Г. Зуев, А. А. Гергель, С. А. Гергель // Хранение и переработка зерна. – 2007. – № 7 (97). – С. 49–51.
878. **Как** сохранить урожай зерновых. Современное оборудование ОАО "Мельинвест" для экономных сельхозпроизводителей // Хлебопродукты. – 2011. – № 12. – С. 30–31.
879. **Калинин, Л. Г.** Разработка микроволновых сушилок для зерна / Л. Г. Калинин, И. Л. Бошкова, Н. В. Волгушева // Хранение и переработка зерна. – 2004. – № 7 (61). – С. 34–35.

880. **Карпенко, М. І.** Огляд зернодробарок / М. І. Карпенко // Хранение и переработка зерна. – 2014. – № 2 (179). – С. 42–44.
881. **Кирпа, Н. Я.** Малоэнергозатратные технологии и новое оборудование для первичной обработки, сушки и хранения зерна в хозяйствах АПК / Н. Я. Кирпа // Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій. Вип.21. – Одеса, 2001. – С. 13–16. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно-технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий : <https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentSearchResult> (дата обращения: 14.03.2020). – Название с экрана.
882. **Кирпа, Н. Я.** Развитие оборудования и технологий для первичной обработки, сушки и хранения зерна в хозяйствах АПК / Н. Я. Кирпа // Хранение и переработка зерна. – 2000. – №10. – С. 25–26.
883. **Колос, В.** Плазмовий генератор для видалення вологи із зернових / В. Колос, Б. Собора // Зерно і хліб. – 2004. – № 3 (35). – С. 30.
884. **Краткий** обзор оборудования для ГТО зерна крупяных культур // Хранение и переработка зерна. – 2007. – №11(101). – С. 35–37.
885. **Куприевич, А. Б.** Зерносушилка – какая технологичнее и экономичнее: шахтная, модульная или есть другие варианты ? / А. Б. Куприевич // Хранение и переработка зерна. – 2011. – № 10(148). – С. 37–42.
886. **Лабунский, А.** Оборудование будет служить долго / А. Лабунский // Хлебопродукты. – 2007. – № 4. – С. 39.
887. **Микроволново-конвективная** сушилка для плотного слоя зерна / И. Л. Бошкова, Т. Ю. Дементьева, А. С. Титлов, В. П. Тучный // Хранение и переработка зерна. – 2012. – № 10 (160). – С. 47–49.
888. **На** якості обладнання економити не варто // Хранение и переработка зерна. – 2012. – № 1(151). – С. 27–28.
889. **Нетребский, А. А.** Исследование режимов работы центробежного вальцового станка на I драной системе при сортовых помолах зерна пшеницы / А. А. Нетребский, В. Е. Хома // Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій. Вип.21. – Одеса, 2001. – С. 89–93. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно-технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий : <https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentSearchResult> (дата обращения: 14.03.2020). – Название с экрана.
890. **Новые** решения для увеличения эффективности работы шахтных сушилок, или технология "Biturbo" // Хранение и переработка зерна. – 2012. – № 11(161). – С. 56–57.
891. **Оборудование** для сушки зерна // Хранение и переработка зерна. – 2007. – № 3 (93). – С. 15.

892. **Омаров, К.** Казахські науковці пропонують транспортно-технологічну систему машин для глибокої переробки зерна / М. Омаров, К. Караманов // Зерно і хліб. – 2006. – № 2 (42). – С. 46.

893. **Оспанов, А.** Система машин по послеуборочной обработке, хранению и переработки зерна / А. Оспанов, В. Ремеле // Хлебопродукты. – 2007. – № 1. – С. 40–41.

894. **Повышение** безопасности машин и оборудования / Ю. Розов, В. Давлетчин, В. Святошнюк // Хлебопродукты. – 2007. – № 10. – С. 8–9.

895. **Присяжнюк, Д. В.** Аналіз обладнання для сушіння зернової сировини при післязбиральній обробці [Електронний ресурс] / Д. В. Присяжнюк // Вібрації в техніці та технологіях. – 2017. – № 3. – С. 136–144. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vvtt_2017_3_21 (дата звернення: 20.01.2021). – Назва з екрана.

В статті аналізується обладнання для сушіння зернової сировини під час процесу післязбиральної обробки. Виконано огляд існуючих зерносушарок і подано їх класифікацію. Базуючись на аналізі традиційного обладнання встановлено його недоліки, основними з яких є нерівномірність обробки і значні енерговитрати під час виконання технологічного процесу сушіння. Дані недоліки можливо усунути за рахунок впровадження вібротехнологій у конструкціях зерносушарок та озонування зерна при його сушінні.

896. **Про економічні** зерносушарки, металеві силоси та бункери для активного вентилявання збіжжя вітчизняних і закордонних виробників / прес-служба ред. // Зерно і хліб. – 2011. – № 3 (63). – С. 30–31.

897. **Пухлий, В. А.** Пневмоперегрузатели зерновых продуктов / В. А. Пухлий, А. Г. Кольвай, О. И. Шаповаленко // Хранение и переработка зерна. – 1999. – № 3. – С. 14–16.

898. **Резуев, С. Б.** Сепараторы для зерна. Современное состояние и тенденции развития / С. Б. Резуев, И. В. Бакаев, В. С. Резуев // Хранение и переработка зерна. – 2011. – № 9 (147). – С. 36–41.

Сепараторы для зерна как вид техники имеют историю развития, практически неразделимую с эволюцией человеческой цивилизации. Развитию этого вида техники посвящали свои труды лучшие умы человечества - Леонардо да Винчи, Николай Егорович Жуковский... Однако последние "новинки", предлагаемые для сепарирования зерна, скорее, путь назад, чем следующий шаг в эволюции развития данного вида техники.

899. **Русских, В.** Механическая золушка переберет семена / В. Русских // Хлебопродукты. – 2010. – № 8. – С. 32–33.

900. **Соколов, О. Д.** Розробка технологій поверхневого зміцнення деталей харчового і зернопереробного обладнання [Електронний ресурс] / О. Д. Соколов // Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій. – 2009. – Вип. 36 (1). – С. 275–280. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Np_2009_36\(1\)_75](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Np_2009_36(1)_75) (дата звернення: 20.01.2021). – Назва з екрана.

901. **Сорокотягин, Д.** Оборудование для выгрузки сыпучих материалов / Д. Сорокотягин // Комбикорма. – 2009. – № 5. – С. 32.
902. **Сорочинский, В. Ф.** Рекомендации для оценки и выбор зерносушильной техники / В. Ф. Сорочинский, А. В. Андреев // Хранение и переработка зерна. – 2006. – № 10 (88). – С. 18–20.
903. **Терехин, С.** Техническая диагностика и обслуживание оборудования / С. Терехин, Л. Глебов, А. Яблоков // Комбикорма. – 2008. – № 6. – С. 57.
904. **Ткаченко, С. В.** Оборудование для очистки зерна по длине / С. В. Ткаченко, Н. В. Шерстюк // Хранение и переработка зерна. – 2007. – № 4 (94). – С. 17–18.
905. **Ткаченко, С. В.** Оборудование для сортирования продуктов измельчения / С. В. Ткаченко, Н. В. Шерстюк // Хранение и переработка зерна. – 2007. – № 2 (92). – С. 17–18.
906. **Установка** активного вентилирования и саморазгрузки / Л. О. Онхонова, З. В. Бадмаев, Н. Е. Цыренков, С. Е. Бимбаев // Хранение и переработка зерна. – 2007. – № 8 (98). – С. 44.
907. **Фадеев, Л. В.** Щадящая нория – нория будущего / Л. В. Фадеев // Хранение и переработка зерна. – 2011. – № 9 (147). – С. 32–35.
908. **Филин, В.** Обоснование разработки оборудования для мини-цехов по переработке зерна / В. Филин // Хлебопродукты. – 2009. – № 2. – С. 47–49.
909. **Хотин, С. Ю.** Сушильная гелиоустановка для зерна и зернопродуктов / С. Ю. Хотин // Хранение и переработка зерна. – 2003. – № 7 (49). – С. 43–44.
910. **Чурсинов, Ю. А.** Анализ работы каскадных шахтных сушилок / Ю. А. Чурсинов, Р. С. Рыбчинский // Хранение и переработка зерна. – 2001. – № 2. – С. 37–40.
911. **Чурсинов, Ю. А.** Анализ технологических решений и оборудования по сушке зерновых продуктов / Ю. А. Чурсинов // Хранение и переработка зерна. – 2000. – № 11. – С. 27–30.
912. **Чурсинов, Ю. А.** Перспективные пневмотранспортные устройства и системы для зерновых продуктов / Ю. А. Чурсинов // Хранение и переработка зерна. – 2007. – № 6. – С. 27–28.
913. **Чурсинов, Ю. А.** Разработка и совершенствование машин для очистки зерна / Ю. А. Чурсинов, Д. В. Филипенко // Хранение и переработка зерна. – 2014. – № 4 (181). – С. 26–27.
914. **Эффективные** зерносушилки колонкового типа от "Мельинвест" // Хлебопродукты. – 2014. – № 4. – С. 46–47.
915. **Януш, А.** Як вибрати зерносушарку / А. Януш // Хранение и переработка зерна. – 2019. – № 1 (231), май. – С. 38–40.

Основи захисту зерна від хвороб, шкідників та бур'янів

8.1. Загальні відомості про захист зернових культур

Книги, навчальні видання, довідники

916. **Беляев, И. М.** Вредители зерновых культур / И. М. Беляев. – Москва : Колос, 1974. – 284 с. – Режим доступа к Электронному каталогу Научной библиотеки Харьковского государственного университета питания и торговли : <http://elcat.hduht.edu.ua/DocSearchResult> (дата обращения: 03.04.2020). – Название с экрана.

В книге обобщены достижения науки и производства по защите растений от вредителей; включены многолетние исследования в этой области автора, доктора сельскохозяйственных наук, заслуженного деятеля науки РСФСР. Изложены системы агротехнических, биологических, химических мероприятий по защите яровых и озимых хлебов, кукурузы, риса, проса, зернобобовых культур от вредителей.

917. **Буценко, Л. М.** Біотехнологічні методи захисту рослин : підручник / Л. М. Буценко, Т. П. Пирог. – Київ : Ліра-К, 2018. – 346 с.

У підручнику висвітлено питання щодо виробництва та застосування біотехнологічних препаратів для захисту рослин від збудників хвороб та шкідників і підвищення врожайності рослин, а також використання методів біотехнології рослин для оздоровлення посадкового матеріалу та створення сортів, стійких до збудників хвороб, шкідників й абіотичних стресів. Проаналізовано історію розвитку біотехнологічних методів захисту рослин, наведено дані про сучасний стан виробництва й застосування біотехнологічних препаратів в Україні.

918. **Верещагин, Л. Н.** Вредители и болезни зерновых колосовых культур / Л. Н. Верещагин. – Киев : Юнивест Маркетинг, 2001. – 128 с.

Описаны и представлены эксклюзивными фото наиболее распространенные в Украине вредители и болезни зерновых колосовых культур. В справочнике подробно рассмотрены биологические особенности развития вредных насекомых и болезнетворных патогенов, даны практические рекомендации по организации борьбы с ними с применением современных химических средств защиты, традиционных агроприемов, а также интегрированных систем защиты. Особое место в издании уделено профилактическим мероприятиям и приемам, предупреждающих массовые всплески размножения вредных насекомых и распространения болезней.

919. **Ганиев, М. М.** Вредители и болезни зерна и зернопродуктов при хранении : учебник / М. М. Ганиев, В. Д. Недорезков, Х. Г. Шарипов. – Москва : Колос, 2009. – 208 с. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно- технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий : http://refman.onaft.edu.ua/elc_new/page_lib.php (дата обращения: 03.03.2020). – Название с экрана.

Подробно описаны основные вредители и болезни зерна и зернопродуктов при хранении, организация профилактических и химических защитных мероприятий по борьбе с ними. Приведен современный ассортимент родентицидов, инсектицидов, акарицидов и фунгицидов, применяемых для защиты зерна и зернопродуктов при хранении, показаны особенности применения современных фумигантов при фумигационных работах. Для студентов сельскохозяйственных вузов, обучающихся по специальности «Технология хранения и переработки зерна», специалистов зерноперерабатывающих предприятий и элеваторов.

920. **Довідник** із захисту рослин / Л. І. Бублик, Г. І. Васечко, В. П. Васильєв та ін. ; Інститут захисту рослин УААН. – Київ : Урожай, 1999. – 744 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Науково-технічної бібліотеки Одеської національної академії харчових технологій: <https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentSearchResult> (дата звернення: 07.12.2020). – Назва з екрана.

Висвітлено основні відомості про шкідників і хвороби сільськогосподарських рослин та бур'янів. На основі найновіших наукових досягнень викладено принципи інтегрованої системи захисту рослин, агротехнічні, хімічні, імунологічні та біологічні заходи боротьби зі шкідливими організмами, системи захисту польових, овочевих, плодово-ягідних культур та картоплі. Дано характеристику сучасних, у тому числі новітніх, дозволених пестицидів, рекомендовано нормативи та строки застосування кожного препарату, засоби механізації, а також заходи безпеки.

921. **Закладной, Г. А.** Защита зерна и продуктов его переработки от вредителей / Г. А. Закладной. – Москва : Колос, 1983. – 215 с. – Режим доступа к Электронному каталогу Научной библиотеки Национального университета биоресурсов и природопользования Украины: http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата обращения: 12.04.2020). – Название с экрана.

В книге дана характеристика зерна и продуктов его переработки как объектов защиты от вредителей. Описаны распространение, значимость и биология разных видов насекомых, клещей, грызунов и птиц, а также способы их обнаружения в зерне, продуктах его переработки, в зернохранилищах и на зерноперерабатывающих предприятиях. Приведены средства и способы борьбы с вредителями. Особое внимание уделено профилактическим мерам борьбы.

922. **Захист** злакових і бобових культур від шкідників, хвороб і бур'янів : навч. посібник / М. О. Білик, М. Д. Євтушенко, Ф. М. Марютін, В. К. Пантелєєв; за ред. В. К. Пантелєєва. – Харків : Еспада, 2005. – 672 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Уманського національного університету садівництва : <https://library.udau.edu.ua/fondi-ta-kolekcii/virtualni-vistavki/suchasni-aspekti-zahistu-roslin.html> (дата звернення: 02.03.2020). – Назва з екрана.

У навчальному посібнику викладено основний видовий склад шкідників, хвороб і бур'янів злакових і бобових культур, наведені методики діагностики і обліку основних шкідників, хвороб і бур'янів злакових і бобових культур. Обґрунтована екологічно безпечна система захисту злакових і бобових культур від шкідників, хвороб і бур'янів з використанням сучасних агротехнічних, біологічних і хімічних засобів.

923. **Інтегрована система захисту зернових культур від шкідників, хвороб та бур'янів** : научное издание / за ред. А. К. Ольховської-Буркової, Ж. П. Шевченко. – Київ : Урожай, 1990. – 277 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України : http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 02.03.2020). – Назва з екрана.

924. **Колодійчук, В. Д.** Практикум із сільськогосподарської фітопатології : навч. посібник / В. Д. Колодійчук, А. І. Кривенко, Н. І. Шушківська. – Київ : ЦУЛ, 2013. – 232 с.

Навчальний посібник складається з чотирьох розділів. У розділі I “Загальна фітопатологія” подаються відомості про хвороби рослин (симптоми неінфекційних та інфекційних хвороб рослин, морфологія, розмноження і класифікація грибів – основних збудників хвороб), які створюють необхідну базу для успішного освоєння прикладної частини курсу. У розділі II “Сільськогосподарська фітопатологія” розглядаються найбільш поширені і шкідливі хвороби польових, овочевих, плодових, ягідних культур та виноградної лози.

925. **Марютін, Ф. М.** Фітопатологія : навч. посібник / Ф. М. Марютін, В. К. Пантелєєв, М. О. Білик. – Х. : Еспада, 2008. – 552 с. – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

Наведено інформацію про інфекційні хвороби рослин, зокрема, пшениці, ячменю, кукурудзи, рису, гречки, квасолі, люцерни, соняшнику, помідорів, огірків, цибулі, малини, агрусу. Описано їх етіологію, систематичне положення збудників хвороб і цикли їх розвитку. Охарактеризовано фітопатогенні гриби, бактерії, актиноміцети, віруси, мікоплазми, рикетсії, нематоди, рослини-паразити. Акцентовано увагу на проблемах імунітету рослин. Висвітлено основні напрями та принципи захисту сільськогосподарських культур від інфекційних хвороб.

926. **Морфологія**, біологія шкідників зернових культур та заходи боротьби з ними в адаптивних технологіях вирощування : навч. посібник / І. М. Мринський ; Державний вищий навчальний заклад "Херсонський державний аграрний університет". – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. – 94 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 17.02.2020). – Назва з екрана.

У навчальному посібнику висвітлено основних шкідників зернових культур, поширених в Україні, приведено детальний опис їх морфології і біології розвитку, фенологічний календар та заходи боротьби з ними. Опис кожного виду супроводжується фотографічним матеріалом. Робота виконана в межах державної науково-дослідної тематики «Стратегічні напрямки розвитку адаптивних технологій вирощування сільськогосподарських культур за умов обмеженості природних і матеріальних ресурсів» (номер державної реєстрації 0117U006764).

927. **Определитель** болезней растений / М. К. Хохряков, Т. Л. Доброзракова, К. М. Степанов, М. Ф. Летова; под общ. ред. М. К. Хохрякова. – 3-е изд., испр. – Санкт-Петербург : Лань, 2003. – 592 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Уманського національного університету садівництва: <https://library.udau.edu.ua/fondi-ta-kolekcii/virtualni-vistavki/suchasni-aspekti-zahistu-roslin.html> (дата звернення: 02.03.2020). – Назва з екрана.

Матеріали довідника містять кілька основних розділів: хвороби зернових, круп'яних і кормових культур, хвороби бобових культур, овочевих і баштанних культур, хвороби плодових, ягідних, горіхоплідних і субтропічних культур і ін.

928. **Пересыпкин, В. Ф.** Болезни зерновых культур при интенсивных технологиях их возделывания / В. Ф. Пересыпкин, С. Л. Тютюрев, Т. С. Баталова; ред. Г. И. Осовская. – Москва : Агропромиздат, 1991. – 272 с. – Режим доступа к Электронному каталогу Научной библиотеке Национального университета биоресурсов и природопользования Украины : http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата обращения: 02.03.2020). – Название с экрана.

929. **Пригге, Г.** Грибные болезни зерновых культур / Г. Пригге, М. Герхард, И. Хабермайер; под ред. Ю. М. Стройкова. – Мюнстер-Хилтруп : Ландвиртшафтсферлаг, 2004. – 192 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Уманського національного університету садівництва : <https://library.udau.edu.ua/fondi-ta-kolekcii/virtualni-vistavki/suchasni-aspekti-zahistu-roslin.html> (дата звернення: 02.03.2020). – Назва з екрана.

Мета довідкового видання – надати допомогу у визначенні хвороби за відповідними симптомами. Знайти правильну стратегію в застосуванні фунгіцидів – завдання, яке завжди залишається актуальним з огляду на різноманіття варіантів вирішення проблем, пов'язаних із захворюваннями зернових.

930. **Технологія** зберігання зерна з основами захисту від шкідників : навч. посібник / Н. М. Осокіна, І. І. Мостов'як, О. П. Герасимчук. – Умань : Сік Груп Україна, 2016. – 248 с.

Наведено відомості про хімічний склад та властивості зернової маси як об'єкта зберігання і переробки. Розглянуто технологічні заходи, режими і способи, що забезпечують зберігання зернових мас. Висвітлено контроль якості зерна і насіння. Викладено найпоширеніші види шкідників хлібних запасів основи захисту від них. Для студентів закладів освіти II—IV рівнів акредитації зі спеціальностей підготовки «Харчові технології» та «Агрономія», а також викладачів і фахівців у галузі зберігання зерна.

931. **Черковская, А. Я.** Справочник по защите зерна и продуктов его переработки : справочное издание / А. Я. Черковская, С. А. Желтова, М. М. Немчинов. – Москва : Колос, 1984. – 143 с. – Режим доступа к Электронному каталогу Научной библиотеки Национального университета биоресурсов и природопользования Украины: http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата обращения: 12.04.2020). – Название с экрана.

Дана характеристика вредителей хлебных запасов. Приведены предупредительные мероприятия по борьбе с вредителями. Описаны режимы и технологические приемы, связанные с применением различных пестицидов, средств борьбы с грызунами, даны рекомендации по защите хлебных запасов от птиц. Для специалистов по борьбе с вредителями хлебных запасов

Монографії, розділи кол. монографій

932. **Индукцированный** иммунитет : монография / Н. А. Рябченко – Днепропетровск : Пороги, 1998. – 211 с. – Режим доступа к Электронному каталогу Научной библиотеки им. В. И. Вернадского : http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата обращения: 02.03.2020). – Название с экрана.

Викладено біологічні аспекти індукованого імунітету польових культур до шкідників. Висвітлено морфогенетичні та біохімічні закономірності впливу агротехнічних прийомів і різних пестицидів на ступінь вираження індукованого імунітету, як ерготропний імунітет та імунодефіцит. Досліджено генетичну природу індукованого імунітету.

933. **Сахненко, В. В.** Моніторинг і системи захисту зернових культур від шкідливих організмів : монографія / В. В. Сахненко. – Київ : ННЦ "Інститут аграрної економіки", 2012. – 158 с. – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 06.01.2021). – Назва з екрана.

Висвітлено основні наукові положення щодо сучасного фітосанітарного моніторингу та ресурсощадних технологій захисту зернових культур від комплексу шкідливих організмів. Розглянуто методи виявлення й обліку шкідників і хвороб, шляхи їх удосконалення. Надано відомості про основних шкідників і хвороби зернових культур. Описано хвороби колосся, плямистості листків, вірусні хвороби злаків. Увагу приділено основним хворобам кукурудзи, обґрунтуванню доцільності застосування хімічних засобів захисту рослин. Наведено орієнтовні пороги шкідливості основних шкідників сільськогосподарських культур, державний реєстр пестицидів та агрохімікатів, дозволених до використання в Україні.

934. **Циков, В. С.** Захист зернових культур від бур'янів у Степу України: монографія / В. С. Циков, Л. П. Матюха, Ю. І. Ткаліч. – Дніпропетровськ : Нова Ідеологія, 2012. – 209 с. – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

На основі аналізу наукових даних і виробничої перевірки розкрито основні причини засміченості орних земель, з'ясовано шкодочинність бур'янів, визначено способи захисту польових культур в агрофітоценозах степової зони України. Наведено класифікацію та основні морфобіологічні особливості найбільш поширених видів бур'янів. Висвітлено основні напрямки та агротехнологічні заходи знищення бур'янів на оброблюваних і необроблюваних землях. Наведено запобіжні заходи зі зменшення чисельності бур'янової рослинності у посівах сільськогосподарських культур. Увагу зосереджено на хімічних заходах захисту рослин з використанням нових високоефективних ґрунтових і післясходових гербіцидів широкого спектру дії в посівах сільськогосподарських культур.

Автореферати дисертацій на здобуття наукового ступеню

935. **Бондаренко, І. В.** Членистоногі-шкідники зерна колосових культур при зберіганні та заходи щодо регулювання їх чисельності в Лівобережному Лісостепу України : автореф. дис. ... канд. с.-г. наук : 16.00.10 / Бондаренко Ілона Володимирівна ; Національний університет біоресурсів і природокористування України. – Київ, 2016. – 23 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 17.02.2020). – Назва з екрана.

936. **Гунчак, В. М.** Екотоксикологічне обґрунтування хімічного захисту зернових колосових культур від шкідливих організмів в Лісостепу та Передгір'ї Буковини: автореф. дис... канд. с.-г. наук: 03.00.16 / Гунчак Володимир Михайлович ; Інститут захисту рослин УААН. – Київ, 2006. – 20 с. – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

Дисертації на здобуття наукового ступеню

937. **Гунчак, В. М.** Екотоксикологічне обґрунтування хімічного захисту зернових колосових культур від шкідливих організмів в Лісостепу та Передгір'ї Буковини : дис... канд. с.-г. наук: 03.00.16 / Гунчак Володимир Михайлович ; УААН, Інститут захисту рослин. – Київ, 2006. – 207 арк. – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

Статті з наукових та фахових видань

938. **Банникова, К.** Запасливые инфекции / К. Банникова, И. Подберезко // *Зерно*. – 2016. – № 3 (120). – С. 190–194.

939. **Банникова, К.** Хрущ отнюдь не всемогущ / К. Банникова, О. Манжора // *Зерно*. – 2016. – № 5 (122). – С. 128–130.

940. **Борзих, О. І.** База даних інноваційних розробок із захисту зернових культур в Україні [Електронний ресурс] / О. І. Борзих, М. В. Круть // *Захист і карантин рослин*. – 2019. – Вип. 65. – С. 3–16. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zikr_2019_65_3 (дата звернення: 13.01.2021). – Назва з екрана.

Створено інвестиційно-інноваційну базу даних із захисту зернових культур в Україні. Вона складається із 155-ти наукових розробок, що згруповані за такими напрямками: прогнозування фітосанітарного стану посівів; наукове забезпечення селекції зернових культур на стійкість проти шкідників та хвороб; біологічний метод захисту рослин; вдосконалені екологічно безпечні технології захисту зернових культур від шкідливих організмів; хімічний метод захисту рослин; карантин рослин.

941. **Вабаянц, Л. Т.** Прогноз развития вредителей, болезней и сорняков на озимых зерновых урожая 2000 года в Одесской области / Л. Т. Вабаянц // *Хранение и переработка зерна*. – 2000. – № 3. – С. 13–14.

942. **Ванченко, М.** Зверніть увагу на нову форму контактного інсектициду проти повзаючих і літаючих комах-шкідників хлібних запасів / М. Ванченко // *Зерно і хліб*. – 2012. – № 4 (68). – С. 56–57.

943. **Венгер, О.** Найбільших утрат посіви зернових колосових зазнають від сильніших шкідників / О. Венгер, Н. Федорчук, М. Ільїнська // *Зерно і хліб*. – 2013. – № 3 (71). – С. 70 – 72.

944. **Вербург, К.** Борьба с микотоксинами : от поля до хранилища / К. Вербург // *Комбикорма*. – 2014. – № 1. – С. 81–82.

945. **Горщар, О. А.** Ефективність препаратів для обробки зернопродукції з метою захисту від пліснявіння та шкідників [Електронний ресурс] / О. А. Горщар, Г. А. Токарчук, В. І. Горщар // *Бюлетень Інституту сільського господарства степової зони НААН України*. – 2013. – № 5. – С. 114–117. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bisg_2013_5_27 (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

Висвітлено результати досліджень з вивчення ефективності дії препаратів біологічного походження та їхніх сумішей проти шкідників запасів зерна і пліснявіння насіння. Виявлено суміші препаратів, що мають одночасно інсектицидні та фунгіцидні властивості.

946. **Горщар, О. А.** Застосування сумішей препаратів для обробки зернопродукції з метою захисту від найбільш поширених шкідників [Електронний ресурс] / О. А. Горщар, Г. А. Токарчук, В. І. Горщар // *Бюлетень Інституту сільського господарства степової зони НААН України*. – 2014. – № 7. – С. 71–75. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bisg_2014_7_18 (дата звернення: 16.01.2021). – Назва з екрана.

Встановленні особливості розповсюдження, видовий склад шкідників запасів зерна та їх шкідливість в умовах господарств Дніпропетровської (центральна зона) та Одеської (південна зона) областей. Розроблено спосіб боротьби зі шкідниками шляхом використання сумішей хімічних і біологічних препаратів, можливо він зацікавить спеціалістів аграрного сектору.

947. **Данилюк, Я.** Новий рівень боротьби з шкідниками / Я. Данилюк // *Пекарня та кондитерська*. – 2018. – № 3-4, бер.-квіт. – С. 28.

948. **Дещо** про шкідників весняної вегетації зернових // *Зерно і хліб*. – 2010. – № 2 (58). – С. 66–67.

949. **Довгань, С.** Аби не бідніли посіви озимих зернових і ріпаку від мишоподібних гризунів / С. Довгань, Т. Гук // *Зерно і хліб*. – 2008. – № 1 (49). – С. 24–26.

950. **Довгань, С.** Клоп шкідлива черепашка "розгулює" на посівах зернових лише 2-3 місяці / С. Довгань, Д. Фецин // *Хлібопекарська і кондитерська промисловість України*. – 2009. – № 4 (53). – С. 4–8.

951. **Довгань, С.** Масові розмноження і спади чисельності клопа-черепашки циклічні й залежно від погодних умов повторюються через 5-10 років / С. Довгань, Д. Фецин, О. Сядриста // *Зерно і хліб*. – 2009. – № 3 (55). – С. 59–61.

952. **Довгань, С.** Можна наслати майже повну погибель на шкідників хлібних запасів під час їх зберігання / С. Довгань, Т. Маховська, О. Сядриста // *Зерно і хліб*. – 2009. – № 1 (53). – С. 56–59.

953. **Довгань С.** Чимало проблем створює аграріям фузаріоз злакових культур / С. Довгань, О. Сядриста // *Зерно і хліб*. – 2013. – № 1. – С. 61–63.
954. **Доля, М. М.** Шкідники зернопродукції та способи регулювання їхньої чисельності / М. М. Доля, Л. М. Бондарева, О. В. Бортніцький // *Хранение и переработка зерна*. – 2009. – № 11 (125). – С. 31–33.
955. **Доля, М.** Найбільших збитків зерновим посівам завдають шкодочинні комахи / М. Доля // *Зерно і хліб*. – 2010. – № 1 (57). – С. 60–61.
956. **Доля, М.** Повернемося вкотре до біолого-екологічних особливостей комірною та рисового довгоносиків / М. Доля, Л. Бондарева, О. Бортніцький // *Зерно і хліб*. – 2010. – № 3 (59). – С. 60–61.
957. **Дубровін, В.** Енжіо в системі захисту зернових культур проти шкідників / В. Дубровін // *Зерно*. – 2015. – № 4 (109). – С. 136–138.
958. **Закладной, Г. А.** Актуальные проблемы сохранения зерна для хлебороба / Г. А. Закладной // *Хлебопродукты*. – 2015. – № 5. – С. 3–45.
959. **Закладной, Г. А.** Биологическая оценка озона как средства борьбы с вредителями зерна и зернопродуктов / Г. А. Закладной, М. М. Осман // *Хранение и переработка сельхозсырья*. – 2011. – № 5. – С. 8–9.
960. **Закладной, Г. А.** Бромметил – смертельная опасность / Г. А. Закладной // *Хлебопродукты*. – 2012. – № 4. – С. 38–39.
961. **Закладной, Г. А.** Лаборатория защиты зерна от вредителей хлебных запасов / Г. А. Закладной // *Хлебопродукты*. – 2013. – № 8. – С. 12–13.
962. **Закладной, Г. А.** Насекомым не скрыться даже в зерне / Г. А. Закладной, В. И. Саульский // *Хранение и переработка зерна*. – 2008. – № 1 (103). – С. 30–32.
963. **Закладной, Г. А.** Определение зараженности зерна методом удаленного мониторинга / Г. А. Закладной, Ю. Ф. Марков, А. Л. Догадин // *Пищевая промышленность*. – 2016. – № 4. – С. 59–61.
964. **Закладной, Г. А.** Пиримифос-метил для защиты зерна / Г. А. Закладной, А. Л. Догадин // *Хлебопродукты*. – 2016. – № 6. – С. 66–67.
965. **Закладной, Г. А.** Теоретические основы концепции ресурсосбережения и ее практическое применение в системе защиты зерна и зернопродуктов от вредителей хлебных запасов / Г. А. Закладной // *Хранение и переработка сельхозсырья*. – 2002. – № 2. – С. 17–20.
966. **Закладной, Г.** Безопасность при дезинсекции на предприятиях по хранению и переработке зерна / Г. Закладной // *Хлебопродукты*. – 2006. – № 4. – С. 42–44.
967. **Закладной, Г.** Вредные насекомые в зерне / Г. Закладной // *Комбикорма*. – 2012. – № 7. – С. 77–79.
968. **Закладной, Г.** Выявление насекомых в зерне / Г. Закладной, В. Саулкин // *Хлебопродукты*. – 2009. – № 7. – С. 34–35.

969. **Закладной, Г.** Зачем вам насекомые в зерне? / Г. Закладной // Комбикорма. – 2008. – № 6. – С. 73–74.
970. **Закладной, Г.** Зерно и насекомые / Г. Закладной // Хлебопродукты. – 2011. – № 12. – С. 57.
971. **Закладной, Г.** Насекомые или деньги / Г. Закладной // Хлебопродукты. – 2009. – № 4. – С. 54–56.
972. **Закладной, Г.** Не отдадим зерно на растерзание врагам / Г. Закладной // Хлебопродукты. – 2011. – № 2. – С. 48–51.
973. **Закладной, Г.** Обнаружение насекомых – вредителей хлебных запасов без отбора проб / Г. Закладной, В. Саулькин // Комбикорма. – 2011. – № 8. – С. 57–58.
974. **Закладной, Г.** Озон защитит зерно и мельницы / Г. Закладной, М. Осман // Хлебопродукты. – 2008. – № 2. – С. 55.
975. **Закладной, Г.** Шестиногим не пройти / Г. Закладной // Комбикорма. – 2010. – № 6. – С. 85–87.
976. **Закладной, Г.** Эффективная защита зерна от насекомых и клещей / Г. Закладной // Хлебопродукты. – 2008. – № 10. – С. 68–69.
977. **Зерновые вредители** // Комбикорма. – 2012. – № 6. – С. 112.
- Исследованы вещества озона и концентрации 1 г/м³ при экспозиции от 0,5 до 5 ч на динамику поражения насекомых шести видов в разных стадиях развития. Для каждого вида вредителя рассчитаны уравнения регрессии, доза смертности и величины произведения концентрации озона на время экспозиции, обеспечивающие дезинсекционный эффект на уровне 99 %.
978. **Ишмуратов, Н. М.** Феромонно-клеевые ловушки "Клей-кун" для борьбы с мельничной и южной огневкой / Н. М. Ишмуратова, М. П. Яковлева, Г. Ю. Ишмуратов // Хлебопродукты. – 2015. – № 12. – С. 32–33
979. **Кириченко, В.** Контролювати шкідників хлібних запасів при зберіганні можна й без токсинів / В. Кириченко, В. Мар'ян, В. Хоменко // Зерно і хліб. – 2006. – № 3 (43). – С. 30–31.
980. **Кириченко, В.** Нарешті й у нас заборонили обробляти зерно бромистим метилом. Тоді що взамін ? / В. Кириченко, В. Мар'ян // Хлібопекарська і кондитерська промисловість України. – 2007. – № 7-8 (32-33). – С. 43–45.
981. **Кириченко, В.** Шкодочинність комах, жуків і кліщів у зерносховищах можна звести до мінімуму. Як? / В. Кириченко, О. Білий // Зерно і хліб. – 2007. – № 2 (46). – С. 32–33.
982. **Кіраєв, Р.** Привернемо ще раз увагу до економічних порогів шкодочинності на зернових попелиць, хлібних жуків і трипсів / Р. Кіраєв, Д. Амірханов // Зерно і хліб. – 2013. – № 4. – С. 88 – 89.

983. **Коршун, М. М.** Оптимізація аналітичного контролю залишкових кількостей пестицидів системи захисту зернових злакових культур [Електронний ресурс] / М. М. Коршун, О. М. Коршун, А. О. Ліпавська, Т. І. Зінченко, С. В. Білоус, А. О. Аврамчук // Medical science of Ukraine. – 2019. – Vol. 15, № 3-4. – С. 76–84. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnmu_2019_15_3-4_14 (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.
984. **Кошевський, І.** Иммуность к аскохитозу / И. Кошевський, С. Ляско // Зерно. – 2015. – № 8 (113). – С. 110–111.
985. **Кошевський, І.** Біологічний препарат для захисту зернових в Україні вже розроблено / І. Кошевський, В. Теслюк // Зерно і хліб. – 2006. – № 4 (44). – С. 45–46.
986. **Круть М.** Захистимо зернові культури від хлібних жуків / М. Круть // Пропозиція. – 2017. – № 6. – С. 114–115. – Режим доступу до Електронного каталогу бібліотеки Миколаївського національного аграрного університету : https://lib.mnau.edu.ua/libsearch/page_lib.php (дата звернення: 11.03.2020). – Назва з екрана.
987. **Круть, М.** В корне – проблема. Диабротика – опасній карантинній вредитель / М. Круть // Зерно. – 2015. – № 3. – С. 182–184. – Режим доступа к Электронному каталогу библиотеки Николаевского национального аграрного университета : https://lib.mnau.edu.ua/libsearch/page_lib.php (дата обращения: 11.03.2020). – Название с экрана.
988. **Круть, М.** Ефективний захист зернових культур від попелиць / М. Круть // Пропозиція. – 2010. – № 1. – С. 80–81. – Режим доступу до Електронного каталогу бібліотеки Миколаївського національного аграрного університету : https://lib.mnau.edu.ua/libsearch/page_lib.php (дата звернення: 18.02.2020). – Назва з екрана.
989. **Круть, М.** Захистимо посіви зернових від хлібної жужелиці / М. Круть // Пропозиція. – 2013. – № 8. – С. 108–109. – Режим доступу до Електронного каталогу бібліотеки Миколаївського національного аграрного університету : https://lib.mnau.edu.ua/libsearch/page_lib.php ((дата звернення: 11.03.2020). – Назва з екрана.
990. **Кузманов, Д. К.** Темп увеличения численности популяции вредителей хлебных запасов / Д. К. Кузманов, Н. Д. Димитров // Зернові продукти і комбікорми. – 2007. – № 4 (28). – С. 30–33.
991. **Лоозе, В. В.** Метод оперативного контролю зараженности зерна насекомыми в складах / В. В. Лоозе, А. В. Гаврилов // Хлебопродукты. – 2016. – № 6. – С. 56–57.
992. **Львова, Л. С.** Вискозиметрический метод определения зараженности зерна возбудителями "картофельной болезни" хлеба / Л. С. Львова, А. В. Яицких // Хлебопродукты. – 2014. – № 2. – С. 55–57.

993. **Львова, Л. С.** Источники загрязнения зерна спорообразующими бактериями – возбудителями "картофельной болезни" хлеба / Л. С. Львова, А. В. Яицких // Хлебопродукты. – 2013. – № 9. – С. 57–59.
994. **Ляшук, Н.** Найбільша чисельність попелиці спостерігається в червні / Н. Ляшук // Зерно і хліб. – 2010. – № 3 (59). – С. 56–57.
995. **Матиринський, П.** Інноваційний захист зернового поля: переваги та особливості використання фунгіцидів на основі стробілуринів та карбоксамідів / П. Матиринський, С. Чоловський // Зерно. – 2015. – № 4 (109). – С. 126–131.
996. **Особливості** захисту ярих зернових культур у ранні періоди росту й розвитку / С. Авраменко, С. Попов, К. Манько, Н. Кузьменко // Пропозиція. – 2017. – № 2. – С. 138–143. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України : http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 04.08.2020). – Назва з екрана.
997. **Перевертун, М.** Під час вегетації зернових шкідникам та мікроорганізмам можна протистояти / М. Перевертун // Зерно і хліб. – 2007. – № 2 (46). – С. 38–39.
998. **Петруня, Е.** Необходимость проведения предупредительных мер борьбы с вредителями хлебных запасов / Е. Петруня // Хлебопродукты. – 2008. – № 11. – С. 41.
999. **Після** тривожного сигналу "щура-розвідника" до отруєної приманки не підійде жоден з членів популяції // Зерно і хліб. – 2010. – № 3 (59). – С. 62.
1000. **Подобед, Л.** Озоно-воздушное обеззараживание зернофуража / Л. Подобед, Л. Орлов, Н. Меркуль // Комбикорма. – 2007. – № 1. – С. 67. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно-технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий : http://refman.onaft.edu.ua/elc_new/page_lib.php (дата обращения: 03.03.2020). – Название с экрана.
1001. **Професійний** захист насіння зернових // Пропозиція. – 2019. – № 2 + спецвипуск "Біопрепарати" – С. 98–99. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 18.02.2020). – Назва з екрана.
1002. **Ретьман, С.** Багато пошкоджень завдають злакам під час жнивування, зберігання і помелу мікроорганізми, численні шкідники, несприятлива погода й наша недбалість / С. Ретьман, Т. Кислих, С. Коломієць // Зерно і хліб. – 2008. – № 2 (50). – С. 30–31.

1003. **Рубан, М. Б.** Інтегрований захист зернових культур від злакових попелиць [Електронний ресурс] / М. Б. Рубан, С. М. Біляк, Я. О. Лікар // Вісник аграрної науки. – 2012. – № 8. – С. 30–32. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/vaan_2012_8_9 (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

1004. **Саакян, А. А.** Амбарный долгоносик и борьба с ним / А. А. Саакян, С. Л. Паравян, А. И. Назарян // Хранение и переработка зерна. – 2008. – №12(114). – С. 33–34.

1005. **Санин, В. А.** Предупредить потери хранящегося зерна от амбарных вредителей и грызунов / В. А. Санин, Ю. В. Санин // Хранение и переработка зерна. – 2010. – №11(137). – С. 29–30.

1006. **Терещенко, Б. О.** Методи обстеження, виявлення й обліку шкідників запасів зерна / Б. О. Терещенко, Г. А. Токарчук, О. Б. Сядриста // Хранение и переработка зерна. – 2007. – № 6 (96). – С. 17–19.

1007. **Томас, Ф.** Фотосинтез и урожайность рапса / Ф. Томас // Зерно. – 2008. – № 10. – С. 22–27. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно-технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий : http://refman.onaft.edu.ua/elc_new/page_lib.php (дата обращения: 03.03.2020). – Название с экрана.

1008. **ТОП - 9 розумних рішень для захисту зернових** // Зерно. – Київ : Новий друк, 2018. – № 2. – С. 96–100. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 18.02.2020). – Назва з екрана.

1009. **Трибель, С. О.** Шкідливість внутрішньостеблових фітофагів зернових колосових культур та методи захисту [Електронний ресурс] / С. О. Трибель, О. О. Стригун, О. М. Гаманова // Карантин і захист рослин. – 2014. – № 10-11. – С. 1–5. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Kizr_2014_10-11_3 (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

Приведен видовой состав и систематическое положение внутрестебловых фитофагов, которые в совокупности наносят ощутимый вред злаковым культурам. В условиях Украины наиболее распространенными являются мухи: гессенская, шведские овсяная и ячменная, пшеничная; несколько менее распространены и вредоносны яровая муха, меромиза хлебная, зеленоглазка, опомиза пшеничная, опомиза злаковая, а также стеблевые хлебные пилильщики (обыкновенный, черный), стеблевые блошки (большая, обыкновенная), стеблевые моли (хлебная, ржаная) и совки (северная стеблевая, южная стеблевая, яровая). Рекомендована интегрированная система контроля численности (севооборот, обработка почвы, устойчивые сорта, протравливание семян защитностимулирующими комбинациями). внутрестебловые фитофаги, зерновые колосовые культуры, метод защиты.

1010. **Упродовж** всього хлібного конвеєра зерно підстерігають різні хвороби, шкідники й травми // Зерно і хліб. – 2015. – № 3. – С. 38–40.

1011. **Фадеев, Л. В.** Защита зерна от болезней и вредителей / Л. В. Фадеев // Хранение и переработка зерна. – 2015. – № 10 (196). – С. 36–40.
1012. **Федоренко, В. П.** Комірні шкідники – проблема, яку необхідно вирішувати / В. П. Федоренко // Хранение и переработка зерна. – 2008. – №1(103). – С. 27–30.
1013. **Чайка, І.** Ферменти клопа-черепашки зберігають у зернині свою активність доволі довго / І. Чайка // Зерно і хліб. – 2012. – № 2 (66). – С. 55.
1014. **Черних, С. А.** Методи аналізування заселеності насіння шкідниками / С. А. Черних // Хранение и переработка зерна. – 2008. – №3(105). – С. 26–28.
1015. **Черних, С. А.** Чи варто фумігувати зерно від шкідників хлібних запасів / С. А. Черних, С. В. Ткаченко // Хранение и переработка зерна. – 2008. – № 5(107). – С. 32–35.
1016. **Чубко, О.** Чимало хвороб, шкідників і природних негараздів забирають у зерно силу / О. Чубко // Зерно і хліб. – 2008. – № 2 (50). – С. 42–43.

8.2. Захист зерна пшениці

Дисертації на здобуття наукового ступеню

1017. **Слюсаренко, А. Н.** Защита посевов пшеницы от бурой ржавчины с учетом прогноза эпифитотий болезни : дис...д-ра биол. наук: 06.01.11 / Слюсаренко Александр Николаевич ; Украинский аграрный университет, Селекционно-генетический институт, Краснодарский Научно-исследовательский институт сельскохозяйственный им. П. П. Лукьяненко. – Киев, 1994. – 334 л. – Режим доступа к Электронному каталогу Научной библиотеки им. В. И. Вернадского : http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата обращения: 02.03.2020). – Название с экрана.

Основная цель проведенных исследований состояла в том, чтобы, моделируя эпифитотийные процессы возбудителя *Puccinia recondita* f. sp. *tritici* Rob. ex Desm. на сортах озимой мягкой пшеницы (*Triticum aestivum* L.) с различным уровнем устойчивости к патогену, определить оптимальное соотношение факторов биотической и абиотической природы в ограничении развития заболевания и уменьшении его вредного влияния на формирование хозяйственно значимой части урожая.

Статті з наукових та фахових видань

1018. **Вплив** хвороб колосу на втрати зерна пшениці озимої в умовах Західного Лісостепу / О. П. Волощук, Г. Я. Біловус, І. С. Волощук, Ю. В. Воробйова // Сільський господар. – 2012. – №3-4. – С. 4–7. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України :http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 14.01.2021). – Назва з екрана.
1019. **Гасанова, І. І.** Шкодочинний вплив клопа-черепашки на якість зерна пшениці озимої та як захистити посіви / І. І. Гасанова // Хранение и переработка зерна. – 2016. – № 8 (204). – С. 33–34.
1020. **Дерменко, О. П.** Заходи обмеження розвитку фузаріозу колоса пшениці / О. П. Дерменко // Агроном. – 2010. – № 2. – С. 42–46. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України :http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 14.01.2021). – Назва з екрана.
1021. **Дерменко, О.** Фузаріоз колоса пшениці: діагностичні ознаки, шкідливість, облік і заходи обмеження розвитку хвороби / О. Дерменко // Пропозиція. – 2014. – № 11. – С. 82–88. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України :http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 14.01.2021). – Назва з екрана.
1022. **Дерменко, О.** Хвороби колоса пшениці: діагностика, шкідливість і заходи захисту / О. Дерменко // Пропозиція. – 2016. – № 7-8. – С. 96–100. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України : http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 14.04.2020). – Назва з екрана.
- Значна кількість опадів у поєднанні з помірною температурою у травні та на початку червня сприяла значному розвитку хвороб пшениці і колоса зокрема.
1023. **Джам, М. А.** Фузаріоз колосу озимої пшениці / М. А. Джам, Л. В. Райчук // Захист рослин. – 2004. – № 1. – С. 5. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України :http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 14.01.2021). – Назва з екрана.
1024. **Довгань, С.** Захворювання зерна озимої пшениці на фузаріоз спричиняє не тільки висока кислотність ґрунтів / С. Довгань, О. Сядриста // Зерно і хліб. – 2009. – № 4 (56). – С. 3–6.
1025. **Досконалі** рішення для захисту сходів озимої пшениці / С. Ретьман, Т. Кислих, О. Шевчук, Н. Горбачова // Зерно. – 2015. – № 6 (111). – С. 114–116.

1026. **Ефективний захист озимої пшениці від хвороб** / В. Лихочвор, Т. Данілкова, Г. Косилович, Ю. Голячук // *Зерно*. – 2015. – № 2 (107). – С. 66–67.

1027. **Ковалишина, Г. М.** Насіннева інфекція зерна пшениці озимої та захист від неї [Електронний ресурс] / Г. М. Ковалишина, Т. І. Муха, Л. А. Мурашко, І. З. Кривов'яз, О. А. Заїма // *Захист і карантин рослин*. – 2012. – Вип. 58. – С. 74–81. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zikr_2012_58_12 (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

Виявлено високий рівень інфікованості зерна пшениці озимої грибами, що входять до складу родів *Fusarium*, *Alternaria*, *Penicillium*, *Mucor*. Встановлено вплив протруйників на обмеження розвитку хвороб, що викликають чорноколосицю і кореневі гнилі. Протруйники забезпечують 100% технічну ефективність проти твердої сажки.

1028. **Ковалишина, Г. М.** Шкодочинність фузаріозу колоса / Г. М. Ковалишина, Л. А. Мурашко, А. Б. Ковалишин // *Карантин і захист рослин*. – 2009. – № 1. – С. 9–10. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України :http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 14.01.2021). – Назва з екрана.

1029. **Кохан, А. В.** Ефективність застосування хімічного методу захисту зерна пшениці проти шкідливих комах [Електронний ресурс] / А. В. Кохан, И. В. Бондаренко // *Вісник Центру наукового забезпечення АПВ Харківської області*. – 2015. – Вип. 19. – С. 53–60. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vcnzapv_2015_19_9 (дата звернення: 16.01.2021). – Назва з екрана.

Узагальнено результати визначення технічної ефективності інсектицидів Актеллік і К-Обіоль, їх сумішей з мікробіопрепаратом Бітоксикацилін в зменшених нормах витрат хімічних препаратів проти імаго зернового шашеля, комірного та рисового довгоносиків і суринамського борошноїда. Визначено показники економічної ефективності від застосування відповідних обробок на зразках зерна пшениці озимої в період зберігання.

1030. **Кочик, Г.** Хімічний захист озимої пшениці післясходовими гербіцидами варто переносити з весни на осінь / Г. Кочик, А. Мельничук // *Зерно і хліб*. – 2013. – № 4. – С. 46–48.

1031. **Левитин, М. М.** Фузариоз колоса зернових культур / М. М. Левитин // *Защита и карантин растений*. – 2002. – № 1. – С. 16–17. – Режим доступа к Электронному каталогу Научной библиотеки Национального университета биоресурсов и природопользования Украины: http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата обращения: 14.01.2021). – Название с экрана.

1032. **Лихочвор, В. В.** Сучасний погляд на систему захисту озимої пшениці : фузаріоз, резистентність / В. В. Лихочвор // *Зерно*. – 2016. – № 1. – С. 82–86.

1033. **Марков, І.** Нагадуємо ще раз давно відомі, але часто ігноровані засоби захисту пшениці від хвороб / І. Марков // *Зерно і хліб*. – 2010. – № 1 (57). – С. 62–63.

1034. **Монастырский, О. А.** Штаммы *Bacillus subtilis*, інгибіруючі розвиток токсиногенних грибів на зерні пшениці / О. А. Монастырский // *Защита и карантин растений*. – 2014. – № 9. – С. 14–16. – Режим доступу к Електронному каталогу Научной библиотеки Национального университета біоресурсів і природопользования України : http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата обращения: 14.01.2021). – Название с экрана.

Природные популяции *Bacillus subtilis*, выделенные с филлоплана растений пшеницы, содержат штаммы, обладающие высокой защитной активностью против фузариоза колоса и хранящегося зерна пшеницы. На их основе созданы защитные биопрепараты.

1035. **Насіннєва** інфекція зерна пшениці озимої та захист від неї [Електронний ресурс] / Г. М. Ковалишина, Т. І. Муха, Л. А. Мурашко, І. З. Кривов'яз,

О. А. Заїма // *Захист і карантин рослин*. – 2012. – Вип. 58. – С. 74–81. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zikr_2012_58_12 (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

Виявлено високий рівень інфікованості зерна пшениці озимої грибами, що входять до складу родів *Fusarium*, *Alternaria*, *Penicillium*, *Mucor*. Встановлено вплив протруйників на обмеження розвитку хвороб, що викликають чорноколосицю і кореневі гнилі. Протруйники забезпечують 100% технічну ефективність проти твердої сажки.

1036. **Одеські** селекціонери зробили революційний крок, створивши сильні та екстрасильні сорти пшениці, толерантні до ушкодження зерна клопом-черепашкою / О. Рибалка, В. Соколов, М. Червоніс, Л. Лифенко // *Хлібопекарська і кондитерська промисловість України*. – 2009. – № 7-8. – С. 3–8.

Описаны вредоносность и опасность насекомых для хранящегося зерна, особенно в металлических силосах. Приведена система профилактических и истребительных мероприятий для защиты зерна от вредителей. Отмечена важность подготовки зернохранилищ к приёму зерна и подготовки его к хранению. Указаны особенности фумигации зерна и обработки его жидкими инсектицидами. Обращено внимание на важность и обязательность обучения людей для работы с ядохимикатами. Даны новые разработки для сохранения зерна.

1037. **Ретьман, С. В.** Хвороби листя і колоса / С. В. Ретьман, О. В. Шевчук, Н. П. Горбачова // *Карантин і захист рослин*. – 2011. – № 4. – С. 25–27. – Режим доступу к Електронному каталогу Научной библиотеки Национального университета біоресурсів і природопользования України : http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата обращения: 14.01.2021). – Название с экрана.

1038. **Рибалка, О. І.** Чи можливо створити сорти пшениці, толерантні до ушкодження зерна клопом-черепашкою ? / О. І. Рибалка, М. В. Червоніс, І. В. Топораш, І. Г. Сурженко // *Хранение и переработка зерна*. – 2009. – № 2 (116). – С. 34–38.

1039. **Сабадин, В. Я.** Захист зерна пшениці озимої від насінневої інфекції [Електронний ресурс] / В. Я. Сабадин, Л. А. Мурашко, І. З. Кривов'яз // *Агробіологія*. – 2012. – Вип. 9. – С. 80–83. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/agr_2012_9_22 (дата звернення: 16.01.2021). – Назва з екрана.

1040. **Санін, В.** Не зайве ще раз нагадати про мінімально допустимі рівні сумарної щільності зараження зерна амбарними шкідниками / В. Санін, Ю. Санін // *Зерно і хліб*. – 2006. – № 3 (43). – С. 34.

Создан вискозиметрический метод определения заражённости зерна пшеницы возбудителями "картофельной болезни" хлеба по разжижающей активности бактериальной амилазы. Научно обоснованы основные этапы вискозиметрического метода.

1041. **Сахненко, В. В.** Сучасні системи ресурсоощадних заходів захисту пшениці озимої та кукурудзи від шкідників в Лісостепу України [Електронний ресурс] / В. В. Сахненко, Д. В. Сахненко, Т. П. Варченко. // *Наукові доповіді Національного університету біоресурсів і природокористування України*. – 2018. – № 4. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nd_2018_4_13 (дата звернення: 14.01.2021). – Назва з екрана.

1042. **Тогачинська, О. В.** Вплив фузаріозних хвороб на розвиток зернових та дослідження їх біохімічних показників / О. В. Тогачинська, О. В. Яценко, О. М. Салавор // *Харчова промисловість*. – 2016. – № 19. – С. 46–50.

Наведено дані про фітосанітарний стан посівів пшениці озимої сорту Лада Одеськакомплексного внесення мінеральних добрив та інтенсивної системи захисту посівів відхвороб, шкідників та бур'янів на урожай і якість пшениці озимої. Визначено розрахункові витрати врожаю від фузаріозної гнилі — 0,44%. Визначено основні технологічні операції, які при вирощуванні зернових погіршують біохімічні показники якості. Показано, що альтернативні технології, які передбачають внесення побічної продукції не забезпечують отримання високоякісного зерна пшениці і потребують вдосконалення. Встановлено кореляційний зв'язок між якістю зернових і розвитком фузвірохвороб.

1043. **Труфанов, О.** Біологічна система захисту й підживлення пшениці / О. Труфанов // *Пропозиція*. – 2013. – № 9. – С. 50–51. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка : http://internal.khntusg.com.ua/cgi-bin/irbis64r_15/cgiirbis_64.exe(дата звернення: 14.01.2021). – Назва з екрана.

Пшениця по праву займає першість серед продовольчих культур. Важливою умовою одержання високих урожаїв є застосування бактеріальних добрив і біологічних засобів захисту рослин.

1044. **Швартау, В.В.** Захист посівів пшениці озимої від борошнистої роси восени / В. В. Швартау, Л. М. Михальська, М. Є. Рязанова // Карантин і захист рослин. – 2015. – № 9. – С. 5–7. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України :http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 14.01.2021). – Назва з екрана.

1045. **Швартау, В.** Защита высокоурожайной пшеницы осенью / В. Швартау // Зерно. – 2010. – № 8. – С. 60–66. – Режим доступа к Электронному каталогу Научной библиотеки Национального университета биоресурсов и природопользования Украины: http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата обращения: 14.01.2021). – Название с экрана.

8.3. Особливості захисту кукурудзи

Автореферати дисертацій на здобуття наукового ступеню

1046. **Антоненко, А. М.** Гігієнічне обґрунтування регламентів безпечного застосування сучасних гербіцидів в системах хімічного захисту кукурудзи : автореф. дис. ... канд. мед. наук : 14.02.01 / Антоненко Анна Миколаївна ; Національний медичний університет ім. О. О. Богомольця. – Київ, 2013. – 24 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 13.01.2021). – Назва з екрана.

1047. **Гуляк, Н. В.** Особливості захисту кукурудзи від основних шкідників в Північному Лісостепу України : автореф. дис. ... канд. с.-г. наук : 16.00.10 / Гуляк Наталія Володимирівна ; НААН України, Інститут захисту рослин. – Київ, 2011. – 20 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 13.01.2021). – Назва з екрана.

1048. **Колодій, С. В.** Удосконалення системи захисту посівів кукурудзи від бур'янів за різних способів обробітку ґрунту в Правобережному Лісостепу України : автореф. дис. ... канд. с.-г. наук : 06.01.13 / Колодій Сергій Вікторович ; Національний університет біоресурсів і природокористування України. – Київ, 2016. – 18 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 13.01.2021). – Назва з екрана.

1049. **Молдован, В. Г.** Обґрунтування і розробка комплексних заходів захисту змішаних посівів кукурудзи від бур'янів у західному Лісостепу України : автореф. дис... канд. с.-г. наук: 06.01.13 / Молдован Віктор Григорович ; Національний аграрний університет. – Київ, 2004. – 18 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 13.01.2021). – Назва з екрана.

Дисертації на здобуття наукового ступеню

1050. **Гуляк, Н. В.** Особливості захисту кукурудзи від основних шкідників в Північному Лісостепу України : дис. ... канд. с.-г. наук : 16.00.10 / Гуляк Наталія Володимирівна; Національна академія аграрних наук України, Інститут захисту рослин. – Київ, 2011. – 193 арк. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 13.01.2021). – Назва з екрана.

1051. **Молдован, В. Г.** Обґрунтування і розробка комплексних заходів захисту змішаних посівів кукурудзи від бур'янів у західному Лісостепу України : дис... канд. с.-г. наук: 06.01.13 / Молдован Віктор Григорович ; УААН, Інститут кормів. – Вінниця, 2004. – 225 арк. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 13.01.2021). – Назва з екрана.

Статті з наукових та фахових видань

1052. **Василенко, Р. М.** Продуктивність кукурудзи залежно від строків сівби та захисту від хвороб та шкідників [Електронний ресурс] / Р. М. Василенко, С. О. Заєць // Зрошуване землеробство. – 2017. – Вип. 67. – С. 69–72. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zz_2017_67_21 (дата звернення: 14.01.2021). – Назва з екрана.

1053. **Грабовський М. Б.** Формування продуктивності сумісних посівів кукурудзи і сорго цукрового залежно від заходів захисту рослин від бур'янів [Електронний ресурс] / М. Б. Грабовський, Т. О. Грабовська, С. В. Ображій // Агробіологія. – 2016. – № 1. – С. 28–36. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/agr_2016_1_7 (дата звернення: 14.01.2021). – Назва з екрана.

1054. **Гутянський, Р.** Система захисту кукурудзи від бур'янів на основі препаратів компанії BASF / Р. Гутянський, В. Петренкова // Зерно. – 2015. – № 3 (108). – С. 146–148.

1055. **Деревенець, К. А.** Біологічні засоби захисту насіння кукурудзи від пліснявіння [Електронний ресурс] / К. А. Деревенець // Бюлетень Інституту сільського господарства степової зони НААН України. – 2012. – № 2. – С. 87–89. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/bisg_2012_2_23 (дата звернення: 14.01.2021). – Назва з екрана.

1056. **Довгань, С.** Чимало шкоди завдають посівам кукурудзи на зерно численні фітофаги та хвороби / С. Довгань // Зерно і хліб. – 2008. – № 4 (52). – С. 61.

1057. **Ефективність** гербіцидів у системі захисту посівів кукурудзи від бур'янів [Електронний ресурс] / В. С. Задорожний, В. В. Карасевич, С. М. Свитко, А. В. Задорожний, М. А. Сокульський // Корми і кормовиробництво. – 2019. – Вип. 88. – С. 63–70. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/kik_2019_88_11 (дата звернення: 14.01.2021). – Назва з екрана.

1058. **Заверталюк, В. Ф.** Ефективність різних способів захисту рослин кукурудзи цукрової проти бур'янів [Електронний ресурс] / В. Ф. Заверталюк, Г. М. Бойко // Овочівництво і баштанництво. – 2010. – Вип. 56. – С. 124–129. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oib_2010_56_22 (дата звернення: 14.01.2021). – Назва з екрана.

Подано порівняльну оцінку механічних і хімічних способів захисту кукурудзи цукрової від бур'янів. Локальне застосування досходових і післясходових гербіцидів удвічі скорочувало їх витрати і суттєво зменшувало кількість бур'янів на 1 м².

1059. **Захист** зрошуваної кукурудзи від шкідників та хвороб [Електронний ресурс] / О. Д. Шелудько, С. В. Куценко, В. В. Клубук, В. Г. Найд'юнов, В. М. Нижеголенко // Зрошуване землеробство. – 2011. – Вип. 55. – С. 185–190. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zz_2011_55_29 (дата звернення: 14.01.2021). – Назва з екрана.

1060. **Захист** посівів кукурудзи від бур'янів: проблеми та технології / М. С. Шевченко, О. М. Шевченко, В. І. Приходько та ін. // Хранение и переработка зерна. – 2010. – №6(132). – С. 33–35.

1061. **Климчук, О. В.** Прояв ефекту гетерозису в простих гібридів кукурудзи за стійкістю до хвороб / О. В. Климчук // Хранение и переработка зерна. – 2011. – № 9 (147). – С. 19–21.

В статті наведено експериментальні результати вивчення прояву та розмаху ефекту гетерозису в простих гібридів кукурудзи за стійкістю до пухирчатої сажки і стеблових гнилей. Виявлено вихідний матеріал, на основі якого створено прості гібриди з високим рівнем стійкості до досліджуваних хвороб.

1062. **Ковальчук, І.** Система захисту та гібриди кукурудзи компанії " Сингента " / І. Ковальчук, А. Лук'янченко // Зерно. – 2016. – № 1. – С. 56–60.

1063. **Коковіхін, С. В.** Продуктивність та економічна ефективність вирощування гібридів кукурудзи залежно від способів поливу та захисту рослин в умовах Півдня України [Електронний ресурс] / С. В. Коковіхін, І. М. Біляєва. // Наукові доповіді Національного університету біоресурсів і природокористування України. – 2017. – № 4. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nd_2017_4_15 (дата звернення: 14.01.2021). – Назва з екрана.
1064. **Круть, М.** Главный недруг кукурузы / М. Круть // Зерно. – 2016. – № 3. – С. 174–176. – Режим доступа к Электронному каталогу библиотеки Николаевского национального аграрного университета : https://lib.mnau.edu.ua/libsearch/page_lib.php (дата обращения: 11.03.2020). – Название с экрана.
1065. **Круть, М.** Кукурудзяний метелик на полях України / М. Круть // Хранение и переработка зерна. – 2006. – № 6 (84). – С. 19.
1066. **Листопад, В. Л.** Осторожно: кукурузный жук ! / В. Л. Листопад // Хранение и переработка зерна. – 2007. – № 8 (98). – С. 31–35.
1067. **Лук`янченко, А.** Люмакс – найкраще рішення для досходового і ранньопіслясходового захисту кукурудзи від бур`янів / А. Лук`янченко // Зерно. – 2016. – № 3 (120). – С. 60–61.
1068. **Лук`янченко, А.** Шкідливі організми кукурудзи та захист від них цариці полів / А. Лук`янченко // Зерно. – 2016. – № 6 (123). – С. 38–41.
1069. **Малиш, І.** Як ефективно захистити кукурудзу від бур`янів на ранніх етапах розвитку ? / І. Малиш // Зерно. – 2015. – № 1 (106). – С. 57–59.
1070. **Марков, І.** Багато треба знати для достовірної діагностики хвороб кукурудзи та одержання щедрого врожаю / І. Марков // Зерно і хліб. – 2012. – № 1 (65). – С. 60–61.
1071. **Маслійов, С. В.** Захист посівів харчової кукурудзи від бур`янів [Електронний ресурс] / С. В. Маслійов // Карантин і захист рослин. – 2014. – № 12. – С. 9–11. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Kizr_2014_12_6 (дата звернення: 14.01.2021). – Назва з екрана.
1072. **Маслійов, С. В.** Захист розлусної кукурудзи від бур`янів на сході України [Електронний ресурс] / С. В. Маслійов // Карантин і захист рослин. – 2015. – № 12. – С. 7–9. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Kizr_2015_12_5 (дата звернення: 14.01.2021). – Назва з екрана.
1073. **Маслійов, С. В.** Захист від чорнощирю нетреболістого посівів кукурудзи цукрової [Електронний ресурс] / С. В. Маслійов // Карантин і захист рослин. – 2016. – № 8-9. – С. 5–7. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Kizr_2016_8-9_4 (дата звернення: 14.01.2021). – Назва з екрана.

1074. **Оменюк, В. Я.** Інтегрований хімічний захист кукурудзи від фузаріозу початків в умовах Правобережного Лісостепу України [Електронний ресурс] / В. Я. Оменюк, О. Ф. Антоненко // Біоресурси і природокористування. – 2017. – Т. 9, № 3-4. – С. 55–61. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/bpc_2017_9_3-4_11 (дата звернення: 14.01.2021). – Назва з екрана.

1075. **Паламарчук, В. Д.** Вплив строків сівби гібридів кукурудзи на стійкість проти хвороб та шкідників / В. Д. Паламарчук // Хранение и переработка зерна. – 2012. – № 6 (156). – С. 22–24.

В статті представлено результати вивчення стійкості проти шкочинних об'єктів гібридів кукурудзи залежно від строків сівби, що є визначальним при покращенні зернової продуктивності гібрида. Встановлено взаємозв'язок строків сівби зі стійкістю до хвороб та шкідників.

1076. **Паламарчук, В. Д.** Стійкість проти хвороб і шкідників - основа вирощування кукурудзи на зерно / В. Д. Паламарчук, О. В. Климчук, В. А. Шинкарук // Хранение и переработка зерна. – 2008. – № 4 (106). – С. 21–23.

1077. **Теличко, Л. П.** Схожість та епіфітна мікофлора насіння цукрової кукурудзи за умови дії біологічних та хімічних засобів захисту [Електронний ресурс] / Л. П. Теличко // Вісник Полтавської державної аграрної академії. – 2020. – № 2. – С. 65–71. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/VPDAA_2020_2_10 (дата звернення: 14.01.2021). – Назва з екрана.

1078. **Токарчук, М. М.** Захист посівів кукурудзи від золотушника канадського [Електронний ресурс] / М. М. Токарчук // Карантин і захист рослин. – 2016. – № 2-3. – С. 54–56. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Kizr_2016_2-3_22 (дата звернення: 14.01.2021). – Назва з екрана.

1079. **Тофі 90 ЕС** – ефективний захист кукурудзи, соняшнику та сої від бур'янів // Зерно. – 2015. – № 3 (108). – С. 202–205.

1080. **Трибель, С. О.** Концепція удосконалення системи захисту посівів кукурудзи [Електронний ресурс] / С. О. Трибель, О. О. Стригун, С. В. Ретьман // Захист і карантин рослин. – 2010. – Вип. 56. – С. 159–181. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zikr_2010_56_20 (дата звернення: 14.01.2021). – Назва з екрана.

1081. **Циков, В. С.** Продуктивність кукурудзи залежно від обробітку ґрунту і системи захисту від бур'янів у Північному Степу [Електронний ресурс] / В. С. Циков, Ю. І. Ткаліч, О. І. Бокун // Вісник аграрної науки. – 2014. – № 8. – С. 18–22. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vaan_2014_8_7 (дата звернення: 14.04.2020). – Назва з екрана.

1082. **Шацман, Д. О.** Продуктивність кукурудзи за різних систем захисту і беззмінного вирощування у Лівобережному Лісостепі України [Електронний ресурс] / Д. О. Шацман // Агроєкологічний журнал. – 2018. – № 3. – С. 82–88. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/agrog_2018_3_16 (дата звернення: 14.01.2021). – Назва з екрана.

Встановлено підвищення ефективності комплексного застосування ґрунтових гербіцидів із додатковим обприскуванням посівів кукурудзи страховими гербіцидами. Доведено, що важливе значення у підвищенні ефективності хімічних препаратів має ефект повторного внесення розчинів страхових гербіцидів на вже ослаблену бур'янову рослинність.

8.4. Обґрунтування захисту ячменю

Автореферати дисертацій на здобуття наукового ступеню

1083. **Домашнєва, О. В.** Екологічне обґрунтування системи захисту ярого ячменю від шведських мух (*Oscinella pusilla* Mg., *Oscinella frit* L.) в північному Степу України : автореф. дис... канд. с.-г. наук: 16.00.10 / Домашнєва Олена Вікторівна ; Національний аграрний університет. – Київ, 2006. – 22 с. – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

1084. **Заярна, О. Ю.** Насіннева інфекція ячменю ярого та оптимізація заходів захисту у Східному Лісостепу України : автореф. дис. ... канд. с.-г. наук : 06.01.11 / Заярна Олена Юріївна ; Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва. – Харків, 2019. – 24 с. – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

1085. **Лень, О. І.** Формування врожайності ячменю ярого залежно від удобрення і засобів захисту рослин у Лівобережному Лісостепу України : автореф. дис. ... канд. с.-г. наук : 06.01.09 / Лень Олександр Іванович ; Національна академія аграрних наук України, Нац. наук. центр "Інститут землеробства НААН". – Київ, 2013. – 20 с. . – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

1086. **Потопляк, О. І.** Урожайність і якість зерна сортів ячменю ярого залежно від удобрення та захисту від хвороб в умовах Лісостепу Західного : автореф. дис. ... канд. с.-г. наук : 06.01.09 / Потопляк Остап Ігорович ; Національна академія аграрних наук України, Ін-т кормів та сіл. госп-ва Поділля, Вінницький національний аграрний університет. – Вінниця, 2015. – 21 с. – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

1087. **Чайка, О. В.** Агроекологічне обґрунтування системи захисту насінневих посівів ячменю ярого від хвороб в умовах Полісся : автореф. дис... канд. с.-г. наук: 06.01.11 / Чайка Олександр Вікторович ; Національний аграрний університет. – Київ, 2008. – 20 с. – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

Дисертації на здобуття наукового ступеню

1088. **Лень, О. І.** Формування врожайності ячменю ярого залежно від удобрення і засобів захисту рослин у Лівобережному Лісостепу України : дис. ... канд. с.-г. наук : 06.01.09 / Лень Олександр Іванович ; Національна академія аграрних наук України, Полтавський інститут агропромислового виробництва ім. М. І. Вавілова , Нац. наук центр "Ін-т землеробства НААН". – Полтава, 2013. – 196 арк. – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

1089. **Чайка, О. В.** Агроекологічне обґрунтування системи захисту насінневих посівів ячменю ярого від хвороб в умовах Полісся : дис. ... канд. с.-г. наук : 06.01.11 / Чайка Олександр Вікторович ; ДВНЗ "Державний агроекологічний університет". – Житомир, 2008. – 156 арк. – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

1090. **Шкаруба, С. М.** Обґрунтування захисту ячменю від шкідників в умовах Центрального Лісостепу України : дис... канд. с.-г. наук: 03.00.09 / Шкаруба Сергій Миколайович; Національний аграрний університет. – Київ, 1998. – 241 л. – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

Статті з наукових та фахових видань

1091. **Антоненко, О. Ф.** Ураженість сортів ячменю ярого твердою сажкою / О. Ф. Антоненко, Ал-Ясірі Хусам Моханад // Карантин і захист рослин. – 2016. – № 10. – С. 8–9. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України :http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 14.01.2021). – Назва з екрана.

1092. **Вплив системи захисту ярого ячменю на розвиток дводольних бур'янів в умовах ТОВ "Агріфас" Білопільського району Сумської області [Електронний ресурс]** / А. О. Дмитрівська, В. І. Татарінова, Т. О. Рожкова, Т. В. Москаленко // Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія : Агрономія і біологія. – 2012. – Вип. 2. – С. 42–46. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vsna_agro_2012_2_11 (дата звернення: 15.01.2021). – Назва з екрана.

1093. **Горщар, В. І.** Врожайність і якість насіння ячменю ярого залежно від рівня хімічного захисту посівів [Електронний ресурс] / В. І. Горщар, О. А. Горщар // Бюлетень Інституту зернового господарства. – 2011. – № 40. – С. 165–168. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bisg_2011_40_42 (дата звернення: 15.01.2021). – Назва з екрана.

Доведено, що повний хімічний захист посівів ячменю ярого від бур'янів, шкідників і хвороб забезпечує підвищення виходу кондиційного насіння – на 17,7–22,7%. В комплексі хімічного захисту ячменю ярого головну роль в поліпшенні посівних якостей насіння відіграє захист посівів від бур'янів.

1094. **Красиловець, Ю. Г.** Ефективність протруювання насіння ячменю ярого в захисті від шкідників [Електронний ресурс] / Ю. Г. Красиловець, Н. В. Кузьменко, А. Є. Литвинов // Карантин і захист рослин. – 2013. – № 10. – С. 7–10. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Kizr_2013_10_5 (дата звернення: 15.01.2021). – Назва з екрана.

1095. **Красиловець, Ю. Г.** Протруєння насіння ячменю ярого в захисті від корневих гнилей [Електронний ресурс] / Ю. Г. Красиловець, Н. В. Кузьменко, А. Є. Литвинов // Вісник Центру наукового забезпечення АПВ Харківської області. – 2013. – Вип. 14. – С. 76–84. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vcnzarpv_2013_14_12 (дата звернення: 15.01.2021). – Назва з екрана.

1096. **Красиловець, Ю.** Наводимо результати новітніх досліджень щодо економічної ефективності хімічного захисту посівів ярого ячменю / Ю. Красиловець, Л. Крупченко // Зерно і хліб. – 2012. – № 1 (65). – С. 49–50.

1097. **Крючкова, Л. О.** Біологічний захист ячменю від гельмінтоспоріозу / Л. О. Крючкова, С. В. Лапа // Карантин і захист рослин. – 2015. – № 9. – С. 8–11. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України : http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 15.01.2021). – Назва з екрана.
1098. **Марков, І. Л.** Інтегрований захист ячменю від хвороб / І. Л. Марков // Агроном. – 2014. – № 3. – С. 94–98. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України : http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 14.01.2021). – Назва з екрана.
1099. **Марков, І. Л.** Хвороби ячменю та методи їх контролю / І. Л. Марков // Агроном. – 2008. – № 4. – С. 162–179. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України : http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 14.01.2021). – Назва з екрана.
1100. **Марков, І.** Хвороби ячменю / І. Марков // Агробізнес сьогодні. – 2010. – № 24. – С. 22–25. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України : http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 14.01.2021). – Назва з екрана.
1101. **Матковська, М. В.** Вплив мінерального живлення та фунгіцидного захисту на підвищення урожайності ячменю озимого [Електронний ресурс] / М. В. Матковська // Агробіологія. – 2020. – № 1. – С. 104–110. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/agr_2020_1_15 (дата звернення: 15.01.2021). – Назва з екрана.
1102. **Михайленко, С. В.** Захист ячменю ярого від хвороб листя [Електронний ресурс] / С. В. Михайленко // Захист і карантин рослин. – 2011.– Вип. 57. – С. 137–140. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zikr_2011_57_18 (дата звернення: 15.01.2021). – Назва з екрана.
1103. **Солонечний П. М.** Інтегральна оцінка ступеня генетичного захисту сортів ячменю ярого від шкідливих організмів [Електронний ресурс] / П. М. Солонечний // Селекція і насінництво. – 2013. – Вип. 104. – С. 32–39. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/selinas_2013_104_7 (дата звернення: 15.01.2021). – Назва з екрана.
1104. **Токар, Б. Ю.** Продуктивність ячменю ярого пивоварного залежно від удобрення та ретардантного захисту [Електронний ресурс] / Б. Ю. Токар // Вісник Житомирського національного агроекологічного університету. – 2015. – № 2 (1). – С. 440–445. – Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vzhnau_2015_2\(1\)_66](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vzhnau_2015_2(1)_66) (дата звернення: 15.01.2021). – Назва з екрана.

1105. **Хвороби** озимого ячменю в осінній період / М. Кирик, М. Піковський, В. Дудченко, Т. Дудченко // Пропозиція . – 2015. – № 10. – С. 92–96. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України : http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 14.01.2021). – Назва з екрана.

8.5 Захист інших зернових культур

Книги, навчальні видання, довідники

1106. **Аверчев, О. В.** Хвороби та шкідники гречки : навч. посібник / О. В. Аверчев; Херсонський державний аграрний університет, Інститут післядиплом. освіти та дорадництва. – Херсон : Грінь Д.С., 2011. – 268 с. – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана. Розкрито народногосподарське значення, біологічні та ботанічні особливості гречки. Висвітлено найбільш поширені хвороби та шкідники гречки, особливості їх прояву та боротьби з ними. Особливу увагу приділено адаптивній технології вирощування гречки за умов Причорноморського степу України. Наведено основні законодавчі акти, які регламентують роботу з хімічними засобами.

Монографії, розділи кол. монографій

1107. **Хвороби** гречки: екологія, властивості патогенів, профілактика : монографія / В. К. Шевчук, О. А. Демченко, Л. В. Юзвенко, Л. Ф. Діденко, М. Я. Співак; ред.: М. Я. Співак; НАН України, Інститут мікробіології і вірусології ім. Д. К. Заболотного, Поділ. державний аграрно-технічний університет. – Київ : Видавництво Укр. фітосоціол. центру, 2012. – 131 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 13.01.2021). – Назва з екрана.

Подано результати досліджень збудників вірусних, бактеріальних і грибних хвороб гречки. Увагу приділено патогену вірусної природи - опіку гречки. Описано нові методи ідентифікації та класифікації генофонду рослин, створення інформаційної бази даних і їх системи. Виведено нові цінні сорти сільськогосподарських культур стійких до різних захворювань.

Автореферати дисертацій на здобуття наукового ступеню

1108. **Іванова, К. О.** Обґрунтування заходів захисту зернового сорго від основних комах-фітофагів в Лісостепу України : автореф. дис. ... канд. с.-г. наук : 16.00.10 / Іванова Катерина Олексіївна ; Національний університет біоресурсів і природокористування України. – Київ, 2018. – 23 с. – Режим доступу до Наукової періодики України. Національної Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.01.2020). – Назва з екрана.

Статті з наукових та фахових видань

1109. **Герасименко, Л. А.** Захист посівів сорго зернового від бур'янів у Правобережному Лісостепу України [Електронний ресурс] / Л. А. Герасименко, Ю. П. Дубовий // Карантин і захист рослин. – 2018. – № 3. – С. 31–32. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Kizr_2018_3_14 (дата звернення: 16.01.2021). – Назва з екрана.

1110. **Гордієнко, О. В.** Біологічний захист гречки від попелиць / О. В. Гордієнко // Карантин і захист рослин. – 2014. – № 10–11. – С. 14–15. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України : http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 14.04.2020). – Назва з екрана.,

1111. **Збудників** кореневих гнилей гороху та фітопатогенних організмів поменшає / І. Кошевський, Л. Горовий, В. Редько, В. Теслюк // Зерно і хліб. – 2005. – № 2 (38). – С. 44.

1112. **Іванова, К.** Контроль розвитку шкідників сорго в Лісостепу України / К. Іванова // Техніка і технології АПК. – 2017. – № 5. – С. 21–23. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України : http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 15.01.2021). – Назва з екрана.

1113. **Іванова, К. О.** Обґрунтування стійкості сорго зернового до шкідників в Лісостепу України / К. О. Іванова, Р. М. Мамчур // Науковий вісник Національного аграрного університету біоресурсів і природокористування України. – 2017. – Вип. 269. – С. 265–271. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України : http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 14.01.2021). – Назва з екрана.

1114. **Інтегрований захист гречки** / Ю. Красиловець, В. С. Зуза, К. М. Скляревський, М. М. Скляревська // Карантин і захист рослин. – 2008. – № 7. – С. 4–5. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України : http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 14.01.2021). – Назва з екрана.
1115. **Круть, М.** Губитель гороха. Как эффективно противостоят гороховой зерновке / М. Круть // Зерно. – 2016. – № 2. – С. 223–225. – Режим доступа к Электронному каталогу библиотеки Николаевского национального аграрного университета : https://lib.mnau.edu.ua/libsearch/page_lib.php (дата обращения: 11.03.2020). – Название с экрана.
1116. **Марков, І.** Хвороби гречки / І. Марков // Пропозиція. – 2014. – № 3. – С. 120–124. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України : http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 14.01.2021). – Назва з екрана.
1117. **Марков І. Л.** Хвороби вівса : особливості збудників та заходи щодо обмеження їх поширення / І. Л. Марков // Агроном. – 2016. – № 2. – С. 88–92. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України : http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 14.01.2021). – Назва з екрана.
1118. **Присяжнюк, О. І.** Вірусні хвороби гороху / О. І. Присяжнюк // Науковий вісник Національного аграрного університету. – 2007. – Вип. 116. – С. 219–224. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України : http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 14.01.2021). – Назва з екрана.
1119. **Сторчоус, І.** Захист гречки від бур'янів: вітчизняний та зарубіжний досвід / І. Сторчоус // Пропозиція. – 2016. – № 1. – С. 86–88. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України : http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 14.01.2021). – Назва з екрана.
1120. **Ткаченко, Л. Ю.** Врожайність та якість зерна жита озимого залежно від системи захисту рослин [Електронний ресурс] / Л. Ю. Ткаченко // Передгірне та гірське землеробство і тваринництво. – 2012. – Вип. 54 (1). – С. 69–73. – Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/pgzt_2012_54\(1\)_13](http://nbuv.gov.ua/UJRN/pgzt_2012_54(1)_13) (дата звернення: 16.01.2021). – Назва з екрана.

1121. **Фокін, А.** Система захисту гречки від шкідників / А. Фокін // Пропозиція. – 2008. – № 10. – С. 86–89. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України : http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 14.01.2021). – Назва з екрана.
1122. **Щербачук, В. М.** Формування урожайності та якісних показників зерна сої залежно від системи захисту посівів проти бур'янів та хвороб в умовах достатнього зволоження [Електронний ресурс] / В. М. Щербачук // Агробіологія. – 2015. – № 1. – С. 88–91. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/agr_2015_1_23 (дата звернення: 16.01.2021). – Назва з екрана.

Технологічна оцінка якості та безпечності зерна і насіння. Міжнародний досвід забезпечення якості

Книги, навчальні видання, довідники

1123. **Вплив** факторів вирощування на якість зерна борошномельного, круп'яного, кормового та технічного призначення при його зберіганні та переробці : рекомендації для підприємств України, які займаються вирощуванням, зберіганням та переробкою зерна / Г. І. Подпрятков, А. В. Бобер, Н. О. Ящук. / Національний університет біоресурсів і природокористування України – Київ : Видавничий центр НУБіП України, 2013. – 49 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України : http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 14.04.2020). – Назва з екрана.

1124. **Данильчук, П. В.** Оценка качества зерна в хозяйствах и на хлебоприемных предприятиях : справочник / П. В. Данильчук, Л. Р. Торжинская. – Киев : Урожай, 1990. – 174 с.

Главная задача специалистов лабораторий – подготавливать и формировать партии зерна, предназначенные для сдачи государству, предотвращать смешивание разнокачественного зерна на токах хозяйств. Цель справочника – оказать помощь работникам лаборатории колхозов и совхозов, другим специалистам сельского хозяйства и работникам лабораторий хлебоприемных предприятий и другим специалистам в оценке качества зерна.

1125. **Казаков, Е. Д.** Методы оценки качества зерна : лабораторный практикум / Е. Д. Казаков. – Москва : Агропромиздат, 1987. – 215 с. – Режим доступа к Электронному каталогу Научной библиотеки Национального университета биоресурсов и природопользования Украины : http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата обращения: 12.04.2020). – Название с экрана.

В книге приведены методики исследования показателей качества зерна хлебных, крупяных, бобовых и масличных культур.

1126. **Кривонос, А. И.** Контроль качества зерна при хранении : учеб. пособие / А. И. Кривонос, В. Я. Кауфман. – Москва : Агропромиздат, 1989. – 64 с.

В книге рассмотрены методы и приборы контроля параметров, определяющих качество зерна при хранении. Приведены схемы и конструкции зерновых термометров, влагомеров, уровнемеров, анализаторов, применяемых в технологических процессах зерноперерабатывающих предприятий.

1127. **Кузнецова, Л. М.** Количественно-качественный учет зерна и зернопродуктов / Л. М. Кузнецова, Г. П. Черкасова. – Санкт Петербург : ДеЛи принт, 2011. – 260 с.

В книге изложены основные принципы оформления и ведения первичной документации количественно-качественного учета на хлебоприемных и зерноперерабатывающих предприятиях. Приводятся конкретные примеры количественно-качественного учета операций с зерном, сырьем и готовой продукцией на хлебоприемных, мукомольных, крупяных и комбикормовых предприятиях с использованием производственных данных.

1128. **Нилова, Л. П.** Товароведение и экспертиза зерномучных товаров : учебник / Л. П. Нилова. – Санкт-Петербург : ГИОРД, 2005. – 416 с.

В учебнике раскрыты вопросы товароведной оценки и экспертизы качества зерна и продуктов его переработки: крупы, муки, хлебобулочных и макаронных изделий, пищевых концентратов на зерновой основе; приводятся подробные характеристики этих товаров, факторов формирующих их качество в процессе производства.

1129. **Повышение** качества фуражного зерна – высокотемпературная микронизация / С. В. Зверев, А. М. Соловьев, М. В. Брусков, А. П. Попов. – Москва : ДеЛи Принт, 2001. – 35 с.

1130. **Подкопаев, В. Н.** Повышение качества и сокращение потерь зерна / В. Н. Подкопаев. – Москва : Хлебпродинформ, 2002. – 192 с.

В книге освещены вопросы комплексного влияния на качество зерна, раскрыты причины потерь зерна и рекомендованы меры по повышению качества и сокращению потерь зерна. В научно-популярном повествовании читатель найдет много полезных сведений о зерне.

1131. **Пылов, А. П.** Заготовки и переработка крупяных культур : научное издание / А. П. Пылов, В. А. Симбирский, Д. М. Теняев. – Москва : Агропромиздат, 1985. – 47 с. – Режим доступа к Электронному каталогу Научной библиотеки Национального университета биоресурсов и природопользования Украины: http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата обращения: 12.04.2020). – Название с экрана.

Освещены организация заготовок, приемки, размещения зерна и семян на хлебоприемных предприятиях, а также мероприятия по улучшению их качества. Приведены режимы хранения, контроль за качеством зерна и семян, расчеты с хозяйствами.

1132. **Сирохман, І. В.** Якість і безпечність зерноборошняних продуктів : навч. посібник / І. В. Сирохман, Т. М. Лозова. – Київ : Центр навчальної літератури, 2006. – 384 с.

У навчальному посібнику розглянуто вплив різних чинників на якість і безпечність зерна, борошна, крупів, хлібобулочних і макаронних виробів. Вагоме місце займає аналіз матеріалів досліджень вітчизняних і зарубіжних вчених щодо можливостей поліпшення якості, впливу основних факторів на формування якості під час перероблення, з додаванням різних нетрадиційних видів сировини, харчових добавок, біологічно активних сполук, вітамінних, ферментних препаратів, що запобігають небажаним змінам, особливо під час зберігання. Значну увагу приділено мікробіологічній безпеці хлібобулочних виробів, запобіганню утворенню мутагенних сполук, афлатоксинів, акриламідів та інших шкідливих речовин, оцінюванні генетично модифікованих продуктів.

1133. **Справочник** по качеству зерна / под ред. Г. П. Жемелы. – 3-е изд., перераб. и доп. – Киев : Урожай, 1988. – 216 с. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно-технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий : <https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentSearchResult> (дата обращения: 17.11.2020). – Название с экрана.

Освещаются материалы о способах выращивания доброкачественного зерна, подготовке его к продаже государству. Большое внимание уделено требованиям к качеству продовольственного зерна, методам его определения при заготовках, порядку расчетов с хозяйствами. Рекомендованы режимы и способы хранения, охвачены вопросы контроля за качеством и состоянием зерна во время хранения.

1134. **Филин, В. М.** Оценка качества зерна крупяных культур на малых предприятиях / В. М. Филин, Т. В. Устименко, В. В. Бражников. – Москва : ДеЛи принт, 2003. – 168 с. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно-технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий : http://refman.onaft.edu.ua/elc_new/page_lib.php (дата обращения: 25.02.2020). – Название с экрана.

В книге рассмотрены особенности современных методов оценки качества зерна в условиях малых предприятий (методы и приборы контроля показателей качества зерна при производстве, хранении и переработке). Даны подробные рекомендации по определению основных показателей качества. Обоснованы возможные погрешности различных методов подготовки к проведению анализов зерна и зернопродуктов. Книга может быть использована в учебном процессе при подготовке студентов «Технология хранения и переработки зерна», а также при переподготовке специалистов и самостоятельном профессиональном обучении рабочих на зерноперерабатывающих предприятиях.

1135. **Фомина, О. Н.** Зерно. Контроль качества и безопасности по международным стандартам : справочник / О. Н. Фомина, А. М. Левин , А. В. Нарсеев , ред. кол. : Г. П. Воронин, Ж. Н. Буденная, Е. А. Давыдов. Госстандарт России. – Москва : Протектор, 2001. – 368 с. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно-технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий : http://refman.onaft.edu.ua/elc_new/page_lib.php (дата обращения: 03.03.2020). – Название с экрана.

Настоящая книга является первым в России справочным руководством по применению международных стандартов в области зерна и зернопродуктов. В справочнике приведены все современные требования к качеству зерновых, установленные Организацией по продовольствию ООН (ФАО) и всемирной организацией здравоохранения (ВОЗ). В справочнике подробно приведены методы контроля и испытаний зерна и изделий из него, установленные Международной организацией по стандартизации (ИСО) и другими международными организациями.

Монографії, розділи кол. монографій

1136. **Продовольственное зерно : качество и безопасность** : монография / Н. А. Рябченко, В. Д. Малыгина, Л. В. Породина, Л. В. Молоканова ; Донецкий национальный университет экономики и торговли им. М. Туган-Барановского. – Донецк : ДонНУЭТ, 2009. – 778 с.

Обобщены данные о состоянии ресурсов зерновых культур в Украине. Показана ценность озимой пшеницы, озимой ржи и тритикале как пищевого и кормового сырья. Установлены требования к качеству зерна пшеницы, обоснованы агротехнические пути его повышения. Описаны закономерности изменений питательных компонентов зерна под влиянием абиотических, биотических и антропогенных факторов. Изложена концепция продовольственной безопасности как стратегия национального рынка зерна. Освещены перспективы использования сырья с озимой ржи и тритикале в пищевой промышленности.

Автореферати дисертацій на здобуття наукового ступеню

1137. **Крестинков, І. С.** Наукове обґрунтування і розробка технологічних прийомів оцінки та поліпшення якостей насінневого зерна основних зернових культур : автореф. дис... д-ра біол. наук: 03.00.12 / Крестинков Іван Спиридонович ; Київський університет ім. Тараса Шевченка. – Київ, 1995. – 31 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 03.03.2020). – Назва з екрана.

Дисертації на здобуття наукового ступеню

1138. **Крестинков, І. С.** Научное обоснование и разработка технологических приемов оценки и улучшения качества семенного зерна основных зерновых культур : дис. ... д-ра техн. наук : спец. 05.18.03 / Иван Спиридонович Крестинков ; Одесский технологический институт пищевой промышленности им. М. В. Ломоносова. – Одесса : ОТИПП, 1994. – 380 с. + Приложения. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно-технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий : <http://95.164.172.68:2080/odonaht-w/DocumentSearchResult> (дата обращения: 03.03.2020). – Название с экрана.

1139. **Ляшенко, В. В.** Урожайність і якість зерна гречки в залежності від попередників, строків і способів сівби в умовах лівобережного Лісостепу України: автореф. дис... канд. с.-г. наук: 06.01.09 / Ляшенко Віктор Васильович; Подільський державний аграрно-технічний університет. – Каменець-Подільський, 2006. – 18 с.

Наведено результати трирічних досліджень впливу окремих елементів технології вирощування гречки на ріст і розвиток рослин, формування кореневої системи й асиміляційної поверхні, урожайність та якість зерна за умов лівобережного Лісостепу України. Визначено рівень впливу попередників, строків і способів сівби, а також погодних умов на урожайність даної круп'яної культури.

Статті з наукових та фахових видань

1140. **Авраменко, С.** Намолоти та якість зерна озимого тритикале значною мірою залежать від строків і фонів живлення після непарових попередників / С. Авраменко, В. Циганко, І. Гребенюк // *Зерно і хліб*. – 2013. – № 2 (70). – С. 56–57.

1141. **Адаменко, Т. И.** Влияние почвенно-климатических и погодных условий на формирование качества зерна / Т. И. Адаменко // *Хранение и переработка зерна*. – 2006. – № 5(83). – С. 39–42.

1142. **Адаменко, Т. И.** Изменение урожайности и качества зерна в период изменения климата / Т. И. Адаменко // *Хранение и переработка зерна*. – 2007. – № 9 (99). – С. 26–29.

1143. **Аспекты** тестирования качества зерна яровой мягкой пшеницы / Т. Б. Кулеватова, Л. В. Андреева, Г. А. Бекетова, Л. Н. Злобина // *Хранение и переработка сельхозсырья*. – 2014. – № 8. – С. 34–37.

При постоянно возрастающем объеме работ по изучению качества зерна пшеницы выражение множества показателей через меньшее их число приобретает большое значение. Приведены результаты изучения новых нетрадиционных показателей качества зерна яровой мягкой пшеницы, оцениваемых на

1144. **Бабаев, С.** Качество зерна пшеницы сортов Крошка и Скифьянка / С. Бабаев, Х. Эргашева, В. Раджабова // *Хлебопродукты*. – 2009. – № 4. – С. 57.

1145. **Баязитов, А.** Экспресс-анализ качества зерна пшеницы с помощью анализатора зерна Протеин-1 / А. Баязитов, И. Камалов // *Хлебопродукты*. – 2008. – № 9. – С. 67.

1146. **Береш, И. Д.** Экспресс-анализатор качества зерна и продуктов его переработки "Спектран-119" / И. Д. Береш, Г. С. Зелинский, А. С. Ціплаков // *Хранение и переработка зерна*. – 2001. – № 5. – С. 46.

1147. **Береш, И.** Спектран-119 для экспрессного определения качества зерна, зернопродуктов и комбикормов / И. Береш, Г. Зелинский, А. Ціплаков // *Хлебопродукты*. – 2001. – № 2. – С. 26–28.

1148. **Беркутова, Н.** Оценка качества зерна новых и перспективных сортов озимой ржи в Нечерноземной зоне РФ / Н. Беркутова, Е. Давыдова // Хлебопродукты. – 2007. – № 7. – С. 31–33.
1149. **Білий, О. І.** Стан системи контролю якості зерна та продуктів його переробки / О. І. Білий // Хранение и переработка зерна. – 2006. – № 5 (83). – С. 29–31.
1150. **Бузоверов, С. Ю.** Влияние гидротермической обработки на качество зерна пшеницы / С. Ю. Бузоверов, Г. А. Антишина // Хранение и переработка зерна. – 2010. – № 11 (137). – С. 38–39.
1151. **Васильченко, А. Н.** Проблемы качества зерна для хлебопечения / А. Н. Васильченко // Хранение и переработка зерна. – 2006. – № 5 (83). – С. 43–44.
1152. **Верещинский, А.** Контроль качества зерна – залог успеха агробизнеса / А. Верещинский // Хлебопродукты. – 2011. – № 3. – С. 32–33.
1153. **Влияние** на качество зерна озимой пшеницы антидота гербицида 2,4-Д препарата фуролан / Е. К. Яблонская, В. К. Плотников, В. В. Гаража, Н. И. Ненько // Известия высших учебных заведений. Пищевая технология. – 2007. – № 1 (296). – С. 103.
1154. **Влияние** совместного применения гербицида 2,4-Д и его антидота фуролан на формирование качества зерна озимой мягкой пшеницы при созревании / Е. К. Яблонская, Е. В. Суркова, В. К. Плотников // Известия высших учебных заведений. Пищевая технология. – 2007. – № 1 (296). – С. 10–12.
1155. **Волошенко, О. С.** Показники якості зерна пшениці за вимогами стандартів України та США / О. С. Волошенко, Н. В. Хоренжий // Хранение и переработка зерна. – 2016. – № 11 (207). – С. 49–51.
1156. **Гапонюк, О. И.** Сохранение качества зерна – задача № 1 для современного элеватора / О. И. Гапонюк, Д. П. Джулинский // Хранение и переработка зерна. – 2013. – № 10 (175). – С. 23–25.
1157. **Гарина, С. М.** Статистичний аналіз результатів вимірювань вмісту свинцю і кадмію у зразках пшениці / С. М. Гарина, Р. О. Тарасенко, Є. В. Новожилова // Хранение и переработка зерна. – 2009. – № 6 (120). – С. 68–73.
1158. **Гасанова, І. І.** Вплив погодних умов та деяких інших факторів на формування якості зерна пшениці озимої в умовах північного Степу України / І. І. Гасанова // Хранение и переработка зерна. – 2011. – № 1(139). – С. 27–28.
1159. **Гасанова, І. І.** Заходи поліпшення якості зерна пшениці озимої / І. І. Гасанова, Л. П. Пороцька, Є. Л. Конопльова // Хранение и переработка зерна. – 2010. – № 6 (132). – С. 38–40.

1160. **Горис, В. Л.** Обеспечение качества при экспорте зерна : инспекционные системы, применяемые в мире / В. Л. Горис // Хранение и переработка зерна. – 2016. – № 6-7 (203). – С. 41–44.
1161. **Государственная** система контроля качества зерна // Комбикорма. – 2008. – № 8. – С. 59–60.
1162. **Гриценко, Г. М.** Проблемные вопросы обеспечения и регулирования качества зерна и зернопродуктов в России / Г. М. Гриценко // Хранение и переработка зерна. – 2012. – № 5 (143). – С. 35–39.
- В статье показаны требования к качеству зерна различных видов, формы государственного регулирования рынка зерна; практика объединения мукомольных предприятий ООО "Алтайские мельницы" по проникновению на международные рынки путём приведения своей продукции в соответствие с требованиями стандартов качества на нее в странах-потребителях; поднята проблема хранения зерна на хлебоприёмных предприятиях и элеваторах, приведены результаты проверок, проводимых в 2019 г. по сохранности запасов зерна интервенционного фонда; обобщен опыт зарубежных стран по обеспечению качества зерна и задачи по повышению его качества на отечественном рынке каждого из операторов - государства, зернопроизводителей, зернопереработчиков и торговли.
1163. **Грюнвальд, Н. В.** Перспективы применения экспрессных методов анализа в зерновой отрасли / Н. В. Грюнвальд // Хранение и переработка зерна. – 2007. – № 9 (99). – С. 36–38.
1164. **Грюнвальд, Н. В.** Проблемы качества зерна, возникающие в процессе его длительного хранения / Н. В. Грюнвальд // Хранение и переработка зерна. – 2006. – № 5 (83). – С. 31–33.
1165. **Грюнвальд, Н.** З якою ж системою контролю якості та безпекою зерна і продуктів його переробки Україна виходить на міжнародний ринок / Н. Грюнвальд // Зерно і хліб. – 2008. – № 3 (51). – С. 44–46.
1166. **Гунькин, В.** Влияние примесей на качество фуражного зерна / В. Гунькин // Комбикорма. – 2008. – № 2. – С. 66–67.
1167. **Гунькин, В. А.** Зависимость качества зерновой массы от линейных размеров зерновки ячменя / В. А. Гунькин, Г. М. Суслинок // Хлебопродукты. – 2013. – № 5. – С. 50–51.
1168. **Дергачева, Н.** Приборы для определения качества зерна / Н. Дергачева, С. Козлова, А. Борта // Хлебопродукты. – 2010. – № 6. – С. 26–27.
1169. **Деревянко, Д. А.** Качественные показатели зерна и семян озимой ржи и влияние на них травмирования и микроорганизмов / Д. А. Деревянко // Хранение и переработка зерна. – 2012. – № 1 (151). – С. 30–31.
1170. **Державин, С.** Качество российского зерна : изменения происходят каждый год / С. Державин // Хранение и переработка зерна. – 2013. – № 8 (173). – С. 26–27.
1171. **Дифференциальный** анализ качества зерна / В. И. Тарушкин, С. Н. Лубников, Р. В. Ткачев, Д. С. Потапов // Пищевая промышленность. – 2002. – № 11. – С. 74–76.

1172. **Дмитренко, Л. Д.** Дослідження деяких показників якості пророслого зерна пшениці у процесі сушіння / Л. Д. Дмитренко, С. С. Орлова, О. Г. Соколовська // *Хранение и переработка зерна*. – 2008. – № 1 (103). – С. 14–16.
1173. **Дюдіна, І.** Одеські науковці розробили експрес-метод визначення якості кукурудзи / І. Дюдіна, А. Борта // *Зерно і хліб*. – 2008. – № 1 (49). – С. 33–34.
1174. **Дьякону, А.** Качество и перспективы применения зерна яровой мягкой пшеницы в хлебопечении / А. Дьякону, И. Крутиков, В. Верхотуров // *Хлебопродукты*. – 2010. – № 6. – С. 40–41.
1175. **Ермолаева, Т. Я.** Технологические свойства озимой ржи / Т. Я. Ермолаева, Н. Н. Нуждина, Т. Б. Кулеватова // *Хранение и переработка сельхозсырья*. – 2014. – № 7. – С. 5–7.
- Объектами исследования служили сортообразцы озимой ржи, выращенные в селекционных питомниках НИИ сельского хозяйства Юго-Востока. Изучались 15 индексов качества, как традиционных, так и новых, у 13 сортов озимой ржи. К новым показателям относятся реологические свойства суспензии, определяемые при фиксированной деформационной нагрузке и температуре (42 °С) в режиме ротации на приборе вискограф. Все экспериментальные данные подвергались математической обработке. Проанализированы количественная выраженность и достоверность различий сортообразцов по показателям качества в различных экологических условиях.
1176. **Жигунов, Д. А.** Взаимосвязь показателей качества зерна и муки / Д. А. Жигунов // *Хлебопродукты*. – 2013. – № 10. – С. 64–65.
1177. **Жигунов, Д. А.** Качество зерна пшеницы, перерабатываемой на мукомольных заводах юга Украины / Д. А. Жигунов, И. Г. Топораш // *Хлебопродукты*. – 2013. – № 1. – С. 22–25.
1178. **Жигунов, Д. О.** Показники якості голозерного вівса / Д. О. Жигунов, І. О. Кустов // *Зернові продукти і комбікорми*. – 2013. – № 1 (49). – С. 10–13.
1179. **Загребельний, Г.** У лабораторіях держсільгоспінспекції Миколаївської якість зерна й продуктів його переробки визначають інфрачервоними експрес-аналізаторами "інфратек" / Г. Загребельний // *Зерно і хліб*. – 2013. – № 4. – С. 16–17.
1180. **Заєць, С. О.** Комплексний вплив добрив і захисту рослин на врожай та якість зерна пшениці озимої при зрошенні [Електронний ресурс] / С. О. Заєць, Л. А. Сергєєв // *Зрошуване землеробство*. – 2012. – Вип. 58. – С. 48–51. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zz_2012_58_16 (дата звернення: 16.01.2021). – Назва з екрана.
1181. **Иванов, Н. И.** Усилить контроль качества и безопасности зерна / Н. И. Иванов // *Пищевая промышленность*. – 2012. – № 4. – С. 82.
1182. **Иванова, В. Н.** Контроль качества и безопасности зерна и продуктов его переработки / В. Н. Иванова // *Кондитерское и хлебопекарное производство*. – 2011. – № 11 (123). – С. 8–9.

1183. **Издаев, А. И.** Влияние ионоозоновой обработки на технологические свойства и качество зерна пшеницы / А. И. Издаев, Г. Н. Станкевич, Ж. Р. Асангалиева // *Зернові продукти і комбікорми.* – 2014. – № 2 (54). – С. 17–22.

1184. **Изучение** влияния биологических факторов на качественное и количественное состояния зерновой массы при хранении / А. В. Зарубин, Г. Й. Евдокимова, А. В. Егорова, Л. В. Труфкати // *Зернові продукти і комбікорми.* – 2011. – № 4 (44). – С. 9–12.

В материалах статьи исследованы главные причины и следствия, приводящие к потерям в качестве и массе зерна с целью их предотвращения, а также для снижения затрат на хранения зерна, не отвечающего базисным кондициям, в новом для зерновой промышленности Украины способе хранения зерна.

1185. **Йордатьяева Н.** Якість зерна: чим її краще визначати ? / Н. Йордатьяева // *Зерно і хліб.* – 1999. – № 4. – С. 39.

1186. **Казаков, Е. Д.** Пути совершенствования качества зерна / Е. Д. Казаков, Г. П. Карпиленко // *Известия высших учебных заведений. Пищевая технология.* – 1995. – № 1-2 (224-225). – С. 19–23.

1187. **Кобылкин, Д. С.** Повышение качества и эффективности переработки зернового сырья с применением криогенных технологий / Д. С. Кобылкин, С. В. Кишкилев, В. Г. Коротков // *Хранение и переработка сельхозсырья.* – 2015. – № 6. – С. 17–21.

1188. **Ковтонюк, Є.** Вітчизняна система експрес-аналізу якості зерна / Є. Ковтонюк // *Зерно і хліб.* – 2002. – № 2 (26). – С. 14–15.

1189. **Козлова, С. И.** Проблемы аналитического контроля качества зерна и продуктов его переработки по показателям безопасности / С. И. Козлова // *Хранение и переработка зерна.* – 2000. – № 2 (8). – С. 15–19.

1190. **Козлова, С. И.** Проблемы контроля качества зерна и зернопродуктов / С. И. Козлова // *Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій.* – 2007. – Т. 2, Вип. 30. – С. 159–162.

1191. **Козлова, С.** Що ж стоїть на заваді широкого впровадження експрес-аналізів якості зерна в Україні / С. Козлова // *Зерно і хліб.* – 2008. – № 1 (49). – С. 22–23.

1192. **Контроль** качества зерна: насколько он нужен государству ? // *Хлебопродукты.* – 2011. – № 6. – С. 22–23.

1193. **Коптилая, В.** Кукуруза : низкое качество зерна и высокий спрос подогревают цены / В. Коптилая // *Хранение и переработка зерна.* – 2014. – № 4 (181). – С. 11–12.

1194. **Корзун, Т.** Государственный контроль качества зерна / Т. Корзун // *Хлебопродукты.* – 2010. – № 2. – С. 4–5.

1195. **Корзун, Т.** Оценка качества и безопасности зерна / Т. Корзун // *Хлебопродукты.* – 2006. – № 8. – С. 2–3.

1196. **Корзун, Т.** Российские парадоксы в контроле качества и безопасности зерна / Т. Корзун // Комбикорма. – 2012. – № 5. – С. 14–15.
1197. **Корректировка** качественных характеристик зерна пшеницы урожая 2010 г. // Хлебопродукты. – 2010. – № 12. – С. 39–41.
1198. **Косолапов, В.** Улучшаем качество зернофуража / В. Косолапов, А. Фицев // Комбикорма. – 2010. – № 6. – С. 81–82.
1199. **Кузнецова, Е.** Влияние биокатализаторов на основе целлюлаз на качество зерна пшеницы / Е. Кузнецова // Хлібопекарська і кондитерська промисловість України. – 2014. – № 7-8 (116-117). – С. 14.
1200. **Кулеватова, Т. Б.** О качестве зерна озимой пшеницы / Т. Б. Кулеватова, Л. В. Андреева, Ю. С. Свистунов // Хранение и переработка сельхозсырья. – 2013. – № 5. – С. 44–47.
1201. **Куликова, И. В.** Актуальность создания системы мониторинга качества зерна / И. В. Куликова, А. Е. Краснов, О. Е. Щербакова // Хранение и переработка сельхозсырья. – 2010. – № 12. – С. 58–59.
1202. **Куликова, И. В.** Концепция построения автоматизированной системы мониторинга качества и безопасности зерна / И. В. Куликова, А. Е. Краснов, О. Е. Щербакова // Хранение и переработка сельхозсырья. – 2010. – № 3. – С. 52–53.
1203. **Лапа, В.** Многие проблемы в сфере качества и безопасности агропродукции имеют системный характер / В. Лапа // Хранение и переработка зерна. – 2016. – № 9 (205). – С. 24–28.
- Качество и безопасность украинского зерна – две проблемы, которые делают его менее конкурентоспособным на мировом рынке. Поскольку вопрос контроля в этой сфере находится в компетенции государства, в частности созданной Государственной службы Украины по вопросам безопасности продуктов питания и защите пищевых продуктов и защиты потребителей, о том как обстоит ситуация с фитосанитарным и ветеринарным контролем в Украине и ожидаемых изменениях
1204. **Лаптева, Н. К.** Современное производство и качество зерна ржи, новые сорта ржи с улучшенными хлебопекарными свойствами муки / Н. К. Лаптева // Хранение и переработка сельхозсырья. – 2000. – № 5. – С. 52–53.
1205. **Леонова, С.** Качество зерна товарной пшеницы Республики Башкортостан / С. Леонова, Ф. Маликов // Хлебопродукты. – 2010. – № 5. – С. 52–53.
1206. **Ленс, М.** Проаналізуємо нові тенденції та відомі методи визначення якості зерна, борошна й тіста / М. Ленс // Зерно і хліб. – 2015. – № 4. – С. 70–74.
1207. **Лобанов, В. И.** Влияние влажности зерна на первой драной системе на основные показатели качества и выход муки / В. И. Лобанов, С. Ю. Бузоверов, С. П. Федорченко // Хранение и переработка зерна. – 2014. – № 3 (180). – С. 26–28.

1208. **Лукинов, Г.** Приборы для оценки качества зерна / Г. Лукинов // Хлебопродукты. – 2007. – № 11. – С. 44–45.
1209. **Маласай, В.** Простежується стійка динаміка до підвищення якості вітчизняного зерна / В. Маласай // Зерно і хліб. – 2013. – № 1 (69). – С. 27.
1210. **Мальцев, В.** Оценка качества зерна / В. Мальцев // Хлебопродукты. – 2006. – № 6. – С. 12–13.
1211. **Марков, Ю.** Современные методы, средства и нормативы в области оценки качества зерна и зернопродуктов / Ю. Марков // Хлебопродукты. – 2011. – № 8. – С. 20–21.
1212. **Марчук, Ю. Н.** Качество реализуемого Украиной зерна – это важная часть имиджа страны на международном уровне / Ю. Н. Марчук // Хранение и переработка зерна. – 2013. – № 8 (173). – С. 23–25.
1213. **Марьин, В. А.** Влияние показателей качества зерна гречихи на изменение кислотного числа жира и кислотности / В. А. Марьин, А. Л. Верещагин // Хранение и переработка зерна. – 2015. – № 3-4 (192). – С. 59–62.
1214. **Марьин, В. А.** Оценка качества гречневой крупы ядрица из проросшего зерна / В. А. Марьин, А. Л. Верещагин, Н. В. Бычин // Хлебопродукты. – 2013. – № 8. – С. 49–51.
1215. **Мелешкина, Е.** Анализ хлебопекарного качества зерна и муки из ржи с использованием приборов, применяемых для оценки свойства теста / Е. Мелешкина, М. Лындина // Хлебопродукты. – 2008. – № 6. – С. 34–35.
1216. **Мелешкина, Е.** Контроль качества зерна пшеницы от поля до потребителя / Е. Мелешкина, Р. Поландова // Хлебопродукты. – 2006. – № 2. – С. 44–45.
1217. **Мелешкина, Е.** Нужно ли нам качество зерна? / Е. Мелешкина // Хлебопродукты. – 2011. – № 6. – С. 12–16.
1218. **Мелешкина, Е. П.** Современные методы, средства и нормативы в области оценки качества зерна и зернопродуктов / Е. П. Мелешкина, Г. В. Ветёлкин // Хлебопродукты. – 2013. – № 8. – С. 62–63.
1219. **Мелешкина, Е. П.** Современные требования к качеству зерна и муки и значение его оценки в рыночных условиях / Е. П. Мелешкина // Хранение и переработка зерна. – 2007. – № 11 (101). – С. 16–19.
1220. **Мелешкина, Е.** Сохраним качество зерна нового урожая / Е. Мелешкина, Т. Леонова // Комбикорма. – 2008. – № 7. – С. 68–69.
1221. **Метод** анализа цифрового изображения зерна для оценки его качества / Т. С. Штейнберг, О. В. Морозова, Л. И. Семикина, А. Л. Алатуни // Хранение и переработка сельхозсырья. – 2014. – № 10. – С. 47–51.
1222. **Моргун, В. А.** Качественная характеристика зерна, перерабатываемого на мукомольных заводах Украины / В. А. Моргун // Хранение и переработка зерна. – 1999. – № 4. – С. 11–13.

1223. **Моргун, В. А.** Роль качественных показателей зерна при производстве муки / В. А. Моргун // Хранение и переработка зерна. – 2006. – № 5 (83). – С. 42–43.
1224. **Наумова, К.** Якість зерна / К. Наумова // Зерно і хліб. – 1998. – № 4. – С. 30–31.
1225. **Новожилова, Е. В.** Ключова концепція системи якості та безпеки зернової продукції / Е. В. Новожилова // Хранение и переработка зерна. – 2011. – № 11 (149). – С. 28–34.
- Изучены физические и биохимические свойства 16 сортов тритикале по 39 образцам урожая 2011, 2012 и 2013 гг. Сделан вывод о перспективности использования тритикале для выработки натуральной крупы в ассортименте.
1226. **О количестве и качестве зерна** // Хлебопродукты. – 2010. – № 9. – С. 28–29.
1227. **Олейник, К. М.** Влияние продолжительности хранения зерна озимой пшеницы на показатели качества / К. М. Олейник, Г. В. Давидюк // Хранение и переработка зерна. – 2009. – № 4 (118). – С. 45–48.
1228. **Онгарбаева, Н.** Влияние качества зерна пшеницы на содержание эндосперма / Н. Онгарбаева // Хлебопродукты. – 2005. – №1. – С. 38–39.
1229. **Осокіна, Н. М.** Фізичні показники якості зерна спельти залежно від сорту / Н. М. Осокіна, В. В. Любич, В. В. Возіян // Хранение и переработка зерна. – 2015. – № 5. – С. 45–49.
1230. **Оценка** качества зерна озимой пшеницы на приборе "Янтарь" / Н. Т. Павлюк, Г. Г. Голева, И. А. Русанов, И. А. Камалов // Пищевая промышленность. – 2006. – № 2. – С. 14–15.
1231. **Оценка** качества зерна тритикале / Е. П. Мелешкина, И. А. Панкратьева, О. В. Политуха // Хлебопродукты. – 2015. – № 2. – С. 48–49.
1232. **Парасюк, Н. В.** Проблемы с качеством зерна. Что делать предприятиям? / Н. В. Парасюк // Хранение и переработка зерна. – 2007. – № 9 (99). – С. 42–43.
1233. **Пахотина, И. В.** Признаки морфологии зерновки и ее размеры при оценке качества зерна твердой пшеницы / И. В. Пахотина, Ю. В. Колмаков // Хранение и переработка зерна. – 2012. – № 6 (156). – С. 24–25.
1234. **Попереля, Ф. А.** Некоторые проблемы качества товарного зерна украинской пшеницы / Ф. А. Попереля, В. М. Соколов, Е. М. Благодарова // Хранение и переработка зерна. – 2000. – № 5. – С. 10–13.
1235. **Попов, В.** Стандартизация требований к качеству кормового зерна / В. Попов, Х. Худякова // Комбикорма. – 2009. – № 7. – С. 61–62.
1236. **Применение** расчетных методов при автоматическом контроле качества зерновых и других продуктов / Л. И. Дадеко, А. В. Ковальчук, С. Л. Лотар, С. Ю. Глинкин // Хранение и переработка зерна. – 2009. – № 7 (121). – С. 36–38.

1237. **Программно-апаратний комплекс рентгенографічного експрес-аналіза** якості насіння зернових культур / А. Г. Желудков, П. Н. Потрахов, Е. Н. Потрахов, М. В. Архипов // *Хранення і переробка зерна*. – 2011. – № 2 (140). – С. 26–29.

1238. **Рамазанова-Стєпкина, Е. А.** Вплив неопределенності контрольних-вимірних операцій при оцінці якості зерна [Електронний ресурс] / Е. А. Рамазанова-Стєпкина // *Системи обробки інформації*. – 2007. – Вип. 6. – С. 84–86. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/soi_2007_6_30 (дата звернення: 20.01.2021). – Назва з екрана.

В рамках забезпечення якості випробувань і досягнення достовірності результатів випробувань проблемним є питання нестабільності кількісно-якісних характеристик зерна, що викликає необхідність вивчення можливостей застосування методів і обладнання для їх визначення. Аналіз методу БИК-спектроскопії показав актуальність застосування теорії неопределенності в контрольних-вимірних операціях при оцінці якості зерна.

1239. **Резчиков, В.** Проблеми забезпечення якості і безпеки сушеного зерна / В. Резчиков, С. Савченко // *Хлібопродукти*. – 2007. – № 7. – С. 44–46.

1240. **Реформування системи державної сертифікації на зерновому ринку України** / Б. В. Буркинський, В. М. Ганганов, В. М. Лисюк, О. В. Нікішина // *Економіка АПК*. – 2013. – № 7 (225). – С. 29–39.

Досліджено зарубіжний досвід обов'язкової сертифікації на внутрішньому ринку зерна, можливості його імплементації до національної системи сертифікації. Розроблено дворівневий комплекс науково-прикладних рішень щодо реформування системи державної сертифікації, орієнтований на реалізацію пріоритетів національної зернової політики та розв'язання латентних проблем формування якості зернових культур, ідентифікованих у ході дослідження.

1241. **Рибалка, О.** За якими ж показниками об'єктивно оцінюють якість пророслого зерна пшениці / О. Рибалка // *Зерно і хліб*. – 2005. – № 4. – С. 27–30. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 27.02.2020). – Назва з екрана.

1242. **Рибалка, О. І.** Нові напрями в селекції зернових культур на якість зерна / О. І. Рибалка, С. С. Поліщук, Б. В. Моргун // *Вісник аграрної науки*. – 2018. – № 11. – С. 120–134. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 27.02.2020). – Назва з екрана.

1243. **Рибалка, О. І.** Сортові особливості зерна як фактор стабільної якості / О. І. Рибалка // *Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій*. – 2006. – Т. 2, вип. 29. – С. 88–91.

1244. **Ришняк, И. Н.** Менеджмент качества в зерновом хозяйстве с учетом экологических критериев / И. Н. Ришняк // Хранение и переработка зерна. – 2000. – № 5. – С. 5–7.
1245. **Роль** государственного контроля в повышении качества зерна и продуктов его переработки // Хлебопродукты. – 2000. – № 8. – С. 2–3.
1246. **Руденко, Н.** Якість зерна та борошно: чи існує залежність / Н. Руденко // Агро перспектива. – 2011. – № 6 (136). – С. 46–50. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 27.02.2020). – Назва з екрана.
1247. **Русских, В. Ф.** Чистота и целостность зерна – залог сохранения его качества при хранении / В. Ф. Русских // Хлебопродукты. – 2012. – № 4. – С. 32–34.
1248. **Рябченко, Н. А.** Влияние условий выращивания озимой пшеницы на качественные показатели зерна / Н. А. Рябченко, Е. Н. Михалева // Хранение и переработка зерна. – 2007. – № 10 (100). – С. 12–13.
1249. **Сандухадзе, Б. И.** Качество зерна сортов озимой пшеницы, возделываемых в условиях Центрального Нечерноземья / Б. И. Сандухадзе, М. И. Рыбакова, А. В. Осипова // Хлебопродукты. – 2013. – № 9. – С. 62–64.
1250. **Сарычева, И.** Причерноморское зерно-2017: качественные характеристики и тенденции / И. Сарычева // Хранение и переработка зерна – 2018. – № 1. – С. 26–29. – Режим доступа к Электронному каталогу Научно-технической библиотеки Одесской национальной академии пищевых технологий : http://refman.onaft.edu.ua/elc_new/page_lib.php (дата обращения: 03.03.2020). – Название с экрана.
1251. **Саулькин, В.** Мониторинг и диагностика качественной сохранности зерна и семян без отбора проб / В. Саулькин // Хлебопродукты. – 2008. – № 1. – С. 48–49.
1252. **Сигачева, М. А.** Предпосевное озонирование семян как фактор влияния на качество зерна яровой пшеницы / М. А. Сигачева, Л. Г. Пирчук, С. Б. Гридина // Хранение и переработка зерна. – 2013. – № 4 (169). – С. 29–31.
1253. **Скидан, В. О.** Якість зерна рису / В. О. Скидан // Хранение и переработка зерна. – 2012. – № 9 (159). – С. 28–30.
1254. **Сорочинский, В. Ф.** Научные разработки ВНИИЗ по оценке качества зерна и зернопродуктов / В. Ф. Сорочинский // Пищевая промышленность. – 2005. – № 1. – С. 64–66.
1255. **Стремберг, Й.** За якими критеріями визначають якість зерна та оплачують його вартість у Швеції / Й. Стремберг // Зерно і хліб. – 2002. – № 1 (25). – С. 40–41.

1256. **Сучасний** стан питання якості та безпечності зерна та зернопродуктів в Україні / Л. М. Хомічак, Г. Д. Гуменюк, Л. В. Баль-Прилипка, Ю. В. Слива // Хлебопекарское и кондитерское дело. – 2010. – № 3 (30). – С. 26–29.
1257. **Таболич, И. И.** Исследование качества зародыша зерна тритикале / И. И. Таболич, И. Л. Гайдим // Наукові праці Національного університету харчових технологій. – 2008. – № 25, Ч. 2. – С. 30–32.
1258. **Топораш, И. Г.** Проблемы и решения внутрилабораторного контроля показателей хлебопекарного качества пшеницы согласно требованиям стандарта ДСТУ ISO/ IEC 17025 / И. Г. Топораш, М. В. Червоніс, И. А. Сурженко // Хранение и переработка зерна. – 2012. – № 2. – С. 25–26
1259. **Урожайность** и технологические показатели качества зерна сортов яровой пшеницы при разном уровне минерального питания / М. А. Кузьмич, В. Н. Капранов, А. В. Осипова, Л. С. Кузьмич // Хлебопродукты. – 2014. – № 3. – С. 51–53.
- Установлены зависимости урожайности, накопления белка и клейковины в зерне яровой пшеницы разных сортов. Показано, что с увеличением уровня азотного питания и снижением влагообеспеченности количество и качество клейковины повышается, а с ростом урожайности качество клейковины снижается, что сказывается на объёмном выходе хлеба.
1260. **Фролова, Л.** Надзор над качеством и безопасностью зерна и продуктов его переработки / Л. Фролова // Хлебопродукты. – 2007. – № 8. – С. 2–3.
1261. **Хатунцов, А. В.** Международный опыт обеспечения качества и безопасности зерна и продуктов переработки / А. В. Хатунцов // Хлебопродукты. – 2012. – № 6. – С. 6–7.
1262. **Хатунцов, А. В.** О государственном контроле качества и безопасности зерна / А. В. Хатунцов // Кондитерское и хлебопекарное производство. – 2011. – № 11 (123). – С. 6–8.
1263. **Хатунцов, А.** Качество зерна при хранении и реализации на российском рынке / А. Хатунцов // Хлебопродукты. – 2011. – № 3. – С. 6–8.
1264. **Хатунцов, А.** Международное сотрудничество в области оценки качества и безопасности зерна / А. Хатунцов // Хлебопродукты. – 2007. – № 7. – С. 4–5.
1265. **Хатунцов, А.** Федеральный центр оценки безопасности и качества зерна занимает новые рубежи / А. Хатунцов // Хлебопродукты. – 2006. – № 12. – С. 16–17.
1266. **Хоконова, М. Б.** Качество зерна пивоваренного ячменя в зависимости от уклона местности произрастания / М. Б. Хоконова // Пиво и напитки. – 2015. – № 3. – С. 48–51.
1267. **Хоконова, М. Б.** Качество зерна ячменя и солода в зависимости от приемов агротехники / М. Б. Хоконова, М. А. Устова // Техника и технология пищевых производств. – 2014. – № 4 (35). – С. 71–74.

1268. **Цюк, А. А.** Качество зерна пшеницы озимой при разных технологиях выращивания [Электронный ресурс] / А. А. Цюк // Землеробство. – 2011. – Вип. 83. – С. 61–66. – Режим доступа : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zemlerobstvo_2011_83_12 (дата звернення: 20.01.2021). – Назва з екрана.

1269. **Чабан, В. І.** Урожай і якість зерна пшениці озимої при використанні мікродобрив в північному Степу України [Електронний ресурс] / В. І. Чабан, С. М. Крамарьов, О. Ю. Подобед // Вісник Дніпропетровського державного аграрного університету. – 2012. – № 2. – С. 77–80. – Режим доступа : http://nbuv.gov.ua/UJRN/vddau_2012_2_18 (дата звернення: 17.04.2020). – Назва з екрана.

Мета роботи полягала в дослідженні впливу мікродобрив на врожай і якість зерна пшениці озимої в умовах північного Степу України.

1270. **Чумикина, Л. В.** Влияние температурного режима выращивания на продуктивность и качество зерна тритикале / Л. В. Чумикина, Л. И. Арабова, А. Ф. Топунов // Известия высших учебных заведений. Пищевая технология. – 2009. – № 1 (307). – С. 9–13.

1271. **Чурсинов, Ю. А.** Современные средства контроля качества зерна / Ю. А. Чурсинов, В. С. Кошулько // Хранение и переработка зерна. – 2007. – № 6 (96). – С. 19–20.

1272. **Чурсинов, Ю. А.** Характеристики изменения качества семян зерновых в процессе послеуборочной обработки / Ю. А. Чурсинов, Д. В. Филипенко, И. Я. Грицишин // Хранение и переработка зерна. – 2015. – № 1 (190). – С. 43.

1273. **Шаймерденова, Д. А.** Показатели качества зерна как фактор повышения конкурентоспособности / Д. А. Шаймерденова // Хранение и переработка зерна. – 2007. – № 12 (102). – С. 19–25.

1274. **Шаймерденова, Д.** Метрологическое обеспечение качества зерна в Казахстане / Д. Шаймерденова, С. Тастанбеков // Хлебопродукты. – 2009. – № 4. – С. 49–51.

1275. **Шаймерденова, Д.** Нормативно-методическое обеспечение качества зерна в Казахстане / Д. Шаймерденова, С. Тастанбеков // Хлебопродукты. – 2009. – № 1. – С. 44–45.

1276. **Шаяхметов, И. Ф.** Компонентный состав глиадины и изоэнзимов эстераз как фактор стабилизации качества товарного зерна пшеницы / И. Ф. Шаяхметов, С. А. Леонова // Хранение и переработка сельхозсырья. – 2010. – № 7. – С. 25–28.

1277. **Шевченко, О.** Якість зерна – імператив сьогодення / О. Шевченко, Л. Турченко // Агроперспектива. – 2009. – № 6. – С. 46–52. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету : <http://libtomcat.knute.edu.ua/library/DocSearchResult> (дата звернення: 27.02.2020). – Назва з екрана.
1278. **Штейнберг, Т.** Исследование оптических характеристик зерна пшеницы для разработки экспресс-методов оценки его качества / Т. Штейнберг, А. Амадуни // Хлебопродукты. – 2010. – № 9. – С. 50–53.
1279. **Штейнберг, Т. С.** Исследование оптических характеристик зерна и его анатомических частей для разработки экспрессных методов оценки качества муки и зерна / Т. С. Штейнберг // Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій. – 2010. – Т. 1, Вип. 38. – С. 83–89.
1280. **Эти** приборы обеспечивают достоверную оценку качества зерна и хлеба // Хлібопекарська і кондитерська промисловість України. – 2014. – № 4 (113). – С. 41–42.
1281. **Яковенко, А. И.** Исследование качества партий зерна пшеницы с содержанием проросших зерен / А. И. Яковенко, А. В. Борта // Хранение и переработка зерна. – 2008. – №11(113). – С. 24–25.
1282. **Яковенко, А. І.** Вплив проростання зерна пшениці на її якість / А. І. Яковенко, А. В. Борта // Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій. – 2007. – Т. 2, Вип. 30. – С. 147–149.
1283. **Яковенко, А. І.** Кореляційна залежність показників якості пророслого зерна пшениці при зберіганні / А. І. Яковенко, А. В. Борта, А. К. Кац // Хранение и переработка зерна. – 2009. – № 11(125). – С. 30–31.
1284. **Яковенко, А. І.** Що відбувається з якістю пшениці при зберіганні / А. І. Яковенко // Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій. – 2006. – Т. 2, Вип. 29. – С. 45–47.

Охорона праці зернової промисловості

Книги, навчальні видання, довідники

1285. **Васильев, Я. Я.** Взрывобезопасность на предприятиях по хранению и переработке зерна : научное издание / Я. Я. Васильев, Л. И. Семенов. – Москва : Колос, 1983. – 221 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України : http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 12.04.2020). – Назва з екрана.

В книге приведены причины возникновения взрывов, описаны организационно-технические мероприятия для их предотвращения, типы и системы взрывозащиты производственного оборудования, зданий и сооружений. даны основные нормативно-технические документы по обеспечению взрывобезопасности предприятий. Книга ориентирована на специалистов по хранению и переработке зерна.

1286. **Дашевский, В. И.** Охрана труда на предприятиях пищевой и зерноперерабатывающей промышленности : учеб. пособие / В. И. Дашевский, Д. А. Скверчак. – Москва : Пищевая промышленность, 1971. – 432 с.

1287. **Комков, Б. Д.** Справочник по охране труда на хлебоприемных и зерноперерабатывающих предприятиях / Б. Д. Комков, А. В. Галкина, А. Ф. Теплов. – Москва : Колос, 1981. – 319 с.

1288. **Правила** охорони праці для працівників, зайнятих на роботах зі зберігання та переробки зерна. НПАОП 15.0-1.01-17 – Індустрія, 2017. – 76 с. – Режим доступу до сайту наукової навчальної літератури ПрофКніга: <https://profbook.com.ua/elevator-ohrana-truda.html> (дата оновлення:06.01.2021). – Назва з екрану.

Ці Правила поширюються на всіх суб'єктів господарювання незалежно від форм власності та організаційно-правової форми, які здійснюють діяльність, пов'язану зі зберіганням та переробкою зерна.

1289. **Теплов, А. Ф.** Охрана труда на предприятиях по хранению и переработке зерна : справочник / А. Ф. Теплов, А. В. Галкина. – Москва : Агропромиздат, 1989. – 384 с.

В справочнике изложены отраслевые правила техники безопасности и производственной санитарии, нормы выдачи спецодежды, спецобуви, предохранительных приспособлений, другие нормативные документы. Для специальностей хлебоприемных и зерноперерабатывающих предприятий, а также инженеров по технике безопасности.

1290. **Типові** норми безплатної видачі спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту працівникам елеваторної, борошномельно- круп'яної і комбікормової промисловості : державний нормативний акт про охорону праці / Комітет по нагляду за охороною праці України. – Київ : Основа, 1999. – 39 с. – Режим доступу до Електронного каталогу Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 16.04.2020). – Назва з екрана.

Монографії, розділи кол. монографій

1291. **Душин, В. Н.** Борьба с шумом и вибрациями на предприятиях по хранению и переработке зерна : монография / В. Н. Душин. – Москва: Колос, 1979. – 222 с. – Режим доступа к Электронному каталогу Научной библиотеки Национального университета биоресурсов и природопользования Украины : http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe (дата обращения: 12.04.2020). – Название с экрана.

1292. **Пожежна** безпека на підприємствах харчової галузі : монографія / О. О. Фесенко, В. М. Лисюк, З. М. Сахарова, С. М. Неменуца ; Одеська національна академія харчових технологій – Одеса : Освіта України, 2017. – 168 с.

Монографія присвячена питанням пожежної безпеки на підприємствах харчової промисловості, а саме: пожежа, її основні причини та наслідки; класи пожеж і категорії виробництв та приміщень за вибухопожежною та пожежною небезпекою; особливості пожеж в харчовій галузі агропромислового комплексу; вимоги пожежної безпеки до територій, будинків, приміщень, споруд, евакуаційних шляхів і виходів підприємств; вимоги пожежної безпеки до виробничого обладнання; пожежна техніка і засоби зв'язку; протипожежне водопостачання; евакуація людей із приміщень і будівель; блискавко захист; засоби пожежного гасіння (оснащення об'єктів первинними засобами пожежогасіння); документація з пожежної безпеки; порядок дій у разі пожежі. Матеріал висвітлюється відповідно до чинних законодавчих та нормативних актів і є актуальним для всіх харчових підприємств

Автореферати дисертацій на здобуття наукового ступеню

1293. **Володченкова, Н. В.** Підвищення вибухобезпеки виробничих об'єктів зберігання, переробки та використання зерна : автореф. дис. ... канд. техн. наук : 05.26.01 / Володченкова Наталія Валеріївна ; ДУ "ННДПБОП". – Київ, 2014. – 17 с.

У роботі досліджено вплив уражаючих факторів повітряної вибухової хвилі на елементи виробничих об'єктів підприємств зберігання, переробки та використання зерна з метою підвищення вибухобезпеки. Проаналізовано можливі вибухонебезпечні ситуації на підприємствах зберігання, переробки та використання зерна, визначено їх масштаби та наслідки, ступінь небезпеки зазначених підприємств, а також запропоновано рекомендації щодо підвищення ефективності захисту виробничого персоналу.

Статті з наукових та фахових видань

1294. **Волков, В. Э.** Интеллектуальные системы поддержки принятия решений по вопросам взрывобезопасности для зерноперерабатывающих предприятий / В. Э. Волков // Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій. – 2007. – Т. 2, Вип. 30. – С. 294–297.

1295. **Волков, В. Э.** Неустойчивость пламени в цилиндрических трубах и взрывные процессы на зерноперерабатывающих предприятиях / В. Э. Волков // Зернові продукти і комбікорми. – 2007. – № 1. – С. 43–45.

1296. **Волков, В. Э.** Принципы построения интеллектуальных систем поддержки принятия решений по вопросам взрывобезопасности на предприятиях по хранению и переработке зерна / В. Э. Волков, А. С. Попов // Зернові продукти і комбікорми. – 2009. – № 1 (33). – С. 48–51.

1297. **Волков, В. Э.** Программа оценки взрывоопасности силоса / В. Э. Волков // Хранение и переработка зерна. – 2015. – № 8-9. – С. 44–47.

1298. **Волков, В. Э.** Система интеллектуальной поддержки принятия решений по вопросам взрывобезопасности на зерноперерабатывающих предприятий / В. Э. Волков, А. С. Попов // Харчові технології – 2006. – С. 156.

1299. **Волков, В. Э.** Способы предотвращения возникновения пожаров и взрывов на зерноперерабатывающих предприятиях / В. Э. Волков // Зернові продукти і комбікорми. – 2008. – № 1 (29). – С. 44–47.

1300. **Денисенко, О.** Зробити все можливе, щоб не допустити пожеж на полях та зерносховищах / О. Денисенко // Надзвичайна ситуація. – 2009. – № 7 (140). – С. 18–19.

1301. **Закладной, Г.** Безопасность при дезинсекции на предприятиях по хранению и переработке зерна / Г. Закладной // Продовольча індустрія АПК. – 2010. – № 1. – С. 8–9.

1302. **Кингсли, Э.** Взрывы зерновой пыли остаются опасными / Э. Кингсли, С. Ашинт // Хранение и переработка зерна. – 2015. – № 10 (196). – С. 56–58.

1303. **Коваленко, В. И.** К вопросу о механизме взрыва зернового сырья / В. И. Коваленко, А. И. Белогрищенко // Экономика и технология продовольственных товаров. – 1991. – С. 247–250. – Режим доступа к Электронному каталогу Научной библиотеки Харьковского государственного университета питания и торговли : <http://elcat.hduht.edu.ua/DocSearchResult> (дата обращения: 03.04.2020). – Название с экрана.

1304. **Колесник, С.** Урожай на мінних полях / С. Колесник // Охорона праці. – 2018. – № 11 (293). – С. 30–32.

1305. **Мізяк, А.** Щоб й іскра не проскочила : Щодо виявлення пожежонебезпечних вузлів та агрегатів на зернозбиральних комбайнах / А. Мізяк, В. Данільченко // Надзвичайна ситуація. – 2009. – № 8-9 (141-142). – С. 68–69.

1306. **Муравьев, С. Д.** Предотвращая крупные пожары и взрывы, или методический подход к созданию автоматической объединенной системы безопасности / С. Д. Муравьев, А. А. Барчан, А. Л. Троян // Хранение и переработка зерна. – 2012. – № 9 (159). – С. 52–58.

1307. **Пожежна безпека під час збирання врожаю** // Надзвичайна ситуація. – 2013. – № 7 (188). – С. 32–33.

1308. **Рубан, В.** З турботою про хліб : Пожежно-рятувальні служби Київщини дбають про безпеку на хлібних нивах і зерносховищах / В. Рубан // Надзвичайна ситуація. – 2011. – № 7 (164). – С. 10–11.

1309. **Теплов, А. Ф.** Защита от взрывов и аварий на производстве / А. Ф. Теплов // Хранение и переработка зерна. – 2007. – № 6 (96). – С. 46–47.

1310. **Чеботарева, А. В.** Особенности распределения воздушных и пылевых потоков на зерноперерабатывающих предприятиях / А. В. Чеботарева, Г. Б. Зинюхин // Хранение и переработка зерна. – 2006. – № 7 (85). – С. 39–43.

1311. **Шелковникова, А. А.** Повышение устойчивости работы пожаровзрывоопасных хлебоприемных и зерноперерабатывающих объектов / А. А. Шелковникова // Хранение и переработка зерна. – 2010. – № 8 (134). – С. 54–57.

Выполнен анализ пожарной обстановки на взрывопожароопасных объектах хранения зерна. Приведена пожарно-техническая характеристика сырья. Показан механизм взрыва пылевоздушных смесей. Рекомендованы мероприятия по защите объекта, персонала предприятия, населения и природной среды.

Іменний покажчик

Абдюшев Р. М.	647	Андрианов Н. М.	648
Абидуев А. А.	567	Андриященко Г. В.	804
Абрамов П. С.	84	Андрієвська О. М.	267
Авдеев А. В.	738	Андрійченко Л. В.	300
Авдеева А. А.	647	Андрусак В. М.	368
Авдеева А. А.	738	Андрушків М. І.	62
Аверчев О. В.	1106	Андрющенко Б. В.	548
Авраменко С.	996, 1140	Анзенко Д. С.	867
Аврамчук А. О.	983	Антишина Г. А.	1150
Адаменко Т. И.	1141, 1142	Антоненко А. М.	1046
Адамчук В. В.	589	Антоненко О. Ф.	1074, 1091
Азуркіна Ю. А.	834	Антюшко Д.	230
Аксельруд Д. В.	168, 171	Анциферова О. В.	201
Аксёнов В. В.	835	Аншба В. Ш.	259
Александров В. Т.	258	Арабова Л. И.	1270
Алексеев А. А.	591	Артамонова Л. М.	247
Алехина Н.	108	Артеменко В. Ф.	4
Алехина Н. Н.	85, 86	Артеменко І. А.	377
Алешковская В. В.	851	Архипов М. В.	1237
Али Баша Н. М	123	Асангалиева Ж. Р.	1183
Алтухов А. И.	497	Асангалієва Ж. Р.	172
Аматуни А.	1278	Атаманюк В. М.	698
Аматуни А. Л.	1221	Атаназевич В.	649
Амбарцумянц Р. В.	866	Атаназевич В. И.	632, 633, 634, 635
Амбросов В.	279	Атаназевич В. І.	639
Амбросов В. Я.	280, 376	Ашинт С.	1302
Амірханов Д.	982	Бабаев С.	99, 161,
Андреев А. В.	902		
Андреева Л. В.	1143, 1200		

	1144	Береш И. Д.	1146, 1147
Бабан Т. О.	520	Беркутова Н.	111, 198, 199, 1148
Бабенко В. Г.	301	Бимбаев С. Е.	906
Бабич М.	690	Бистрова І. О.	268, 369, 378, 379
Бабич М. Б.	828, 839, 868	Бібікова Н. О.	358
Бадмаев З. В.	906	Біла Ю. М.	129
Базилюк Я. Б.	281	Біленький О.	287, 498, 499, 500, 525
Бакаев И. В.	801. 898	Білий О.	380, 981
Балай В. М.	38	Білий О. І.	1149
Балашова Н. Н.	13	Білик М. О.	922, 925
Баль-Прилипко Л. В.	1256	Білітюк А. П.	62
Баля Л.	69	Біловус Г. Я.	1018
Банникова К.	938, 939	Білоус С. В.	983
Банникова М. О.	65	Білоусова З. В.	158
Барaboшкин К. С.	189	Біляєва І. М.	1063
Барановська О. Д.	411	Біляк С. М.	1003
Бардадим М. В.	5	Благодарова Е. М.	171, 1234
Барчан А. А.	1306	Бобер А. В.	1123
Басюркіна Н. Й.	6, 7	Богза В. Г.	779
Баталова Т. С.	928	Боднар О. В.	283, 359, 370, 381, 382
Баташова М.	202	Бодриков Д.	383
Бачинська П. С.	157	Бойко В. І.	262, 300, 349, 350, 384, 385
Баязитов А.	1145	Бойко Г. М.	1058
Безбах И. В.	650		
Безбах, І. В.	654		
Бекетова Г. А.	1143		
Белецкий С. Л.	193		
Белогрищенко А. И.	1303		
Беляев И. М.	916		

Бойко Л.	284, 386	Бугаев Ю. В.	807
Бокун О. І.	1081	Буденная Ж. Н.	1135
Бондар О.	344	Будников Д. А.	665, 666
Бондар О. В.	346	Будогази С. С.	574
Бондарева Л. М.	954, 955	Будогазі С.	573
Бондаренко А. В.	568	Будюк Л.	573
Бондаренко И. В.	1029	Будюк Л. Ф.	574, 731
Бондаренко І. В.	935	Бузоверов С. Ю.	1150, 1207
Бондарь Л. Н.	585	Бунецкий В. А.	652
Бординова В. П.	125, 126	Буранова С. В.	149, 154
Борзих О. І.	940	Бурдо О.	658
Борисова В. В.	65	Бурдо О. Г.	612, 653, 654, 655, 656, 657, 869
Борисова О. В.	143		
Бороденко К. С.	8		
Борта А.	1168, 1173	Бурдюк А. М.	659
Борта А. В.	561, 766, 778, 1281, 1282, 1283	Буркинський Б. В.	388, 1240
		Бурта А. В.	810
Бортніцький О. В.	954, 955	Бурцев В.	238
Борхаленко Ю.	387	Бутковский В. А.	753, 824, 825
Борщ Ю. П.	651		
Боуманс Г.	556	Буханцов В. А.	558, 762
Бошкова И. Л.	689, 699, 724, 736, 739, 879, 887	Буханцов К. Н.	660, 661, 662
		Буценко Л. М.	917
Браженко В. Є.	772	Бучма Е.	198, 199
Бражников В. В.	1134	Быкова Н. Ю.	187
Браиловский В.	285	Бычин Н. В.	76, 77, 137, 179, 180, 1214
Брусков М. В.	1129		
Бублик Л. І.	920		

Вабаянц Л. Т.	941	Вернигора Р. В.	773
Вайтанис М. А.	127	Верхоланцева В. О.	613, 619, 629, 630, 823
Валентюк Н. О.	145, 562	Верхотуров В.	1174
Валл Э.	663	Верхотуров В. В.	160
Ванченко М.	942	Веселовская Т. И.	829
Варченко Т. П.	1041	Ветелкин Г.	249
Васечко Г. І.	920	Ветёлкин Г. В.	1218
Василенко В. Н.	700	Винников Г. А.	831
Василенко Р. М.	1052	Відоменко І. О.	286
Васильев А. Н.	664, 665, 666	Власов А. М.	852
Васильев Я. Я.	1285	Власов В.	287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 542
Васильев В. П.	920	Вобликов Е. М.	558, 762, 775
Васильев С. В.	159	Возіян В. В.	83, 101, 113, 184, 1229
Васильченко А. Н.	1151	Волгушева Н. В.	689, 724, 736, 739, 879
Ващенко І. В.	389	Волков В. Э.	1294, 1295, 1296, 1297, 1298, 1299
Веденьев В. Ф.	859	Володченкова Н. В.	1293
Венгер О.	943	Волохова Т. П.	104
Венско К.	599		
Венско К. О.	144		
Вербій В. П.	102		
Вербург К.	944		
Веретинська І. А.	88		
Верещагин А. Л.	76, 77, 137, 179, 180, 189, 793, 794, 795, 1213, 1214		
Верещагин Л. Н.	918		
Верещинский А.	1152		
Верещинский А. П.	837		

Волошенко О. С.	231, 1155	Гапонюк І. І.	563, 566, 631, 636, 673, 674, 675, 676, 677, 716, 759, 870
Волошин Р.	390		
Волощук І. С.	1018		
Волощук О. П.	1018		
Воробйова Н. В.	114, 146		
Воробйова Ю. В.	1018	Гапонюк О. И.	871, 1156
Воронин В. Г.	261	Гапонюк О. І.	631, 759
Воронин Г. П.	1135	Гапріндашвілі Н. А.	148
Воронцова Ж. В.	667	Гараев М. Б.	864
Воронянська О. В.	269	Гаража В. В.	1153
Воскресенская Е. В.	650	Гарина С. М.	1157
Воскресенська О.	669	Гасанова І. І.	1019, 1158, 1159
		Гафнер Л. А.	753
Гаврилов А. В.	991	Гвоздєв О. В.	860
Гаврилюк М. М.	63	Георги Н. В.	854
Гайдай Г. С.	164, 757, 874	Герасименко Л. А.	1109
Гайдук Т. Г.	391, 392, 393	Герасимчук О. П.	756, 930
		Гергель А. А.	877
Гайдуцький П.	394	Гергель С. А.	877
Гайдым І. Л.	1257	Герхард М.	929
Галицкий Р. Р.	853	Гірко В. С.	62
Галич В. В.	395	Гладиш Р. О.	528
Галкина А. В.	1287, 1289	Гладій М. В.	258
Ганганов В. М.	1240	Глебов Л.	903
Ганиев М. М.	919	Глебов Л. А.	859
Гапонюк И. О.	395, 396, 671	Глинкин С. Ю.	1236
		Голева Г. Г.	1230
Гапонюк І.	672, 678, 679, 680, 735, 808	Голик С. І.	360
		Головатюк Г.	238

Голомша Н. Є.	397, 529, 530	Грабар І. Г.	569
Голячук Ю.	1026	Грабовська Т. О.	1053
Гомза В. М.	681	Грабовський М. Б.	1053
Гонтарук Я. В.	41	Гребенюк І.	1140
Гончаренко О.	245	Гридина С. Б.	1252
Гончаренко О. В.	232	Гринчук Т.	10
Гончаров В. М.	398	Гринчук Т. П.	361
Гончарук А. А.	682	Грицай І.	501
Гончарук А. Г.	9	Гриценко Г. М.	1162
Гончарук Г.	142	Грицишин І. Я.	1272
Горбачова Н.	1025	Грицюк П.	295
Горбачова Н. П.	1037	Гриценко В. О.	614, 615, 617
Горбенко В.	872	Гриценко О. Ю.	15
Горбенко О. А.	779	Грідін О. В.	11
Горбунов М. Ю.	712	Гросул Л. Г.	66
Гордієнко О. В.	1110	Грюнвальд Н. В.	1163, 1164, 1165
Гордеев Б. Н.	781	Грязнов В. Л.	729
Гордиенко В. П.	56	Губська І. В.	841
Гордійчук А. В.	294	Гук П.	233, 234
Горис В. Л.	1160	Гук Т.	949
Горовий Л.	1111	Гуляк Н. В.	1047, 1050
Горщар В. І.	945, 946	Гуменюк Г.	238
Горщар В. І.	1093	Гуменюк Г. Д.	235, 236, 237, 296, 1256
Горщар О. А.	945, 946. 1093	Гунчак В. М.	936, 937
Госпадинова В. І.	165	Гунькин В.	106, 1166
Господаренко Г. М.	100, 105, 114, 146	Гунькин В. А.	1167
Гоф О. Н.	759		

Гурідова В. О.	595	Дерев'янку Д. А.	569
Гутянський Р.	1054	Деревенець К. А.	1055
Гуцаленко О.	289	Дерев'янку Д. А.	1169
		Дерев'янку О. Г.	401
Давиденко С. В.	281	Деренжи П.	67
Давиденко Т. М.	181	Державин С.	1170
Давидюк Г. В.	1227	Дерменко О. П.	1020, 1021, 1022
Давлетчин В.	894		
Давыдов Е. А.	1135	Джам М. А.	1023
Давыдова Е.	198, 199, 1148	Джелялова Н. Б.	362, 402
		Джулинский Д. П.	871, 1156
Давыдова Н.	198, 199	Дзюбенко Т. Г.	403
Дадеко Л. И.	1236	Дзядикевич О. Я.	1, 529, 530
Данилов М.	297	Димитров Н. Д.	990
Данильчук П. В.	1124	Діброва А. Д.	298, 404, 405
Данилюк Я.	947		
Данілкова Т.	1026	Діброва Л. В.	404, 405
Данільченко В.	1305	Діденко Л. Ф.	1107
Дацишин О. В.	860	Дмитренко А.	299
Дашевский В. И.	1286	Дмитренко Л.	705
Дементьева Т. Ю.	699, 887	Дмитренко Л. Д.	683, 1172
Демский А. Б.	855, 859	Дмитриев В. М.	131
Демченко О. А.	1107	Дмитрівська А. О.	1092
Демченко Т. В.	48	Дмитрук Є.	873
Демьянов Н. С.	399	Дмитрук Є. А.	130, 162, 759, 776, 777, 874
Дем'янчук В. В.	548		
Денисенко О.	1300	Доброзракова Т. Л.	927
Дергалюк І. В.	281	Довгань С.	949, 950, 951, 952, 953, 1024,
Дергач І. В.	400		
Дергачева Н.	1168		

	1056	Євдокимов А. В.	73
Догадин А. Л.	963, 964	Євдокимова Г. Й.	1184
Докучаєва В. К.	260	Євдокимова О. В.	203
Доля М. М.	954, 955	Егоров Б. В.	68, 167
Домарецький В. А.	139	Егоров В. Б.	838
Домашнєва О. В.	1083	Егоров Г. А.	96
Донець А. О.	832	Егорова А. В.	1184
Донкоглов В. И.	657	Ермаков П. П.	301
Донсков С. В.	261	Ермакова В. А.	301
Доценко Н. А.	779	Ермолаєва Т. Я.	1175
Драган И. В.	700		
Драгович А. Ю.	193	Євдокимова Г. И.	163, 571
Друзьєва А. К.	564	Євтушенко М. Д.	922
Дрынча В. М.	684	Євтушенко О. О.	128
Дуб В. В.	708	Євчук Я. В.	201
Дубина Т. А.	109	Єгоров Б. В.	200
Дубков А. М.	648	Єгорова Н. Ю.	280, 376, 406
Дубовий Ю. П.	1109		
Дубровін В.	957		
Дубцова Г. Н.	80	Жабін П.	843
Дудченко В. В.	531	Жегалюк О. В.	182
Дулаєв В.	103	Желєзова Н. П.	874
Думич В.	570	Желобкова М. В.	809, 811
Душин В. Н.	1291	Желтова С. А.	931
Дьякова В. Н.	118	Желудков А. Г.	1237
Дьякону А.	1174	Жемела Г. П.	826, 1133
Дюдїна І.	1173	Жемойда О. В.	302
Дюдїна І. А.	778	Жигалов А. Н.	261
Д'яконова А. К.	685	Жигунов Д. А.	167, 168, 169,

	170 171, 434, 1176, 1177	Зарубин А. В.	1184
Жигунов Д. О.	166, 183, 200, 1178	Захарчук О.	408
Жигунова Г. Д.	200	Захарчук О. В.	304, 407
Жук В.	69	Зацаринный С. Г.	239
Жуков Ю. Д.	781	Заярна О. Ю.	1084
Жукова В. Ф.	148	Збарський В. К.	257
Журавлев А. А.	85	Зверев С. В.	84, 95, 120, 132, 724, 1129
Журлова Е. Д.	70	Зверева Н. С.	120
Забавин И. С.	131	Здоровцов А. И.	56
Забуранна Л. В.	303	Зелинский Г.	107
Заверталюк В. Ф.	1058	Зелинский Г. С.	1146, 1147
Загребельный Г.	1179	Зиков О. В.	654
Задорожний А. В.	1057	Зинюхин Г. Б.	1310
Задорожний В. С.	1057	Зінченко Т. І.	983
Заєць С. О.	1052, 1180	Злобина Л. Н.	1143
Заїма О. А.	1027. 1035	Злочевский В. Л.	71
Закладной Г.	966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 1301	Значек Р. Р.	200
Закладной Г. А.	621, 958, 959, 960, 961, 962, 963. 964, 965	Зозуляк І. А.	641
Заришняк А. С.	589	Золоева Г.	241
		Золоева Г. В.	240
		Зубко В. М.	876
		Зуев П. Г.	877
		Зуза В. С.	1114
		Зыков А. В.	612
		Зяанге Л.	36
		Иванов Н. И.	1181, 1182
		Иванова Л. А.	864

Иванова Т. Н.	227	Калаянова В. В.	571
Ивасенко А.	503	Календерьян В. А.	739
Издаев А. И.	1183	Каленська С. М.	62
Ильина О.	751, 822	Калинин Л. Г.	689, 736, 737, 748, 879
Ильина О. А.	764, 765		
Имангалиева А. К.	13	Камалов И.	1145
Инталова Е.	553	Камалов И. А.	1230
Исмаилов Н. С.	150	Каминский В. Д.	839, 868
Ишмуратов Г. Ю.	978	Камінський В.	690
Ишмуратова Н. М.	978	Камінський В. Д.	828
		Камінський І. В.	412
Іваненко Ф. В.	827	Кандроков Р.	103
Іванишин В. В.	305	Каниболоцкий В. Л.	818, 820
Іванов В. Л.	226	Капранов В. Н.	1259
Іванова К.	1112	Капрельянц Л. В.	68, 70, 133, 782
Іванова К. О.	1108, 1113		
Іванцок М.	410	Капрій М. М.	114
Іващенко Т.	532	Караманов К.	892
Ізтаєв А. І.	172	Карасевич В. В.	1057
Ільїнська М.	943	Карасюк И. М.	56
Ільчук М. М.	306, 411	Карпенко М. І.	880
Іордатыєва Н.	242, 243, 1185	Карпиленко Г. П.	51, 196, 1186
		Карпюк В. М.	121
Қабдрахманов Б.	504	Касьянова Л. А.	109
Казаков Е. Д.	50, 51, 52, 53, 173, 174, 175, 1125, 1186	Кауфман В. Я.	1126
		Кац А.	138
Казеннова Н.	103	Кац А. К.	1283
		Кваша С. М.	306

Келестин М. В.	307	Климчук О. В.	1061, 1076
Кизатова М.	691	Кліпакова Ю. О.	158
Кингсли Э.	1302	Клочан В. В.	363, 371
Кирик М.	1105	Клубук В. В.	1059
Кириленко І. Г.	413, 414, 548	Клыша А. И.	64
Кирилов Ю. Є.	472, 533	Кобута І. В.	308
Кириченко В.	979, 980, 981	Кобылкин Д. С.	1187
Кирпа М.	92, 575, 576, 577, 578, 579, 783, 784,	Ковалев Д. В.	584
Кирпа М. Я.	14, 580, 594, 692, 786, 787, 788	Коваленко В. И.	1303
Кирпа Н. Я.	581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 693, 694, 695, 696, 789, 790, 791, 792, 881, 882	Коваленко Є. Я.	2, 3
Кислих Т.	1002, 1025	Коваленко М.	416
Кишкилев С. В.	1187	Коваленко М. А.	244
Кім Н. І.	779	Коваленко О. В.	462, 463
Кінах Н. В.	270	Ковалишин А. Б.	1028
Кіраєв Р.	982	Ковалишина Г. М.	1027, 1028, 1035
Клименко В.	415	Коваль А. И.	250
Климович М.	408	Ковальов М. О.	97
		Ковальчук А. В.	82, 1236
		Ковальчук В. П.	251
		Ковальчук І.	1062
		Ковтонюк Є.	1188
		Ковтун О. В.	300
		Козак О. А.	15
		Козлова С.	1168, 1191
		Козлова С. И.	1189, 1190
		Козубаева Л. А.	71
		Коковіхін С. В.	1063
		Колесник С.	1304
		Колесніченко С. В.	847

Колмаков Ю. В.	1233	Коропенко С.	599
Колодїй С. В.	1048	Коропенко С. В.	144
Колодїйчук В. А.	16, 351	Коротенко Т. Л.	165
Колодїйчук В. Д.	924	Коротков В. Г.	1187
Коломиец С. Н.	250	Коршун М. М.	983
Коломієць С	1002	Коршун О. М.	983
Коломієць Т.	875	Коршунова А. Ф.	734
Колос В.	883	Косилович Г.	1026
Колпакова В. В.	80	Косолапов В.	1198
Кольвай А. Г.	897	Костецька К.	186
Комаров С. Ю.	836	Костецька К. В.	176, 185
Комаровських Ю.	873	Костюк О. Д.	352
Комков Б. Д.	1287	Косцова И. С.	177
Компанієць В. О.	275	Котлик С. В.	864
Кондратюк О. І.	17	Котов Б. І.	559, 614, 615, 616, 617, 618
Кондратюк О. І.	309		
Конева С. И.	71	Кохан А. В.	1029
Коновал І. А.	306, 411	Коцький В.	735
Коновалов С. А.	701	Кочик Г.	1030
Кононенко Л. М.	201	Кошевський И.	984
Конопльова Є. Л.	1159	Кошевський І.	985, 1111
Копаєва Ю. А.	183	Кошова В. М.	139
Коптилая В.	417	Кошулько В. С.	1271
Коптилая В.	1193	Кравець О. В.	629
Кораблева Н. В	98	Кравченко Г. К.	854
Корженівська Н. Л.	264, 271	Кравчук В. І.	557
Корзун Т.	1194, 1195, 1196	Крамарьов С. М.	1269
Корнійчук В. Г.	734	Красиловець Ю.	1096, 1114
Король Т. Ю.	418, 419	Красиловець Ю. Г.	1094, 1095

Краснов А. Е.	1201, 1202	Кузьменко Н. В.	1094, 1095
Крестинков И. С.	1138	Кузьменкова Н. М.	840
Крестинков І. С.	1137	Кузьмич Л. С.	1259
Кретович В. Л.	50, 54	Кузьмич М. А.	1259
Кривенко А. І.	924	Кулеватова Т. Б.	1143, 1175, 1200
Кривов'яз І. З.	1027, 1035, 1039	Куликов В. Н.	856
Кривоносов А. И.	1126	Куликова И. В.	1201, 1202
Крикунова Л. Н.	72, 196, 840	Куліш О. А.	18
Крилов Я. О.	364, 404, 405	Кундеева Г. О.	18
Крупченко Л.	1096	Куприевич А. Б.	885
Крутиков И.	1174	Купченко А. В.	697
Крутских С.	108	Курганський О. Д.	615, 618
Круть М.	986, 987, 988, 989, 1064, 1065, 1115	Курганський О. О.	616
Круть М. В.	940	Курдина В. Н.	763
Крыжановский Л. Ф.	177	Курилович Н. Н.	73
Крючкова Л. О.	1097	Кусаинов Х. Х.	19
Кудашев С. М.	623	Кустов І. О.	90, 194, 847, 1178
Кузманов Д. К.	990	Куценко С. В.	1059
Кузнецова Е.	1199	Кучер А. В.	841
Кузнецова И. А.	420	Кучер М.	20, 245, 425
Кузнецова І.	424	Кучер М. І.	310, 534, 535
Кузнецова І. О.	421, 422, 423	Куянов Ю. Ю.	134
Кузнецова Л. М.	1127	Кюрчев С. В.	148, 619
Кузьменко Н.	996	Лабунский А.	886
		Лавринчук О. В.	311, 353, 365, 426

Лавров Є. М.	258	Литвиненко М.	115
Лапа В.	1203	Литвиненко М. А.	543
Лапа С. В.	1097	Литвинов А. Є.	1094. 1095
Лаптева Н. К.	1204	Лифенко Л.	1036
Ларіонова О. С.	659	Лихочвор В.	1026
Лаури Х.	684	Лихочвор В. В.	122, 1032
Лебедев В. Б.	831	Лищенко М. О.	276
Лебедев К. А.	312, 516	Лікар Я. О.	1003
Лебединець В.	597	Ліпавська А. О.	983
Лебідь Є. М.	313	Лобанов В. И.	1207
Левин А. М.	1135	Лобас М. Г.	354
Левитин М. М.	1031	Логвінова О.	735
Левченко В.	246, 345	Лозова Т. М.	1132
Левченко В. І.	310, 534, 535	Лоозе В. В.	991
Ленс М.	1206	Лосіцька Т. І.	326
Лень О. І.	1085, 1088	Лотар С. Л.	82, 1236
Леонова С.	1205	Лотиш О. Я.	22
Леонова С. А.	842, 1276	Лубников С. Н.	1171
Леонова Т.	1220	Лузан Ю.	538
Леонова Т. А.	247, 256	Лук`янченко А.	1062. 1067, 1068
Лесик Б. В.	763	Лукинов Г.	1208
Летова М. Ф.	927	Львова Л. С.	799, 992, 993
Лещенко І. А.	124	Льндина М.	1215
Липчук В. В.	314	Лычагина Т.	74
Листопад В. Л.	1066	Любич В. В.	83, 100, 105, 110, 113, 114, 124, 130. 135, 136,
Лисяк В. М.	1240, 1292		
Литвин М.	315, 536		
Литвин О. Є.	316. 517, 537		

	146, 178, 201, 1229	Маратов Б. К.	558, 762
Люлько М.	572	Мардар М. Р.	166, 200
Люлько Н. Б.	574	Марков І.	1033, 1070, 1100, 1116
Ляско С.	984	Марков І. Л.	1098, 1099. 1117
Ляшенко В. В.	1139	Марков Ю.	1211
Ляшенко Н. О.	272. 326	Марков Ю. Ф.	963
Ляшук Н.	994	Марковський О. В.	65
Магомедов Г.	108	Мартінова Л. В.	398
Маевская С. Л.	861	Мартьянова А.	107
Мазоренко Д. І.	57	Марчук Ю. Н.	1212
Мазур Г. Ф.	343	Марьин В. А.	76, 77, 137, 179, 180, 189. 793, 794, 795, 1213, 1214
Майстро С. В.	427	Мар'югін Ф. М.	922, 925
Макаренко В.	75	Мар'ян В.	979, 980
Макаренко П. М.	355	Маслак О.	21
Макарова Н. В.	125, 126	Маслак О. М.	372
Максимова Л.	92	Маслійов С. В.	1071, 1072, 1073
Маласай В.	1209	Матвієнко Н. П.	756
Малаховський Д. В.	314	Материнська О. А.	317, 343
Маликов Ф.	1205	Материнський П. В.	248
Малин Н. И.	637, 638, 754, 829	Матиринський П.	995
Малиш І.	1069	Матківська І. Я.	698
Мальцев В.	1210	Матковська М. В.	1101
Мальгіна В. Д.	1136	Матюха Л. П.	934
Мальш С.	428	Маховська Т.	952
Мамчур Р. М.	1113		
Манжора О.	939		
Манько К.	996		

Махотина И. А.	203	Міщенко М.	23
Мацибора В. І.	257	Міщенко Н. М.	318, 432
Мачихина Л.	249	Молдован В. Г.	1049, 1050
Мачихина Л. И.	796, 799	Молоканова Л. В.	1136
Мелешкина Е.	747, 1215, 1216, 1217, 1220	Монастырский О. А.	1034
Мелешкина Е. П.	250, 842, 1218, 1219, 1231	Монтик П. Н.	701
Мелешко М. І.	429	Моргун Б. В.	1242
Мельник Б. Е.	831	Моргун В. А.	78, 434, 1222, 1223
Мельник Т. М.	540	Моргун В. О.	182, 183
Мельников Е. М.	824, 825	Моргун О. В.	830
Мельниченко А. В.	845	Мориссе М.	319
Мельничук А.	1030	Морозов Э.	320, 814
Мерко А. Н.	824	Морозова О. В.	94, 1221
Мерко І. Т.	181, 830	Москаленко Т. В.	1092
Меркуль Н.	1000	Мостовий А.	843
Миколенко І. Г.	541	Мостов'як І. І.	930
Миколенко С. Ю.	134	Мринський І. М.	926
Милованов Є. В.	430	Муравьев С. Д.	1306
Миловидов М. Е.	856	Мурашко Л. А.	1027, 1028, 1035, 1039
Мирошниченко И.	431	Мусієнко С. А.	692
Михайленко С. В.	1102	Муха Т. І.	1027, 1035
Михайлик Т. О.	670	Набок В.	702, 797
Михалева Е. Н.	1248	Надикто В. Т.	767
Михальська Л. М.	1044	Назарян А. И.	1004
Мізяк А.	1305	Найдьонов В. Г.	1059
Міхненко Т. О.	251	Нарсеев А. В.	1135
		Нархов В. П.	259

Насіковський В. А.	151, 155	Нуждина Н. Н.	1175
Науменко М. М.	595		
Наумова К.	1224	Обелець О. С.	445
Начинов Д. С.	647, 738	Ображій С. В.	1053
Недорезков В. Д.	919	Овдиенко А.	446, 447, 448, 510
Неменуша С. М.	1292		
Немчинов М. М.	931	Оверко М. А.	39
Ненько Н. И.	1153	Овсянникова Л.	138, 145, 628
Нетребский А. А.	889		
Нехорошева В. И.	24	Овсянникова Л. К.	140, 560, 571, 748
Нечаев А. П.	80		
Нижеголенко В. М.	1059	Озип И.	324
Никулин А. Ю.	836	Олейник К. М.	1227
Нилова Л. П.	1128	Олексієнко І. В.	162
Нікішина О. В.	321, 322, 366, 388, 435, 436, 437, 438, 439, 1240	Олексюк О. М.	826
		Олійник О.	450
		Олійник О. В.	449
		Олійник С. І.	251
		Ольховська-Буркова А. К.	923
Ніколаєва З. П.	385		
Новаковский А.	506	Омаров М.	892
Новиков Н. Н.	193	Оменюк В. Я.	1074
Новицкий В.	323	Онгарбаева Н.	112, 1228
Новицкий О.	320	Онегина В.	279
Новіков В. В.	100, 101, 124, 130, 136	Онищенко К. Н.	265
		Онхонова Л. О.	906
Новожилова Е. В.	1225	Опря Н. М.	759
Новожилова Є. В.	1157	Орлов Л.	1000
Ноздрюхіна І. В.	157	Орлова С.	141, 628, 705
Норинський О. І.	779	Орлова С. С.	683, 748,

	866, 1172		725, 759
Ортіна Г. В.	273, 277	Пазюк О. Д.	686
Осипова А. В.	187, 1249, 1259	Паламарчук В. Д.	1074, 1075, 1076
Осман М. М.	959	Паламарчук І. П.	590
Осовская Г. И.	928	Панкратьева И. А.	132, 1231
Осокіна Н.	186	Пантелеев В. К.	922, 925
Осокіна Н. М.	83, 101, 113, 124, 176, 184, 185, 756, 757, 930, 1229	Панченко И. А.	204
Оспанов А.	893	Паравян С. Л.	1004
Остапчук І. А.	352	Парасюк Н. В.	1232
Остапчук М.	142	Пахотина И. В.	1233
Остапчук М. В.	631, 800	Пащенко Н.	593
Осташенков П. С.	226	Пащенко Ю. М.	594
Осташко Т. О.	451	Пенькова О. Г.	26
Острик Н. М.	296	Перевертун М.	997
Островская Е. А.	739	Пересыпкин В. Ф.	928
Охріменко А.	706	Петренко А. О.	128
Ощепков О. П.	25	Петренко В. В.	152
Павлушенко В. М.	780	Петренко М. М.	865
Павлюк И.	707	Петренко О. П.	27, 42, 43
Павлюк И. Н.	667	Петренкова В.	1054
Павлюк Н. Т.	1230	Петриченко В.	452, 511
Павлюченков А. К.	260	Петрова Ж. О.	670, 708, 725
Пазюк В. М.	642, 670, 686, 708,	Петруня Б.	620, 624
		Петруня Е.	998
		Петушенко С. М.	623
		Пилипюк В. Л.	758
		Пирог Т. П.	917
		Пирчук Л. Г.	1252

Піковський М.	1105	Попов В.	1235
Пільгуй Ю. О.	819	Попов С.	996
Платонов В. В.	82	Породина Л. В.	1136
Плотников В. К.	1153, 1154	Пороцька Л. П.	1159
Погонцева Є. І.	163	Постельга С.	875
Подберезко И.	938	Потапов Д. С.	1171
Подкопаев В. Н.	1130	Потапов С.	29
Подобед Л.	709, 710, 1000	Потапов С. С.	512
Подобед Л. И.	453	Потопляк О. І.	1086
Подобед О. Ю.	1269	Потрахов Е. Н.	1237
Подпряттов Г. І.	1123	Потрахов П. Н.	1237
Поландова Р.	1216	Почапський П.	454
Поливода В. В.	769	Почеп В. А.	30
Политуха О. В.	84, 132, 1231	Пригге Г.	929
Полішкевич О. Р.	28	Приймачук Т. Ю.	466
Полішкевич О. Р.	28, 844	Прилуцький А. Н.	589
Поліщук С. С.	1242	Присяжнюк Д. В.	590
Положишникова М. А.	227	Присяжнюк Д. В.	895
Полторецький С. П.	114	Присяжнюк О. І.	1118
Полянецька І. О.	100, 105, 113, 114, 136, 146	Притульська Н. В.	116
Пономарева Е.	108	Приходько В. І.	1060
Пономарева Е. И.	85, 86	Прісс О. П.	148
Попереля Ф. А.	1234	Прокопец А. С.	558, 762
Поперечний А. М.	734	Проничев С. А.	717
Попов А. П.	1129	Просьяник А. В.	711, 712, 741
Попов А. С.	1296, 1298	Просьяник М. А.	711, 712, 845
		Просьяник П. И.	845
		Проценко О. В.	466

Процив С.	456	Резчиков В. А.	713
Прудникова Т. Н.	165, 802	Рейди С.	715
Прядко О.	253	Ремеле В.	893
Пташка Ю.	875	Ретьман С.	1002, 1025
Пташук А.	620	Ретьман С. В.	1037, 1080
Птушкина Г. Е.	863	Рибалка О.	115, 255, 1036, 1241
Пугачов М.	542	Рибалка О. І.	254, 543, 1038, 1242, 1243
Пужанська В. М.	25	Рибка В. С.	31, 45, 263, 300, 326
Пузік В. К.	760	Ришняк И. Н.	1244
Пузік Л. М.	760	Рішняк І. М.	258
Пунков С. П.	761	Рогач С. М.	257
Пухлий В. А.	897	Родюкова А. М.	753
Пылов А. П.	1131	Рожкова Т. О.	1092
Равшанов С.	161, 188	Розов Ю.	894
Раджабова В.	99, 161, 1144	Романенко О. П.	162
Размахнін О. Д.	741	Росляков А. А.	544
Разуев С. Б.	801	Росляков Ю. Ф.	802
Райчук Л. В.	1023	Рубан В.	1308
Рамазанова-Стёпкина Е. А.	1238	Рубан М. Б.	1003
Ратошнюк В. І.	325	Рубанов И. Н.	342
Ратошнюк Т. М.	325	Руда О. Л.	274, 327, 328
Редько В.	1111	Руденко Н.	1246
Резуев В. С.	898	Рудобашта С. П.	131, 717
Резуев С. Б.	898	Ружицька Н. В.	653
Резчиков В.	714, 726, 1239	Ружицька О. М.	143
Резчиков В. А.	190,	Рукшан Л. В.	191

Русанов И. А.	1230	Самбурский А.	107
Русских В.	899	Самойленко К. М.	686
Русских В. Ф.	1247	Сандухадзе Б.	111
Рустамов Р. Ш.	773	Сандухадзе Б. И.	1249
Рыбакова М. И.	1249	Санин В. А.	1005
Рыбчинский Р.	457, 513, 514, 803	Санин Ю. В.	1005
Рыбчинский Р. С.	32, 33, 458, 910	Санін В.	1040
Рябченко Н. А.	932, 1136, 1248	Санін Ю.	1040
Рязанова М. Є.	1044	Саранчук А. О.	467, 547
Саакян А. А.	1004	Сарычева И.	87, 1250
Сабадин В. Я.	1039	Саулькин В.	973, 1251
Сабирова М.	112	Саульский В. И.	962
Саблук П. Т.	57, 349	Сахарова З. М.	1292
Саблук Р. П.	462	Сахненко В. В.	933, 1041
Савенко I. I.	266, 464	Сахненко Д. В.	1041
Савицький О. В.	465	Светличный Д. С.	621
Савченко С.	714, 721, 722, 723, 1239	Свистунов Ю. С.	1200
Савченко С. В.	718, 719, 720	Свитко С. М.	1057
Савченко Ю. I.	466	Свитый И. Н.	804
Садыгова М. К.	192	Світовий О.	34
Саєнко Р. I.	734	Святобатько А. В.	805
Сайко В. Ф.	58	Святошнюк В.	894
Салавор О. М.	1042	Северинчик В.	596
Салькова I. Ю.	546	Седикова И. А.	806
		Седіков Д. В.	330
		Седікова I.	329
		Седікова I. О.	49, 266, 330, 331, 468, 469, 470, 768

Семенов Л. И.	1285	Смирнов С. О.	799
Семикина Л. И.	94, 1221	Смоляр В.	875
Сергеев Л. А.	1180	Снежкин Ю. Ф.	742
Сердюк Л. В.	748	Снежкін Ю. Ф.	670, 686, 725
Сигачева М. А.	1252		
Симак Д. М.	698	Соболева Е.	111
Симбирский В. А.	1131	Соболева Ю.	726
Сирохман І.	597	Собора Б.	883
Сирохман І. В.	55, 1132	Сокол С. П.	595
Сиченко О. О.	355	Соколов В.	89, 255, 1036
Сікало М.	416		
Сінченко В. М.	827	Соколов В. М.	1234
Січкарь В.	89	Соколов О. Д.	900
Скверчак Д. А.	1286	Соколовська О.	138
Скидан В. О.	846, 1253	Соколовська О. Г.	140, 683, 1172
Скидан М. В.	807	Сокульський М. А.	1057
Скидан М. С.	846	Соловйов І. О.	472
Скидан Ю. А.	807	Соловйова В. Ф.	116
Скібчик В. І.	565, 598	Соловьев А. М.	1129
Скляревська М. М.	1114	Соловьева Ж. П.	118
Скляревський К. М.	1114	Солонечний П. М.	1103
Скорікова Г. І.	780	Сорокотягин Д.	901
Скотарь С. А.	584	Сорочинский В.	730, 747
Скрябин В. А.	799	Сорочинский В. Ф.	622, 728, 729, 902, 1254
Слива Ю. В.	235, 236, 237, 1256		
Слободян І.	471	Соц С. М.	90, 166, 194, 195, 833, 847, 848
Слободянюк Н. М.	88		
Слюсаренко А. Н.	1017		
Смирнов Г. Ф.	612		

Співак М. Я.	1107	Супруженко І.	115
Станкевич Г.	145, 572, 599, 600, 628, 808	Супрун-Крестова О. Ю	129
Станкевич Г. М.	144, 172, 560, 631, 639, 640, 731, 732, 778, 809, 810, 811	Сурженко И. А.	1258
Станкевич Г. Н.	474, 574, 775, 1183	Сурженко І. Г.	1038
Стариченков А. А.	84	Суркова Е. В.	1154
Стародубцева А. И.	761	Сусянок Г.	106
Сташкова Н. О.	733	Сусянок Г. М.	1167
Стёжка А.	333, 475	Сухенко Ю. Г.	88
Степаненко С. П.	589, 601	Сьюзен Р.	740
Степанов К. М.	927	Сычева Д. М.	177
Степанов М. Т.	643	Сядриста О.	951, 952, 953, 1024
Степасюк Л. М.	257	Сядриста О. Б.	1006
Столярчук Є. О.	867	Таболіч И. И.	1257
Сторчоус І.	1119	Тао В.	36
Страхова Т. В.	639, 640, 731	Тарасевич А.	477
Стремберг Й.	1255	Тарасенко А. П.	858
Стретович О. А.	334	Тарасенко Б. П.	260
Стригун О. О.	1080	Тарасенко Р. О.	11157
Стручаев Н. И.	630	Тарасенко С.	197
Сумина Л. И.	196	Таркаев Ю. А.	700
Суперсон В. І.	476	Тарушкин В. И.	1171
Супіханов Б. К.	335, 336, 356	Тастанбеков С.	91, 1274, 1275
		Тастанбеков С. Т.	682
		Татарінова В. І.	1092
		Теличко Л. П.	1077
		Теняев Д. М.	1131
		Теплов А. Ф.	1287, 1289

Теплов А. Ф.	1309	Томас Ф.	1007
Терехин С.	903	Томашевська О. А.	38, 340
Терехов А. Д.	187	Топораш И. Г.	168, 171, 1177, 1258
Терещенко Б. О.	1006	Топораш І.	115
Терзиев С. Г.	612	Топораш І. В.	1038
Теслюк В.	985, 1111	Топунов А. Ф.	1270
Тимофієва Г. С.	549	Торжинская Л. Р.	1124
Титлов А.	628	Трибель С. О.	1009, 1080
Титлов А. С.	699, 887	Трисвятский Л. А.	763
Тихоненко О. В.	337, 338	Трисвятський Л.	603, 812
Тищенко В.	202	Троян А. Л.	1306
Тітлов О. С.	623	Труфанов О.	1043
Ткаліч Ю. І.	934, 1081	Труфкати Л. В.	1184
Ткач Г.	288, 291, 292, 293, 521, 522, 523, 524, 526, 527	Труханська О. Д.	616
Ткачев Р. В.	1171	Турченко Л.	1277
Ткаченко А. М.	37	Тухватуллин М. М.	738
Ткаченко К. В.	278	Тучный В. П.	699, 736, 737, 887
Ткаченко Л. Ю.	1120	Тютерев С. Л.	928
Ткаченко С.	339	Тюха І. В.	39
Ткаченко С. В.	904, 905	Ульяненко Г.	735
Ткаченко С. М.	711, 741	Усенко М.	624
Ткачук А. І.	860	Успенко А. Є.	810
Тогачинська О. В.	1042	Устименко Т. В.	59, 1134
Токар Б. Ю.	1104	Устова М. А.	1267
Токарчук Г. А.	945, 946, 1006	Ушачёв И.	40
Токарчук М. М.	1078	Фадеев Л. В.	604, 605,

	606, 607, 608, 609, 813, 907, 1011	Франченко Л. О.	551
Фадеев Л.	341	Фролова Л.	1260
Федоренко В. П.	1012	Фролова Л. Н.	700
Федоренко Т. В.	65	Фролова Н. Е.	139
Федорусь Ю. В.	121	Фурман І. В.	41
Федорченко С. П.	1207	Фурман І. О.	805
Федорчук Н.	943	Фурманова Ю. П.	129
Федотов Е. А.	189	Хабермайер И.	929
Фейденгольд В.	480, 814	Хайтмазова Е. Ф.	60
Фейденгольд В. Б.	861	Хараев Г. И.	591
Фесенко А. В.	644, 645	Харитоненко Н. С.	201
Фесенко Д. О.	867	Харитонов А.	482
Фесенко О. О.	1292	Харківський Д. Ф.	42, 43, 266
Фесина А.	515	Харченко В. В.	483
Фещин Д.	950, 951	Харченко Є. І.	157, 780
Филин В.	908	Хатунцов А.	484, 1263, 1264, 1265
Филин В. М.	59, 862, 1134	Хатунцов А. В.	1261, 1262
Филин Д. В.	862	Хіврич Б. І.	139
Филипенко Д. В.	913, 1272	Хірамагомедов М. Г.	427
Фицев А.	1198	Ходаківський І.	815
Філіпенко Д. В.	595	Хоконова М. Б.	1266, 1267
Фіцик В.	625, 626	Хольцингер К.	816
Фокін А.	1121	Хома В. Е.	889
Фомин А. А.	342	Хоменко В.	979
Фомина О. Н.	1135	Хомічак Л. М.	1256
Фомічова К. Б.	481	Хоренжий Н. В.	231, 1155
		Хосни Р. К.	61
		Хотин С. Ю.	909

Хохряков М. К.	927	Чепеленко А. М.	552
Христенко Г. М.	44	Червоніс М.	1036
Хрунов А. А.	193	Червоніс М. В.	1038, 1258
Худолій Л. М.	367, 373, 485	Чередникова Е.	488
Худякова Х.	1235	Черенков А. В.	31, 45, 263
Хусаинов Б. М.	19	Черкасова Г. П.	1127
Хусанов И.	161	Черковская А. Я.	931
Щецинковский В. М.	863	Черненко И.	553
Циганко В.	1140	Черних С. А.	1014, 1015
Циков В. С.	610, 934, 1081	Черній В. О.	560
Цимбалюк Л. Г.	401	Черных В. Я.	187
Ціплаков А. С.	1146, 1147	Черчель В.	92
Цуркан О. В.	590	Чибіскова Г. С.	489
Цыдендоржиев Б. Д.	684	Чмирь С.	490
Цыренков Н. Е.	906	Чмирь С. М.	46, 47, 491, 518
Цюк А. А.	1268	Чоловський С.	995
Чабан В. І.	1269	Чоловський С. М.	248
Чайка І.	1013	Чорний В.	555
Чайка О. В.	1087, 1089	Чорний В. М.	519, 554
Чалаев Д. М.	742	Чубко О.	1016
Чалий А. А.	257	Чумаченко Ю. Д.	119
Чарыкова О. Г.	487	Чумикина Л. В.	1270
Чеботар В.	142	Чуприн О.	492
Чеботарев О. Н.	118	Чурсинов Ю. А.	744, 818, 910, 911, 912, 913, 1271, 1272,
Чеботарева А. В.	1310	Чурсінов Ю. О.	592, 611, 819, 820, 867
Чекалін М.	202		

Чурусов К.	249	Шевченко О.	1277
Шаймерденова Д.	1274, 1275	Шевченко О. М.	1060
Шаймерденова Д. А.	1273	Шевченко С.	92
Шапарь Р. А.	742	Шевчук В. К.	1107
Шаповаленко О. И.	897	Шевчук О.	1025
Шаповаленко О. І.	93, 128, 129, 716, 745, 777, 780, 850	Шевчук О. В.	1037
Шаран А.	873	Шелковникова А. А.	1311
Шаран А. В.	93, 162, 646, 716, 777, 821, 850	Шелудько М. Г.	259, 260
Шарипов Х. Г.	919	Шелудько О. Д.	1059
Шатківська О. М.	128	Шемавнъов В. І.	826
Шацман Д. О.	1082	Шерстюк Н.	746
Шаяхметов И. Ф.	1276	Шерстюк Н. В.	904, 905
Швартау В. В.	1044, 1045	Шестаков И. В.	493
Шведова О. Г.	256	Шестаков С. Д.	104
Швец Н. А.	133	Шинкарук В. А.	1076
Швец Р. В.	374	Шкаруба С. М.	1090
Швидя В. О.	601	Шкоропад Л.	570
Шебаніна О. В.	48	Шмагін Л. М.	640
Шевченко А. В.	837	Шнейдер Д.	103
Шевченко Ж. П.	923	Шовгун О. О.	102
Шевченко З. І.	49	Шовкалюк В.	494
Шевченко К. А.	340	Шовкалюк В. С.	407
Шевченко М. С.	31, 45, 263, 313, 1060	Шпикуляк О. Г.	343, 463
		Шпичак О.	344, 345, 425, 495
		Шпичак О. М.	346, 496
		Шпiк О. Р.	375
		Штейнберг Т.	747, 1278
		Штейнберг Т. С.	94, 256, 1221, 1279

Штика Я. А.	780	Яковлев М. П.	978
Шувалов С. Є.	640	Ялпачик В. Ф.	629, 630, 755, 823
Шульга О.	138		
Шульга О. С.	140	Януш А.	915
Шуляк В. А.	73	Януш А. М.	348, 752
Шутенко Є. І.	90	Янюк Т. І.	716, 745
Шуханов С. Н.	627	Яровий І. І.	653
Шушківська Н. І.	924	Яців І. Б.	16
		Ященко О. В.	1042
Щербакова О. Е.	1201, 1202	Ящук Н. О.	147, 153, 155, 1123
Щербачук В. М.	1122		
Щербина З. В.	543		
Щипак Г. В.	204		
Щипанова А. А.	203		
Щуканов Н. С.	591		
Эргашева Х.	99, 1144		
Юзвенко Л. В.	1107		
Юкиш А.	751, 822		
Юкиш А. Е.	764, 765		
Яблоков А.	903		
Яблоков А. Е.	859		
Яблонская Е. К.	1153, 1154		
Яицких А. В.	992, 993		
Яковенко А. И.	1281		
Яковенко А. І.	163, 766, 1282, 1283, 1284		